

ISAAC ASIMOV
ROBOTVÁROSA

Rob Chilson
MENEDÉK

William F. Wu
PERIHÉLIUM

magyar könyvklub®

A fordítás az alábbi kiadások alapján készült:

Isaac Asimov's Robot City Book 5:

Refuge by Rob Chilson

Copyright © 1988 by Byron Preiss Visual Publications, Inc.

Introduction copyright © 1988 by Nightfall, Inc.

Isaac Asimov's Robot City Book 6:

Perihelion by William F. Wu

Copyright © 1988 by Byron Preiss Visual Publications, Inc.

Introduction copyright © 1988 by Nightfall, Inc.

Minden jog fenntartva.

Hungarian translation © Greguss Ferenc, 1996

Magyar Könyvklub, Budapest, 1996

Felelős kiadó Dr. Kratochwill Balázs igazgató

Irodalmi vezető Ambrus Éva

Felelős szerkesztő Gy. Horváth László

Műszaki vezető Szilassy János

A borítót tervezte Zugor Zoltán

Műszaki szerkesztő Császár András

Szedte a TiMac Bt.

Nyomta a Szekszárdi Nyomda Kft.

Felelős vezető Vadász József

Megjelent 18,3 (A/5) ív terjedelemben

ISBN 963 548 340 6

Össz. ISBN 963 548 408 ,9

Rob Chilson

MENEDÉK

Könyvemet ajánlom valamennyi diákomnak, aki kellemessé tette
életem hét esztendejét, de elsősorban a következőknek:

Wendy Armstrong

Todd Bontrager

Kathy Branum

Jay és Joel Carlin

Valerie Eash

Chris Franko

Judy Fuller

Chris és Bryan Hackett

Kean Hankins

Doug Johnson

Greg LaRue

Julie Merrick

Kendall Miller

Matt Mow

Amy Myers

Khai és Vinh Pham

Melanie és Laura Schrock

Sally Sibrt

Stephanie Smith

Tom Williams

Laura Joyce Yoder

Scott Yoder

És ajánlom *Joy Von Blonnak*, aki mindig gondoskodott számukra
valamilyen üdítő olvasmányról.

Tartalom

Városok (*Isaac Asimov*)

1. A Kappa Ceti
2. A Perihélium
3. Webster-liget
4. Nincs jobb a hazai kosztnál!
5. Menekülés?
6. Társadalomkutatói tanulmányok
7. Vissza az iskolába
8. Odakint!
9. Amnéziás fertőzés
10. Az emlékezet kulcsa
11. Kérdések!
12. Emlékek nélkül
13. Robotváros
14. A csillagok
15. Aranimas
16. Wolruf

Városok

ISAAC ASIMOV

Történetének nyolcvan százaléka során a *Homo sapiens* vadászó és gyűjtögető életmódot folytatott. Az ember kényszerből vándorolt, mert ha egy helyben marad, feléli maga körül az ehető növényeket, elfogyasztja az ehető húsú állatokat – aztán beköszönt az éhínség.

Ezek a vándorok vagy "nomádok" csak a természeti környezet által kínált lakóhelyen élhettek, például barlangokban, vagy magukkal hurcolták otthonukat könnyen felállítható sátrak alakjában.

Körülbelül tízezer évvel ezelőtt azonban az ember áttért a földművelésre, és ez gyökeres változást hozott életében.

A termőföld, ellentétben az emberekkel és az állatokkal, nem mozgékony. A földművelés és a mezőgazdasági termelés maradásra kényszerítette a gazdálkodókat. Minél több éhes szájat kellett etetni a megtermelt étellel (mert ahhoz már túl sokan voltak, hogy valamennyien életben maradjanak a vadászó-gyűjtögető életmódhoz való visszatérés esetén), annál reménytelenebbül röghöz kötötté váltak. Legfeljebb csak ideiglenesen tudtak elmenekülni a vadállatok elől, és nem hagyhatták el otthonukat, ha kalandozó nomád rablók közeledtek, hogy verejtékes munka nélkül tegyék rá kezüket a csábítóan gazdag élelmiszerkészletekre.

A földművesek számára nem maradt más választás: fel kellett venniük a harcot ellenségeikkel. Falvakba tömörültek, és házaikat szorosan egymás mellé építették, mert tudták, "egységben az erő". Előrelátóan vagy keserű tapasztalatok nyomán valamilyen természetes vízforrással ellátott magaslatra építették a házakat, élelmiszerkészleteket halmoztak fel, és az egész települést fallal vették körül. Így alakultak ki az első városok.

Amikor a földművelők megtanulták, hogyan védjék meg önmagukat és gazdaságukat, már viszonylag biztonságban voltak, és rájöttek, hogy több élelmiszert tudnak termelni, mint amennyi igényeik kielégítéséhez szükséges. Ennek következtében a városlakók egy része más munkákba foghatott, és elcserélhette termékeit a parasztok élelmiszer-főlőslegére. Így jelentek meg a városokban a kézművesek, kereskedők, hivatalnokok, papok stb. Az emberi lét nem korlátozódott többé arra az igényre, hogy mindenkinek legyen tápláléka, ruhája és hajléka.

Egyszóval létrejöttek a polgári élet alapjai; kialakult a "civilizáció".

Minden város önálló politikai egységgé fejlődött, amelyben valamiféle uralkodó vagy törvényhozó szervezte meg az otthonok és gazdaságok védelmét. Fel kellett készülni a kalandozó nomádokkal vívott csatákra, megjelentek tehát a katonák és a fegyverek, amelyekkel békés időszakokban a polgárőrség a városi lakosság körében is fenntarthatta a rendet. Így alakultak ki a "városállamok".

A népesség növekedésével mindegyik városállam megpróbálta gyarapítani a fennhatósága alá tartozó termőföldeket, amiből óhatatlanul nézeteltérések támadtak a szomszéd városállamok között, és a viták néha fegyveres összecsapásokhoz vezettek.

Amikor egy városállam terjeszkedni kezdett a többiek rovására, a sok bekebelezett egységből lassan egész "birodalom" alakult ki. Ezek a hatalmas képződmények az apró városállamoknál sokkal hatásosabban működtek, aminek az okai könnyen beláthatók.

A mezőgazdaságnak elsősorban öntözővízre van szüksége, amely a megfelelő méretű folyókból nyerhető a legbiztonságosabban. Ezért találjuk a legősibb földművelő közösségeket olyan hatalmas folyók mentén, mint a Nílus, Eufrátesz, Indus és Huang-ho. (Ezek voltak egyúttal a korai kereskedelem, a közlekedés és a hírközlés útvonalai is.)

A folyókat azonban szabályozni kellett. Gátakat építettek a partok mentén, hogy kordában tartsák a vizet és megakadályozzák a pusztító áradásokat. Öntözőcsatornákat is kellett ásni, hogy tetszés szerint eljuttathassák a vizet a termőföldekre. A gátépítéshez és az öntözőrendszer karbantartásához meg kellett teremteni az együttműködést nemcsak egy városállamon belül, hanem a városállamok között is. Ha egy városállam elhanyagolta vízvédőműveit, a bekövetkező áradás katasztrófát idézett elő a folyó mentén sorakozó többi településen is. Egy birodalom, amely számos városállamot olvasztott magába, sokkal hatásosabban kényszeríthette ki az együttműködést és fenntarthatta az általános jólétet.

De rendszerint minden birodalom valamilyen hódító csoport uralmát jelenti a többiek fölött, ezért kialakul az ellenállás is, és megkezdődik a harc a "szabadságért". Végül a gyenge kezű uralkodó már nem tudja megfékezni a lázongó tartományokat, és a birodalom összeomlik.

A világtörténelem amolyan ingamozgást mutat a virágzó, de zsarnoki birodalmak és a gyakran fejlett kultúrájú, de egymással civakodó, katonailag gyenge, ám egymástól független politikai egységek között.

Egészében véve azonban a fejlődés abba az irányba mutat, hogy nemcsak nagyobb, hanem mind hatalmasabb egységek jönnek létre,

amint a technikai fejlődés fokozatosan megkönnyíti a közlekedést és a hírközlést, valamint a duzzadó létszámú népesség felismeri, hogy többet ér a biztonság és a gazdagság, mint a szabadság és a torzalkodás.

A lakosság létszámának növekedésével a városok is egyre terebélyesebbé és népesebbé váltak. Megjelent Memphisz, Théba, Ninive, Babilon és végül Róma, amely virágzásának csúcspontján, az időszámításunk előtti 2. században az első olyan város volt a világon, ahol már egymillió ember élt.

Az ipari forradalom lenyűgöző fejlődéshez vezetett a közlekedésben és a hírközlésben, s a többmillió lakosú városok a modern világ jelképeivé váltak. A 19. században egyes városok lakosainak száma elérte a négy milliót; a 20. század elején pedig a legnagyobb városokban hat-hétmillió ember élt.

Más szóval az elmúlt tízezer év alatt a világ egyre inkább városias lett, és ez a folyamat a második világháború után valóságos rákos burjánzásba csapott át. Az utolsó negyven év alatt a világ népessége megkétszereződött, sőt a fejlődő országokban, ahol a születések száma magas maradt, még ezt az arányt is meghaladta. Vannak már olyan városok, mint például Mexikóváros, São Paulo vagy Kalkutta, ahol a lakosság száma megközelíti a húsz milliót, és vészesen gyarapodik tovább. Ezek a települések lassan nyomorúságos barakkvárosokká duzzadnak, ahol mindent ellep a por és a szenny, hiányzanak a megfelelő közegészségügyi és műszaki feltételek, ezért a további növekedés már a vég kezdete.

Hová vezet mindez? Van-e más megoldás, mint a leépülés, a pusztulás és a megsemmisülés?

A jövő városának gondjával próbáltam megbirkózni *Gyilkosság az űrvárosban* című regényemben, amely először háromrészes sorozatként jelent meg a *Galaxy Science Fiction*-ben 1953 folyamán. Megírásában az a gondolat vezérelt, hogy jómagam klausztrófil vagyok: remekül érzem magam bármilyen sűrű tömegben és zárt környezetben.

Ezért szeretek Manhattan közepén lakni. A felhőkarcolók emberekkel zsúfolt szurdokainak mélyén könnyedén és a legenyhébb szorongás nélkül közlekedem. Legszívesebben lehúzott redőnyök mögött dolgozom, az íróasztalom pedig a puszta falnak néz, hogy fokozza bezártságom biztonságos érzését.

New York jelenlegi arculatánál természetesen sokkal különlegesebb változatot dolgoztam ki kedvenc városom jövőjéhez. Néhányan elképedtek fantáziámon.

"Hogyan tudott kitalálni egy ilyen rémálmot, ahogyan az emberek

élnék majd az acélbarlangokban?"

Amire én tettett értetlenséggel válaszoltam: "Miért rémálok ez?"

Egy újdonság kétségtelenül szerepel a regényben. A jövő egész hatalmas városát a föld alá telepítettem.

Talán ezért tűnik riasztónak ez a létforma, pedig ha egy pillanatra belegondolunk, határozott előnyei vannak a föld alatti életnek. Először: az időjárás elveszti jelentőségét, mivel megnyilvánulási formái a légköri viszonyokkal kapcsolatosak. Eső, hó vagy köd nem okoz zavart a föld alatti világban. Még a hőmérséklet-ingadozások is a felszínhez kötődnek, a föld alatt már nem érezhetők. Legyen nappal vagy éjszaka, nyár vagy tél, a föld alatti városban a hőmérséklet mindig egyenletes és csaknem állandó. A fűtésre és a hűtésre pazarolt energia helyett minden bizonnyal csupán szellőztetésről kell gondoskodni, de azt hiszem, ezzel óriási megtakarítás érhető el. A légszennyező belső égésű motorok helyett nyilván villamos hajtású szállítóeszközöket kell alkalmazni, a gyaloglás (a kellemes időjárásra való tekintettel) sokkal vonzóbbá válik, ami nemcsak energiamegtakarításhoz, hanem egészségesebb élethez is vezet.

A föld alatti világ nyugalma csupán vulkánok, földrengések és meteorbecsapódások zavarhatják meg. Ismerjük azonban a vulkánok helyét; tudjuk, hol szoktak kipattanni földrengések, így elkerülhetők ezek a területek; és talán olyan űrszolgálat is működik majd, amely szétrobbantja a veszélyes közelségbe kerülő meteorokat.

Másodsor: a helyi idő nem játszik többé szerepet. A felszínen elkerülhetetlen a nappalok és éjszakák váltakozásának zsarnoksága: amikor a Föld egyik pontján reggel van, a másikon már délután harangoznak, a harmadik helyen esteledik, a túloldalon pedig beköszönt az éjfél. Az emberi élet ritmusa ennél fogva mindenütt más és más. A föld alatt azonban, ahol a mesterséges fény határozza meg a nappalokat, tetszés szerint akár az egész bolygón egységes időt vezethetünk be. Ez kétségtelenül egyszerűsíteni fogja az együttműködést számos területen, és kizárja az utazásból eredő időeltolódást. (Ha a globális nappali-éjszakai ritmus nehézségeket okoz, más rendszerre is áttérhetünk. A lényeg az, hogy a *mi* rendszerünk lesz, és nem kell alávétünk magunkat a Föld forgásából eredő véletlenszerű ritmusnak.)

Harmadszor: megóvható a természeti környezet. Jelenleg a bolygó felszínén élő emberiség nagy nyűg a Földnek. Rengeteg helyet foglalunk el, akárcsak azok az építmények, amelyek oltalmat nyújtanak magunk és gépeink számára, lehetőséget teremtenek a közlekedésre és hírközlésre, nem is beszélve a pihenést és szórakozást szolgáló létesítményekről. Ilyen módon eltorzítjuk az eredeti természetet,

számos növény- és állatfajt kiszorítunk eredeti élőhelyéről néha pedig akaratlanul is előnyhöz juttatunk olyan fajokat, mint például a patkányok és a csótányok.

Ha az emberiség és mesterséges szerkezetei a föld alá költöznek – a földben lakó állatok szintjénél valamivel mélyebbre –, még mindig igénybe vehetnénk a felszínt, hogy megőrizzük mezőgazdasági területeinket, erdőinket, megfigyelőállomásainkat, légikikötőinket és így tovább, de mindezzel lényegesen kisebb területet foglalnánk el a jelenleginél. Valójában amint egyre bonyolultabbá válik a föld alatti világ, az is elképzelhető, hogy a szükséges élelmiszer legnagyobb részét talaj nélküli folyadéktartályokban, mesterséges megvilágítással termesztjük. Bolygónk felszíne ilyen módon akár egyetlen hatalmas természetvédelmi területté válhat: ismét burjánzani kezd az élet, és kialakul a régi környezeti egyensúly.

Ezzel persze nem szakadunk el a természettől – valójában közelebb kerülünk hozzá. Ha a föld alá húzódunk, látszólag kilépünk a természet világából, de tényleg így van-e? Mennyivel kerülünk messzebb tőle, mint most, amikor az emberek többsége a városok gyakran ablaktalan épületeiben tölti napjainak legnagyobb részét, ezért még a levegő cseréjéről is gépek gondoskodnak? És ha vannak is ablakok, milyen kilátás nyílik belőlük (ha egyáltalán kíváncsi valaki a tájra)? Csak a napot, az égboltot, a látóhatáron húzódó épületeket pillanthatjuk meg – és talán egy kevés növényzetet.

És ha elhagyjuk a várost? Hogyan juthatunk vidékre? Kilométereket kell utaznunk, először a városi utcákon, majd a terpeszkedő külvárosokon keresztül. A megcsodált vidék sem háborítatlan többé, a természeti környezet folytonosan zsugorodik és menthetetlenül pusztul.

A föld alatti világba lombos fákat telepíthetünk, sőt egész parkokat – és trópusi dzsungelék burjánozhatnak a melegházakban! De nem kell feltétlenül igénybe vennünk ilyen kiegészítő megoldásokat, noha a tömegek számára ezek kétségtelenül kielégítőek. Csupán fölfelé kell indulnunk, és alig néhány száz méterrel a föld alatti "Fő utca" szintje fölött máris megérkezünk a természetbe.

A meglátogatott felszínen talán nem lesz olyan gazdag a növény és állatvilág, mint amelyet szeretnénk, ám viszonylag zavartalanul fejlődik. Meg kell óvni a felszínt a túl gyakori és tömeges látogatásoktól, meg a rendetlen turistáktól. De bármennyire gondosan korlátozzák is ezeket a felszíni kirándulásokat, jó esély van rá, hogy a föld alatti városok lakói többet látnak a természet világából a rendezett környezeti feltételek között, mint napjainkban a felszín lakói.

Mindenesetre érdeklődéssel figyelem, hogy a föld alatti élet

lehetősége miként válik fokozatosan valósággá, amióta évtizedekkel ezelőtt megírtam a *Gyilkosság az űrvárosban*-t. Például a magasabb északi szélességi fokokon (ahol a barátságtalan időjárás, a jég és a hó miatt nem éppen kellemes élmény az üzletet járni egyre több városban épülnek föld alatti bevásárlóközpontok – egyre bonyolultabbak, egyre önfenntartóbbak, vagyis egyre hasonlóbbak az általam elképzelt jövő világhoz.

Persze nem az én képzeletem az egyetlen, amelyet megragadott a jövő föld alatti városának lehetősége. Íme, itt egy másik tudományos-fantasztikus író, a tehetséges Rob Chilson, aki *Menedék* című regényében csupán kiindulópontnak használta föld alatti városomat, hogy azután saját fantáziájával induljon kalandozásra ebben a különös környezetben.

1. fejezet

A KAPPA CETI

A csillagok alig világítottak. Derec lassan kúszott az űrhajó törzse mentén, és sisakján át feszülten figyelte az ezüstös fémborítást. Az űrhajó alatta vagy inkább mellette nyújtózott, ez csupán nézőpont kérdése volt. Szívesebben gondolta, hogy a hajótörzs "mellette" van – így kevésbé fogta el az a furcsa érzés, hogy leeshet róla.

Tőle balra és jobbra, vagyis "fent" és "lent" a semmi ásított. A világűr azonban semmi újat nem jelentett a számára, noha emlékei csak néhány hónapra nyúltak vissza, amikor felébredt egy űrkabinban – pontosabban egy életmentő kapszulában. Pillanatnyilag nem jutott ideje arra, hogy emlékezetébe idézze a kapszulát, a jeges kisbolygót vagy az idegen lénynek, a kalóz Aranimasnak a fogságában átélt kalandokat. A lebegő kúszásra összpontosította figyelmét.

– A merevítőrudnál vagyok – jelentette.

– Jól van – zúgott fel Ariel hangja a sisakjában.

Derecnek nem jutott rá ideje, hogy lehalkítsa a rádióját, de nem is akarta még erre használni a kezét. A térdére és tenyerére erősített elektromágnesek segítségével lassan, de konokul tempózott a törzs mentén. Amikor megragadta a merevítőt, keze rögzített helyzetbe került, ám a teste folytatta útját, ahogyan egy úszót sodor a hullám. A tehetetlenségi nyomaték hulláma.

A merevítőrudat markolva érezte, hogy lassan átlendül az ellenkező irányba, és úgy lobog, akár egy zászló. Nyomban rájött: nem kellett volna megragadnia a merevítőt, de már nem tudta kijavítani a hibát. Hagyta magát sodortatni, így a karja – fájdalmasan húzódva – végül elnyelte a lendület energiáját, és a teste megállapodott.

A nyomában haladó robot eljárászerűen rögzítette magát a merevítő túlsó oldalán: tenyerével nekitámaszkodott, karja pedig rugalmasan lefékezte lendületét. Robot lévén nem kellett attól tartania, hogy kificamodik a csuklója, noha ez a leggyakoribb sérülés a súlytalanság állapotában.

Mandelbrot, a robot, türelmesen várt, mialatt Derec megpróbált jobb helyzetbe keveredni a merevítőn. Az ifjú mindkét kezével megragadta a rudat, majd egyik karját továbbra is egyenesen tartva, behajlította a másikat. Teste csigalassúsággal fordult el behajlított karja körül, amíg a

lába el nem érte a merevítőt. Ekkor kilazította fogását, dülöngélve kiegyenesedett, és a törzs felé nyúlt.

Egy pillanatig szabadon lebegett, szinte álomszerűen repült anélkül, hogy érintette volna az űrhajót, aztán két tenyere elérte a törzset, és a mágnesek egyetlen kattanással rátapadtak, mihelyt bekapcsolta őket. Kezén és alkarján csúszott előre, így a tehetetlenségi nyomatók hullámát az űrhajó törzse nyelte el. Melle, hasa és végül a két térde is fájdalmasan odacsapódott, majd végigsúrolta a borítólemezt.

– Mi a fenét csinálsz? – szólalt meg Ariel. – Kettéfűrészeled a törzset?

Derec nem válaszolt. Nem hagyta, hogy lendülete teljesen elvesszen, ezért gyorsan négykézlábra állt, és így haladt tovább a törzsön. A számítógép-vezérlésű mágnesek a kúszás ütemében kapcsolódtak ki és be.

Néhány másodperccel később Derec fékezett, és valamennyi mágnes bekapcsolódott. Rövid csúszás után teste megállapodott. Mandelbrot hasonló módon csatlakozott hozzá, lenézett a törzsre, aztán félrehúzódott.

– Itt vagyunk a fedőnél – közölte Derec. – Nem hiszem, hogy bármilyen szerszámra szükség lenne a felnyitásához, csak néhány csavart kell elfordítanunk.

Két kör alakú nyílás látszott az űrhajó törzsén. A körök egy négyzet alakú rés – a fedő – belső peremén helyezkedtek el. Derec bedugta két ujját az egyik nyílásba, Mandelbrot hasonló mozdulatot tett a másik oldalon, és mindketten az óramutató járásával egyező irányban fordították el a köröket. A lemez szisszenve fellazult, akár egy befőttesüveg fedele.

– Kinyílt – szólalt meg Derec.

Kissé elhamarkodottan jelentette be. A törzsön kellett volna állnia, hogy felemelhesse vagy kifordíthassa a fedőt. Mielőtt azonban döntött volna, Mandelbrot beakasztotta ujjait az egyik lyukba, és felhúzta. A fedő könnyedén engedett. Mandelbrot kötélyszerűen meghajlította karját, a feje fölé lendítette, a másik karjával alátámasztotta, így a fedő felnyílt és merőlegesen állt ki a törzsből.

– Nem látom, hogy megfagyott volna valami – mormogta Derec. Sisakjának sugárnyalábja lesiklott a fedő fénylő belső oldaláról, és élesen megvilágította a rekesznyílásban összezsúfolódott berendezéseket. Mivel levegő hiányában nem szóródott a fény, csak annyit látott, hogy a koromsötét háttér előtt párhuzamos és egymást keresztező vezetékek tömege helyezkedik el. Egy pillanattal később azonban észrevett egy fogantyút. Nem kellett hozzá gépészmérnöki

diploma, hogy valaki felismerje: a fogantyút kioldószerkezet rögzíti.

Derec megszorította a kioldót, és meghúzta a fogantyút. Semmi sem történt. Mandelbrot keze már nem fért oda, ezért a robot nem segíthetett. Derec szorosan megmarkolta a fogantyút, és teljes erejéből húzta, miközben fölállt a hajótörzsön. A szerkezet csikorogva engedett, amit az ifjú a talpán keresztül érzett, és a rezgés furcsa hangot keltett a fülében.

– Valami baj van? – kérdezte aggódva Ariel. Talán meghallotta Derec zihálását, amint erőlködik a fogantyúval.

– Beragadt, de meglazítottam. Azt hiszem, egy kis jég fagyott köré.

A robot segítségével, aki most mellette állt az űrhajó törzsén, Derec úgy húzott ki a nyílásból egy sereg egymáshoz kapcsolódó és ravaszul egymáshoz süllyesztett csövet, mintha összecusukható ágyat nyitna szét. Mandelbrot ebből kicibált egy erős kötelet és egy összehajtogatott ezüstös fóliaköteget. Különösebb sérülés nélkül sikerült szétteregetnie az összecsomagolt műanyag ballont, majd kutatva pillantott a léggömb csatlakozási pontjára.

Félig meg kellett kerülnie a rekesznyílást, ám végül megtalálta a szelepet, amely éppen úgy festett, akár egy közönséges kerti csap a távoli Aurórán. Derec egy pillanatra megdöbbsent, hogy tökéletesen emlékszik arra a vízcsapra, amelyet a Hajnal Bolygóján, egy harmatos kertben látott. Néhány jel már korábban is arra utalt, hogy az űrlakók e legnagyobb bolygójáról származik, de amnéziájának szűrőjén csak igen kevés emlék szivárgott át, és még kevesebb ilyen élesen.

Néhány pillanattal később azonban rádöbbsent: arra már képtelen visszaemlékezni, hol és milyen volt az a kert. Csak annyit tudott róla, hogy kellemes érzés rágondolnia. Szerette azt a kertet, de mostanra csak egy vízcsap emléke maradt belőle.

Derec még vállat sem vonhatott, mert a súlytalanság állapotában ez is veszélyes mozdulatnak számított, ezért óvatosan benyúlt a rekeszbe, és minden erejét összeszedve elfordította a csapot. Ujjainak és az űrruhája karját kitöltő levegőnek a közvetítésével hallotta a sziszegő hangot, amint a kisnyomású gőz a léggömbbe áramlott. Egy pillanattal Mandelbrot is eltűnt a ballon mögött.

Aztán a robot csodálatosan hajlékony karja ismét előbukkant, megcsavarta vele a visszafolyó szelepet és máris érezni lehetett egy apró szivattyú finom duruzsolását. A lecsapódott víz most már a csöveken áramlott végig.

Tehát működésbe lépett a víztisztító és -hűtő rendszer vákuumos kondenzáló, csőbordás egysége. Hosszú tartózkodásra rendezkedtek be az űrben.

Napokkal ezelőtt meg kellett volna már ezt tennem, gondolta Derec, de nem szólt semmit. Idáig derülátóan abban reménykedett, hogy úgyis összeakadnak egy úrhájóval. Ariel persze, szokásos borúlátásával, eleve kételkedett ebben.

– A nap felóli oldalon jövök vissza – közölte a fiatalember. – Ott jobb a világitás.

Ariel nem válaszolt. Derec egyetlen gombnyomással lekapcsolta biztonsági kötelét az elúső légzsilipről, majd önműködően felteker-cselte. Ezután a végét a rekesznyílás közelében egy gyúruhöz csatlakoztatta, miközben a robot pontosan utánózta mozdulatait. Derec most már jobban érezte magát, hogy kiegyenesedve állhatott a törzsön; lassan és óvatosan elindult körbe a meglehetősen keskeny hengeren. Addig haladt, amíg fel nem tűnt, majd a feje fölé nem került jelenlegi "napjuk" apró vörös lámpása.

Az M-osztályú vörös törpe csillag kétségtelenül öreg égitestnek számított. Az apró gömb körül nem is keringtek igazi bolygók. Legnagyobb kísérójét egy alig négyszáz kilométer átmérőjú ősi sziklatömb alkotta, a következő már csak feleakkora volt. Többségében olyan törmelékek keringtek körülötte, amelyeknek mérete a tekintélyes hegyektől az öklömnyi darabokig terjedt – ezekből sem fordult elő túl sok. Ez a roskatag csillag még akkor alakult ki, amikor galaxisának izzó gázköde nehézfémekkel kezdett feldúsulni. Ám ez a csillag nem tartalmazott fémet, így egyetlen talajkutató sem vette magának a fáradságot, és nem is fogja soha, hogy a körülötte keringő sziklatömbökön bármilyen értékes anyagot keressen.

Jóllehet halvány és értéktelen égitest volt, mégiscsak világitott valahogy. Fényében az ezüstös burkolat simára csiszolt rézlemezként csillogott – igazán kellemes látvány nyújtott. Az árnyékok még mindig élesen rajzolódtak ki a törzsön, Derec saját árnyéka pedig furcsa alakú, mozgó lyuknak látszott rajta. Olyan lyuknak, amely a világegyetem titokzatos, idegen dimenzióira nyílik.

Mandelbrot finom mozdulatokkal követte gazdáját.

– Vészjelzés – szólalt meg Ariel unott hangon. – Szikla keresztezi az utunkat. Jó nagy falat, ha éppen megéheztetek.

– Én nem – vágta rá Derec, de felrémlött előtte néhány darab sült krumpli. Igenis kezdett megéhezni.

Komoly veszély esetén Ariel figyelmeztette volna őket, Derec tehát feltételezte, hogy a kódarab messze elsuhan mellettük. Elég távol lebegtek a csillagtól ahhoz, hogy itt a tér már üresnek számítsón, eltekintve néhány törmeléktől. Két nap alatt ez volt a második darab, amelyet észleltek, az első csak homokszemnek bizonyult. Valószínűleg

mindkettő "piszkos jégből" – az üstökösök anyagából – állt.

Ákár veszélyes, akár nem, Mandelbrot közelebb húzódott gazdájához, és szüntelenül az eget kémlelte. Derec észre sem vette és nem is kutatta a követ. Tekintetével inkább a napot kereste. Olyan sápadtan derengett, és olyan gyengén sugárzott az ibolyántúli tartományban, hogy ebből a távolságból akár közvetlenül is bele lehetett nézni.

Szánalmas csillagocska volt csupán, mégis el lehetett róla mondani, hogy valóságos fénylő sziget a sötétség végtelen tengerében, ahol gyémántfényű csillagok ragyognak rezzenéstelenül. Derec úgy gondolt a vörös csillag körüli térségre, mint egy meghitt, meleg szobára, amelyet a hideg és sötét világűr vesz körül.

Robotváros szigorú életrendje után végre szabadnak érezte magát. *A világűr az emberiség természetes otthona*, gondolta magában.

A jármű belsejéből ugatás hallatszott, és ekkor borzongva rádöbbsent, hogy embereken kívül mások is használják a világűrt. A mások közül az egyik éppen ezen az űrhajón tartózkodik: Wolruf, a kutyaszerű idegen, akivel Aranimas űrhajóján kötött szövetséget. Együtt szöktek meg először Aranimastól, aztán az űrállomás kórházából, végül pedig Robotvárosból.

Rosszabbul is alakultak már a dolgok, vigasztalta magát Derec. Ha itt kell rostokolniuk egy vagy két hétig...

Aztán azt gondolta: *Aggódom Arielért.*

Tovább haladt előre, megtalálta a légzsilipet, és úgy préselte be magát, hogy a természetes robot is beférjen mögötte.

Amint belépett az űrhajóba, ruhájának fém alkatrészein a pára rögtön lecsapódott és jéggé fagyott, Derec azonban nem törődött vele. Tudta, még nem túl hideg a hártya, nyugodtan hozzáérhet – csak néhány percet töltöttek kinn. A kinti tágassághoz képest még zsúfoltabbnak tűnt az űrhajó belseje.

– Gyakrabban kéne kimennünk – mondta a lánynak. – Ha nem is kifejezetten a friss levegő, de legalább a szabadság érzése miatt.

Ariel egy pillanatig érdeklődést mutatott, aztán vállat vont. – Így is jól érzem magam.

Mandelbrot éppen a jégkristályokat kapargatta le a szeméről, amikor neveltséges mozdulatba merevedve egy pillanatra abbahagyta a műveletet, fürkészsze a lányra nézett, de nem szólt semmit. Még Derecnek sem árulta el eddig a véleményét, de az ifjú tudta, hogy a robot is aggódik. Ariel súlyos betegséggel küzdött. "Halálos betegség", ahogy ő mondta. Rendszerint fájdalmak gyötörték, hasogattak az izmai, gyakran belázasodott, lüktetett a feje, sőt néha érzékesalódásai támadtak. Am ez a mostani tartós levertség új és aggasztó tünetnek

számított.

– Uan uégrre uísz a szu'anyszás'osz? – kérdezte lelkesen a kutyalény. Wolruf megtermett kutyára emlékeztetett, néha négykézlábra ereszkedett, de általában kiegyenesedve járt, mert noha mellső mancsai emberi szempontból alaktalan és durva kezeknek tetszettek, mégis ügyesen bánt a szerszámokkal.

– Fél óra múlva – felelte neki Derec. A szőrös idegennek naponta kellett zuhanyoznia az űrhajóban, ahol senki sem bújhatott el a másik elől.

– Derec, készítsék valami ennivalót? – kérdezte a robot. Közeledik a szokásos étkezés ideje.

Ariel felélénkülve közbeszólt: – Majd én megcsinálom! Hát akkor, Derec, Wolruf, mit szeretnétek?

Kész burgonya nem volt. Az ifjú természetesen nem számított valódi ételre az űrhajóban, és meglehetősen sok időbe telt valamilyen különleges étel elkészítése a vegyi feldolgozóval. – Levest szeretnék. Ha változtatod a keverési arányt, hosszú ideig nem fogom megenni.

– Én is ugyanaszt kémem – csatlakozott hozzá Wolruf.

– Akkor ma borscs lesz – mondta Ariel természetesnek látszó mosollyal. – Rengeteg paradicsommártásunk van, és ráadásul szeretem is.

– Remek dolog, hogy van egy szabványos ételfeldolgozónk, és egy csomó alapanyagunk – fűzte hozzá a lány hangulatától felvidulva Derec. – Emlékszel a Robotvárosban folytatott kísérleteinkre?

A lány elfintorította az arcát. – Emlékszem-e? Megpróbálom elfelejteni!

Avery doktor űrhajójának felszereltsége ellen semmi kifogásuk nem lehetett. Valójában bármeddig élhettek rajta – legalábbis amíg ki nem merül a mikroatommáglya, és el nem szökik a víz vagy a levegő. A keringetőberendezésben élesztőgombák és algák tisztították a szennyvizet, és ezek a növények szolgáltatták a szerves alapanyagot az ételkészítőhöz.

Miután kigyóemberhez hasonló mozdulatokkal Derec kibújt az űrruhájából, a zsilipkamra melletti csíptetőkre akasztotta védőöltözékét. Mandelbrot azonnal odasietett, és hozzáfogott az ellenőrzéséhez. Amikor Derec a kabin mennyezetéhez közeledett, kezével ellökte magát, aztán lábujjaival a padlóról rugaszkodott el, majd ismét a mennyezet következett. A súlytalanság állapotában ez a "pattogó" járás bizonyult a kabinban a leghatékonyabbnak.

Bekapcsolta a vevőkészüléket, amelynek állomáskeresője a "HELYI ADÓ"-ra volt hangolva. Nyugodt robotikus női hang csendült fel: –

Kappa Ceti adó, Arcadia. Jelentést kérek! Kappa Ceti adó, Arcadia. Jelentést kérek! – lecsavarta a hangot, és mogorván végignézte a jelzőműszereket. A Kappa Ceti az elektromágneses tartományban jelentkezett, a lézersugarak és mikrohullámok sávjában. Hiperhullámon azonban szinte alig lehetett fogni az adást.

– Nem értem – mormolta Derec.

A lány a főzőkészülék felé lebegve visszapillantott rá a válla fölött.

Wolruf odahajolt az ifjúhoz. – Nem gondolod, 'ogy Avery doktorr tönkretette?

– Szándékos rongálás? Nem is tudom. Még gyönyörűen vette a Kappa Cetit, amikor felszálltunk Robotvárosból.

Sietve hagyták el a robotok bolygóját ezen a lopott űrhajón. Avery doktor, aki a robotokat alkotta, és felépíttette velük Robotvárost, valamilyen ismeretlen okból üldözte őket. Noha Derec sejtette, hogy Ariel többet tud erről a titokzatos és az örület határához közel járó doktorról, a lány mégsem mondott el semmit.

Amikor elhagyták a bolygót, és így biztonságos távolságba kerültek Averytől, kiderült, hogy nincsenek csillagnavigációs térképek az űrhajón, vagy legalábbis remekül elrejtették őket a számítógépben. Jóllehet pozitronikus alapon működött, mégsem érte el egy tökéletes pozitronikus agy fejlettségi szintjét. Akkor ugyanis meg lehetett volna győzni arról, hogy térképek nélkül elpusztulnak az űrben. A robotika Első Törvénye értelmében a komputer képtelen lenne visszatartani a térképeket, ha parancsot kapna kiszolgáltatásukra.

A robotika Első Törvénye kimondja: "A robotnak nem szabad kárt tennie emberi lényben, sem tétlenül túrnie, hogy emberi lény sérülést szenvedjen."

A parancsok a Második Törvény alá tartoztak: "A robot engedelmeskedni köteles az emberi lények utasításainak, kivéve, ha ezek az utasítások ellentétesek az Első Törvénnyel."

Ez a komputer azonban csak egy elektronikus számítógép bonyolultabb változataként működött, és a legegyszerűbb robotikus gondolat sem támadt benne. Amikor pozitronikus aggyal próbáltak felszerelni robotűrhajókat, a kísérletek sorra kudarcot vallottak, mert a teljes értékű pozitronikus agyakat úgy tervezték, hogy engedelmeskedjenek a három törvénynek, így ezek a készülékek túlzott óvatossággal próbálták megőrizni utasaik testi épségét. És mivel az űrutazás alapvetően bizonytalan vállalkozás, a gépeket általában örületbe kergette a megterhelő feladat, és sokszor már a felszállást is megtagadták.

– Legszívesebben belerúgnék ebbe az átkozott komputerbe -

dühöngött Derec.

Wolruf vicsorogva elmosolyodott. – 'o'ó! Aszt 'iszed, mint Jeff Leong, 'ogy minden gép egy rrúgással meg'auít'ató?

– Valahogyan csak kiszorítható belőlük az információ! Meggyőződése szerint a térképeknek benne kell lapulniuk valahol...

Ésszerű feltevésnek látszott. Senki sem emlékezhet fejből azokra a kilométeres számoszlopokra, amelyek egy csillagtérképet alkotnak. Ritkán nyomtattak ki teljes egészében egy térképet, bár a számítások megkönnyítése érdekében megtehették néhány részlettel. Ezen a kis űrhajón azonban még nyomtató sem volt. A komputer feltételezésük szerint – csupán a memóriatárában őrizhette a csillagtérképet.

Ezeket azonban nem találták.

Nem lett volna olyan komoly a gond, ha nem mond csődöt hiperhullámú berendezésük. Robotváros körül keringve, térkép hiányában hiperhullámmal tapogatták végig az űrt, és egész könnyen rátaláltak a Kappa Ceti Arcadiára. Elég pontosan sikerült rögzíteniük az irányszöveget, így végrehajtották az űrugrást. Logikailag ezután egy másik iránysugarat kellett volna elkapniuk, azután szökellve, ugrálva a lakott világok bármelyikére eljuthattak volna: az ötven űrlakóbolygó valamelyikére, vagy a telepések egyik égitestére, amelyet a Föld új honfoglaló lakói vettek birtokba nemrég.

– Valahol teleszkóppal látható távolságra vagyunk az Arcadiától – dörmögte Derec. Az Arcadia távoli, kisebb jelentőségű űrlakóvilágnak számított. De arról fogalmuk sem volt, melyik oldalán fekszik a Cet csillagkép. Mindössze annyit tudtak, hogy ebben a konstellációban a Kappa a kilencedik legfényesebb csillag, csak egyetlen halványabb van nála, a Lambda Ceti. Az asztronavigációra használt csillagképek egyébként a csillagközi megállapodás értelmében nem tartalmazhattak tíz csillagnál többet.

– Előbb vagy utóbb biztosan 'ön egy űrr'a'b! – mondta Wolruf bizakodva.

Előbb vagy utóbb. Derec bosszúsan hűmögött.

Nem kellett újból meghallgatnia a tetszetős érvelést, hiszen jórészt ő találta ki. Mivel az űrugrás óta a hiperhullámok csak a legközelebbi adóállomást képesek megtalálni, Derec azt javasolta, maradjanak nyugton, amíg a közelükbe nem ér egy űrhajó, aztán kérjék el tőle a csillagnavigációs térképek másolatát. Az átsugárzás csupán néhány percet vesz igénybe, így az idegen űrhajónak nem okoz semmi gondot.

Előbb vagy utóbb...

– Kész a leves – jelentette be Ariel. A felnyíló tűzhelyből kellemes illatfelhő gomolygott elő. – Még maradt a ropogós héjú kenyerekből

egy kevés, Derec. Újból megmelegítettem. Később azonban újabbra lesz szükségünk.

– Ígycsiklandozó az illata – mondta a fiatalember őszintén. Wolruf még őszintébben megnyalta a száját, és elvigyorodott. Derec már túltette magát azon a kellemetlen érzésen, hogy Ariel lecsapott a jellegzetesen férfifoglalkozásnak számító konyhafőnöki tisztre. Elismerte, hogy a lány jobb séf nála. (A közönséges *főzés* robotmunkának számított, aminek elvégzésére ember nem vállalkozott.)

Hallgatagon ettek. Fedett tálakban került a leves az asztalra, de valójában az edények belső felületén helyezkedett el. Úgyesen kellett forgatniuk kanalaikat, nehogy az étel szerteszálljon az úrhajóban. Első ízben fordult elő, hogy Ariel is jó étvágygal látott a falatozáshoz, ám hamar megunta.

– Gondolod, hogy valaha is elhalad mellettünk egy úrhajó? – szegezte végül a kérdést Derecnek, de pillantásán látszott, hogy gondolatai messze járnak.

– Természetesen – vágta rá a fiatalember. – Elismerem, túlságosan derülátó voltam. Gyanúm szerint jóval a lakott úrvilág határain túl járunk, ezen az útvonalon pedig nem túl sűrű a forgalom. De végül...

– Végül... – mondta álmodozva a lány. Ahogy mostanában gyakran előfordult vele, úgy látszott, mintha magába fordult volna.

– Végül... – ismételte meg Derec halkan.

Nem fejezte be a mondatot. Tisztességtelennek érezte volna, ha túlzott illúziókat ébreszt Arielben. Az úrhajók nem úgy szálltak egyik csillagtól a másikig, akár egy repülőgép. Inkább ugrottak hiperatomos motorjaik hatalmas tolóerejével abban az irányban, amely derékszöveget zár be az idő és a háromdimenziós tér koordinátaival. Minthogy közben nem tettek meg semmilyen távolságot, természetesen semmilyen időt sem vett igénybe az úrigrás. Ennélfogva a csillagközi utazások nem *útvonalakon* bonyolódtak.

Biztonsági okokból tehát csillagtól csillagig *ugrottak* az úrhajók. Ha bármilyen okból bajba került valamelyik, a mentőknek csak fel kellett térképezniük a megtett utat, és ennek mentén ellenőrizni sorra a csillagokat. De mivel nem minden csillagnak voltak lakott bolygói, a forgalmas útvonalak mentén (mert azért útvonalaknak nevezték őket) "jeladó csillagok" helyezkedtek el. Ha egy úrhajó ilyen jeladó rendszerbe ugrott, ellenőriznie kellett, hogy például a Kappa Cetihez érkezett-e, azután hajónaplóját átsugározta a jeladó torony rögzítőberendezésébe és távozott. Rendszeres időközönként járórhajók kérték le ezeknek a jeladásoknak a másolatát, hogy kiderítsék, nem történt-e valami kellemetlen eset.

Teltek-múltak a napok, de egyetlen űrhajó sem bukkant fel. Persze, ha a Kappa Ceti túloldalán jelent meg, nem is tudták volna érzékelni az elektromágneses hullámsávban, csak miután végrehajtotta az újabb űrugrást. A hiperhullámú rádió azonban elég jól működött ahhoz, hogy jelezzon egy űrhajót, amelyik ebből a csillagrendszerből bárhonnan jelentést küld az adótoronynak: Derec és Wolruf ebben egyetértett.

Így hát *végül* mégis rájuk találnak, és megmentik őket. Wolruf azzal zárta az étkezést, hogy leemelte táljának fedelét, és kinyalta az egész edényt. – Gondolkozstam – jelentette ki. – Talán az űrugrási lökés'ullám okozott eltolódást a'iperr'ullámú antennánkban.

– Fáziseltolódást szenvedtek az elemek? – csóválta meg a fejét Derec bizonytalanul. Fogalma sem volt róla, mikor tanulta, de kétségtelen jártasságot tanúsított a technikában, és különösen értett a robotikához, ami nem szokatlan egy "úrlakó" részéről – ha feltételezése valóban helyes. A hiperhullámú technika azonban gyökeresen különbözött a műszaki tudományok többi ágától, és még nehezebb volt elsajátítani az elméletét.

– Uannak o'an eszközeink, ame'ekkel bemérr'eted őket? – érdeklődött Wolruf.

Derec látta valahol egy szerszámosláda jelét az űrhajó tervrajzának gondos áttanulmányozásakor, mielőtt a külső burkolaton üzembe helyezték a keringetőrendszert. – Biztosan akad.

Miután megtalálta a keresett készletet, néhány perccel később ismét űrsétára indult. Mandelbrot hűségesen követte, míg Ariel közömbösen ült az érzékelőknél, Wolruf pedig a hírközlő berendezésen babrál.

A hiperhullámú antennát bárhol elhelyezhették volna az űrhajón, mivel a hajtóművek hiperatomjai nem engedelmeskedtek a tér-idő törvényeinek, de tanácsosabbnak látszott leárnyékolni, nehogy a motor holtjátéka a kis űrhajón tönkretegye a műszereket vagy kárt tegyen a légénységben. Ezekben a Csillagkereső típusokban tehát radom, vagyis védőburok foglalta magába az űrhajó orrán, a lehető legtávolabb minden más berendezéstől.

Az antennát furcsa alakú fémtömbök és huzaltekercsek sorozata alkotta, a vizsgálóműszer pedig egyszerűen áramot bocsátott át minden egyes elemen. A kijelző számai a normál értékhatárok között mozogtak, amennyire Derec meg tudta állapítani abból a kézikönyvből, amelyet űrsétájuk előtt keresett meg.

– Nem és nem értem! – dühöngött, miközben a pokol klasszikus meghatározása jutott eszébe: az a hely, ahol a vizsgálatok szerint minden műszer tökéletes, mégsem működnek. – Hogyan javítsam meg, ha nem ment tönkre?

– Úgy se'tem – kezdte óvatosan Wolruf –, Avery doktort át'angolta az antennát.

– Áthangolta? – Derec még sohasem hallott ilyet, de ismeretei meglehetősen hiányosak voltak ebben a témakörben. – Azt hittem, valamennyi űrlakó ugyanabban a hullámsávban társalog egymással. Lehet, hogy a telepések adását próbálta fogni?

– Vagy' Aranimasét.

Ez könnyen lehet, gondolta Derec borzongva. A hosszú karú kalóz határozottan érdeklődött Avery dolgai iránt, ám bár nem tudhatta, kicsoda valójában a doktor.

Derec mereven kiegyenesedve körülpillantott a Kappa Ceti által besugárzott, melengető térségen, és kirázta a hideg. Első ízben ötlött fel benne: *Mi történik, ha az első felbukkanó űrhajó éppen Aranimasé lesz? Biztosan módszeresen átkutatja a jeladó csillagokat...*

Amikor váratlanul hozzáért valami a karjához, rémületében majdnem leugrott a hajótörzsről.

2. fejezet

A PERIHÉLIUM

Mandelbrot fényesen csillogó, rejtélyes arca hajolt felé. Hagyományos felépítésű bal karjával ragadta meg Derecet, Avery szerkesztette jobb karját viszont elképesztően behajlította, átkarolta az ifjút és kikapcsolta hírközlőjét.

Derec néha rémségeket álmódott erről a karról. Egy Avery-robotról szerelte le, amelyet korábban Aranimas gyűjtött be a jeges kisbolygóról, ahol a fiatalember először felébredt. – Építs nekem egy robotot! – parancsolt rá az idegen. Derec a különféle alkatrészekből összebarkácsolt egy gépembert, és elnevezte Alfának. Nem volt tökéletes alkotás, de működött.

Azután hetek múlva a durván visszaillesztett kar a helyére nőtt, és módosulásokat idézett elő Alfa agyában – a robot ekkor tájékoztatta őket, hogy ezentúl Mandelbrotnak hívják. Derec annak idején megvizsgálta a kar finom szerkezetét: egymáshoz tapadó apró mikroáramkörökből állt, amelyek képlékenyen felvehettek a kar viselője által elképzelt bármilyen alakot.

Minden egység robotikus sejtként működött, együtt pedig mesterséges agyat alkottak. Integrálódásuk következtében bizonyos mértékig átvették az uralmat Alfa felett. Derec visszatérő rémálmában a sejtek *felfalták* belülről a robotot, testében egyetlen szilárd tömbbé álltak össze, így Alfa bármelyik pillanatban valami... rettenetes dologgá válhatott.

De hát ez lehetetlen, ezek a sejtek nem tudnak *enni*. Mandelbrot hagyományos pozitronikus agya és a sejtek egységei mind robotikus felépítésűek. A három törvény mindegyikre kényszerítő erővel hat. De az álmok nem ésszerűek. Ebben a pillanatban mintha a legsötétebb rémálmom vált volna valóra, amikor Mandelbrot közvetlenül Derec sisakjához nyomta fejét. Egy külső szemlélő úgy láthatta, mintha a robot csókot nyomna a fiatalember arcára: mikrofonja hozzáért Derec sisakjához, és megszólalt:

– Derec, aggódom Ariel miatt.

Eddig gondosan eltitkolták Mandelbrot elől Ariel igazi állapotát.

A robot csak annyit tudott, hogy a lány beteg, de azt már nem, hogy ez a kór rendszerint halálos kimenetelű. Ez ugyanis olyan hatással lett

volna pozitronikus agyára, amit nem kockáztathattak meg: az Első Törvény nem hagyott kibúvót a gyógyíthatatlan betegségek számára.

– Ariel legalább annyira unatkozik, mint amennyire beteg felelte Derec.

Nem nézett a robot kifejezéstelen, de élénken figyelő arcába. Felette a csillagok hívogatóan és riasztóan bólogattak; arra gondolt, valahol a világűrben talán visszanyeri majd emlékezetét. Eszébe jutott Jeff Leong, aki egyetemi tanulmányait akarta megkezdeni egy másik bolygón, amikor útközben űrhajója balesetet szenvedett, ő pedig egy mentőkapszulában lezuhant Robotváros közelében. Néhány éven belül Derec is biztosan egyetemre ment volna, ha nem történnek vele ezek a fantasztikus dolgok.

– Ariel nagyon beteg – mondta nyomatékosan Mandelbrot. Étkezési szokásai jelentősen megváltoztak. Szinte állandóan láz gyötri. Figyelmét rendkívül kis ideig tudja összpontosítani, érzékeny a fényre, nehézségek árán mozog...

– Elismerem, elismerem – vágta rá Derec, mert úgy érezte, ítéletnapig tartana, ha végighallgatná a robot felsorolását anélkül, hogy közbeszólna. – Igen, Ariel beteg. De nem aggódom miatta.

Ez persze nem volt igaz, különösen most, hogy a dolog szóba került.

– Pedig aggódnia kellene. Ariel veszélyben forog, ha nem teszünk érte valamit.

– Mit ajánlasz?

– Használniuk kellene a Perihélium kulcsát.

Miután hetekig kutatták Robotvárosban a Perihélium kulcsát, azt a titokzatos eszközt, amely egyetlen szempillantás alatt elröpítheti őket a bolygóról, végül sikerült ellopniuk Avery doktor űrhajóját, amellyel "beavatkozásuk" kinyomozására érkezett a városba. Az űrhajón aztán ráakadtak a Kulcsra, ám korábban Avery irodájában Derec már rájött, hová szállítja őket valószínűleg ez az apró eszköz.

Végül megszólalt: – Visszaröpítene bennünket Robotvárosba... ahonnan nem menekülhetnénk többé, és Avery is ránk vetné magát. Ez a megoldás veszélyesebb, mint néhány múló rosszullet.

Mandelbrot egy pillanatig hallgatott, majd megszólalt: – Ez igaz. Remélem, nem téved, és valóban enyhe betegségről van szó. A lány azonban jó ideje szenved ezektől a tünetektől. Ennyi idő alatt egy könnyű betegség rendszerint elmúlik.

A robot elhallgatott, de nem mozdult.

– 'a keduetek uan, vissza'ö'ttek – szólalt meg Derec meglepetésére a hangszóróban Wolruf. – Nem 'iszem, 'ogy megtalál'uk odakinn a ba' okát. Bárcsak többet tudnék a sűrű energiameszőkről...

Az ifjú megfordult, erre a mozdulatra a robot rögtön elengedte, és visszakapcsolta távközlőjét. A mozdulat ugyanúgy jelezte Derec akarátát, mintha parancs volna, és a robotika Második Törvénye arra kényszerítene a gépembert, hogy engedelmeskedjen az utasításnak.

– Jól van, megyek vissza! – válaszolta Derec, mintha távkapcsolatukban nem is következett volna be egy kis szakadás. Vonakodva tért vissza az űrhajóba. Noha a fülkében súlytalanul lebegett – és háromszor annyi hely állt rendelkezésére, mint gyorsulás idején –, minden irányban válaszfalak korlátozták mozgását. Valójában odakinn érezte magát elemében. Mintha meleg sós vízben lebegne. Még a kényelmetlen űrruha sem fosztotta meg a szabadság érzésétől, amikor pillantása egyik távoli csillagról a másikra vándorolt. Ezen a vörös fényű kis térségen túl mindegyik óréa vár.

S a csillagokon túl újabb csillagok, felfedezésre váró világok, ahová eddig csak a Föld telepesei merészkedtek el. És még távolabb újabb értelmes fajok, újabb kalandok... Ezeknek a más fajoknak az egyik tagja éppen itt várakozott az űrhajón. Derecet ismét föbe kólintotta a gondolat, hogy valamennyi ember közül éppen ő az, aki először találkozott űrbéli idegenekkel. Mert akik eddig összeakadtak a kalóz Aranimmasszal, nem élték túl a találkozást...

Ki tudja, milyen különös lények várnak rájuk ott, a távoli, fényes csillagok között? Eltöprengett, az űrlakók miért ültek a babéraikon annyi évszázadon át az általuk meghódított ötven bolygón, miért nem keresték többé a kalandokat. Derec képtelen volt megérteni őket.

Legszívesebben belevetette volna magát a világűrbe, de tudta, Ariel ostobaságnak tartaná, ha a biztonsági kötelével tenné, anélkül pedig veszélyesnek. *És igaza lenne mind a két tekintetben, gondolta bánatosan. A fene egye meg, miért nem lehetek egyszer újból kissrác? Nem is emlékszem rá, hogy valaha az lettem volna, mintha valaki megfosztott volna az összes gyermeki mulatságtól...*

Kellemes, meleg illat terjengett az űrhajó levegőjében, amikor visszatért. – Pirítóst készítettem – mondta Ariel közömbösen. Megpirította a maradék kenyeret, de nem vajazta meg. A szeletek csaknem teljesen kihültek. Derec úgy tett, mintha nem venné észre, csupán bólintott és elégedettséget színlelve megköszönte. Aztán becsúszta a sütőbe és újramelegítette a szeleteket, az ételfeldolgozón pedig beütögte a kenyér kódját – három veknit készített. A felmelegedett pirítóst azután megvajazta, és Wolruffal osztozott rajta, aki igazi kutya módjára mindig készen állt az evésre, ha csak egy-két falat erejéig is.

Ariel nem volt éhes.

– Aszt 'iszem, Avery doktornak úgy 'angolta át a 'iperr'ullámú antennát, 'ogy az erőmesezők sűrűségét uáltosztatta meg a uasmagos elemekben – magyarázta Wolruf, miközben röpködtek szájából a morzsák. – Csupán a sűrű erőmesezők képesek lebénítani a 'iperratomokat. De mi értelme ennek a uáltosztatásnak, 'acsak asz nem, 'ogy érszékelní leessen ualamít?

Derec tétován bólíntott. A sűrű energiamező könnyen átjár bizonyos tárgyakat: klasszikus példa erre a patkó alakú elektromágnes, amelynek két pólusára összekötő vasrudat fektetnek. Ha megváltoztatják az atomszintű mezők sűrűségét az antennát alkotó vasmagelemekben, akkor a vasmag vonzása, vagyis "fogadókészsége" is áthangolódik.

– Talán így akart érszékelní vele valamit, mondjuk, Aranimas úrhajóját vagy a rádióadását – tette hozzá elgondolkodva Derec. – Figyelemre méltó szempont. Nem elképzelhetetlen, hogy keresztezték egymás pályáját, hiszen Averynél volt a Perihélium kulcsa, Aranimas pedig ezt akarta megszerezni.

Ezek után már megnyugtatóan hatott, hogy a hiperhullám nem érszékelt semmit. Talán ez azt jelenti, hogy Aranimas nem ügykódik a közelben.

– Ariel, álmosnak látszik – figyelmeztette Mandelbrot. – Közeledik a szokásos alvási idő. Talán le kellene feküdníe.

– Valóban, jó ötlet – bólíntott Ariel erőtlenül. Aztán tovább üldögélt, és még tizenöt percig bámúlt a semmibe, majd mélyet sóhajtott, és keservesen feltápászkodott.

Mihelyt bevonult az apró úrhajó egyetlen magánkabinjába, Wolruf nekitámadt a fiatalembernek.

– Ariel beteg! Tened kell érme ualamit, Derec! A rrobot aggódik. Én is aggódóm.

Mandelbrot bekísérte ugyan Arielt a kabinba, az ifjú mégis lehalkította a hangját. – Igazad van. De nem szabad Mandelbrotnak megtudnia, milyen rossz állapotban van a lány... még tönkremenne a robotagya.

Wolrufnak elakadt a lélegzete. – Meg fog 'alni? Erre céloztál?

Derec elkeseredetten bólíntott. – Ariel elárulta nekem, hogy a betegsége végzetes. Én... én sokáig azt reméltem, hogy mégsem az. De amióta csak itt veszteglünk, és nem csinálunk semmit...

– Szerríntem a tünetek egy' rrésze az unalomból fakad. De legnagyobb rrrésük a betegség számlá'arra írr'ató!

Derec bólíntott. Kinyílt a kabinajtó, a robot lépett ki rajta, aztán finoman becsukta, és határozottan elíndult feléjük, miközben kezével a mennyezetre, lábával a padlóra támaszkodott.

– Arielnek orvosi felügyeletre van szüksége – jelentette ki tompa hangon, amikor a közelükbe ért. Ugyanolyan halkán beszélt, mint Derec vagy Wolruf. – Az első törvény ezt írja elő. Féltem az életét, ha ez az állapot változatlan marad.

Mindketten a fiatalemberre néztek, és ő már tudta, mi következik. – Használnia kell a Perihélium kulcsát!

Wolruf egyetértően bólintott.

Derec már a gondolattól is rosszul lett, hogy vissza kell térnie Robotvárosba. – Akkor nem marad itt egyetlen úrruha sem, és csak Mandelbrot mehet ki...

– Nem számít. Nem kockászat'atod Ariel életét.

– Ezt írja elő az Első Törvény. – Mandelbrot fel nem foghatta, hogyan állhat ellen egy ember ennek a parancsnak, amikor ő sem képes rá.

– Rendben van, megadom magam. Akkor kerítünk rá sort, ha fölébred és evett valamit. Vagyis holnap. És remélem, Avery doktor nem tartózkodik majd odahaza.

Másnap reggel Derec attól rémült meg legjobban, hogy Ariel nem tanúsított ellenállást. Csupán a szemében csillogott enyhe érdeklődés, de ez sem a reményt tükrözte, hogy Robotváros orvoscsoportja talált már gyógymódot a számára, hanem csak a bizakodást, hogy az út elúzi majd az unalmát.

Nem kis kockázatot vállaltak. Avery ragyogó elme, valóságos lángész, de nagyzási mániában szenvedő örült is. Az ő szemében az emberek csupán robotok, akiket kénye-kedve szerint használhat fel.

Derec a lányra nézett.

Ó, egek, remélem, sikerülni fog, gondolta magában. Úgy sejtette, a lány egykor sokat jelentett a számára. Hogy mennyit, ezt nehezen tudta volna megmondani. Ariel végül is furcsa betegségben szenvedett. Valójában nem volt fertőző, mert ahogy Derec megtudta, nemi érintkezés útján szerezte a kórt. Ráadásul Ariel emlékezett órá, még az amnéziája előtti időből.

Nyilván valamikor erős érzelmi szálak kötötték őket össze, és Ariel számára ez kétféleképpen okozhatott szenvedést: vagy az emlékek bántották, vagy az a kiáltó ellentét, ahogyan egykori kapcsolatukhoz képest most csupán ártatlan barátság áll fenn közöttük. A lány riasztóan keveset mesélt arról, milyen volt Derec az emlékezetvesztése előtt, holott a fiatalember úgy sejtette, sokkal többet tud róla.

Most nem számított a lány titkolózása. Derec inkább magára vállalta volna Ariel betegségét, csak ne lássa szenvedni.

De visszatérni Robotvárosba, amikor már csak egy hajszál választotta el őket a sikeres megmeneküléstől – ezt nehezen viselte el.

– Na, essünk túl rajta – szólalt meg Ariel. Ez már biztatóbban hangzott, mint ahogy két nappal ezelőtt beszélt. Talán jót fog tenni neki, ha fél Robotvároson át üldözik majd...

Mandelbrot átadta a Kulcsot. A négyszögletes, lapos kis tárgy könnyen elfért Derec kezében, de nem hasonlított a régi mechanikus kulcsokra. Szikrázva csillogott a kabin fényében, inkább ezüst-, mint alumíniumtárgyra emlékeztetett. Valójában rendkívül erős vezetőképeségű ötvözetből készült, és különleges erőmező itatta át. Ezért csillogott jobban az energiafeltöltés nélküli fémeknél, ami együttal hiperatomos szerkezetéről is árulkodott.

Derec a biztonság kedvéért átölelte Arielt, a Kulcsot a lány kezébe nyomta, és ő is megfogta a kezét. Amikor mindketten megmarkolták a Kulcsot, sorban megnyomta a szerkezet sarkait. Derec érezte, hogy nem emberi lények készítették, noha a robotok megtanulták pontos másolását Robotvárosban. Ember nem tervezett volna ilyen vezérlőrendszert.

Amikor a Kulcs negyedik sarkát is megnyomta, négyszögletes gomb emelkedett ki középen a sima és teljesen hézagmentes felszínből. Derec utoljára körülpillantott, búcsúzásul bölintott a kutyaféle, a robot és az egész űrhajó felé. Nem nyílt alkalom hosszas szónoklásra, mert tudta, a gomb hamarosan visszahúzódik. Megnyomta!

Eltűnt körülöttük az űrhajó, és a helyén csak köd gomolygott.

Perihélium. A szó keringési pályának a Naphoz legközelebbi pontját jelenti. A kifejezés azonban idővel egyenértékűvé vált a "peri-asztrum"-mal, a csillagközeli ponttal. A Perihélium tehát az a hely, amely a világegyetem minden pontjához a legközelebb van.

Súlytalanul lebegve körülnéztek. A Perihélium semmit sem változott. Lány szürke fény derengett körülöttük, a levegő kissé áporodott és poros szagú volt. Itt aztán nem működnek légfrissítők, gondolta Derec, miközben megfordult, hogy mindent lásson. A Perihélium a végtelenség látszatát keltette, ő azonban gyanította, határai erősen korlátozottak.

– Mi a csudát keresel? – kérdezte Ariel, mintha ismét felébredt volna az érdeklődése.

– A hiperatomos motorokat.

– Micsodát?

– Az űrgrás motorjait. Ez a Kulcs nem hozhatott ide magától bennünket, még akkor sem, ha a robotok másolatot tudtak készíteni róla. Rá kellett hangolódnia a motorokra. Gyanítom, ez valami apró

hiperhullámú rádió. Nem is tudom, most a hipertérben vagyunk-e vagy a normál világűrben... talán egy bolygó méretű léggömb belsejében.

– Úgy érted, hogy ezt a helyet valaki készítette? – kérdezte Ariel döbbenetben.

– Nyilvánvalóan idegen lények közlekedési csomópontja... talán rendkívül nehéz terheket szállítanak így – magyarázta Derec. Talán csak egy a sok közül. Kíváncsi lennék, sorsára hagyták-e, vagy ma is használják, de hát olyan óriási, hogy nem láthatjuk a többiekét, és ők sem láthatnak minket.

– De minden irányból jön a fény – nézett körül Ariel.

– Igen, erre nem gondoltam – csóválta meg a fejét az ifjú. – Van itt épp elég rejtély. Legszívesebben a kutatására indulnék egy kis űrhajóval.

Most azonban semmit sem tehettek.

– Folytassuk – mondta Ariel unottan, amint érdeklődése lelohadt. Aztán eszébe jutott Robotváros, elfintorodott, s Derecbe ez reményt öntött. Előző este még ennyi élénkséget sem fedezett fel a lányban.

Megismételte a szertartást a Kulccsal, és megnyomta a gombot. A következő pillanatban gravitációs erő ragadta meg lábukat, és fény áradt szemükbe. Rémülten néztek körül. Falak vették körül őket – minden bizonnyal egy lakás falai. De ezt az otthont nem Avery doktor robotjai tervezték. Nem Robotvárosban voltak.

Nem is sejtették, hová kerültek.

3. fejezet

WEBSTER-LIGET

Egyszerű, kicsi és kopár szobában találták magukat. Nem úgy festett, mint ahol laknak – semmi sem árulkodott emberi jelenlétről: hiányoztak a családi képek, sehol egy szál virág vagy egy' személyes dísz tárgy. A szoba tiszta volt, de szőnyegek hiányában a padló már elkopott, az ajtókilincsek pedig bepiszkolódtak a rengeteg használatból. Az egyik falnál ostoba kinézetű robot állt.

A szoba talán háromszor öt méteres lehetett, benne egy széssel meg egy kétszemélyes kanapéval – szorosan egymás mellett hárman is elférhettek rajta. Az egyik falat különös fehér mező foglalta el, egy csukott ajtó közelében vezérlőpult. Egy nyitott ajtó hálósobának látszó helyiségbe vezetett, egy harmadik, amelyik kisebb volt a másik kettőnél, zárva volt. A hálósobába lépve, Derec egy másik zárt ajtot pillantott meg. Minthogy ez is ugyanazon a falon helyezkedett el, mint a másik, úgy vélte, ez szekrényajtó. Ugyanezen a falon mindkét szobában beépített fiókok fogantyúi sorakoztak. Halk, zümmögő hang töltötte be a lakást.

Ez volt minden.

– Csak két szoba – mondta Derec hitetlenkedve. – Fürdőszoba sehol! – méltatlankodott Ariel.

– És konyhának meg ebédlőnek sincs nyoma.

Egymásra néztek. Derec csak azt tudta elképzelni, hogy börtönbe kerültek, de nem: akkor legalább fürdőszobát találtak volna. És börtönnek túlságosan kicsi és tiszta volt ez a szállás.

– Kíváncsi volnék, működik-e ez a robot – vonta össze a szemöldökét Ariel.

Hát nem olyannak látszott! Műanyag arcán valami olyan merev, ostoba vigyor ült, amilyennel Derec még nem találkozott egyetlen robotnál sem. Ahogy alaposabban szemügyre vette, azt is megállapította, hogy ízületei és mozgatómechanizmusai meglehetősen ormótlanak. A robotika területén a fiatalember elsősorban agyakkal foglalkozott, de természetesen a testekhez is értett. Úgy tűnt, mintha a gépember őket figyelné, de nem mozdult.

– Robot! Működőképes vagy? – fordult hozzá Derec.

– Igen, uram – közölte még mindig mozdulatlanul, ám gyászos

hangon a gépember, miközben eszelős mosolya semmit sem változott.

A robotokon nem kellene utánaozni az emberi arcot, gondolta Derec bosszúsan. Önkéntelenül vissza akart mosolyogni, de rájött, hogy a robotnak nincsenek érzelmei.

– Mi a neved?

– R. David, uram.

Ariel kérdően nézett Derecre, de az tanácstalanul csóválta a fejét. A robotok gyakran kaptak emberi nevet, ha embereket szolgáltak. A lány egyszer elmesélte neki, hogy gyermekkorában robot nőrszét Vigyorinak keresztelte el, holott a szülei Katherine-nek hívták. Seholy sem hallotta még, hogy egy robotnak keresztneve lenne. Hacsak...

– R. David, milyen bolygó ez? – kérdezte Ariel, mintha a gondolataiban olvasna.

– A Föld, Avery kisasszony – felelte tiszteletteljesen a robot. Meghökkenve – sőt megdöbbenve – néztek egymásra. Hát persze! Ezért olyan aprók, szűkösek a szobák, hiszen a Föld vésszen túlnépesedett. Több ember él itt, mint az űrlakók ötven bolygóján összesen. A robot meg azért ilyen otromba, mert a földiek lemaradtak a robotika területén, sőt erős előítélettel viseltetnek a gépemberek iránt.

Ugyanilyen elfogultak az űrlakókkal szemben is.

– Jobban jártunk volna, ha visszakerülünk Robotvárosba sőhajtotta Derec.

– Még eljuthatunk innen a civilizált világba – vigasztalta Ariel.

– Jó ötlet! R. David, el lehet jutni űrhajóval a Földről valamelyik űrlakóbolygóra?

– Igen, Avery úr. Legalább hetente, de gyakran még sűrűbben indulnak űrhajók a Földről.

„Avery úr!” Arielt pedig "Avery kisasszony"-nak szólította. Jelentőségteljes pillantást váltottak egymással, de egyöntetűen úgy döntöttek, nem teszik szavá a dolgot.

A robot nyilván hozzászózott, hogy Avery doktor szempillantás alatt érkezik és távozik, amit csak a Kulcs birtokosa tehet meg. Amikor tehát meglátta, hogy ők is ilyen villámgyorsan érkeztek, azt az ésszerű, de hibás következtetést vont le, hogy ők is "Averyk", noha persze egyikük sem Avery doktor.

– Elsőként el kell jutnunk az űrreptérre – rendelkezett Derec. Ez az ajtó a szabadba vezet?

– Egy pillanat, Avery úr, ha megbocsát. Nem lenne bölcs dolog kimerészkedniük minden előkészület nélkül.

– Miféle előkészületről van szó? – érdeklődött Derec.

– Először is szükségük van egy teljes betegségmegelőző *kúrára* a

földi kórokozókkal szemben. Ezek szép számmal fordulnak elő itt, és eléggé változatosak, önökből pedig hiányzik a természetes védettség.

A pokolba is, ez igaz. Riadtan néztek egymásra.

– Persze, nem olyan súlyos a gond, ahogy a legtöbb űrlakó hiszi.

A robot térült-fordult, kihúzott egy fiókot a falból, és gyógyszer-permetezőket, fiolákat és tablettákat varázsolt elő. Mind a ketten fintorogva s ha nem is jószántukból, de önként vetették alá magukat az oltásnak.

– Ha legközelebb folyadékot isznak, vegyék be a tablettákat. Bármilyen betegség fizikai tüneteit észlelik, azonnal értesítsenek. Nyomban fel kell állítanom a kórismét a pontos kezelés érdekében.

Derec és Ariel komolyan, de kissé idegesen kölintott.

– Ezenkívül szükségük lesz személyazonosító igazolványra, ellátmányi jegyekre és kártyákra, valamint pénzre – közölte R. David határozottan, és munkához látott. Esetlen mozgással kinyitotta a szekrényajtót a nappaliban. Könyvolvasó készüléktől nyilvántartó lapokon át különféle másolóberendezésekig mindenféle eszközt zsúfoltak össze a szekrényben. Derec felismerte, hogy ezek a készülékek az űrlakók világából származnak, így azt is gyanította, nem okoz túl nagy bonyodalmat a földi személyazonosító jelek hamisítása.

Nem is tévedett. R. David leengedte a falról a fehér táblát, amelyről kiderült, hogy összehajtható asztal, és legalább egy órába telt, mire egy csomó apró műanyag és fémkártyára felvitte fényképüket, hosszú számjelzésüket és jelenlegi állapotuk különféle adatait, meg persze tökéletes személyazonossági igazolványokat is készített, amelyekre rákerültek ujjlenyomataik, lábnyomataik, retinaérhálózatuk, szivárványhártványképük, fülkagylórajzolatuk és vérképük.

– Amikor Avery doktor először érkezett ide, viszonylag nagy földi pénzüsszegekre tett szert – magyarázta R. David. – Ritka fémeket adott cserébe. A pénznek természetesen nem sok értéke van a Földön, mert csak olyan jelentéktelen dolgokat lehet érte vásárolni, mint például a videokönyvek. Az élelmiszert, a lakást, a ruházatot és a többit mind jegyre adják.

– Az ég szerelmére – szólt közbe Ariel idegesen –, nem szeretném, ha valamelyik szerencsétlen földlakó miattam halna éhen, mert megettem az élelmiszeradagját.

– Nem fenyeget ez a veszély, Avery kisasszony. A tűrészhatárok igen tágak. Senkinek sem okoz kárt, ha a földlakók személyi kártyájával látom el önöket, mivel Avery doktor a szegényes földi készletek fogyasztásáért ritka fémekkel fizetett. Az adagok mennyiségét és minőségét az egyén fokozata határozza meg.

– Miféle fokozat?

– Az illető helyzete a földi társadalomban. Tudomásom szerint minden emberi társadalomban így mennek a dolgok, de a Földön sokkal finomabb fokozatokra osztották az eltéréseket.

– Az igaz, hogy az űrlakók világában is a legfontosabb emberek jutnak hozzá a legjobb dolgokhoz – mondta Ariel fanyarul. – Talán a Földön becsületesebben járnak el, hogy ezt ki is mondják. Miféle kormányzás van a Földön? Demokratikus, arisztokratikus vagy miféle? A magasabb fokozat tagjai tartják kezükben a hatalmat?

– Utolsó kérdésére válaszolva, igen... bizonyos mértékig. A Földön demokratikus szindikalizmus van, a képviselők választások útján jutnak be a területi egységekből a parlamentbe, vagyis az alsóházba, az iparból pedig a felsőházba, vagyis a szenátusba. Ezekben a területeken a választások demokratikusak, ám a közigazgatás legnagyobb részében kinevezett hivatalnokok dolgoznak, akik átmentek bizonyos vizsgákon, és fokozatosan küzdötték fel magukat az alacsonyabb szintű munkahelyekről. A szindikalizmus azt jelenti, hogy az ipar – amely főként a népesség táplálkozásáról, lakásellátásáról és öltözködéséről gondoskodik – uralja a kormányt.

– Belátom, hogy erre szükség lehet – helyeselt Derec, miközben a robot esetlen kezét figyelte, milyen finom mozdulatokkal hajtja végre feladatait. – Hány fokozat létezik és melyik a legmagasabb?

– Jelenleg huszonegy fokozat van érvényben. Rendszerint az A fokozatot tekintik a legmagasabbnak, de kevesen töltik ki. Csupán tízmillió ember tartozik ebbe a csoportba.

Minden tizedik, gondolta Derec önkéntelenül. Aztán gyorsan kijavította magát: nem. Az Aurórán vagy az űrlakók világának legtöbb bolygóján lenne tízmillió a népesség tíz százaléka. De a Földön...

– Mekkora a Föld népessége, R. David? – érdeklődött Ariel, mintha kitalálta volna Derec gondolatát.

– Nyolcmilliárd, Avery kisasszony.

– Nyolc...milliárd? – Hitetlenkedve néztek egymásra. Ennyi ember nyolcvan űrlakóbolygót megtöltene, de csak ötven van.

– Kik tartoznak az A fokozatba? Kormányhivatalnokok?

– Nem, ezt a fokozatot a rendkívül sikeres vállalkozóknak, feltalálóknak, űrhajós hősöknek és felfedezőknak tartják fenn. Közfelkiáltással ítélik oda például bizonyos kedvelt színészeknek és komikusoknak. Az A fokozat tagjai számos kiváltságban részesülnek, egyebek között babérkoszorúval ékesíthetik lakásuk ajtaját.

– Ez olyan magas kitüntetés lehet, mint az Auróra-érem bőlintott Derec. A részletek – hogy mi az a babér – már nem érdekelték.

– És az alatta lévő fokozat?

– A B fokozatba bolygónk és a földrészek választott vagy kinevezett kormányzati hivatalnokai tartoznak. A C-be a városi hivatalnokokat sorolták. A D az ipari ügyintézők kategóriája. Ettől lefelé egyre bonyolultabb és áttekinthetlenebb a besorolás. Minden fokozaton belül tizenöt szintet különböztetnek meg, az első szint a legalacsonyabb.

– Akkor bennünket melyik fokozat melyik szintjére sorolsz?

– Az U fokozat azonosítókártyáit készítem önöknek, ahogyan Avery doktor is ezt kapta, mivel feltételezem, úrlakókként szeretnének az ismeretlenség homályába burkolózni. Bizonyára könnyebben tanulmányozzák a földi társadalmat, ha észrevétlenül maradnak, és erre a célra az U fokozat a legjobb.

– Általában milyen emberek tartoznak ebbe a csoportba? kérdezte Ariel.

– Az U az "utazó" rövidítése. Mindazokat ebbe a fokozatba sorolják, akiknek sokat kell utazniuk, hacsak eleve nincs rá lehetőségük, mint az A és B fokozat számos tagjának. Az utazó ügynökök például D vagy U jelzést kapnak, bár rendszerint az U-t, mert a D-vel a hivatalnokok közlekednek.

– Az önök esetében – folytatta R. David – az E, egyetemista-fokozatot is mérlegeltem, de a diákokra bizonyos korlátozások érvényesek, és meg kellett volna neveznem valamilyen egyetemet, ezért nem alkalmaztam ezt a változatot.

A személyazonosító kártya, az SZK elkészítésére fordított egy órát Derec igen unalmasnak találta. A két szobából álló lakás börtönnek sem felelt volna meg az általa látott történelmi videoregények tanúsága szerint, mert az ősidőkben még egy föld alatti tömlőc is tágasabb volt. A különféle mechanikai zajok egyre hangosabban dübörögtek a fülében, amíg kényszert nem érzett, hogy megszólaljon. Ekkor a zaj hirtelen visszatért az eredetileg halknak tetsző hangerőre.

Ez a hang a város hangja, gondolta Derec szorongva, amely minden földlakót elkísér születésétől haláláig. Nem szabadulhatnak tőle, hiszen sohasem hagyják el városaikat.

Végül elkészült az SZK, és R. David elmagyarázta a többi ellátmányi kártya használatát: – Ez az élelmiszerkártya az étkezéshez. Az önök étkezdéje a 9-G. A tisztálkodók szintén egyéni használat szerint vannak beosztva, de bárhol igénybe vehetik őket. Derec, ügyeljen rá, hogy ne szóljon senkihez és ne nézzen senkire a tisztálkodóban, ez szigorú társadalmi szabály a férfiak számára a Földön. Ariel, a nőkre ez nem vonatkozik, ön nyugodtan beszélgethet a

tisztálkodóban. Az önök fokozata nem biztosít különleges előjogokat. Saját fésűjüket, hajkefájüket vagy borotválkozóeszközüket kell használniuk.

R. David tovább zümmögött, és átnyújtott egy helyi térképet. Ebből megtudták, hogy az azonos feladatot ellátó egységek rendszerint ugyanazon a szinten kaptak helyet. Mivel lakásuk elég alacsony kényelmi fokozatúnak számított, a tisztálkodókhoz és az étkezdékhez feljebb, illetve lejjebb kellett menniük.

A robot végül sapkákat nyomott a kezükbe, és érezhető aggodalommal bocsátotta útjukra őket. Ariel kinyitotta az ajtót, és kilépett, Derec követte.

Ugyanazok a gyöngyházfényű fehér falak vették körül őket, mint a szobában. Derec gyanította, hogy valami olcsó szállodában kaptak helyet. A folyosó végéből egy tarka göncökbe öltözött, hosszú hajú fickó mérte végig őket komoran, majd belépett egy ajtón. Aztán egy alacsony, idősebb, testes nőszemély haladt el mellettük nyitott palackot szorongatva, és leheletében valami egérszagú sör büze érződött. Nem pillantott rájuk, mert üveges tekintetével észre sem vette őket.

A folyosón jobb felé indultak el, ahonnan erősebb fény szűrődött be. Mögöttük két férfi lépett ki az egyik apartmanból, valami sporteseményről csevegtek, amelyet furcsa módon "bokszt"-nak neveztek. Néhány pillanattal később Derec és Ariel elágazáshoz érkezett.

Egy szélesebb és forgalmasabb folyosó keresztezte az övékét. Ariel felmutatott a jelzőtáblára: a 16. alfolyosóról jöttek, és most léptek be az M folyosóba. Ezután balra fordulva egy kis csoport nyomába eredtek, ám ez gyorsan beleolvadt egy nagyobbba. Derec enyhe megdöbbenéssel vette észre, hogy látókörükben körülbelül ötven ember tartózkodik pillanatnyilag.

Egyszer csak a jobb oldali fal átlátszóvá vált, és futkározó, labdázó gyerekeket pillantottak meg egy tágas teremben. Játszótér! A falat ügyetlen gyermekfirkák, furcsa győzelmi plakátok és mindenféle "idézetek" borították. Ha furcsa volt is, Derec számára nem tűnt ismeretlennek. Elfelejtett múltjában valamikor ő is hancúrozott ilyen játszóterén, noha semmilyen határozott emlék nem tört fel tudata mélyéről.

Egy dolgot azonban hiányolt: a falak mentén és a kiabáló tömegben felcsillanó figyelmes robotokat.

Az M folyosó hatalmas, kör alakú csarnokban végződött. A kör négy átellenes pontjáról négy mozgólépcső szalagja csavarodott – kettő fölfelé, kettő lefelé haladt. A csarnokon túl a jelzések szerint újabb

alkörzet következett: az ő G alkörzetük.

Derec megítélése szerint talán száz férfit, nőt és gyermeket láttak most egyszerre. Óvatosan lelassították lépteiket, és a csarnok széléhez sodródtak, lehetőleg elkerülve a folyosók és mozgólépcsők bejáratát. Nagyjából száz embert láttak – de nem mindig ugyanazt a százat. A járókelők pillanatonként cserélődve áramlottak ki és be, fel és le, távoztak és érkeztek a folyosókra.

Lázás fejszámolással. Derec arra a következtetésre jutott, hogy tíz perc alatt láthat itt – te jó ég! – ötszáz embert. Sőt! Talán ezret! És most, hogy a játszótér felébresztette múltját, észrevette, hogy a tömegben sincs egyetlen robot sem.

A közelükben kis asztalok előtt, kényelmetlennek látszó padokon emberek üldögéltek, egyesek sakkoztak. Asztalok nélküli, de hasonlóan kényelmetlen padokon szintén emberek ücsörögtek. Nem messze tőlük egy ráncos almához hasonló képű öreg fickó angyali mosollyal tekingetett körbe, mellette a padon barna papírba csomagolt palack állt lecsavart kupakkal. Hasonlóan idős emberek pihengettek másutt is. Némelyikük sakkozott vagy valamilyen táblás játékkal múlatta az időt, mások különféle gyorsételeket majsoltak.

A mozgólépcsők közelében a falakon, magasan fent, tájékoztató jelzések, mélyen lent pedig különféle eseményeket hirdető plakátok látszóttak. Még lejjebb durva, harsány falfirkákkal borított széles sávok húzódtak a mozgólépcsőtől a folyosó bejáratáig. Az egyik sarokban Arielnél és Derecnél fiatalabb emberek csoportja vékony fóliákat ragasztott a falfirkákra, és újabb vad képeket festett a régiek helyére. Talpig kék fiatal nő figyelte őket. Az alacsony, robusztus alkátú nőszemély furcsa sapkát viselt: áttetsző szemellenzője kék árnyékot vetett arcára, elől pedig aranyjelvény díszelgett rajta.

Amint a nő megfordult, észrevették, hogy a bal melle fölött C–3-as jelző van kitűzve, a bal oldalán pedig valamiféle szerszám fityeg: durva kinézetű, fél méter hosszú valami. A C fokozat a városi szolgálatot jelzi, emlékezett vissza Derec. Aztán rájött – a szerszám idegkorbács lehet. De mégsem – ahhoz túl nagy és nehéz. Az idegkorbács inkább abban a begombolt tokban helyezkedik el a nő derekán. A szerszám nyilván gumibot.

Rendőrnő! Észrevette őket, tekintete megpihent rajtuk, aztán továbbsiklott. Odasétált az egyik asztalhoz, és beszédbe elegyedett az öregekkel. Derec elszörnyedve szemlélte. Tudomása szerint még sohasem látott olyan valakit, akinek az a kötelessége, hogy erőszakot alkalmazzon egy másik emberrel szemben.

– Ha itt álldógálunk, könnyen szemet szúrunk neki. Ezt a nőt

valószínűleg arra képezték ki, hogy figyeljen a furcsán viselkedő alakokra – jegyezte meg Ariel fojtott hangon.

Derec szótlánul is egyetértett vele, és elindult az egyik lefelé haladó mozgólépcső irányába, miközben arra gondolt, valószínűleg a közvetlen közelükben sem érheti meg senki, miről beszélgetnek, annyira erős a tömeg zaja és a mozgólépcső zakatolása.

Mindegyik mozgólépcső ellaposodva simult a padlóba, és legalább három méter hosszú szalagot alkotott vízszintesen. Előttük a siető földlakók megállás nélkül léptek rá a szalagra, majd a haladási irányba fordultak. Derec és Ariel megpróbálta utánozni magabiztos viselkedésüket. A példa legalább megtanította őket arra, hogy a haladási iránnyal ellentétesen kell ráállni a szalagra, amit Derec nem sejtett volna. Amikor felléptek, lábuk kissé megingott, de aztán gyorsan visszanyerték egyensúlyukat. Megfordultak, és lefelé pillantottak, miközben a szalag lesüllyedt a fal mögé.

A mozgólépcső a valóságban nem szögletes fokokra tagolódott, hanem lapos szalagként siklott lefelé. Fejük felett a párhuzamosan lejtő mennyezet felől hajtómotorok dübörgése hallatszott, ott nyilván egy másik mozgólépcső futott, csak éppen ellenkező irányban, felfelé, legalábbis Derec ezt feltételezte. A lefelé haladó mozgólépcső az óramutató járása szerint óriási félkört írt le, aztán jobb fala felnyílt, és máris a következő szint csarnokának túoldalán találták magukat.

Újabb félkör, újabb csarnok, aztán egy teljes kör következett, amelynek oldalához nem tartozott kijárat, és máris a földszinten találták magukat. A zaj dübörgéssé fokozódott. A mozgólépcső eltűnt a padló részében, és Derec úgy vélte, a föld alatt még megtesz néhány métert, hogy megforduljon, aztán ellenkező irányban ismét kibukkanjon a padlóból.

Kéttucatnyian szálltak ki előttük, majd ők is leléptek a szalagról, és további ötven ember követte őket. Valamennyien sietve szétszéledtek a szélrózsa minden irányában, miközben emberek százain törtettek át nyolc különböző útirányban. Ez a csomóponti csarnok négyszer forgalmasabbnak látszott a fenténél, ahonnan elindultak. Derec és Ariel levegőért kapkodott a csodálkozástól.

A folyosók bejárati boltívei alól fény és zaj szűrődött ki. Ha eddig emberek százait látták, most a közlekedők ezrei áramlottak az árkádok alatt!

Derecnek gombóc nőtt a torkában a félelemtől. Ennyi ember! Az a határozott benyomás alakult ki benne, hogy soha életében nem látott ennyi embert együtt. Azon kapta magát, hogy gyors fejszámolást végez, mennyi levegőt használnak fel ezek, és ami sokkal fontosabb, mennyi

marad neki. *Na nem, nyugtatta magát, ha van elég levegő nyolcmilliárd embernek, akkor nekem is jut belőle.*

Tőlük jobbra és balra mozgójárdák szalagjai futottak egyre gyorsabb fokozatban és egyre feljebb, ahogy távolodtak a csarnoktól. Magasan felettük fénylő betűkkel rajzolódott ki egy felirat: WEBSTER-LIGET. Előttük és mögöttük két másik boltív a futószalagok közötti mozdulatlan térre nyílt. Itt különféle pavilonok sorakoztak – távközlési fülkék, meg az alulról befutó mozgójárdák előterei. A csarnok távoli végében egy másik, széles cső a mennyezetről ereszkedett alá négy mozgólépcsővel. E mögött a messzeségben még egy hasonló csövet láttak.

Amint kifelé sodródtak a tömegből, riadtan olvasták a jelzéseket. Mindenütt emberek tülekedtek, szakadatlanul hallatszott a zaj, bár nem olyan hangosan, mint amire számítottak; a meleg, nyirkos levegőben pedig emberek ezreinek, tízezreinek, százezreinek szaga terjengett.

– Ez hát a Föld.

4. fejezet

NINCS JOBB A HAZAI KOSZTNÁL!

Derec kissé habozva választotta ki azt a gyorsforgalmi mozgópályát, amelyik nyugat felé tartott. A magasban már messziről látszottak a fényjelzések: KIRKWOOD, KIJÁRATOK.

Először ráléptek az első szalagra. Ez nagyjából egy gyalogos sebességének felével haladt, és minden következő sáv ugyanennyivel gyorsabban futott az előzőnél. Egy kövér öregember gyakorlott mozdulatokkal siklott át egyszerre három szalagon, méghozzá olyan fűgén, hogy Derec biztosan elbotlott volna közben. Ők csak óvatosan léptek át egyikről a másikra, míg a harmadiknál Ariel már alig kapott levegőt, és erősen megmarkolta a fiatalember karját.

Sietve haladtak át a szalagokon, miközben egyre lejjebb jutottak, és csak kevéssel tévesztették el céljukat. Valahol a gyorsforgalmi mozgópálya közelében kötöttek ki.

Amikor a mozgópályák közötti sima sávra értek, kissé megzavarodva néztek körül, de aztán nem messze észrevettek egy pavilont, ahonnan emberek tódultak ki. Amikor beléptek, négy futószalagot találtak, ezek egy keresztfolyosóba vezettek. A gyorsforgalmi mozgópálya túloldalán ismét felszínre bukkanva, a helyi mozgóút közül a második leglassúbb szalagot választották. Egy darabig visszafelé vitették vele magukat, aztán leléptek róla, és bekerültek egy hatalmas folyosóba.

Ennek mentén különféle üzletek sorakoztak. Nem álltak le nézelődni, pedig emberek ezrei bámulták az átlátszó falakon át a ragyogó áruk gazdag kínálatát.

A második keresztfolyosónál meglátták a tisztálkodó képjelét. Ez nem a részükre kijelölt helyiség volt. A sajátjuk mellett valószínűleg már percekkel a lakásukból való kilépés után elhaladtak. Ariel kérdő pillantására Derec bólintott, bár egy kissé émelygett a gyomra, aztán határozott léptekkel elindult a férfisztálkodó ajtaja felé. Első ízben váltak el egymástól.

Nem nézni senkire, nem beszélni senkivel, csengett a fülében R. David figyelmeztetése. Amint kitérte az ajtót, egy kis előtérben találta magát. Senki sem állt itt, tehát áthaladt egy újabb ajtón, amely ötletes módon úgy helyezkedett el, hogy az első ajtóból nem lehetett átlátni

rajta. Odabenn fehér ajtós fülkék sorát találta, körülbelül minden másodikon vörös fény égett. Némelyik kabin négyszer nagyobb volt a többinél, és amint az egyikből kilépett egy férfi, Derec egyetlen pillantással felmérte, hogy abban a helyiségben a ruhamosási műveletek végezhetőek. Ezek azok a kiváltságok, futott át az agyán, amelyek neki nem járnak.

Műanyag kártyáját kulcsként használva, belépett az apró fülkébe, ahol illemhelyet, fémtükröt és alatta mosdót talált. Törülközőt nem látott, viszont egy fali készülék gombnyomásra forró, száraz levegőt fújt. A zuhany a fülke másik végében helyezkedett el.

Határozottan frissebbnek érezte magát távozáskor. Hosszas várákozás után Ariel is előbukkant, és ragyogóan festett.

Derec rácsodálkozott. Sokkal egészségesebbnek látszott, mint néhány nappal korábban az űrhajó fedélzetén. Ismét feltámadt benne a remény, hátha Ariel nem is annyira beteg vagy ismét beállt nála valami titokzatos javulás, amelyre az orvosok sem tudnak magyarázatot. Aztán rádöbrent, hogy a józan ész helyett egy pillanatig elragadták vágyai, és átkozta magát, amiért ilyen könnyen bedőlt az ábrándnak.

– Mehetünk? – kérdezte mosolyogva Ariel, és belekarolt. Nem esett messze tőlük az élelmiszerkártyájukon jelzett étkezdei körzet. Igaz, az U-3 fokozatú igazolvánnyal bármelyik útjukba eső étkezdében bekaphattak volna valamit, de ezzel bizonyosan megnehezítették volna a konyhai személyzet adagszámolását, és magukra vonhatták volna a figyelmet.

Az emberek hármásával sorakoztak az ajtó előtt. Derec és Ariel beállt közéjük, és elővették élelmiszer-ellátmányi fémkártyájukat. Előttük a földlakók szokás szerint gátlástalanul hangoskodva és nevetgélve haladtak előre, kanyájukat bedugták az ellenőrző nyílásba, kihúzták, aztán kalapjukat levéve zajosan oszlottak szét. A levegőt ismeretlen ételek kellemesen nehéz szaga töltötte meg.

– Hé, Charlie! – hangzott föl a hátuk mögül egy rekedtes kiáltás, amitől önkéntelenül összereztek. Valaki a sorokban észrevett egy ismerőst a másik sorban. – Visszajöttél Élesztővárosból, mi?

Charlie valami érthetetlen dolgot válaszolt arról, hogy jó végre itthon lenni. – Az ám! – üvöltötte a férfi mögöttük. – Nincs jobb a hazai kosztnál, igaz?

Tekintettel arra, hogy mindnyájan ugyanazt az étkezési szolgáltatást veszik igénybe, Derec arra gondolt, ez nem is az ételre, hanem a baráti együttlétre vonatkozik. Eszébe jutott, ha naponta háromszor mindenki ilyen helyeken étkezik, hamarosan megismerik egymást a szomszéd asztaloknál ülők.

Amint haladtak előre, Derec görcsösen szorongatta kezében a kártyáját. Nem akadt jobb dolga, hát számolni kezdte az érkezőket. Minden sorba körülbelül másodpercenként állt be egy ember. Egy perc alatt hatvan. A három sorban tehát egy perc alatt legalább száznolcvan. *Magasságos ég, gondolta, és mi legalább öt perce állunk sorban!*

A helyzet tovább rosszabbodott, legalább ezernolcszáz ember érkezett tíz perc alatt, mire eljutottak az étterem bejáratához. Útjukat egy forgósorompó zárta el. Derec merészen benyomta kártyáját a gép nyílásába. Az hunyorított egyet (nem pozitronikus számítógép, annyi biztos, gondolta az ifjú), aztán ablakában felvillant a következő jelzés: J-9 ASZTAL/NINCS VÁLASZTÉK, és kilökte a kártyát. Amikor Derec zsebre tette, a forgósorompó engedett térde nyomásának. Ariel követte, de még nem lélegezhetek fel.

Hatalmas terem nyújtózott előttük.

Ha az egész város egyetlen gigantikus acél- és betonbarlang, akkor ez a legnagyobb üreg, amivel eddig találkoztak benne, kivéve a mozgópályák alagútjait. Úgy tetszett, ennek a teremnek sehol sincs vége. A hideg fénnel sugárzó mennyezetről szabályos sorokban pillérek, rövid átlátszó falak (nyilván a zajcsökkentés érdekében) és csöveket meg kábeleket rejtő oszlopok nyúltak le. Közöttük húzódtak az asztalok – döbbenetes egyhangúságban, kilométereken át! A rettenetes zürzavarban a földlakók magabiztosan nyüzsögtek körülöttük, míg ők szinte tátott szájjal álltak: kábultan érzékelték a simára csiszolt fautánzatú asztallapok csillogását, a műanyag tányérokon sűrűlő műanyag evőeszközök zörgését, ezeryi hang hullámzó moraját és a gyereksírást. Tőlük jobbra és balra apró konyhaablakokon át férfiak és nők szolgálták ki azokat, akiknek étkezését nem lehetett automatizálni.

Fejük fölött fényjelek mutatták a sorokat, Ariel nőgatására Derec nekivágott a hosszú J sornak.

Úrlakói beidegzése szerint eddig úgy képzelte el ezt az étkezdét, mint egy úrbolygó éttermét: tucatnyi asztal mellett négy-négy ember foglal helyet, de néhol kettő, másutt nyolc vagy tíz. Ezeknél az asztaloknál azonban becslése szerint legalább ötven ember ült egy-egy oldalon. Amikor elérték a J sort, még jókora utat kellett megtenniük a 9. asztalig.

Tétován közeledtek felé, és valóban találtak két helyet egymás mellett. Akik mellett elhaladtak, azon morgolódtak, hogy a konyha felfüggesztette a szabad ételválasztást. – Túl sok az átutazó dörmögte valaki, és ettől mindketten büntudatot éreztek.

– Hétköznapi életük egyik fénypontja nyilván az evés – suttogetta a

lány.

Mindketten helyet foglaltak, és az asztal megemelt középső szakaszára néztek.

NINCS VÁLASZTÉK, világított jobboldalt egy felirat. Baloldalt egy tábla a következőről tájékoztatott: *Csirke – Vas. v. Hétf.; Hal – Pént. v. Szo.* A Földön hétnapos időszakok ismétlődtek, Derecnak azonban fogalma sem volt róla, milyen sorrendben követik egymást a napok. Lesz, ami lesz, vont a vállát, miközben Arielre nézett, és megérintette a kapcsolót. A táblán azonnal kivilágosodott: *Zymosteak: véresen – közepesen – átsütve?* Ezek szerint nincs se vasárnap, se péntek, gondolta. "Átsütve" választotta a titokzatos hússzeletet, eltűnt a felirat, és a helyét a következő foglalta el: *Saláta: tonantzín, calais, del Fuego, borspar?*

A lány tanácstalanul pillantott Derecre, aztán választottak, mialatt alig tudták elfojtani mosolyukat, hiszen sohasem hallottak még egyik fajtáról sem.

RENDELÉS ELFOGADVA.

Ez a felirat percekig világított előttük. Nyiszlett földlakók nyüzsgtek körülöttük, és Derec most döbönt rá, hogy ezt régóta érzékeli tudat alatt. A földiek alacsony, jelentéktelen külsejű emberek, ha nem éppen csúnyák. Itt-ott egy jóképű fért vagy egy gyönyörű nő ámuló pillantásokat vont magára, de ők voltak kisebbségben.

A Földön tehát nem éheznek az emberek, pedig Derec erre számított. Halványan derengett benne, hogy a népesség jelentős része és a robotok – amelyeknek tevékenységét a termőföldekre korlátozták – nagy erőfeszítésekkel biztosítják a földi táplálkozást. A szabványos galaktikus vegyi ételfeldolgozók ugyanis túlságosan drágák, és a földi viszonyokhoz képest sok energiát fogyasztanak. Ezeknek az embereknek jelentős része mégis kövérnek látszott, sőt bőven akadtak hájasok is.

A többi asztalhoz képest itt senki sem beszélgetett vagy nevetgélt. Mindenki türelmesen várt.

– Biztosan ez az utazók asztala, akik nem ismerik egymást súgta Ariel Derecnak. Csupán néhány ifjú pár beszélgetett csendesen az asztalnál.

Zavart hallgatásuknak a tálalás vetett véget: mindkettőjük előtt korong siklott földre, egy másik emelkedett a helyére, s ezen fedett műanyag tálca feküdt. Amikor leemelték a tálcákat a tálalókorongokról, a nyílások ismét bezáródtak.

A menü valamilyen húsból, rákmártással leöntött sült burgonyából és salátából állt, hozzá pedig ropogós héjú, enyhén barna kenyér járt.

Az étel csodálatosan illatozott, és Derec meglepetésére természetes anyagokból készült. Erről már az első falatoknál meggyőződött: az ízek ilyen gazdag, árnyalt és változatos kavalkádja csak valódi élelmiszerekre jellemző. Holott ez mégsem volt igazi étel. Zymosteak? Világos, ezek az emberek általában egy héten csak kétszer kapnak húst, bár van rá esélyük, hogy még két másik napon is hozzájutnak. Ez összesen négy nap a hétből.

– Egyszerűen hihetetlen, hogy ilyen finom – jegyezte meg Ariel a földlakók által folyamatosan felnyitott tálcák zajában.

Derec észre sem vette, mennyire éhes, pedig a reggelin kívül még semmit sem evett. Annnyira megunta már a műanyag ételeket, hogy egyre ritkábban szánta rá magát az étkezésre.

Figyelmét azonban most más kötötte le. Meglepő gyorsasággal szolgálták ki őket. Emlékezetében nem tudta felidézni az űrlakók bármelyik világának ellátási módszerét, de abban biztos volt, hogy egyik sem ilyen gyors. A háttérben teljesen önműködő rendszernek kell rejtőznie. Természetesen, mivel nincs szabad ételválasztás, csupán annyi a teendő, hogy az előkészített ételeket a tálcára teszik, rácsatolják a fedőt, és egy sütőbe csúsztatják néhány másodpercre, amíg a zymosteak a kívánt hőfokra nem melegszik. Valószínűleg futószalag viszi a sütőn át az ételt. Egy jól működő kemencében akár fagylyaltot is tehetnek ugyanarra a tányérra, mégsem olvad el előbb, mint ahogy a hússzelet kisül.

De még így is a J sor volt az utolsó: tíz sor, mindegyikben tíz asztallal; ez összesen száz asztal, mindegyiknél száz ülőhellyel. Ez az étkező tehát *tízezer* embert szolgál ki. Amikor megemlítette ezt a számot Arielnek, mindketten megnémultak a döbbenettől. A konyha most nem is dolgozott teljes kihasználtsággal, talán *csak* hatezer ember étkezett a teremben.

Az Aurórán egy tízezer férőhelyes stadion óriásinak számított. Derec még csak az étel felét fogyasztotta el, amikor légzése kezdett felgyorsulni. Ez a tömeg már sok volt neki. Úgy érezte, fogságba esett ebben a betonbarlangban, a tágas terem körbezárja, a mennyezet csapdafedélként borul rá, és az öntudatlan emberek tömege szinte álomszerűen mozog körülötte. *Ezek biztosan egész életükben sohasem látják a napot, és nem szívnak friss levegőt, villant át az agyán, és állapota ettől még tovább rosszabbodott. Kínlódva és verítékeztve gyűrte le pánikrohamát.*

Amikor befejezték az étkezést, tálcájukat és evőeszközeiket visszahelyezték a korongra, majd megérintették újból ugyanazt a kapcsolót, ahogyan szomszédaiktól látták, és figyelték, miként tűnik el

a piszkos edény. A kijáratot a terem túlsó végében találták meg. Amikor kiléptek a szabadba (a forgósorompó itt csupán kifelé engedte az embereket), Derec fellélegzett. Kissé bizonytalanul álldogáltak, mert más környékre kerültek, mint ahonnan bejöttek, de a mozgópályák surrogó zaját felismerték, és a hang alapján hamarosan visszataláltak.

– Az a baj, hogy itt nincs sehol csend, nincs egy magányos zug, ahol nyugodtan beszélgethetne az ember – panaszkodott Ariel, mialatt tétován megpróbálták tájékozódni.

– Tudom. El kell jutnunk az ürrepülőtérre, de nem hiszem, hogy éppen itt teregethetnénk szét a térképünket.

– Nézd csak... – Ariel egy pillanatra elhallgatott, mert egy tizenéves lányokból álló fecsegő csoport ment el mellettük anélkül, hogy figyelemre méltatta volna őket – ...a jelzések azt mutatják, hogy még nincs itt a "csúcsforgalom"... vagy minek nevezik... ahogy R. David figyelmeztetett.

– Ennélfogva utazó fokozatunk szerény negyedik szintjével még órákig igénybe vehetjük a gyorsforgalmi mozgópályákat.

Így hát felléptek először a helyiérdekű sávokra, aztán átsétáltak a mozdulatlan sávra a helyiérdekű és a gyorsforgalmi pálya között, majd megint egyre gyorsabb sávok következtek. Derec szorongva gondolt arra, hogy ha ilyen sebességgel száguldanak, és véletlenül elesnek, súlyos sérülést is szenvedhetnek. És sehol sem állt egy figyelmes robot, hogy odarohanjon és megragadjon a karjukat, ha meginognának. Úgy látszik, a földlakók sohasem buknak el a sávokon, nyilván már fiatal koruk óta megszokták ezt az utazást.

Ahogy, az egyre gyorsabb sávokra léptek, még a szél is belekapott a hajukba, és csípte a szemüket. A csúcssebességű sávokon már ülések is sorakoztak egy-egy dobogón, amely előtt szélvédő magasodott. Az egyik üres dobogó szélfogója mögött óriási kalapban kimerült férfi üldögélt lihegve. A fickó láttán Ariel elnevette magát, és Derec visszamosolygott rá.

Itt a szélvédő oltalmában gondosan kitergették a térképeket, és belemerültek tanulmányozásába. Annyit tudtak, hogy a WEBSTER-LIGET KÖRZET-ben tartózkodnak, kelet felé haladnak, így aztán hamar megtalálták azt a pontot, amelynek felirata alatt nemrég átsíklottak: SHREWSBURY KÖRZET. De hiába bogarászták végig a térképet, ürrepülőtérnek nyomát sem látták.

Derec üres tekintettel meredt Arielre. – Pedig itt kell lennie valahol!

Főként fiúkból álló tizenévesek újabb csoportja haladt el két dobogóval messzebb tőlük, és bámulatos ügyességgel kergetőzve váltogatták a sávokat. A szél süvítésébe hirtelen füttyszó hasított, kék

egyenruhás férfi lengette meg gumibotját, a gyerekek után vetette magát, azok meg pillanatok alatt szétszóródtak a sávokon a felnőttek rosszálló pillantásai közepette.

Minden jelzést gondosan tanulmányoztak a fejük fölött, amíg fel nem tűnt a következő felirat: TORONY KERÜLET.

– Talán nincs is rajta a térképen – sopánkodott Ariel. – A földiek annyira utálják az űrlakókat, hogy még a légikikötőt sem szívesen jelölik be.

– Ha dolguk akad ott, egyszerűen megmondják nekik, gondolom – morogta Derec. – Meg kellett volna kérdezni R. Davidtól, hogyan juthatunk oda.

A gyorsforgalmi pálya nem haladt egyenesen. Amint most Derec végigpillantott rajta, azt látta, hogy a helyiérdekű vonal elkanyarodik, de egy' másik érkezik helyette, és párhuzamosan csatlakozik a gyorsforgalmi sávokhoz. Ezúttal grandiózus bejárat következett, amely ferdén magasodott a közeledő gyorsforgalmi sávok fölé. A bejárat fölötti világító táblán egy apró bugyit viselő nő fekete árnyképe látszott hátulról. A nő eltűnt, helyette felirat jelent meg: HA EZT VISELEM... A nő újból előtűnt, és kacéran visszanezett a válla fölött: KÖVETSZ?

Derec úgy vélte, itt már legalább annyi embert lát, mint az étkezdében, és a mozgópályák kapacitása nemhogy félig, de még negyedéig sem volt kihasználva. – Nyilván akkor van csúcsforgalom, amikor minden mozgópálya zsúfolt – jegyezte meg.

– Igen, feltéve, hogy naponta egyszerre indulnak munkába... - mutatott a tömege Ariel.

– Ez aztán a tolongás! – Tekintetükkel megpróbálták befogni a hemzsegő tömeget, amely a sávokra föl- és leáramolva lassan már három- vagy négyszeresére szaporodott.

ÓVÁROSI KERÜLET.

– Tudod – mondta elgondolkodva Ariel –, Daneel Olivaw talán éppen ezen a dobogón üldögélt, vagy legalábbis ezen a gyorsforgalmi mozgópályán utazott.

Derec bólintott. Nem emlékezett rá, hogy valaha is találkozott volna a híres ember formájú robottal, Daneel Olivaw-val. Ezt a gépembert úgy tervezték, hogy tökéletesen hasonlítson egy férfira – Roj Nemmenuh Sartonra –, aki megépítette a robottestet. Később segített a földlakó Elijah Baley nyomozónak, hogy felderítse Sarton doktor meggyilkolásának rejtélyét, azután a Solariára utazott, ahol egy másik gyilkossági ügy megoldásában is együttműködött Baleyvel.

Han Fastolfe két ember formájú robotot épített, az elsőt Sarton segítségével. A kifinomult programozást, amely lehetővé tette a robot

számára, hogy emberi lényhez hasonlóan viselkedjék, de a három törvény parancsának is engedelmeskedjék, a robotika diadalaként ünnepelték, de soha többé nem tudták megismételni. Fastolfe nem volt hajlandó többet készíteni ennél a két robotnál, sőt az egyiket ki is kapcsolták. Derec feltevése szerint Daneel Olivaw viszont valahol még létezett az Aurórán.

– Nézd azt a kalapot!

A fiatalembernek leesett az álla a csodálkozástól. Láttak már néhány furcsa kalapot eddig is, de ennek a nőnek a feje valóságos virágoskertnek látszott, csak épp "virágok" helyett szalagcsokrok borították fejfedőjét. De valamennyi földlakó kalapjához hasonlóan ezen is körbefutott egy széles sáv, amelybe bele lehetett tűzni az ellátmányi kártyát, amely például följosította tulajdonosát arra, hogy ülőhelyet kapjon a csúcsforgalomban.

– Szerintem az ilyesféle emberek közül biztosan ismeri valaki a légikikötőhöz vezető utat – jegyezte meg Ariel.

Derec reménykedett, hogy ez nem jut a lány eszébe, most hát csak komoran bólintott. Senkivel sem akart szóba állni, talán megrögzött előítéletei miatt – ahogyan egy űrlakó érezhet a földlakók iránt. Fájó túske volt benne ugyanis, hogy csak a Föld lakói indultak kalandozásra és telepedtek meg új bolygókon. Nem azt helytelenítette, hogy a földlakók gyarmatosítanak, hanem hogy az űrlakók nem vállalkoznak erre. Körülötte ezek az emberek persze nem tehetnek róla...

Hirtelen felállt, kihajolt és megragadta figyelmét egy fiatalember – alig lehet idősebb nálam, gondolta –, mert éppen egy üres dobogó felé igyekezett.

– Bocsásson meg, uram, meg tudná mutatni nekünk az űrkikötő felé vezető utat?

A fickó meglehetősen közömbös arca hirtelen felderült. – Hé, mi a fene, piszok jól lököd ezt az űrlakódumát! – kiáltotta. – Kár, hogy nincs hozzáillő cuccod, de már ezzel a szöveggel is menő fej lehetnél egy szubéterin!

Derec zavarát leplezve felvonta szemöldökét. – Igen?

– Ó, ó, szuperjő ez a fölényes tekintet! – Aztán óvatosan körülnézett, arcáról lehervadt a mosoly, és csendesen hozzátette: – Figyelj, haver! Ez tényleg baromi mulatságos, de a helyedben nem próbálnám meg így nyomni a vakert Élesztővárosban. Világos? Ezzel fogta magát, és odébbállt.

Hitetlenkedve néztek egymásra, és csak a fejüket csóválták.

– Gondolod, hogy tudnád utánozni ezt a... ezt a beszédstílust? – kérdezte Derec. Ariel elhülve rázta a fejét. WEBSTER-LIGET-nél

sokkal előkelőbb környéken suhantak.

Ez az ÓVÁROSI KERÜLET vadonatújnak látszott, takaros, tiszta, világos épületeivel, gazdag üzleteivel. Gyakrabban és nagyobb választékban fordultak elő szórakozóhelyek, mintha az itt lakóknak rengeteg szabad idejük, magasabb beosztásuk vagy több pénzük volna a kikapcsolódáshoz.

– Mi lehet az a "szubéteri"?

Derec egy pillanatilag eltöprengett. – Hiperhullámú telekommunikáció, azt hiszem. Nem vagyok jártas ennek a műszaki részleteiben, de véleményem szerint valamikor így hívták a hiperhullámú távközlést. Valószínűleg olcsóbb, mintha kábelekkel szőtték volna keresztül-kasul ezeket az emberi barlangokat.

Miközben felfelé nézett, ahol a Napnak kellett volna lennie, Derec hangja elnémult. Aztán megacélozta magát, és hozzátette: – Valószínűleg arra célzott, hogy népszerű sztárok lehetnének a földi regényekben az űrlakók utánzásával. Ezen jót nevettek mind a ketten.

KELET-ST. LOUIS-I KERÜLET.

– Mit jelent vajon az ST? – Egyikük sem tudta.

– Derec, messzire jutottunk már a... a "hazai kosztól". Nem lenne jobb visszafordulnunk?

Ő sem örült, hogy ilyen messzire kalandoztak, de nem szívesen adta fel.

– Tegyük még egy próbát!

Körülnézett, hogy megkérdezzen valakit, de alaposan meghökentették ennek az új kerületnek az épületei. Ipari negyednek látszott, sötét homlokfalakkal, néhány neonfelirattal, amelyeken pár betű egyáltalán nem égett. Mintha minden szín és derű elpárolgott volna a városból. Az emberek fele már az ÓVÁROSI KERÜLET-nél lelépett a sávokról, nem véletlenül.

Akik maradtak, kevésbé kellemes látványt nyújtottak. Szegényes ruházatukhoz csak néhányan viseltek kalapot, amiből Derec arra következtetett, hogy nincs engedélyük a dobogók használatára. Ugyanolyan alacsony fokozatú szegény ördögök, mint ő és Ariel.

– Mi ez a különös szag? – kapta fel a fejét Ariel.

Derec beleszimatolt a levegőbe, és ő is megérezte. Nem éppen frissen sült kenyér illatára emlékeztetett. – Valamilyen élőlény bocsátja ki. Talán nem működnek tökéletesen a szellőzőventilátorok.

– Úgy érted, hogy *emberek* szagát érezzük?

Derec gyomra is émelyegni kezdett a gondolattól.

– Bocsánat, uram, meg tudná mutatni, merre van az űrkikötő? – kérdezte meg egy morcos férfitől.

– Kopj le, öreg!

Derec háborogva újabb alkalomra várt. Egy nő foglalt helyet az egyik dobogón olyan dühödt, majd diadalmas arckifejezéssel, hogy az ifjú inkább kihagyta ezt a lehetőséget. Aztán egy csapat fiatal közeledett feléjük, négy férfi és két nő, az előbbieket valamennyien barna kordbársony, az utóbbiak tarka, testhez simuló nadrágban. Derec megismételte kérdését.

Az első férfi megütközve nézett rá. – Mi a nyavalyát akarsz te itt kiszedni belőlünk? Űrkikötő! Ez amolyan űrlakóduma! Mi a fenét képzelsz te magadról, mi?.

Derec dühösen összeszorította állkapcsát. – Csupán azt kérdeztem...

– Ó, csupán csak aztat kérdezted, nagyokos, igaz? Én meg azt kérdezem, ki a fenének képeled magad?

– Csak azt akartam...

– Állítsd le magad, nagyokos, és ne dumálj nekem a fellegekből. Vartyogjál értelmesen, és vágjál udvarias pofát, megérttetted?

Derec háborogva igyekezett türtóztatni magát, amikor egy másik földlakó szólalt meg. Sötétbarna arcszíne és karvalyszerű tekintete arról árulkodott, hogy a faji jelleg az emberekben erősebben megmaradt a Földön, mint az űrlakók világában.

– Hé, Jake, szerintem ez a pasas tényleg űrlakó. Sőt mind a ketten. Kuksizd meg a ruhájuk szövetét!

Derec és Ariel egyaránt közönséges szabású műszálas úrruhát viselt. Puha, fénylő anyaga a szürke szín különböző árnyalataiban játszott, a lányé kissé fényesebb volt társáénál. Eddig még senki sem tett megjegyzést a ruhájukra, igaz, nem is vették szemügyre közelebbről.

Jake meglepve bámult rájuk. – Nahát!

– Az ám, Jake – visította az egyik nő, ahogy közelebbről megvizsgálta Arielt. – Nézd csak őket! Mind a kettőt... Magasak és csinosak, mint az űrlakók!

– Űrlakók! – ejtette ki a szót Jake csaknem tiszteletteljesen. Szembogara összeszűkülte: – Mindig szerettem volna összeakadni egy űrlakóval. Hogy elmondjam neki, mit gondolok róluk!

– Mondjad hát!

– Azt hiszed magadról, most aztán nagyokos vagy, mert egy kis társadalomtudományi vizsgálatot végzel a "földlakók" között? A megjegyzés ezúttal felért egy arculcsapással.

Derec haragját rossz előérzet váltotta fel, Ariel feltűnés nélkül belekarolt. – Köszönjük a segítséget, de már mennünk kell. Idegenszerű kiejtőmódja felbosszantotta a többieket is. Dühös karattyolásba kezdtek, miközben Derec és Ariel átlépett a szomszédos sávra a viharos

menetszélben, és lassan lemaradt. – Megállni! Ne húzzátok el a csíkot! – üvöltötte Jake, társai leugráltak a dobogós sávról, és átrohantak a külső futószalagokra.

Ariel-zihálva szedte a levegőt, Derec pedig rádöbrent, hogy üldözőik hamarosan alájuk kerülnek a saját szalagjuk és a helyi leágazások között sikló lassúbb sávokon.

– Vissza! – adta ki a jelszót, és egy pillanattal később már a gyorsabb sávok felé törtettek. Üldözőik nyomban észrevették az irányváltást, és ordítózva vetették magukat utánuk.

Derec a belső oldalon vonszolta a lányt a sávokon, ám ellenségeik gyorsan előnyhöz jutottak gyerekkoruktól szerzett gyakorlatukkal. A kétirányú gyorsforgalmi pálya között húzódó mozdulatlan sávon izgatottan néztek körül. Semmilyen módon nem mászhattak át az ellenkező irányú mozgópályára, hogy megőrizték előnyüket.

– Ide! – kiáltotta Ariel, és beugrottak egy oldalsó pavilonba. Végigrohantak a lejtős futószalagon anélkül, hogy kivárták volna lassú mozgását, és átfutottak egy aluljárón, mialatt egyre sűrűbben hangzott fel mögöttük a kiáltás: – Űrlakók! Űrlakók!

Az aluljáró másik végén választaniuk kellett: vagy egy futószalagon feljutnak a gyorsforgalmi pálya mellé, vagy ezen a szinten folyosók útvesztőjébe keverednek, ahol gyenge a világítás, baj van a tisztasággal, alig járnak emberek, és valami megnevezhetetlen szerves szag üli meg a levegőt.

A hangokból ítélve már jókora tömeg üldözte őket. Verejtékezve rohantak mindketten az első folyosóba, aztán tovább az első elágazásba, majd a következőbe. Aztán megtorpanva hallgatóztak. Ekkor pillantottak meg egy ágrólszakadt fickót, aki borotvátlanul és tarka göncökbe burkolva feküdt egy alacsony dobogón, egy széles raktárkapu mellett, amelyre a következő feliratot festették: ST. LOUIS-I ÉLESZTŐ, 17. TELEP.

Derec agyában hirtelen felvillant, hogy valamikor látott a Föld középkorából egy videoregényt, ahol egy ehhez hasonló csavargóról kiderült: zsémbes, vidám kópé, a szíve aranyból van, átsegíti a főhőst a nehézségeken és a legjobb cimborája lesz.

Ez a pasas azonban nemigen emlékeztetett rá, inkább patkányként viselkedett. Meglehető gyorsasággal szökkent talpra, hallgatózott egy darabig, megdörzsölte szürke borostás állát, dörmögött valamit, hogy "kár felizgatni azokat az átkozott élesztőgomba-termesztőket", majd a raktárkapu mellett beugrott egy kisebb ajtón, és becsapta maga után. Még hallották, amint be is zárja.

Vészesen közeledett a lábdobogás és a kiáltozás. Kutatva néztek

körül. Egy rés nem sok, annyi sem kínálkozott a meneküléshez, a folyosók pedig olyan szélesen tátongtak, hogy akár egy teherautó is végiggördülhetett rajtuk. Végül teljesen kimerülnek, bárhová is futnak, bármilyen gyorsan. Ellenségeik már nem csupán beszélgetni akartak velük. Sokkal határozottabb szándék hajtotta őket.

5. fejezet MENEKÜLÉS?

Ariel hallotta közeledésüket. Dobogó szívvel ismét körülnézett. Nincs hová futni, nincs hová rejtőzni. Egy idegtépő pillanat után Derec kihúzta zsebéből a Perihélium kulcsát (Ariel elképedt), a lány kezébe tette, rögtön megforgatta sorban a négy sarkát, aztán mindkét kezével ő is erősen megmarkolta az eszközt. Visszafojtották lélegzetüket, és Ariel megnyomta a gombot.

Ameddig a szem ellátott, mindenütt a Perihélium időtlen szürkesége gomolygott körülöttük.

Derec sóhajtva engedte ki tüdejéből a levegőt. – Te jó ég! Már azt hittem, elkapnak minket!

– Én sem reménykedtem!

Nem törték magukat, hogy visszajussanak a Földre, de az biztos, hogy a Perihéliumnál unalmasabb helyet keresve sem találhattak az egész hipertérben vagy a normál világűrben. Tanácstalanul néztek egymásra, Ariel vállat vont, Derec megtörölte a homlokát.

– Jaj, ne!

A két lebegő test egyszerre lendült mozgásba, és mivel már elengedték egymást, lassan kezdtek szétsodródni. Derec rendkívüli lélekjelenléttel a lány után kapott, de az megbénult a rémülettől. Ha ő is ugyanakkor nyúl Derecért, talán még elkaphatta volna a kezét. De már elkésett.

Kétségbeesetten nézték egymást. Menthetetlenül sodródtak szét.

Ariel érezte, viszonznia kell valamivel Derec áldozatvállalását.

– Átdobom neked a Kulcsot! – sikoltotta. – Térj vissza a Földre, és... felejts el!

– Eszedbe ne jusson! Ha megteszed, visszadobom...

Ebben a pillanatban az ifjú arca kifejezéstelenné vált. Aztán összegörnyedt, kinyújtott kezével elérte puha cipőjét, és lerántotta. A súlytalanságban megszokott vonagló mozgással hátat fordított a lánynak, és az egyik cipőt elhajította. A dobás ellenereje megállította távolodását. Teste pörögni kezdett. Kétszer hagyta, hogy körbe forduljon, közben a lányt figyelte, aztán újból megcsavarta magát, és elhajította a másik cipőt.

Feszült várakozás után végre megragadták egymást. Ariel

megkönnyebbülten sóhajtott fel. Meglepve vette észre, hogy az ifjú remeg.

– Derec, csodálatos voltál! Már azt gondoltam, elvesztünk!

A fiatalember vacogva elmosolyodott. – Amikor a Kulcsot ide akartad dobni, akkor jutott eszembe az ötlet.

– Örülök. – Ariel maga elé tartotta a Kulcsot, újból megforgatta a sarkait, aztán amikor mindketten megmarkolták a téglalapot, megnyomta rajta a gombot.

R. David a fal mellett állt szokásos helyén.

– Hála az égnek – sóhajtotta Ariel, és úgy érezte, mindjárt összeesik. Remegő térdekkel leült, Derec is követte példáját.

– Mire céloztak azok az élesztőgomba-termesztők, amikor "egy kis társadalomtudományi vizsgálatról" beszéltek? – tűnődött hangosan Derec.

Arielnek sejtelve sem volt róla. Feltették hát a kérdést R. Davidnek, de azt nem kötötték az orrára, milyen veszélybe kerültek. A robot készségesen válaszolt: – Noha nem férek hozzá a hírforrásokhoz, úgy vélem, amikor Avery doktor először lépett kapcsolatba a földi hatóságokkal, hogy ritka fémeket adjon el pénzért, egyúttal számos helyen közzétette, hogy a társadalmi viszonyokat kívánja tanulmányozni a Földön. Megígérte, nem küld ember formájú robotokat, s az persze nem jutott eszébe a hatóságoknak, hogy személyesen elegyedik a földlakók közé.

– És mégis, hogyan kívánta tanulmányozni a Föld társadalmát? – kérdezte Ariel enyhe gúnyjal.

– Beszerzett számos földi tanulmányt a témáról, és megvásárolt engem is. Mialatt látszólag belemerült ezeknek a forrásoknak az elemzésébe, szép csöndben kifejlesztette azt a betegségmegelőző orvosi módszert, amellyel én is kezeltem önöket, és alaposan átfésülte a földi társadalmat, hogy kiderítse, milyen személyazonosításra és ellátmányra van szüksége ahhoz, ha egy földi emberhez hasonlóan akar itt élni. Néhány eszközt nyíltan megvásárolt, mintha az is hozzátartozna tanulmányaihoz. Röviden összefoglalva: egy földi év alatt többször is szerepelt a hírekben, rendszerint amikor megérkezett vagy távozott. Feltételezésem szerint ezekből az állítólagos vizsgálataiból ered az a szóbeszéd, hogy űrlakók csoportjai a helyszínen tanulmányozzák a földi társadalmat. Ami természetesen igen valószínűtlen.

– Az biztos – fintorodott el Derec. – Az űrlakókat egyáltalán nem érdekli ez a téma, és ha mégis, akkor sem tennék kockára érte az egészségüket.

Ariel füttyült a földi szóbeszédre. – Az a legfontosabb, hogy

visszajussunk a világűrbe – szögezte le.

– Igazad van – bólintott Derec. – Roppantul unom ezeket a betonbarlangokat és a bennük élő... trogloditákat. – A lány mosollyal nyugtázta a fura kifejezést. – Így tehát a harmadik legfontosabb dolog, hogy rájőjjünk, miképpen juthatunk el az űrkikötőbe. Először ugyanis a legfontosabb, hogy megtaláljuk a legközelebbi tisztálkodót, másodsor pedig keresnünk kell egy cipőboltot.

Ariel fásultan bólintott: – Igazad van.

Amikor nekiszögezte a kérdést R. Davidnek, a robot így válaszolt: – Az űrkikötő New York közelében található, Avery kisasszony.

Zavartan néztek egymásra. Persze tudták, hogy nyolcszáz város létezik az anyabolygón, de tapasztalataik alapján valahogy úgy képzeltek, egyetlen gigantikus város borítja az egész Földet.

– Akkor ez milyen város? – kérdezte Ariel.

– Ez Saint Louis – felelte R. David. – Ugyanazon a földrészen fekszik, mint New York, így az utazás lényegesen könnyebb. Az ember vonatra szállhat, és a távolság egyharmadát úgy teheti meg, hogy tető van a feje fölött. Az utazás alig tizenkét órát vesz igénybe... a Föld forgásidejének felét, Avery úr. – Mintha a robot leolvasta volna a kérdést Derec arcáról.

Ariel sehogy sem tudta elképzelni, milyen lehet egy "vonat", és az sem tette boldoggá, hogy zárt térben kell utaznia – a gyorsforgalmi mozgópályákhoz hasonlólt képzelt el. Derecre nézett, ő sem repesett a boldogságtól.

– A fokozatunk, a pénzünk vagy valami más teszi lehetővé, hogy vasúton utazzunk? – kérdezte Derec habozva.

R. David felvilágosította: – Az önök utazási kártyái még érintetlenek, ám azt hiszem, ezeknek nem sok hasznát veszik. Mivel önök a négyes szinthez tartoznak, nem sok kedvezmény jár önöknek, ahogyan a földi emberek közül is csak kevesen utazhatnak egyik városból a másikba.

– Még akkor is, ha mi az utazói fokozatba tartozunk?

– Önök "utazók" ebben a kerületben, de nem szükségszerűen az egész városban.

– Jobban tesszük, ha előbb felkeressük a tisztálkodókat – vetette közbe Ariel fáradtan. – Majd gondolkozunk a dolgon, miután visszatértünk.

R. David megismételte a tisztálkodókra vonatkozó útbaigazítását, és kiderült, hogy éppen az ellenkező irányban fekszenek. Derec és Ariel vonakodva vált el egymástól. Az ifjú még egy búcsúpillantást vetett a válla fölött a lányra. Ariel kimért léptekkel haladt a női tisztálkodó felé,

és abban reménykedett, hogy Derec zoknis lába nem kelt feltűnést a férfiak között.

Mivel a nyilvántartás szerint ehhez a tisztálkodóhoz tartozott, a lány talált is egy zuhanyozófülkét az ellátókártyáján szereplő számmal, így kényelmesen lezuhanyozott. Törülközőt azonban hiába keresett. Igaz, futólag látott egy nőt, amint egy hasonló fülkébe vonult be egy kis szatyorral. Ebben nyilván törülközők, fésűk és feltehetően egyéb hasznos holmik lapultak. Neki nem lesz szüksége ilyenre, gondolta, hiszen úgylis csak rövid ideig maradnak a Földön. Persze hozott magával fésűt, de szereznie kellene egy hajkefét is. Még szerencse, hogy nem hosszú a haja.

Minden különösebb nehézség nélkül talált vissza a G alkörzetből az M folyosón és a 16. alfolyosón át a 21. lakásba, és már ügyet sem vetett az átjárókban rajzó földlakókra.

Derec korábban visszaérkezett, és égett a tettvágytól. Noha egyszer már összetűzésbe kerültek a tömeggel, alig várta, hogy megkeressék a "vasútállomást". Ezt persze óvatosságból nem hozta szóba R. David előtt, hátha a robot veszélyesnek ítélné a vállalkozást. A lány azonban biztosan tudta, Derec arra kíváncsi, rejtőzhetnének-e a vonaton.

Miután R. David megmutatta nekik az állomást a térképen, ellátta őket tanácsokkal, hogy a korábbi útvonalon hogyan jutnak az ÓVÁROS-hoz, majd azt a helyet miként érik el, amelynek Kapuúves tér a neve. A vasútállomás alatta helyezkedik el. Útközben találnak néhány cipőboltot is.

Ariel határozottan idegeskedett, amíg a folyosókon eljutottak a csomóponti csarnokig, majd ráléptek a mélybe vezető egyik mozgólépcsőre, de senki sem törődött velük. Legszívesebben átöltözött volna, de csak ez az egyetlen úrruhájuk volt, amelyet eddig senki sem talált gyanúsnak. Még nem kezdődött el a csúcsforgalom, így hát nyugodtan igénybe vehették a gyorsforgalmi mozgópálya dobogóit, előbb azonban végigsétáltak a külső sáv melletti üzletsoron.

Az egyik cipőboltban testes, fiatal nő fogadta őket – idősebb volt Arielnél. Amikor meglátta Derec zokniját, fanyarul megjegyezte: - Szaladgáltunk a sávokon, igaz? – Elővarázsolt egy pár olcsó, mutatós cipőt, pénztárgépén ellenőrizte ellátmányi kártyájukat, lekezelte pénzkártyájukat, és búcsút intve megjegyezte: – Legközelebb aztán óvatosabban a mozgósávok szélén!

Végre ráléphetek a gyorsforgalmi mozgópályára.

Amikor az ÓVÁROSI KERÜLET felirata száguldott feléjük, a lány hallotta, amint Derec lélegzése felgyorsul, de egyetlen élesztőtermesztő sem tűnt fel a láthatáron, ahogy korábban, alig egy órával ezelőtt.

– Inkább gyalog teszem meg az út hátralévő részét, mint hogy ezen a futószalagon berobogjak... Élesztővárosba – kiáltotta Derec füléhez hajolva a lány.

– Igazad van – felelte elhaló hangon a fiatalember. Ariel látta, hogy hátravetett fejjel a mennyezetet figyeli. Ez még magasabban húzódott, mint WEBSTER-LIGET-nél. Valószínűleg már semmi más nem volt a fejük felett, csak a város tetőzete, mert a mozgó sávok különféle épülettömbök óriási hasadékain haladtak keresztül. De ez sem számított – Derecre ismét rátört a bezártság érzése.

Ariel mélyen együtt érzett vele – ő is átélte már ezt néhányszor. Pillanatnyilag nem a fenyegető épületektől, hanem a tömegtől gyorsult fel a légzése.

Mielőtt megnyugtathatta volna Derecet, az megragadta a karját és felmutatott: KAPUÍVES TÉR, KIJÁRAT. Gyorsan elhagyták a pályát, aztán egy mozgólépcsőn haladtak át alatta, rábukkantak egy északi irányba mutató jelzésre, és ennek nyomán egy szintén szerény jelzésű helyiérdekű mozgópályát találtak.

Így jutottak ki a Kapuíves térre.

Megdöbbenve szemlélték méreteit. Mindketten úgy álltak ott, mint falusi kislány a búcsúban. Óvatosan félrehúzódtak a fecsegő földiek csoportjainak útjából, hogy kedvükre bámészkodhassanak. A Kapuív talán kisebb volt, mint a Hajnal Oszlopa az Aurórán, amelyet a korai úttörőknek emeltek; és kétségtelenül kevesebb látogatót vonzott, mint az Oszlop talapzatán nyugvó emlékmű, ahol kiváló férfiak és nők egymást követő nemzedékeit örökítették meg. De százkilencven méteres magasságával az ív sem tartozott az apró alkotások közé. Fesztaávolsága csaknem egyezett magasságával, és még tíz méterrel magasabban húzódott felette a tető. A tompa fényű, rozsdáálló ősi acélszerkezeten jól látszott, hogy ma is gondosan karbantartják.

A környező térség is szépen illett a gigantikus építményhez: több mint kétszáz méter átmérőjű vasbeton gyűrű ölelte körül az ívet, és a henger palástján drága lakások erkélyei sorakoztak.

Derec bátran elindult az ív lábai között húzódó, alacsonyabb terület felé. Ariel követte, mialatt titokban néhány földlakó döbbsen arcán mulatott: az agorafóbia kétségtelen jelei mutatkoztak rajtuk ennek a hatalmas térségnek a láttán.

Az ív alatt az úrutazás előtti idők emlékeit bemutató múzeum helyezkedett el. Érdekelte volna őket, ha nem a vasútállomást keresik. Hallgatólagosan elhatározták, hogy senkitől sem kérnek útbaigazítást, ezért legalább fél órát elvesztegettek, és közben a kiállított tárgyak egy részét is megnézték. Ariel döbbsenten vette észre, mennyire

kidolgozatlanok az ipari forradalom előtt használt tárgyak, hiszen durva kézi megmunkálással állították elő őket. Derec felhívta a figyelmét egy táblára. Ez azt állította, hogy a régi időkben a polgárok egyfajta villamossal utaztak az ív belsejében.

– Félelem a nyílt tértől – mondta ki az ifjú, visszhangozva a lány gondolatát.

Ariel bólintott, és gyorsan kivezette Derecet a múzeumból. Úgy érezte magát, mintha a föld alá süllyedt volna. A körülötte nyüzsgő földlakók tömege a klausztrofóbia újabb rohamával fenyegette. Most már sokkal több együttérzéssel szemlélte őket, és nem nézte le olyan gőgösen a földiek főbiáit.

Ei kellett hagyniuk a teret, hogy megtalálják az állomáshoz vezető utat. Amikor érkezésük idején leléptek a helyi mozgópályáról, a tér felé mutató jelzéseket követték, és nem vették észre a vasútállomás jeleit. Az épület egy vagy két szinttel mélyebben feküdt, és egészen más útvonalon jutottak oda.

Itt már kevesebb ember nyüzsgött. A gyalogospályaszint alatt seregnyi teherszállító mozgópályát találtak, amelyek keresztül-kasul átszelték a várost, és súlyos árukat továbbítottak hatalmas konténerekben. Ezeken a mozgópályákon durva ruhás férfiak utaztak anyagmozgató kocsikon, és a célállomásoknál ők tolták le a szalagokról a hatalmas konténereket. A teherszállító pályák alig mozogtak gyorsabban egy gyalogos sebességénél.

A vasútállomáson csőpostarendszert is felfedeztek. Ennek segítségével a lakók szélesebben juttathattak el leveleket és kisebb tárgyakat – csomagküldeményeket – a város bármelyik pontjára. Derec teljesen lázba jött ettől a megoldástól.

Találkozott már korábban ilyen rendszerrel, ha nem is ebben az apró méretben. Robotváros gépemberei a Perihélium kulcsának gyártása során az egyik művelet melléktermékeként légritka teret nyertek, és Ariellel együtt Derec nemegyszer utazott ezekben a vákuumos csövekben, amikor sietniük kellett.

Itt a Földön azonban nem azért került sor ennek a megoldásnak az alkalmazására, mert munkára akarták fogni a fölösleges vákuumot. Éppen ellenkezőleg: azért állítottak elő légritka teret, hogy munkára fogják. Derec arról is hallott, hogy ezeket a pneumatikus csöveket ilyen vagy olyan formában már az ipari korszak kezdete óta alkalmazták – nyilván azért nem váltak meg tőlük, mert a Földön kifizetődött a működtetésük.

– Sokkal hatékonyabb, mint ha egy kocsiba ültetett robotot küldözgetnének ide-oda – jegyezte meg hangosan.

Persze csak akkor, ha a házak szorosan egymás mellett állnak, gondolta Ariel. Az űrlakók bolygóin az épületek sokkal elszórtabban helyezkednek el.

A vasútállomás szemmel láthatóan főként a városi teherforgalmat bonyolította le, de nyitva volt egy pénztárlak az utasforgalom számára is. Messze ívben elkerülték, és elindultak a kocsik mentén.

A vonat nem valami futószalag volt, ahogy Ariel várta. Derec is elégedetlenül szemlélődött: ő valami gyorsforgalmi mozgópályához hasonlót képzelt el. Ezek a kocsik azonban nevetségesen apró kerekeken pihentek, és egy idő után Derec arra a következtetésre jutott, hogy megfelelő sebességnél mágneses lebegtetéssel haladnak. Ez sem volt éppen vadonatúj műszaki megoldás.

– Most már értem, mire célzott R. David, hogy az út jelentős részén "tető van a fejünk fölött" – mondta Ariel.

– Tizenkét óra egy ilyen vacakban? Na nem! – morogta Derec. A kocsikon egyetlen ablakot sem láttak.

– Hé! Hé, gyerekek!

Megszeppenésüket leplezve a hang irányába fordultak.

Durva külsejű idegen közeledett feléjük. Kék vászon munkaruhát és csúcsos sapkát viselt, amelyen feltűnő halványszürke sávok váltakoztak sötétebb kékesszürke sávokkal, a mellén pedig KONTINENTÁLIS VASÚT felirat díszelgett.

– Mit kerestek itt? – kiáltotta feléjük.

– Nézzük a vonatot, uram – vágta rá pillanatnyi habozás után Derec, miközben megpróbálta utánozni a földlakók kiejtését.

A másik nem vette észre a különbséget. A tagbaszakadt fickó mindkettőjükénél magasabb volt, és látszott rajta, hogy mindennap halálra dolgozza magát. Amikor odaért hozzájuk, gyanakodva mérte végig őket.

– Miért nézitek a vonatot? – kérdezte bosszúsan.

– Iskolai feladat, uram – rögtönzött Ariel.

A férfi alaposan szemügyre vette a testhez álló úrruhában feszítő lányt, és Ariel kétségbeesve jött rá, hogy az alakja már nem éppen egy fruskáé. A fickó azonban bólintott, inkább elismerően, mint egyetértően, és megenyhülve szólalt meg: – A kontinentális rendszer tanulmányozása, igaz? Hát így nem sokat fogtok tanulni, ha csak összevissza tévferegtek. Olvassátok inkább el a tankönyveiteket! De megmutathatom nektek a rendező pályaudvart és a rakodórészleget. Hozhattatok volna magatokkal videofelvevőt.

Kézenfekvőnek látszott, hogy új ismerősüknek – Peter vagy Dieter Scanlannek – nem akadt éppen túl sok dolga, ezért unatkozott. Fürgén

visszavezette őket azon az úton, amerről jöttek, és megmutatta nekik a félrehúzva álló kocsikat, amelyeknek nyitott ajtaján át emberek által vezetett anyagmozgató kocsik hordták be a különféle árukkal megrakott tartályokat.

– Ez a tétel ömlesztett rakomány... főként búza Kansasból, és északra megy – harsogta túl Scanlan a kerekek szüntelen dübörgését és a villanymotorok sivitását. – Ott pedig... látjátok azokat a nagy kék teherautókat?... Az Öböl tengervizéből finomított nyersfém tömböket rakják be, és délre szállítják. Láthattok ipari termékeket is kigördülni, de sokkal több érkezik... St. Louis főként élelmiszert exportál, abból is elsősorban ínycségeket. Ez nem olyan hatalmas ipari város, mint Detroit.

Ariel mindebből annyit figyelt meg, hogy ezekbe az óriási kamionokba bámulatos ügyességgel zsúfolták be a konténereket: a tartályok közötti résben még egy egér sem bújhatott volna el.

– Erre gyertek! – szólt Scanlan, és felszálltak egy motoros targoncára, amely alig állt másból, mint egy mozgó rakodólappól. Jórészt kézi vezérléssel működött, ezért Ariel alig tudta legyűrni félelmét, amikor a férfiakhöz csatlakozott. Scanlan csörömpölve száguldott vele végig a munkaterület szélén, aztán behajtott egy kivilágított alagútba, amely többször is elágazott, így a kocsik legalább két kilométert tett meg, mire percek múlva fékezett egy erkélyen.

Odalenn a rendező pályaudvart pillantották meg.

– Itt állítják össze a vonatokat – kiabálta túl a zajt a férfi. Ariel lenézett, és rájött, miért hívják ezeket "vonat"-nak – a sorban összekapcsolt kocsik egymást "vontatják". A szerelvény legkisebb egységeit a kocsik alkották. Ezek önálló hajtással gördültek a padlóra festett "sínekre", illetve arra az útjelzésre, amely az adott szerelvény útirányát jelezte. Mindegyik szerelvényben különleges sorrend szerint állították össze a kocsikat.

– Töletek balra... az egy személyszállító vonat, a nyugati partra tart. Az a három kék kocsik, ezüst és arany csikkel.

A szerelvény komótosan gördült előre a jegypénztár ablaka felé – a lány legalábbis ennek vélte –, majd tovább egy beszállórámpához. Ha beérnek az alagutakba, a kocsikat mágneses sínek emelik le kerekeikről.

Tőlük jobbra egy vonat száz kocsiból állt, amelyeknek tarka színei a rakomány jellegére utaltak. Körülbelül ez jellemezte a személy- és teherszállítás arányát, ám több teher-, mint utasszállító vonatot állítottak össze.

– Számítógép-vezérléssel működik az egész – kiabálta Scanlan. – A

biztonság kedvéért minden kocsiban ül egy vezető, de a besorolás nagy részét a komputer végzi. Pontosan tudja, egy szerelvényen belül melyik kocsinak meddig kell mennie. Minden megállónál a vonat elejéhez kapcsolódnak az új kocsik, és a végéről válnak le azok, amelyek célhoz értek. A komputer azt is számon tartja, melyik kocsiba milyen konténereket helyeztek, és melyik konténerbe milyen árut raktak. Na, most lemegyünk!

Scanlan újból bekapcsolta a targonca motorját, aztán csavarvonalban robogott vele körbe-körbe, egyre lejjebb, míg végül egy fényárban úszó térségen fékezett. Fekete víz hullámozott előttük, rajta csónakok himbálóztak itt-ott, az alacsony mennyezet alatt.

– A Mississippi – sziszegte, akár egy kígyó. – Ez az átrakodókikötő!

Eleget láttak már, de még fél órán át kellett megadóan hallgatniuk a férfi kiselőadását a témakörrel, amely már egyáltalán nem érdekelte őket.

Nem akartak vonattal utazni.

6. fejezet

TÁRSADALOMKUTATÁSI TANULMÁNYOK

Derec megkönnyebbülten sóhajtott, amikor beléptek komor kis lakásukba.

– Rettentően... elfáradtam – mondta elhaló hangon Ariel. Pihennem kell.

– Menj csak lefeküdni – egyezett bele Derec, és nyomban elfogta a szorongás. Őt is hatalmába kerítette a kimerültség, és elégedetlennek érezte magát. Túl hosszú volt ez a nap!

R. David kilépett a sarokból, és fölöslegesen megmutatta a lánynak, hogyan tompíthatja le a fényt a hálósobájában. Igazán kellemes érzés volt visszatérniük abba a világba, ahol minden igazi civilizált társadalom alapja – a robot – viselte gondjukat.

Derec éppen erre gondolt, amikor leült. Enyhe nyugtalanságot érzett. Mindig magától értetődőnek vette ezt az állítást, ezért a fennhéjázó űrlakók módjára civilizálatlannak tekintette a földieket. *Nem csoda, töprengett, hogy a földiek neheztelnek az űrlakókra.* Ezek az emberek egészen jól elboldogulnak robotok nélkül is. Ami az élelmezést illeti, egy kifinomult űrlakó szemében valóban úgy fest, mint ahogy az állatok esznek a vályúnál. De jogos-e ez a megállapítás? Az emberi lények képesek voltak beilleszkedni a legkülönbözőbb felépítésű közösségekbe! Amiért a földlakók olyan módon alkalmazkodtak az élethez, amelyiktől az űrlakóknak a hideg futkározik a hátán, még nem következik szükségszerűen, hogy a földi társadalom alábbvaló.

Igaz, a Föld városai mesterséges fejlődés végtermékei, és állapotuk meglehetősen ingatag. Ha csak egy órára megszakadna energia-ellátásuk, mindenki megfulladna itt. A vízellátás is kényes kérdés, és az élelmezés sem könnyebb feladat. Vészhelyzetben nem tudnák elhagyni a várost: nincs hová menekülniük, a felszínen pedig aligha tudnák elviselni az életet.

Ezzel a vonatrendszerrel sem végezhetnék el a város kiürítését, ha egyáltalán épségben maradna az önellátó energiarendszer. Noha az űrlakók társadalma a robotokra támaszkodik, nem ugyanolyan mesterséges és sebezhető-e, mint a földlakóké? Ez új és riasztó gondolatnak tűnt. Persze nem söpörheti el egyszerre az összes robotot

valamilyen járvány, nem áll le egyszerre valamennyi gyár olyan hosszú időre, míg szét nem esik az utolsó robot is. Az űrlakókat nem fenyegeti a veszély, hogy megfosztják őket robotjaiktól és a robotok gondoskodásától.

Valójában, gondolta Derec rosszkedvűen, *sokkal súlyosabb gondról van szó*. Ez nyomasztóbb annál a pusztta ténynél, hogy az űrlakók mindig abban bíznak: a robotok megmentik őket saját oktalanságuktól. Derec a gyorsforgalmi mozgópályán alig tudta visszafogni magát, hogy hátra ne pillantson, mert látni akarta, hogyan kapják el üldözőiket a robotok. Annyira biztos volt benne, hogy gépembereknek is *kell* lenniük a közelben! E mögött a teljesen természetes függőség mögött azonban az űrlakók egész társadalmának dermedtsége rejtlett.

Amikor a robot képtelen reagálni, mert ellentmondást érez a robotika törvényeinek parancsa és alkalmazási lehetőségei között, azt mondják rá, hogy "szellemileg befagyott". Derec azt gyanította, valamennyi űrlakó-társadalom ilyen szellemileg "befagyott" vagy legalábbis "pangó" állapotban van. Nem véletlen, hogy a földiek népesítik be a galaxist.

Komorán azt gondolta: *Csupán az lehet a megoldás, ha az űrlakók megszabadulnak robotjaiktól, vagy legalábbis korlátozzák létszámukat*. Közben Avery doktor kidolgozott egy örült rendszert: fejlett robotokkal népesít be egy egész bolygót, és azután telepít oda embereket.

Ezzel a gondolattal merült álomba, és már észre sem vette, amint R. David villámgyorsan elkapja, nehogy lezuhanjon a kanapéről.

Derec álmodott.

Teste mind nagyobbra duzzadt, gigantikus méretűre nőtt. Már akkora volt, mint egy bolygó, és érezte, hogy valami kúszik a hasán. Felemelte fejét, és amint felpuffadt hasára meredt, egy várost pillantott meg. Nem földi várost, hanem olyat, amelynek épületeit utcák választják szét, háztömbjei szüntelenül változnak, épülnek, lebomlanak és új alakban ismét összeállnak. Robotvárost látta, amely bolygóhasának egyenlítőjén terjeszkedett.

Lenyűgözve nézte egy ideig, lenyűgözve és elborzadva – ez rémes, rémes, mint egy terjedő betegség –, aztán meghallotta Ariel hangját.

Ne!... Érezte, amint a lány élettelen testét az Emberorvosi Csoport szomorúan cipeli a hamvasztó felé. Elkeseredetten próbált megmozdulni, kiáltani... de nem volt karja, sem hangja...

Ariel rázta fel álmából, ahogy összekuporodva feküdt a kanapén. A lány mögött R. David állt segítőkészen.

– Békésen aludtál, és csak akkor kezdtél rúgkapálni, amikor

meghallottad a hangomat. Sajnálom, nem akartalak megzavarni.

– Nem történt semmi – nyögte ki Derec. – Rosszat álmodtam.

– Aha. – A lány R. Davidhez fordult, és kérdezgetni kezdte, mialatt az ifjú lógó karokkal ült a kanapén, reszketett még a rémálomtól, és azt hajtogatta: ez csak álom volt. Csak álom!

De a képek nem eresztették, és olyan erős szorongást érzett, mint amikor az élesztőtermesztők üldözték. Aztán elhessegette gondolatait, és amikor a lány odafordult hozzá, felnézett rá.

– A hírek felől kérdezgettem – mondta panaszos hangon a lány. – Semmiféle rádióadást nem lehet fogni ebben a lakásban. Hogy egy meteor essen bele! Semmi hír, semmi szórakozás... csak a könyvnező. Még zenét. sem lehet hallgatni valamilyen primitív eszközzel!

– Ez a lakás a különféle fokozatok hármasszintű magányos tagjainak jár – mondta R. David békítően. – A hármasszintűektől elvárják, hogy nyilvános helyeken szórakozzanak.

– Nyilván olyan gyenge kezdőfizetésű fiataloknak utalják ki, akik egyszerűen ki akartak repülni a családi fészekből – mondta Derec bizonytalanul.

Figyelmesen szemügyre vette Arielt. A gyorsforgalmi pályán tett kirándulásuk idején még vidámnak, élénknek és egészségesnek látszott. Most pedig mintha eluralkodott volna rajta a fáradtság, a fásultság és az ingerlékenység. Derec szívét jeges ujjakkal markolta meg a félelem.

– Elegem van ebből a bezártságból! A szabadba akarok menni! – jelentette ki nyugősen a lány.

Derec visszafojtotta lélegzetét, és megvárta, amíg heves szívverése alábbhagy. – Én is – mondta olyan nyugodt hangon, hogy letargiája ellenére csodálkozva pillantott fel rá a lány.

R. David arcáról nem lehetett leolvasni aggodalmát. – Néhány földi ember elhagyja városát, de akadnak olyanok is, akiket betegesen vonz az elkülönülés és a szabad térség. Ezek irányítják a robotokat a bányákban, a gazdaságokban, és ilyen emberek dolgoznak bizonyos ipari létesítményekben is, amelyek biztonsági okokból távol helyezkednek el a városoktól. Egyéb földlakók pedig, akik telepések szeretnének lenni, felkészítő iskolákba járnak, hogy hozzászokjanak a nyílt tér és a világűr körülményeihez.

– Telepések! – kiáltott föl meglepetten Ariel.

– Hát persze! – mondta tünődve Derec. – Tudjuk, a földi emberek sohasem hagyják el városaikat, de azt is tudjuk, hogy egyedül ők telepednek meg új bolygókön. Már régóta meg kellett volna találnunk a kettő közötti kapcsolatot. Az egyetlen válasz: a "szoktatás".

– Beiratkozhatnánk mi is egy ilyen iskolába? – kérdezte a lány. – Így

legalább a szabadba kerülnénk – kezdett lelkesedni Derec is. Aztán egy kis gondolkodás után megrázta a fejét. – Az a gyanúm, alaposan lenyomozzák azokat, akik telepesnek jelentkeznek egy idegen bolygóra.

– Ó, akkor... más megoldás nincs?

– Ha állást szerezni egy gazdaságban, és robotokat irányíthatnánk... – gondolkozott Derec hangosan, aztán R. Davidhez fordult. – Hogyan választják ki ezeket a munkásokat?

– Nem ismerem pontosan a részleteket, feltevésem szerint egyszerűen jelentkezni kell az állásra – válaszolta a robot.

Scanlan említett valamit, derengett fel Derec agyában. – A környező területekről teherautókkal hozzák be az élelmiszert és a nyersanyagokat – mondta felcsillanó szemmel. – Talán állást kaphatnánk a teherautóvezetők között...

Nem merte befejezni a mondatot, mert nemigen tudta, mennyire elnéző R. David a földi törvények megsértésével szemben. Ariel azonban rögtön kapcsolta, és tekintete felragyogott.

Derec képtelen volt felbecsülni, mennyi idő alatt lehet végigrobogni azon a távon, amihez egy vonatnak tizenkét óra kell. Arról sem volt fogalma, milyen eszközökkel vehetik üldözőbe őket. A többi lehetőség azonban távolról sem látszott ennyire kedvezőnek.

R. David tájékoztatta őket, hogyan szerezhetik meg a szükséges felvilágosítást – a legközelebbi infófülkéből szinte mindent megtudhatnak, amire kezdetben szükségük van. Ariel életkedve szemmel láthatóan visszatért. Nekivágtak.

Egy közeli infófülkében először végigböngészték a címtárat, megtalálták a *Munkaközvetítő* részt, és ezen belül a *Gazdaságok - teherautó-vezetők* címszót. Alatta sorakoztak a cégek nevei, és Derec találmásra kiválasztotta a Missouri Gazdasági Társulást. A központból rögtön megérkezett a képernyőre a jelentkezési lap, amelyet szóban tölthettek ki, ahogyan a jelzőnyíl egyik kérdésről a másikra ugrott.

Az első kérdés ezt tudakolta: *Van gépjármű-vezetői jogosítványa?* Derec sóhajtott, törölte a képernyőt, visszahívta újból a címtárat, és elkezdett nyomozni benne.

– Bárcsak lenne egy információs robot, akit felhívhatnánk mondta idegesen.

Kiderült, hogy egy csomó földlakó, aki még sohasem tette ki a lábát a városból, szintén rászorul, hogy tudjon vezetni. Számos iskolában tanították államilag egységesítve a gépjárművezetést és a közlekedési szabályokat. Ezek leírásához bárki hozzájuthatott, ha szerzett egy könyvkártyát, aztán elballagott egy könyvtárba, és fizetett az információk kinyomtatásáért.

Újabb kérésre megjelent előttük a képernyőn a környék térképe, és két villogó ponttal jelezte: ÖN ITT VAN, illetve CÉL: *Könyvtár*. A jelzéseket összehasonlították a saját térképükkel, és most már az utat is megtervezték.

Amikor kinyitották az infófülke ajtaját, homályos oldalfalai ismét átlátszóvá váltak, miközben egy várakozó, középkorú alak szúrós tekintettel mérte végig őket.

– Nem találatok jobb helyet a hetyegésre? – morogta betörtetve a fülkébe.

Derec elvörösödött, egyrészt a dühtől, másrészt zavarában. Ariel szintén bosszankodott, de nem jött zavarba.

Háborogva mentek tovább, és felfedezték, hogy a játszótér szinte teljesen kihalt. Későre járt.

– Remélem, nincs még túl késő – jegyezte meg Derec.

– Én is – bölintott Ariel, majd egy pillanattal később hozzátette: – Azt hiszem, a földieknek elég sok gondot okozhat az udvarlás.

A lány rátapintott a lényegre. Itt nincsenek kellemes, elhagyatott parkok, ahol a nyári melegben sétálhatnak, és nincsenek zezugos kastélyok, ahol esős napokon bolyonghatnak. Derec eltűnődött, ők ketten Ariellel vajon mit csináltak abban a titokzatos múltban, amire nem emlékezett.

A vasútállomásról még a csúcsgalamban kellős közepén értek haza. A tömeg most már eltűnt, és az emberek kisebb csapatokban szállingóztak kifelé a körzet étkezdejéből. Derec és Ariel ma még csak kétszer evett, méghozzá elég korán – és az úrhajón sem tömték éppen tele magukat.

– Hála az égnek, még nyitva vannak – kiáltott fel a fiatalember. – Már attól féltem, egész éjjel éhezni fogunk.

– Én is – élénkült fel a lány.

A sor gyorsan haladt a bejáratnál, és odabent meglepve fedezték fel, hogy nincs felfüggesztve a szabad ételválasztás lehetősége. Most az F-3 asztalt jelölte ki számukra az automata. Ezzel a nagyjából kétezer emberrel az étkező szinte elhagyatottnak látszott.

Az asztalt meglepően tisztának találták ahhoz képest, hogy legalább három vagy négy csoport váltotta már itt egymást az esti étkezéskor. Látták, hogy távozás előtt a földlakók szorgalmasan letörlik maguk után az asztalt. Az már szinte fényűzésnek hatott, hogy takarítók is megjelentek különféle tisztítóeszközökkel, és némelyikük gőzsugaras permittel baktériummentesítette az ülőhelyeket.

Szomszédaiuk elég messze ültek, így halk hangon beszélgethettek. – Azt hiszem, erős társadalmi elvárások készítetik őket arra, hogy rendbe

tegyék a helyüket – mondta Ariel.

Derec elgondolkodva bólintott. Pusztán törvényekkel azonban nem lehet ezt kikényszeríteni. – Feltevésem szerint már gyermekkortól erre nevelik őket: "Rakj rendet magad után! Mit szólnak majd a szomszédok, ha ilyen rendetlen vagy?"

– A társadalmi előírások betartásának kényszere hallatlanul erős lehet itt – folytatta a lány. – És nem is szükségszerűen rossz dolog. – Egész civilizációjukhoz ez teremti meg az alapot. Mi vajon mennyiben különbözünk tőlük? – tette fel a költői kérdést a fiatalember.

Ariel komoran ingatta a fejét. Őt éppen azért száműzték az Auróráról, mert többet megszegett a társadalmi előírások közül. Háromféle étel közül választhattak: megint Zymosteak, édes csípős Zymo-sertéssült vagy sültcsirke-utánzat. Előételnek vagy desszertnek tetszés szerint lehetett kérni salátákat, kompótokat, paprikás magyar gulyást, zöldséges marhapörkölt-utánzatot és így tovább. Nem sokat haboztak, amikor kiválasztották a Zymosertéssültet és a sült csirkét, de hosszan böngésztek az előételek választékát, miközben majd éhen haltak a feléjük lengedező ínycsiklandó illatoktól.

– Mivel itt ülünk középen, legalább megfigyelhetjük a családok viselkedését – jegyezte meg Ariel.

– Én is épp azon tépelődtem, mit szólnának hozzá, ha megfeleznénk egymással az ételeinket. De nézd csak azt a családot, a négy gyerekkel!... A kicsik tetszés szerint csereberélik egymás között a fogásokat.

– Igen... és a szüleik is. Különböző főételekhez különböző előételeket rendeltek, és most elosztják az adagokat.

Ekkor megérkezett saját rendelésük, így már nem volt kedvük mások étkezési szokásainak megfigyeléséhez.

Amikor befejezték az evést, és kiléptek az étkezdéből, Derec meghökkenve nézett körül.

– Mi a baj?

– Még mindig világos van – mondta csodálkozva. – Pedig már rég sötétnek kellene lenni.

A lány idegesen felnevetett. Lassan elindultak a mozgópályák felé. – Tudom, mire gondolsz. Mi korábban keltünk fel, mint amit ezek az emberek hajnalnak neveznek. De természetesen a fények itt sohasem halványabbak.

A helyi mozgópályán utaztak egy darabig, aztán többször átszálltak, míg végül egy kőoroszlánokkal szegélyezett, tekintélyes bejárat előtt találták magukat.

– Kő! – csodálkozott Ariel. – Azt hittem, ezek már műanyagból

vagy valami másból készülnek.

– Vagy semmiből – jegyezte meg Derec. Szerette a könyvtárakat, noha az emberek az űrlakók világában ritkán látogattak ilyen helyeket. Egyszerűbb volt telefonon kérni, hogy elektronikusan továbbítsák a könyvet.

– Egy csomó lakás, gondolom, a Földön is fel van szerelve olyan készülékkel, amely videokönyvek átvételére és tárolására alkalmas – jegyezte meg a fiatalember.

– Csak a magasabb társadalmi osztályokban... – hangsúlyozta Ariel fintorogva, és mindketten elnevettek magukat. Űrlakó létükre nem egyszerűen földlakónak álcázták magukat, hanem az alacsony fokozatú földlakók életét élték.

Szokásos földi módon rengeteg ember áramlott föl és alá a bejárathoz vezető díszes lépcsőkön. Néhányan a kőkorláton vagy a lépcsőkön üldögélve beszélgettek, nevetgéltek, ettek, ittak, sokan pedig olvastak. Egy csapat gyerek az egyik kőoroszlánon hancúrozott, miközben könyvnéző készülékeik biztonságban pihentek a szobor mancsai között. Az épületben egyenruhás örök sétálgattak gumibottal és meglepően derűs arckifejezéssel; különböző korosztályokhoz tartozó emberek nyüzsögtek mindenfelé, közöttük rengeteg fiatal, mások pedig asztalok körül ültek. Szemmel láthatóan minden számítógép-terminál foglalt volt.

– A könyvtárban nyilván most van a csúcsforgalom – suttozta Derec.

Amikor véget ért az iskola vagy lejárt a munkaidő, és az emberek olcsó szórakozást kerestek – itt megtalálták.

Egy idő múlva hozzájutottak egy felszabadult képernyőhöz, és húszpercnyi kereséssel összegyűjtötték a számukra fontos adatokat. Amikor Derec végül a készülék nyílásába csúsztatta pénzkártyáját, egy pillanatra átsuhant rajta a kétség. Ez a fémlapocska hasonlított az űrlakók világában használatos hitelkártyákhoz, de fogalma sem volt róla, milyen előírások érvényesek itt, és mennyi pénz van a számláján.

ELFOGADVA, jelezte hunyorogva egy átlátszó kijelző, és a berendezés csilingelése azt jelezte, hogy az információkat viszi rá pénzkártyájukra. –Végre megszereztük – sóhajtott fel megkönnyeb-bülten Derec. – Menjünk!

Kiballagtak a kijáraton, le a lépcsőkön, aztán jobbra. Már nem szedték a lábukat olyan élénken, mint a nap kezdetén. Derec legalább olyan fáradtnak érezte magát, mint amilyennek Ariel látszott.

– Hosszú nap volt – mondta fásultan.

– És milyen hosszú utat tettünk meg! – fűzte hozzá a lány. Egyre újabb kereszteződéseknél fordultak be, amikor hirtelen szembe találtak

magukat egy alig kisebb hirdetési táblával, mint amit az Óvárosi kerületben láttak: KÖVETSZ?

– Ma este nem, drágám – mondta az ifjú elhaló hangon. – Túl fáradt vagyok.

– Nem erre jöttünk, Derec – szorította meg a karját Ariel.

– Tudom – mondta Derec ásítva. – Épp az ellenkező irányban haladunk.

Visszafordultak, de nem találták a könyvtárat. Egy, idő múlva sápadtan és holtfáradtan megpihentek egy kirakat előtt, amelyben elképesztő szövetekből, sőt világító anyagokból szabott ruhák és kalapok kellettek magukat. Csupa olcsó cifraság. Férfiak, nők sóvárogva nézték a kirakatokat, és olyan holmikra mutogattak, amelyeket valószínűleg sohasem tudnak megvásárolni. Kettőjüktől nem messze egy különleges frizurájú fiatalember szűk kéknadrágban és ezüstszínű műbőr dzsekiben álldogált egy lánnyal, aki még testhez állóbb ibolyakék nadrágot és csaknem teljesen átlátszó, hasított felsőrészt viselt, és sokkal idősebbnek tűnt Arielnél. Kettéválasztott haja egyik oldalon hosszú és szőke, a másikon rövid és vörös volt, tekintetéből pedig hideg közöny sugárzott.

Valami széles átjáróban álltak, ám ez nem tartozott a mozgópályákhoz. Valahol biztosan csatlakozott a rendszerhez, Arielnek és Derecnek azonban fogalma sem volt róla, merre kellene tovább menniük.

– Éppúgy viselkedünk, mint a tipikus utazók – mondta Derec komoran. – Nem lehetünk messze a mozgópályáktól, de legalább egy óráig kóboroghatunk, mire rájuk találunk.

A rideg tekintetű lány és az ezüstdzsekis feléjük fordult.

– Csak nem utazók? – kérdezte a fiú, és tetőtől talpig végigmérte őket. A feltűnő öltözetű fiatal nő tekintetében szintén érdeklődés villant.

Derec megborzongott.

7. fejezet

VISSZA AZ ISKOLÁBA

– Két sarokkal arrébb fel tudnak szállni a fölfelé vivő mozgólépcsőre – mondta a markáns fickó udvariasan, és a tarka lány együttérzően nézett rájuk.

– Köszönjük – felelte Derec, és Ariel is meglepve visszhangozta.

Megmentőik biztosan rég elfeledkeztek már róluk, mielőtt szem elől tévesztették őket, Derec és Ariel azonban egész úton hazafelé a két furcsa fiatalra gondolt.

Másnap reggel szinte már otthonosan léptek be a körzeti étkezdébe, hogy harmadszor fogyasszák el kiutalt ételadagjukat. Már enyhébb megrázkódtatásként érte csak őket a hatalmas csarnokok látványa, a hangosan csevegő földlakók elképesztő tömege, és hogy senki sem hederít rájuk. Reggeli után a hétköznapok egyhangúságával mozgó szalagokon a terpeszkedő megalopolisz déli szélé felé utaztak. Végül a Mattese körzetben megtalálták a keresett gépjármű-vezetői tanfolyam épületét.

Azért választották ezt, mert "magániskola" volt, noha állami felügyelet alá tartozott. A luxuskörülmények miatt kiváltságnak számított, ha valaki itt tanulhatott, bár ez igencsak zavarba ejtette az úrlakókat.

– Mit óhajtanak?

Az információnál nem egy robot ült – ahogy várták volna –, hanem egy középkorú nő. Mivel az úrlakók szemében a földiek hamarabb öregedtek, valószínűleg egész fiatal lehetett, talán nem több negyvenöt-ötven évesnél.

– A nevünk Derec és Ariel Avery – mondta az ifjú bocsánatkérően, és a földi kiejtést utánozta.

– Ó, értem, új tanulók. Kicsit korán jöttek, de nem baj... ki kell tölteniük a formanyomtatványokat.

Azt hitték, már kitöltötték valamennyit, amikor az infófülkéből jelentkeztek, de elkérték a papírokat és letelepedtek. Ezek az egyszerű nyomtatványok főként arról érdeklődtek, mennyi gyakorlati tapasztalatot szereztek gépkocsikkal és valamiféle "modellekkel".

– Azt jelenti ez, amire én gondolok? – kérdezte Ariel, Derec azonban

csak a vállát vonogatta.

Az úrlappal már tegnap este megizzadtak, mert egyebek között az iskolai végzettségüket is be kellett írniuk. R. David azonban könnyedén lediktálta nekik a szóba jöhető városi iskolák címét. Abban reménykedtek, a gépjármű-vezetői iskola nemigen törí magát az adatok ellenőrzésével. Előbb-utóbb persze kiderülhet a turpisság, de úgy számoltak, elég egy nap...

– Most bemehetnek Ms. Wintershez – közölte az ügyintéző barátságos mosollyal.

Az iroda előszobájában ültek néhány percig, amíg a hölgy megvizsgálta a formanyomtatványokat, és közben Ariel megbökte Derecet.

– Hallottad az ügyintézőt? Megpróbálta utánozni a *mi* kiejtésünket!

Ms. Winters behívta őket, feltett néhány kérdést, bólogatott, aztán "Percnyi türelmet kérek!" felkiáltással távozott a nyomtatványokkal.

A nő mögött nyitva maradt résnyire az ajtó.

– Red? Ez a testvérpár, a fiú meg a lány... felső fokozatú gyerekek lehetnek, akiket kirúgtak otthonról vagy valami ilyesmi. – Aztán tétován hozzátette. – Talán diákriporterek, akik ellenőrzik az iskolarendszert.

– Kit érdekel? – reccsent egy nyers férfihang. – Pénzük van, tanulni akarnak, mi pedig eladjuk nekik a tudást. Küldd csak át őket!

Ms. Winters búbajos mosollyal kísérte őket egy távoli ajtón át egy hatalmas terembe, ahol vezetőfülkék sorakoztak. A diákok mindenfelől tömegesen tódultak be, majd elfoglalták a fülkéket és a távolabb álló egyéb taneszközöket.

Red megállt előttük. A jóképű, de ritkuló hajú, szőke, köpcös fickó úgy festett, mint akinek a testét egyetlen hatalmas izomkötegből gyúrták össze. Egy pillanatig farkasszemet nézett a társasággal, majd mordult egyet és bölintott.

– A vezetői jogosítványért itt melózni kell! – mondta keményen. – Ha kialakítják a reflexeiket, akkor szinte mindent megtanultak. A tanulás nem is nagyon különbözik attól, ahogyan a mozgópályák sávjain kezdtek ugrálni gyerekkorukban, csak biztosan elfelejtették már. – Az előírásos szöveg még legalább három percig tartott ebben a stílusban. Red arca közömbös maradt.

Előítéletei ellenére Derecet meglepte ez a módszer. Az úrlakók világában, amennyire halványan vissza tudott emlékezni, jóval barátságosabban folyt a tanulás – a végtelen türelmü robotok sokoldalú támogatásával. Világosan látszott, hogy ez a közömbös alak egyszerűen bedobja őket a mély vízbe, és figyel, megfulladnak-e. Ha nem, akkor

elnyerik a dicséretét.

– ...az önök pénzéről és idejéről van szó, így hát bizonyára megtesznek mindent, hogy ne vesszen kárba egyik sem.

Noha ennél a földlakónál bizonyára nagyobb gyakorlata volt a különféle gépek kezelésében, Derec fanyarul vette tudomásul, hogy Red elismerését érdemes kivívni.

A vezetőfülkékben különféle járművek kormányberendezései kaptak helyet, és körben a szélvédőn az útvonal háromdimenziós képe látszott. Red röviden ismertette a forgalmi szabályokat, a motor kezelését, megmutatta a jobboldalt kifüggesztett utasításokat és a baloldalt felsorolt szabályokat, végül ennyit mondott: Vágjatok bele!

Derec és Ariel halványan egymásra mosolygott, aztán "belevágott". Hozzávetőleg fél órán át vezettek.

Amikor lejárt a gyakorlási idő, Red odajött hozzájuk, és egy apró füstölő csésze szárát szorongatta, ha egy csészének egyáltalán lehet szára, majd a kiszívott kék felhőt udvariasan félrefújta. Aztán lehajolt, megnézte a vezetőfülke mögötti műszerfalat.

– Jól csináltátok – mondta, és felhúzott szemöldöke több elismerést jelzett, mint a hangja. – Tényleg jól csináltátok... kezdőkhöz képest.

Talán túl jól, gondolta Derec szorongva.

Red csak nézte őket, elgondolkodva fújta a füstöt, és megszólalt: – Gyertek ide a modellekhez!

A modellek tényleg azt jelentették, amit Ariel feltételezett: különféle járművek kicsinyített másolatai voltak, ezeken kellett megtanulniuk a vezetést az apró robogótól a hatalmas teherautóig. Próbaképpen kaptak egy-egy négyszemélyes autómódellet RENDŐRSÉG felirattal, és a hozzá való vezérlőt, mert a modellek természetesen mind távirányítással működtek.

Ebben a játékban bőven akadtak kölcsönös figyelmet igénylő helyzetek, és azok a diákok, akik már eljutottak ideig, vigyorogva szorítottak helyet nekik. Derec lassan indította kocsiját, de kis híján nekiütközött egy óriási teherautónak, aztán gyorsított, így majdnem leszaladt az útról az egyik saroknál, majd túl élesen vette a kanyart, ám fokozatosan úrrá lett az apró járművön.

Amikor egy vörös kereszt jelzésű, fehér lámpával villogó mentőautó balra fordult a külső sávból, kezelője már későn kiáltotta, hogy "hoppá!", amikor észrevette szabálytalan kanyarodását. Derec azonban ügyesen kikerülte, és elsiklott mellette. Egy pillanattal később azonban vezérlőkészüléke a mentőautóéval együtt "lefagyott". A mentőautó vezetője fanyarul elmosolyodott, aztán mindketten az oldalsó képernyőre néztek.

A-9 SZABÁLYTALANUL KANYARODOTT, NEM ADOTT JELZÉST. P-3 NEM TARTÓZTATTA FEL A SZABÁLYSÉRTŐT.

– A fene egye meg! Úszol vagy megfulladsz! – morogta Derec, mire a közelében álló lány elnevette magát.

Nem is volt olyan könnyű, mint amilyennek látszott. Nemcsak arra kellett figyelnie – ahogyan egy rendőrautó vezetője tenné –, hogy ki nem tartja be a szabályokat. Az utcákat zsúfolásig megtöltötték a járművek, és neki előre kellett kitalálnia mozgásukat. Űrlakói tapasztalatainak nem sok hasznát vette. Akkor élte át a legnagyobb megaláztatást, amikor az egyik kereszteződésben majdnem belerohant egy tűzoltóautóba, mert nem vette észre idejében a megkülönböztető jelzést. Az sem vigasztalta, hogy Ariel fél tucat gyalogost mérszárolt le azon a ponton, ahol az autópálya és a gyalogosok sávja egy szintbe ért. A többi tanuló sokkal ügyesebb volt, de jóindulatúan kacagtak, máskülönben Derec nem is bírta volna ki a feszültséget.

Megalázónak érezte helyzetét.

Egyórányi kimerítő játék után, amikor már sokkal jobban ment a vezetés, Red odalépett, és azt mondta: – Tartsanak egy kis szünetet mindnyájan, adjanak helyet a második csoportnak.

A tanulók elengedték vezérlőkészülékeiket, járműveik ott maradtak az utca közepén, aztán öreg és fiatal egyaránt kiözönlött valami ebédlőféle terembe. Red elkapta Derec tekintetét, és Ariel felé bólintott, így mindketten félreálltak.

– Figyeltem az eredményrögzítő képernyőjüket. A modellekkel nem bántak olyan jól, pedig azt hittem, itt aztán villogni fognak mondta elgondolkozva. – Úgy gondoltam, szereztek már valahol vezetési tapasztalatot.

Szünetet tartott, és kérdően nézett rájuk, de ők csak némán bólintottak. Red vállat vont. – Akkor teherautóra rakom magukat. Ezek bődületesen nagy járgányok. Voltak már valaha a külszínen?

Derec megborzongott, és játszott a értetlent: – Hol?

– A városon kívül – magyarázta Red türelmesen.

– Hát... – Derec összenézett Ariellel. – Persze! Mi... hogyne... már megpróbáltuk.

– És voltak rémálmaik miatta?

– Micsodák? Nem, azok nem!

Red helyeslően bólintott. – A pszichiáterek mindenféle ravasz próbát végeznek, de csak egyvalami árulja el az igazat: a rémálmok. Maguk fiatalok, könnyen alkalmazkodhatnak, ha – orvosi nyelven szólva – nincs főbiájuk. Vagyis ha a félelemtől nincsenek riasztó álmaik. Baromi sok pénzt kapnak ezeknek a böhöm kocsiknak a külszínen való

vezetéséért... Nem minden ember alkalmas erre a feladatra. A legtöbb teherautó számítógép-vezérléssel vagy távirányítással működik, de még a távirányító berendezések kezelői is kiborulnak, idegösszeomlást kapnak, rémálmok gyötrik őket. Ezért aztán még robotszofőrök is akadnak ebben a szakmában.

– Tényleg?

Red felvonta a vállát. – Miért ne? Senki elől nem veszik el a munkát. Nem sok ember vállalkozna egy ilyen melóra. Ha maguk megcsípi és csinálják, nagy dohányt markolhatnak fel.

Derec és Ariel összenézett.

– Nem kell mindjárt dönteniük – tette hozzá sietve Red. Tudom, az emberek azt hinnék, maguk is olyan lököttek, hogy csak ki akarnak kerülni a szabadba. Azonkívül meg kell mondanom, minden egyes emberért, akit kiküldök, jutalmat kapok.

Egy pillanatig mintha derúsen nézett volna rájuk. – Hát persze, erre a melóra a jelentkezés odakint van.

Választ várva elhallgatott, és Derec óvatosan azt mondta: – Gondolkozhatunk rajta? Úgy értem, még semmit sem tudunk a teherautókról. ...

– Berakom magukat a szimulátorokba... jöjjenek.

A terem hátsó részén óriási oktatóberendezések sorakoztak, ezekbe másztak fel.

– Többnyire olyan teherautókon gyakorolunk, amelyek a városi forgalomban közlekednek, és aránylag kis méretűek. Nagy harc folyik azokért a gépkocsi-vezetői állásokért... a legtöbb rakomány természetesen a teherszállító mozgópályákon halad, és az anyagmozgató kocsik vezetése a Közlekedési Hivatal másik részlegének a hatáskörébe tartozik. Az állásokért ott is kegyetlen harc folyik. De ezekért az óriásbábikért nem tülekednek! Pedig igazán könnyű kiismerni őket.

Azt kellett az emlékezetükbe vésni, hogy mindig egy hosszú "farok" van mögöttük. Minden kormányműveletet ezért lassan kellett végrehajtaniuk, de aki vezetett már úrhajót, könnyen megtanulhatta.

– Legyen, mondjuk, fél óra, és majd megnézzük a fekete dobozt.

Majdnem eltelt egy óra, Derec és Ariel alaposan el is fáradt, amikor Red újból megjelent.

– Tényleg jól csinálták – nézte meg a kinyomtatott eredményeket. – Rászolgáltak, hogy odakint vezessenek. Sokkal jobban megy, amikor nem kell figyelniük a forgalmat. – Mosoly bujkált a szája szögletében. – Sohasem annyira rémes a helyzet az autópályákon, mint a mi terepszalainkon. Rendszerint széles és üres úton haladnak. De a

forgalmat csak forgalomban lehet megismerni.

– Hogyan teljesítettünk? – kérdezte Ariel, ügyesen utánozva a férfi kiejtését.

– Elég jól ahhoz, hogy érdemes legyen tovább gyötrődniük felelte Red. – Még egyheti gyakorlás, és kiküldöm magukat a Mattell Fuvarozó és Szállítóhoz. Rendben?

Ms. Winters közeledett a belső irodából. Különös pillantást vetett rájuk.

– Maguk ketten tartsanak szünetet, iganak gyümölcslevet vagy valami ilyesmit, és negyedóra múlva beszélnek magukkal.

Amikor már nem láthatta őket, Ariel megszólalt: – Lépünk le! – Én is így gondoltam – válaszolta Derec.

– Biztosan ellenőrizte az iskolai végzettségünket, vagy valami hasonló hamisítást talált – borongott Ariel.

– Könnyen lehet... De legalább egy órát gyakorolhattunk ezeken a nagy dögökön. – Derec láthatóan felélénkült. – Kötve hiszem, hogy rendelkeznek olyan eszközökkel, amelyekkel lopott teherautókat hajkurászhatnak a felszínen. Legalábbis nem lehetnek túlságosan felkészültek erre. Hány földlakó tenné meg, hogy nemcsak ellop egy óriási teherautót, hanem át is vág vele a kontinensen?

– Még nem loptuk el a teherautónkat – vetette közbe Ariel komoran.

Derec is átragadt a lány rosszkedve, mire útban hazafelé elérték a gyorsforgalmi mozgópályát, amely ráadásul tömve volt, ezért állniuk kellett az alacsony fokozatúak sávján. Így is gyorsan haladtak, csak sokkal fárasztóbb volt az utazás.

Az étkezdénél leszálltak egy könnyű ebédre, és visszafelé még beugrottak mindketten a saját tisztálkodójukba is. Derec már szinte gépiesen hazatalált a G alkörzettől az M folyosón és a 16. alfolyosón át a 21. lakásba. Aztán leült és várt. És csak várt.

Már nagyon aggódott, mire Ariel hazaért. Még idegesebb lett, amikor a lányra nézett. Kétszer annyi idő alatt jött vissza a tisztálkodóból és közönyösnek látszott.

– Mi tartott ilyen sokáig?

– Eltévedtem – felelte tompán.

– Úgy látom, fáradt vagy. Nem akarsz... lefeküdni? – Derec alig tudta leplezni félelmét.

– Talán jó lesz.

De Ariel továbbra is ülve maradt a kanapén, és nem mozdult. Bármit mondott neki Derec, nem válaszolt. Aztán egy idő után felkelt, és bevonszolta magát a hálószobába.

Derec nyugtalankodni kezdett. Meg akarta vitatni a lánnyal, milyen

úton-módon szerezhetnek egy teherautót, de a mostani körülmények között szóba sem hozhatta a dolgot. A legjobb esetben is enyhe láza lehetett.

Azzal töltötte hát a délutánt, hogy könyveket nézett át. Avery doktor házi gyűjteményében akadt mindenféle: földi regények, dokumentumkötetek, néhány kötetnyi statisztika a földi népsűrűségről, az élesztőgomba-termesztésről és így tovább. Nem éppen ezek számítottak Derec életében a legizgalmasabb olvasmányoknak, de a tényirodalmat szorgalmasan végignézte – nyomtatásban, illetve a videokészülék képernyőjén.

Azt vette észre, hogy későre jár és korog a gyomra, de nem akarta zavarni a lányt. – R. David, kérlek, viseld gondját Arielnek, és ha felébred, kérdezd meg tőle, eljönne-e velem a körzeti étkezdébe.

A robot ébren találta szobájában a lányt, és elismételte Derecnek a kapott választ: – Nem, Avery úr, Avery kisasszony nem éhes és nem kíván étkezni.

A fiatalember habozott, magára hagyhatja-e a lányt. Ha Ariel később megéhezik, elkísérheti az étkezde ajtajáig, de kételkedett, hogy aznap este újból beengedik. Persze csellenghet egy darabig a környéken, és reménykedhet, hogy egyetlen rendőrnek sem szúr szemet. Mindenesetre bármennyire aggódott Arielért, kegyetlenül mardosta az éhség, és elindult.

Szomorúan evett a sok vidám ember között.

Aztán ugyanazon a fárasztó útvonalon hazatért. *Azt hiszem, bárki megszokhatja ezt a napi járkálást, gondolta. Kétségtelenül kényelmetlen, de amit nem ismerünk, nem hiányzik.* A földlakók nyilván el sem gondolkodtak még ezen.

Amikor megkérdezte R. Davidet, a robot így válaszolt: – Természetesen nem szükséges minden földi embernek megtennie ezt az útvonalat naponta többször. Minden társadalmi fokozatban a magasabb szinthez tartozóknak egyebek közt tágabb lakás, hőtárolós fürdőmedence, szubéteri készülék stb. jár. Persze sokkal hatékonyabb, ha egyetlen körzeti étkezde négy- vagy ötezer háztartást lát el, mint ha minden lakáshoz külön konyha tartozna, meg egy szakács, nem is beszélve az élelmiszer-tárolókról, a terítékekről meg a többi eszközről. Ugyanez a helyzet egy szubéteri készülékkel: egy hatalmas berendezés több ezer kicsit helyettesít.

– Néhány ember mégis birtokolja ezeket a dolgokat. És láttam olyan mosógépeket is a tisztálkodókban, amelyek fölöslegessé teszik, hogy valaki a körzeti mosodába járjon. Nem háborognak e kiváltságok miatt a nincstelének?

– Néhányan talán igen, Avery úr, mert az emberek ésszerűtlenül gondolkodnak. De az emberi érzelmeket is számításba veszik ezeknek a kedvezményeknek az elosztásában a Teramin-összefüggés alapján.

– Miről beszél?

– A Teramin-összefüggésről. Ez a matematikai képlet fejezi ki azt az arányt, amely fennáll az elszenvedett kellemetlenségek és a kapott kiváltságok között: kis dé i per jó úgy aránylik...

– Kímélj meg a matematikától! A robotika szakembere vagyok, a matematikai tudásom meglehetősen hiányos. Ám érdekelne ez a dolog: még sohasem hallottam olyan matematikai képletről, amely az emberi kapcsolatokra érvényes. El tudnád magyarázni hétköznapi szavakkal ezt a tera-hogy-is-hívják összefüggést?

– Talán egy példa elegendő lesz, uram. Tegyük fel, hogy kiváltsága szerint háromszor egy héten lakásában étkezhet, még akkor is, ha magának kell elhoznia az ételt a körzeti étkezdéből. Nos, ha ezt az előjogot kellő okból adományozzák, rengeteg ember türelmesebbé válik a kellemetlenségek iránt. Azt tapasztalják ugyanis, hogy a kiváltságok valódiak, minden különösebb erőfeszítés nélkül megszerezhetők, és egyik-másik ismerősük már meg is kapta őket.

– Érdekes – csodálkozott Derec, és arra gondolt, hogy Robotváros gépembereinek is meg kellene ismerniük ezt a képletet. – Honnan tudsz minderről?

– Közreműködtem Avery doktor társadalomkutató munkájában. A robotok történetének felderítésében is segítettem neki.

– Robotok technikatörténete? A Földön?

– Miért ne, Avery úr? A pozitronikus agyat és a pozitronikus robotot a Földön találták fel. Az alkotók közül Susan Calvin földi nő, dr. Asenion földi férfi volt.

Ismerősen csengtek ezek a nevek – különösen Asenion doktoré, aki matematikai formába öntötte a három törvényt, és így lehetővé vált ezek beültetése a pozitronikus agyakba. De földi emberek voltak? Ez sok mindenre magyarázatot adott Robotváros titkai közül. Avery doktor a Földön tanulmányozta a tömegek társadalmát és az általános célú, tehát szakosítás nélküli robotokat.

– Létezik valamilyen könyv az emberi társadalom matematikájáról? – kérdezte Derec azzal a hátsó szándékkal, hogy szívesen elvinne egy ilyen Robotvárosba. Azok a szerencsétlen robotok még emberi lényt is alig láttak, mégis arra tervezték őket, hogy szolgálják az emberiséget.

– Azt hiszem, az űrlakók nem adtak ki könyvet erről a témáról. De meg tudok nevezni néhány földi forrásmunkát, amelyekről másolatot kaphat.

– Örülnék neki – lelkesedett Derec.

Annak azonban még jobban örült volna, ha Ariel felébred, és újból az egykori cserfes lány perdül ki a hálósobából. Egész délután borzongatta a félelem, és nem tudta kiverni a fejéből, hogy a lány halálos beteg.

8. fejezet

ODAKINT!

Webster-ligetben nyilván mindenki úgy döntött, hogy korán megreggelizik, mert óriási tömeg verődött össze. Ariel egyik lábáról a másikra állt, és még az a képtelen ötlet is eszébe jutott, hogy Derec igazán ölbe vehetné. Végül mégis bevergődtek az étterembe, megkeresték az asztalukat, és sóhajtva leroskadtak.

Az étel bőséges volt, és a választékban még valódi kolbász is előfordult. Derec tömte magába az ételt, mert tudta: hosszú nap áll előttük. A lány igyekezett követni a példáját, de nem boldogult.

– Azt hittem, jobban érzed magad – jegyezte meg Derec.

– Persze, jobban – mondta Ariel, hősiesen birkózva az étellel. Miként tudná megmagyarázni, hogy nemcsak a testével, hanem a lelkével is baj van? Ma reggel jobban érezte magát, de a láza valószínűleg még nem múlt el. Valójában Derec is rossz bőrben volt, mintha még kegyetlenebb álmok gyötörték volna meg az éjjel. De nem mesélt róluk semmit.

– Csak a bezártság érzése szorongat – súgta oda a fiatalembernek. Derec megértően bólintott.

Részben tényleg a klausztrofóbia a felelős, gondolta a lány. Részben a lehangoltság. Részben pedig érzékszerveinek túlterheltsége. Annyira nyomasztó itt minden a Földön! Még most is tízezer állkapocs rágja az ételt, szakadatlan a lárma, szüntelen a nyüzsgés. Ezért kívánta titokban, bárcsak megdermedne minden egy percre, csak egyetlen percre! De a nyüzsgés még álmában sem pihent.

Betegsége pedig kétségtelenül fölfelé kúszott testében. Ha átlépi az agy-érgátat, végez vele – ezt rég megmondták neki. Addig legalább reménykedhet – vagy inkább álmodozhat – a gyógyulásról. De a jelek egyértelműek: időnként figyelmetlenné válik, emlékezetvesztési rohamok során felejtí el lassan egész életét, és gyakran álomszerű hallucinálásba merül.

Hogyan mondhatná el mindezt Derecnek? – Befejezted?

Rettegését palástolva felállt, és követte a fiatalembert az utcára, ahol még nagyobb zaj és nyüzsgés várta.

A mozgópályák meglepően csendesen suhantak ahhoz képest, hány tonna embert szállítottak, mekkora sebességgel haladtak, és mennyire

erős légellenállást kellett legyőzniük. De morajuk befészkelte magát a tudat alá, amitől Arielnek még inkább az az érzése támadt, hogy körülötte minden csak érzékcsalódás.

Az Óvárosi körzet felé vették az irányt, aztán áthaladtak Élesztővároson, amely Kelet-St. Louis körzetével kezdődött. Csendben és feszülten ültek, senki sem törődött velük. Ezen túl újabb és újabb körzetek következtek, és úgy nyúltak kelet felé.

Derec a térkép alapján tudta, hogy New York is keleti irányban fekszik, de egyáltalán nem volt kedve megkerülni az egész várost.

– Anyuuu! – üvöltötte a közelükben egy csitri.

Derec és Ariel nyugtalanul pillantott rá. Most már csúcsforgalom volt, és a földlakók szokásos türelmével mindenki állt a mozgó sávokon.

– Igen? – kérdezte egy idősebb nő, feltehetően az anyja. Sötét, bő ruhát viselt, a lánya azonban testhezálló, sárga holmiban feszített, annak ellenére, hogy az alakja nem volt éppen kifogástalan.

– Emlékszel, amikor a Busch-stadionban Wong polgármester és a kiválóságok előtt a Vörösök játszottak? – üvöltötte.

– Nem – felelte "anyu" közömbösen.

– És emlékszel arra a lányra, aki eljátszotta a himnuszt egy szál kürtön?

– Aha, mi van vele?

– A fiúmnak, Freddynek az unokatesója, Rosine! – kiáltotta a csitri, és diadalmasan körülnézett.

– Nem viccelsz? – kérdezte anyu, kizökkenve érdektelenségéből.

– Isten az atyám! – rikoltotta a lány büszkén körülpillantva, hogy ilyen híres ismerőse van. – És éppen Wong meg a kiválóságok előtt!

A fejük fölött fénykígyók jelezték, hogy A VONAL VÉGE. Jóval korábban megkritkult már a tömeg, anya és lánya az elsők között szállt le. Már csak néhány feltűnően nyomorúságos alak maradt a mozgópálya sávjain. A város széle szemmel láthatóan nem tartozott a divatos helyek közé. Néhány férfi munkaruhában utazott mellettük.

A keleti és nyugati irányú sávok szétváltak, középpüth egy épület állta útjukat és a szalagok megdőltek. A keleti vonal lélegzetállító sebességgel balra kanyarodott, megkerülte az épületet, és nyugati irányú vonalként tért vissza. Ariel követte Derecet, aki a forduló után is a pálya lejtőjén maradt. Úgy látszik, annyira lekötötte figyelmét ez a műszaki megoldás, hogy nem akart leszállni.

– Jaj, ne!

Mivel már alig néhány ember lézengett a pályán, Derec valószínűleg ettől vált könnyelművé. Véletlenül rálépett két futószalag egymás

mellett sikló szegélyére, megtántorodott, és legurult a lassúbb sávra.

Ariel utánakapott, de sietségében ő sem vigyázott, így teljes hosszában hasra vágódott – szerencsére a lassúbb szalagon. Derec nyögve átkúszott félig egy még kisebb sebességű szalagra, ám hiába próbálta ujjait a sávra tapasztani, a sáv kicsúszott alóluk. Nem veszítette el azonban a lélekjelenlétét, hanem egész testét átgördítette erre a szalagra.

Ariel gyorsan talpra állt, és óvatosan átlépkedett a nyomában az új sávra. Derec halvány mosollyal figyelte ültében, amint közeledik felé. Egy földlakó pár közömbösen rájuk pillantott, aztán felnézett a fénykigyókra. Nyilván megszokták már a felbukfencező utazó fokozatúak látványát. Senki sem nevetett.

Derec széles mosollyal leporolta magát, és továbbvezette a lányt, aztán egyszer csak megtorpant.

– Hol van a kézitáskád?

Ariel rémulten az oldalához kapott. Ritkán hordott magával táskát, de a Földön rákényszerült. A személyazonosító igazolványa meg a többi kártyája miatt tényleg szüksége volt rá. Most mindez eltűnt.

– Nem számít – legyintett Derec nagyvonalúan –, R. David majd újabbakat hamisít.

Végignézték a mozgópályán, ám nyomát sem látták a táskának. Talán már több száz méterrel előttük futott, és azt sem tudták, melyik sávon keressék. Ariel vállat vont.

– Kell lennie valamilyen központi hivatalnak, ahol a mozgópályákon elvesztett tárgyakat megőrzik – mondta Derec, de aztán el is felejtette az egészet.

Korábbi tapasztalataik alapján már olyan ügyesen mozogtak, hogy a város belsejében eljutottak a teherszállító mozgópálya szintjére. Itt feliratok figyelmeztettek: NEM ALKALMAS UTAZÁSRA. GYALOGOSOK SZÁMÁRA TILOS! Így hát mellette sétáltak el a végállomásig, amely erősen hasonlított a felette fekvő gyalogospályaudvarhoz.

Apró targoncák elöl emelővillával, hátul széles, lapos rakodólappal hurcolták ide-oda az áruszállító konténereket. Nem messze óriási teherautókról emelték le ezeket a tartályokat: a targoncák sorra eltűntek, majd kigördültek.

– Hé... kölykök! Takarodjatok innen! Nem tudtok olvasni? Kifelé!

CSAK ILLETÉKES SZEMÉLYEKNEK.

Derec bosszúsán felvezette Arielt egy mozdulatlan lejtőn, habozott egy ideig, aztán kitértetett egy kelet felé húzódó folyosóra. De hiába gyalogolt rajta fél órán át, hogy megtalálja a bejáratot, végül vissza-

fordult. Mindketten lementek az alacsonyabb szintre, és elindultak a bejárat felé. A várostérképeken ugyanis ezt bejáratnak, nem pedig kijáratnak jelölték. Kijáratok egyáltalán nem léteztek a térképen.

IDEGENEKNEK TILOS A BEMENET!

A fiatalember óvatosan kinyitotta az ajtót, aztán intett a lánynak is. A konténerek szállítására használt rakodótargoncák garázsában találták magukat. Mindenféle emberek nyüzsögtek, de ügyet sem vetettek őrájuk.

– Nem mehetünk arrafelé – tiltakozott Ariel, amikor Derec a targoncák mögött benyúló autópályához vezette.

A teherszállító mozgópálya sávjai a bejáratnál találkoztak az autópálya csonka végével. Ha kiléptek volna erre a dübörgő átjáróra, biztosan azonnal elgázolják őket.

Derec tétovázott. – Lopjunk el egy targoncát, és hajtsunk ki vele? – kérdezte.

– És meg se álljunk? – A lány sóvárogva gondolt a ragyogó napsütésre és a friss levegőre. New York és a holnap túl messze volt, azzal most nem törődött. És a feje is fáj.

– Nem, nem boldogulnánk vele a kijáraton túl – döntött a fiatalember. – Ezek mind vezetősugaras járművek. Ezért kell inkább az óriás teherautók közül szerezniük egyet, mert atomenergiával működnek.

Végül kiválasztottak egy kis targoncát, és kiókumlálták nem túl bonyolult irányítását.

– Csodálnám, ha nem alkalmaznának vezérlésreteszeltet jegyezte meg Ariel. – Ahogy a földlakók lélektanát ismerem...

– A fene egye meg, igazad van – vizsgálta meg bosszankodva a műszerfalat Derec. – Itt a rés – mutatott rá pár másodperc múlva – a személyazonosító kártyának. – Újból szemügyre vette a részt, és felsóhajtott: – Bárcsak nálam lennének a szerszámaim.

Persze egy fémből készült ellátmányi kártyával is ügyes dolgokat lehet művelni. A fiatalember kitartóan babrált a műszerfal mögött, míg Ariel lehajolva eltakarta az apró fülkében és szorongva figyelte, nem közeledik-e valaki.

– Kész! – szólalt meg végül Derec. – Markold meg a sebességváltó kart, és hajtsunk ki lassan az autópályára.

A lány nem éppen nyugodtan cselekedett. A raktárajtónál a jármű lelassult, és műszerfalának egyik ablakában a következő szöveg jelent meg: EZEN A PONTON TÚL AZONOSÍTÁS SZÜKSÉGES.

Derec megpiszkált valamit, halkán kattant egy jelfogó, és a targonca simán kigördült a forgalomba.

– Eddig megvolnánk – mondta Derec megkönnyebbulten. Senki sem eredt a nyomunkba.

Ariel jobbra kanyarodott az autópályán, besorolt a megfelelő sávba, és lassan gurultak a beáradó fény felé. Elég sok jármű igyekezett ki, lassan haladtak.

– Ó, mindjárt sikerül... – lelkesedett Ariel.

A világosság valami hatalmas, nyitott térségből érkezett, ahová mamutméretű teherautók gördültek be, aztán háttal beálltak a rakodórekeszekhez. Belsejükből fürge targoncák hurcolták ki a rakományt, és emelték át az anyagmozgató kocsikra, amelyek a teherszállító mozgópályákra indultak. A távolban, jobbra tőlük óriási teherautók sorakoztak, amelyekből aranyló gabona zúdult nitrogéngáz sziszegése közben a csatlakozócsövekbe.

– Nem lesz jó – kiáltotta Derec. – Túl sok az ember. Húzódj jobbra, oda a tartálykocsikhoz. Úgy teszünk majd, mintha ellenőrök vagy hasonlóak volnánk.

Ariel szinte rosszul lett, amikor látta, igaza van: nagyon kicsi az esélyük, hogy észrevétlenül vegyenek birtokba egy teherautót. Látszólag komótosan, de fennakadás nélkül folyt a rakodás. A beszélgető sofőrök és gépkezelők kisebb csoportokban álldogáltak. Körülöttük felírótablát szorongató hivatalnokok ellenőrizték a rakományjegyzékeket. Amint egy teherautó kiürült, azonnal kiállt a sorból.

– Bárcsak tudnánk szerezni egy vagy két ilyen felírótablát kesergett Derec.

Ariel azonban úgy gondolta, ürühájuk remekül illik ebbe a környezetbe, bár lehetne tisztább. Eddig eszükbe sem jutott, hogy a mosodába vigyék – a lány ebben is aludt, bár a gyűrődés nem látszott meg a szöveten.

Kelletlenül szálltak ki a targoncából, és tanácstalanul néztek körbe.

Ariel rettenetesen vágyott a szabadba. Odamehettek volna a rakodórekesz széléhez, és leugorhattak volna a testmagasságuknál alig mélyebben húzódo betonra, hogy aztán száz- vagy százötven méternyi gyaloglás után odaérjenek a bejárati nyíláshoz.

– Számíthatunk volna rá, hogy a földlakók eltakarják a kapunyíllást – mondta a lány. Látták a fényt, de a bejáraton nem tudtak kinézni.

– Még attól is félnek, ami maradt – jegyezte meg Derec. Figyeled, hogy háttal állnak neki mindnyájan?

Valamennyi kis csoport félkörbe verődve, arccal az ellenkező irányba nézett.

– Akkor oszonjunk ki! – mondta izgatottan a lány.

Derec habozott. – Nem lenne könnyű megmagyarázni. Még kevésbé lenne könnyű visszatérni.

– Eszem ágában sincs visszatérni – vágta rá Ariel. – Csak szeretném még utoljára látni a napfényt!

Az ifjú lopva a lányra nézett, és megadóan mondta: – Jól van, meglátjuk, mit tehetünk.

Átmentek a rakodótéren, aztán böngészni kezdték az egyik behemót teherautó oldalán a számokat és betűket. A nyirkos jármű alatt tócsákba gyűlt a víz. Ariel eddig nemigen érzékelte, milyen hatalmasak ezek a járművek. Derec bólintott felé, odaállt a rekesz széléhez és leugrott.

Ariel követte.

Mintha sürgős dolguk volna, odasiettek a teherautó orrához. Előtte húzódott a fényáteresztő akadály. A teherautók ferdén hajtottak be az egymást takaró terelőfalak közé, így a tekintet véletlenül sem találkozhatott a földfelszín riasztó tágasságával. Ariel sejtette, hogy cikcakkos út áll előttük, annyira félnek a földiek a külvilág látványától.

– Hé! Hé, maguk ketten!

Egy csoport férfi közeledett feléjük fenyegetően a rekesztér felől. Élénken integettek, majd egyikük megfordult, és leugrott a betonra. – Jöjjenek vissza!

– Futás! – kiáltotta Derec.

Óriási, csuromvizes teherautó törtetett elő a terelőfal mögül, így arra nem mehettek. Azon kapták magukat, hogy a gabonaszállító tartálykocsik felé rohannak, amelyek hörögve ürítették ki gyomrukából rakományukat.

Előttük a levegőben felirat világított: **FIGYELEM! OXIGÉN HASZNÁLATA KÖTELEZŐ!**

Arielnek derengett, hogy valahol azt olvasta, a levegővel szabadon keveredő poros gabona könnyen felrobbanhat. Ennek megakadályozására alkalmaztak nitrogént. De ahogy a félelemtől bénultan látta, az itt dolgozók nem hordtak védőmaszkot.

Derec olyan utat választott, hogy elkerüljék az álldogálókat – a munkások csupán kíváncsian pillantottak rájuk, de nem csatlakoztak rögtön üldözőikhez. Átrohantak tehát az első porfelhőn, azután a másodikon.

– Nem lesz így jó – lihegte Derec, amint egy pillanatra megálltak. Ariel igyekezett visszafojtani köhögését, a por kaparta a torkát.

– Inkább vissza a rakodótérbe! – zihálta a lány, és az ifjú bólintott. Újból nekieredtek, és feltornázták magukat a teherautók közé. A gabonaszállító gépkocsik nem tolattak be a megfelelő rakodórekeszekbe, mert ezek túl szűkek voltak a számukra. az egész térségben

szürke por gomolygott.

Egyszer csak kiáltást hallottak: – Átkozott tolvajok!

Csak idő kérdése volt, mikor fedezik fel őket a félhomályban. A porfelhő mögül vad füttyögés, kiabálás és lábdobogás hallatszott. Óriási teherautó húzott el mellettük, hatalmas kerekei még több port kavartak, de zajtalanul gördültek.

Valaki azt kiáltotta, hogy ülepítsék le a port. Ariel már alig kapott levegőt. *Szükségünk van oxigénre*, gondolta, és még erősebben kínoztta a köhögési inger. Üldözőik is keservesen krákoztak.

Vörös vészjelzők gyulladtak ki körülöttük, és felbűgött egy sziréna is. Ariel aggódva pillantott a magasba, ahol a vörös fények mellett felvillanó sárga jelzéseket pillantott meg: PERMETEZŐK... PERMETEZŐK... PERMETEZŐK... PERMETEZŐK...

– Ide vissza, gyorsan! – kiabálta Derec, és félrehúzta a lányt egy csomó roncs – különféle szerszámok, törött targoncák és szeméttartályok – közé.

Fejük fölött vékony sugarakban permetezni kezdett a víz. Amikor a por leülepedett, a gépkocsivezetők, rakodómunkások között Derec és Ariel egy kék zubbonyos férfit pillantott meg, kezében ismerős gumibottal.

– Egy zсарu! – lihegte Derec.

Ariel ránézett társára, és meglátott mögötte valamit... – Egy ajtó!

– Hol?

– Ott, az autógumi mögött.

Teherautóról leszerelt óriási világoskék gumiabroncs jelezte annak a poros területnek a szélét, ahol kuporogtak. A kerékabroncs mellett lehetett eljutni egy kis ajtóhoz.

A permetezőberendezések még le sem álltak, amikor bemásztak az ajtón, és egy kis félhomályos folyosón találták magukat, ahol három lámpa közül csak egy égett.

CSŐVEZETÉK-SZABÁLYOZÓ RÉSZLEG: IDEGENEKNEK TILOS A BEMENET! Ahogy tovább haladtak, a távolban ezt olvasták: GABONA ÉS ÖMLESZTETT ÁRU, ELOSZTÁSI ÉSSZERŰSÍTÉS.

– Alapszintű adminisztráció-mondta Derec, és Arielnek eszébe jutottak a hivatalnokok a felírótablákkal.

– Senki sincs itt – jegyezte meg.

– Hát persze, a városok állandóan nőnek és változnak, ezeket a helyiségeket talán kiürítették vagy csak időszakosan használják. Ám az a fontos, hogy odafenn talán ki lehet jutni...

Nem haboztak tovább.

A felső szinten megállapították, hogy messze keveredtek a

rakodótértől – ahová eszük ágában sem volt visszatérni –, de nem kerültek messzire a terelőfaltól. A megkülönböztetett jelzésű járművek autópályái szintén itt érték el a bejáratot.

Az autópályán nem látszott semmilyen nyitószervezet, valószínűleg rádió-távírányítással működött, de az autópályán mellett találtak egy gyalogosok számára szolgáló kiskaput. Amikor áthaladtak rajta, idegesen indultak el újból az autópályán. Legnagyobb meglepetésükre azonban észrevették, hogy az út elkerüli a bejáratot, ehelyett lefelé tart az alsóbb szintek felé.

– Ezen haladnak a különleges jelzésű járművek-találhatta Derec. – Mentőautók, tűzoltókocsik és így tovább. Biztosan gyakoriak a balesetek a rakodótérben.

Most azonban rábukkantak egy félig rejtett járdára, amely a nyíláshoz vezetett. Kidugták a fejüket, és körülnéztek.

Odakint szakadt az eső.

Derec ezután sem adta fel a küzdelmet, Ariel emlékezetéből azonban kiestek a nap további részletei. Órákon át bolyongtak még a környéken, hátha elköthetnek egy óriás teherautót. Derec azonban egyetlen garázsra sem bukkant, ezért erősen kételkedett, van-e egyáltalán tárolóhelyük a teherautóknak a városban.

Ariel végül bejelentette, hogy éhes. Így aztán a mozgópályákon komoran visszautaztak körzeti éttermükbe, hogy legalább valahol leroskadhassanak. A lányt hatalmába kerítette a csüggedés: a szíve mélyéig megdermedt attól a látványtól, ahogyan megállás nélkül ömlött az égből a szürke, hideg eső. Tudta, életében utoljára látta az égboltot. Sajnálta Derecet is, ám túl fáradt volt ahhoz, hogy ezt megmondja neki.

– Holnap újból megpróbáljuk egy másik kijáratnál – próbált lelket önteni belé Derec, amikor látta, hogy csak turkálja az ételt. – Ragyogni fog a nap... és... és... valószínűleg... minden sikerül. Ariel közönyösen bólintott.

9. fejezet

AMNÉZIÁS FERTŐZÉS

Derec rémületére Ariel nem jött elő a szobájából délután, csak másnap késő reggel kelt fel, és úgy látszott, mintha remegne.

R. David riadtan nézte. – Avery kisasszony, ön nincs jól. Mik a tünetei?

– A szokásosak, R. David, ne aggódj! Már bennem bujkált ez a betegség, amikor idejöttünk, nem kell törődnöd vele. – A lány fáradtan és nyugósen próbálta megnyugtatni a robotot, nehogy a három törvény uralta pozitronikus agy szorongásos állapotba kerüljön.

A robotok azonban minden kétséges helyzetben aggódni fognak, akár megtiltják nekik, akár nem. *Ebből a szempontból nem sokban különböznek az embertől*, gondolta Derec, szintén riadtan.

– Remélem, valóban nem komoly a betegsége, Avery kisasszony, de kérem, mondja el a tüneteit, hogy ezt én döntsem el. Ön is tudja, hogy az Első Törvény segítségnyújtásra kötelez.

A lány elhúzta a száját. – Jó, jó! Gyakran érzek hőemelkedést... Van itt egy kis víz?

– Nincs – mondta Derec. – Rögtön hozok... ó, az ég szerelmére... van edény, amiben vizet hozhatok?

– Nincs – visszahangozta R. David.

Derec némán átkozta magában külön-külön és együttvéve az összes földlakót meg a Teramin-összefüggést.

– Egyébként gyakran borzongok a láztól, fáradt, levert, közömbös vagyok. És... és... – Derecre pillantott – tudatzavaraim vannak. Mindent összekeverek... Elfelejttem, hol vagyok... nem tudom követni az eseményeket. Gyakran csak ülök, és azért nem szólalok meg, mert nem tudok figyelni a beszélgetésre. És számtalanszor újból átélem a múltamat. – Hirtelen elsírta magát. – Semmi sem látszik *valódinak!* Úgy érzem, mintha folyton hallucinálnék.

A lány állapota súlyosabbnak látszott, mint amilyennek Derec gondolta. Bizonytalanul megkérdezte: – Nem szeretnél eljönni a körzeti étkezdébe?

– Nem! Nem szeretnék csinálni semmit! Legszívesebben meginnék egy liter vizet és visszabújnék az ágyamba.

– Azonnal be kell vinni a körzeti kórházba – jelentette ki R. David

határozottan, és előbbre lépett.

Derec ráfordult: – Milyen orvosi kezelésre számíthat valaki egy földi kórházban? Vissza kell vinnünk az űrlakók világába...

– Ott nincs számomra gyógyulás – suttopta a lány.

Igaza volt. Derec tépelődve megszólalt: – Hát, akkor vissza Robotvárosba. Talán az Emberorvosi Csoport tud alkalmazni valamilyen gyógymodot.

– Orvosi ismereteim korlátozottak, és főként az űrlakókat fenyegető földi betegségek hatásaira szorítkoznak, de ezek alapján is kétségesnek tartom, hogy Avery kisasszony túl... túlél-e egy ilyen űrutazást – mondta R. David gyanúsan remegő hangon. Nyilvánvaló, hogy betegségének kritikus szakasza már bekövetkezett... vagy közeledik.

Derec még mindig nem döntött, bár nem lehetett tovább takargatni az igazságot.

Ariel szomorúan elmosolyodott. – Attól félek, igazad van, Derec. Lassan el... elveszítem az emlékezetemet... a tudatomat, és az állapotom csak rosszabbodik. Tegnap este nem emlékeztem a hazafelé vezető útra...

Hirtelen ismét könnyek szöktek a szemébe.

A fenébe, gondolta Derec tehetetlenül.

R. David el akarta kísérni őket a kórházba – a karjaiban akarta vinni odáig Arielt.

– Azt már nem! – zárta le a vitát Derec. – Lehet, hogy sok mindent nem értek a Földön, de azzal eléggé tisztában vagyok, mit tesznek a földlakók egy robottal, ha elkapják valamelyik mozgópályán. Ha megpróbálok közbeavatkozni, már az első szavaim elárulják, hogy űrlakó vagyok. Akkor aztán mindnyájan nekünk esnek. Egyszer már üldözőbe vettek bennünket az élesztőgomba-termesztők. Hogy az ég szakadjon rájuk! Nem szeretném, ha minden földlakó a torkunknak ugrana, akivel találkozunk.

Csak Avery doktor parancsának határozott megismétlésével sikerült R. Davidet a lakásban tartani. A robotnak az Első Törvényből eredő gyámkodási hajlama csupán akkor csillapult, amikor Ariel, szokás szerint, jókedvre derült a változó helyzet reményétől. Szinte vidáman lépett ki az ajtón, egy bohókás indulót dúdolva: "Pam-pa-ra-ra, bum-a-bum, Pim-pa-ri-ra, bim-bambum!"

De amint becsukódott az ajtó, elgyötörten nézett Derecre.

– Vízet! – suttopta erőtlen mosollyal.

Miután teleitta magát, másodpercekig kapkodott levegő után, és alig tudott újból elindulni. Pedig hosszabb út vezetett a körzeti kórházba, mint az étkezdébe, ő pedig szemmel láthatóan egyre gyengült. Ráadásul

a reggeli csúcsforgalomban a gyorsforgalmi mozgópálya zsúfolva volt emberekkel. Így hát állniuk kellett. Aki a hármas társadalmi szinthez tartozott, nem ülhetett le ilyenkor.

Úgy tűnt, mintha a száguldó futószalagok és a közömbös, önző földlakók áradata sohasem érne véget. Derecnek egyszerre kellett figyelnie Arielt – mert attól tartott, hogy a lány összeesik –, és a feje fölött elsuhanó jelzéseket, nehogy eltévessze az útvonalat, amelyet a robot tájékoztatása alapján gondosan emlékezetébe vésett.

De a leghosszabb utazás is egyszer véget ér, és az egyik kijáratnál világosan látható volt a KÖRZETI KÓRHÁZ felirat, mellette fehér alapon ugyanazzal a vörös kereszttel, amelyet az úrlakók is használtak.

Az előcsarnokban fertőtlenítőszer szaga, valamint férfiak, nők, gyerekek tömege kavargott. *Gyerekek, ötlött fel Derecben homályosan, soha életemben nem láttam még ennyi gyereket, mint a Földön.* Noha elveszett emlékei továbbra sem tértek vissza, saját maga számára is meglepő bizonyossággal tudta, hogy sosem látott még ennyit. Persze a földieknek pótolniuk kell valahogy ezt az óriási népességet.

A fogadópult helyét elfoglaló számítógépnél előkotorta Ariel újonnan hamisított személyi kányáját, és bedugta a leolvasónyílásba, mire a következő felirat jelent meg a képernyőn: ELLENŐRZÉS? BETEGSÉG? VÉSZHELYZET? Ariel a kimerültségtől sápadtan dőlt hozzá, zihálva lélegzett, így még a rendszerint közömbös földlakók is némi aggodalommal tekintettek rájuk. "Vészhelyzet", döntötte el pánikszerű gyorsasággal Derec, és megnyomta a gombot. A táblán azonnal kigyulladt egy villogó vörös fény, és valahol megszólalhatott a riasztócsengő is, mert kisvártatva szúrós tekintetű nő jelent meg, és kioktatta Derecet, hogy a BETEGSÉG gombot kellett volna megnyomnia a VÉSZHELYZET helyett – ezt sohasem tudják a fiatal férfiek! De amikor Ariel kísérteties, bocsánatkérő mosollyal fordult feléje, azonnal abbahagyta a zsörtölődést.

– Erre!

Félig a vállán cipelte végig a lányt három olyan termen, ahol még több földlakó zsúfolódott össze várakozva. Végül az egyik szobában egy térdmagasságú kerek hordágyhoz értek.

– Feküdjön le ide, drágám!

Amikor a hordágy magasabbra emelkedett, a nővér pántokkal csatolta hozzá Arielt, majd idősebb nő lépett a szobába. – Li doktornő. ..

– Hm, látom. – Nem sokat teketóriázott, műszerek nélkül kezdte vizsgálni a lányt, a testhőmérsékletét például úgy állapította meg, hogy Ariel homlokára tette a kezét!

Elgyötört tekintetű férfi lépett be. Különös tárgyat hordott az orrán:

furcsa formájú keretben két üveglap helyezkedett el a szeme előtt. Derec másokon is észrevett már ilyet a mozgópályákon. Merész, szinte látnoki tekintetet kölcsönzött viselőjének. – Mi a helyzet, Li doktornő?

– Nem tudom, Powell doktor. Hőmérséklet-emelkedés, szapora szívverés, kipirulás, kimerültség. Természetesen előbb mindent pontosan megmértem. – Derec legnagyobb megkönnyebbülésére a kerek hordágy alsó polcáról sorra szedte elő a különféle műszereket. Ariel lehunyt szemmel feküdt, mintha aludna.

Az orvosok fejüket csóválva hajoltak fölé. Mindent megmértek rajta. Derec idegesen keresett ülőhelyet, mert már beletörődött, hogy kiszolgáltatja nekik Arielt. Egyszer csak a nővér megkérdezte: – Mikor evett utoljára a hölgy?

Az orvosok ügyet se vetettek rá, amíg Derec nem közölte: Hát... tegnap kora délután.

Li doktornő elcsodálkozott, Powell doktor pedig megszólalt: – Hiányos táplálkozásból eredő legyengülés!

– Amilyen fiatal, ez nem idézhetett elő ilyen katasztrofális fizikai állapotot. Tapintsd meg ezt a kart! A lány gyakorlatilag éhezik. – Megrökönyödve néztek mind a hárman egymásra.

– Miért nem evett a hölgy, fiatalember? – tette fel szigorúan a kérdést Li doktornő.

– Nem érezte szükségét, asszonyom – felelte Derec, és különös kiejtésének hallatán mind a hárman szigorúan szegeztek rá tekintetüket.

– Telepesnek készülünk, mi? – emelte le orráról a keretet Powell doktor, és egy szövetdarabbal megdörzsölte üveglapjait. – Nem sok hasznát veszi az úrlakók beszédstílusának egy határvidéki bolygón. Jobban teszi, ha néhány középkori szót tanul meg, mint például *patak, tisztás, gerendaház*. Nem is említve a *veríték-et*. Mi történt a lánnyal?

– Nem tudom, doktor úr. Azt mesélte – Derec nyelt egyet –, végzetes lehet, ha a betegsége átterjed a vér-agyagáton. Mert akkor... akkor megtámadja az agyát. Már hosszú ideje jelentkezett nála ez... ez a hőemelkedés és a levertség. Gyakran izomfájdalom is.

– Hányás? Éjszakai verítkezés? – kérdezte Li doktornő feszülten.

– Nem tudom. Nem... nem akarta, hogy aggódjak miatta.

Dühösen néztek rá, hiszen tudnia kellett volna minderről.

– Számos dolog szóba jöhet – mondta Li doktornő kedvetlenül. – Volna néhány elképzelésem, bár...

– Nekem is! – vágott közbe Powell. – Ide figyeljen, fiatalember! Nem kétlem, hogy fájdalmas erőfeszítések árán sajátította el ezt a beszédmódot, de jobban tenné, ha nem villogna itt vele. Túl sok ember utálatát válthatja ki.

– Nem teheti – mondta a doktornő közömbös hangon. – Valódi űrlakó!

Powell doktor és a nővér Derecre meredt. – Lehetetlen! Egy űrlakó kóborol a Földön? Holtan esne össze a...

Az orvosok hirtelen megfordultak, és Arielre néztek. A nővér gondterhelten lépett előre. – Százféle hétköznapi és ártalmatlan betegség közül bármelyik lehet ez! – mondta Powell.

– Ártalmatlan... igen... a földi emberekre!

– És magával mi a helyzet, fiatalember? Jól érzi magát?

Derec bólintott. – Soha jobban.

– Hogy lehet ez? – robbant ki dr. Powell. – Legalább egy tucatszor meg kellett volna már betegednie!

– Betegségmegelőző kezelést kaptam... akárcsak Ariel – mondta Derec abban a reményben, hogy nem kérdezősködnek sokat. Keveset tudok erről.

– Úgy látszik, a lány esetében nem használt – mondta Li doktornő tárgyilagosan. – Mindenképpen értesítsen bennünket, fiatalember, ha kellemetlen tüneteket észlel magán.

– Nem lehetnek űrlakók! – tartotta fel diadalmasan a nővér Ariel személyi kártyáját. – Hogyan utazgathatnának tetszés szerint a Földön fokozati besorolás, ellátmányi kártyák, személyazonosító igazolvány és minden egyéb nélkül? Ez tökéletesen szabályos földi személyi kártya St. Louis városából.

Mindnyájan Derecre néztek. Érezte, hogy elpirul, és kiveri a verejték. – Kaptuk őket, uram. Egy átfogó egyezményről van szó... szociológiai kutatást végzünk...

– Ilyen fiatalon?

– Ki vesz észre egy kölyköt? – vágta rá nyomban Derec, de közben érezte, hogy a haja a homlokához tapad. – Friss szem többet lát... nem igaz?

– A fenébe! Én ugyan nem tenném ki ilyen kockázatnak a gyerekeimet. . .

– Jobb lenne értesíteni a terriket – mondta Li doktornő nyugtalanul.

Mindnyájuk szemében szorongás tükröződött.

Derec kérdő tekintettel nézett körbe, de végül meg kellett törnie hallgatását: – Kiket...?

– A Terrai Nyomozó Hivatalt – bökte ki Powell doktor, és újból megtörölte keretes üvegeit.

– Több bajt okoznak, mint... – mormolta a nővér.

– Mégis jobb lesz, ha nem mulasztjuk el. Ha a lány tényleg rossz egészségi állapotban van, újabb nézeteltéréseink támadhatnak az

úrlakókkal... holott az ellentétek már így is eléggé feszültek.

Derecnak lázasan járt az agya. A "teriik" nem találnak adatokat róluk, ezért keresni kezdik, milyen küldöttek képviselik az úrlakókat a Földön, nem akadnak semmiféle feljegyzésre, és akkor elindul a láncreakció! De egyetlen értelmes ötlet sem jutott az eszébe.

– Nézzék...

Ekkor Ariel felnyögött, és csak a pántok mentették meg a lezuhanástól, amint az oldalára fordult. Ha figyelte a beszélgetésüket, ennél jobban nem időzithette jelenétét. Mind a három földlakó odaugrott hozzá, Derec pedig zsebre süllyesztette a személyi kártyát, amelyet a nővér sietve letett.

Derec agya úgy pörgött, mint a bűgőcsiga. Az orvosok figyelmét Ariel kötötte le. Körülnézett. Felidézte magában, miként készítette R. David a személyi kártyákat. Csak a név és a személyazonossági szám szerepelt rajtuk, lakcím nem! Társadalmi fokozattól függetlenül az orvosi ellátás mindenkinek egyformán járt, így igazából senkit sem érdekelt a tartózkodási hely, és nem is követelték meg címének betáplálását a központi számítógépbe. (Vagy azért nem került erre sor, mert Ariel kártyáján az "utazó" fokozat szerepel? Derec úgy érezte, sokkal többet kell megtudnia a Földről.)

Mindenesetre annyit tudnak csak Arielről, gondolta magában, amennyi adatot a számítógép leolvasott az SZK-ról.

Magukra hagyva az orvosokat, kiosont a szobából, szótlanul végigjárta a folyosókat, és egy gyermekét aggódva váró ifjú apa benyomását igyekezett kelteni. Néhányan együttérzően pillantottak rá, ám a legtöbben észre sem vették, amiért Derec őszinte hálát érzett.

Végül talált egy irodát. Beosont, és megvizsgálta a számítógépterminált. Valószínűleg csak egyetlen feladatra használták, de azért megpróbálkozott. Korábban alaposan megfigyelte, hogyan kódolt egy tucat személyi kártyát R. David, így hát sejtette, mit kell tennie. Az igazat megvallva, ezek a komputerek nem sok fejlődést okoztak neki a pozitronikus agyak beprogramozásához meg Robotváros központi számítógépprogramjának átszerkesztéséhez képest. Így csupán fél órába telt, mire átvizsgálta a programot, majd az Arielről őrzött adatokat előhívta és törölte.

Reménykedjünk, hogy nincs tartalék memória, gondolta komoran. A belső váróteremben érték utol, ahol céltalanul ödögött, és feltűnés nélkül próbált átszivárogni a külső váróterembe, mert feltételezése szerint ott illett tartózkodnia.

– Végre megvan! – kiáltott fel a nővér. Derec most vette észre, hogy kabátjának kitűzőjén *a Korolenko, J.* név állt. – Miért nem a Barátok

Csarnokában várakozott?

Nem akarta kiábrándítani a nővért, hogy senki sem vezette oda. – El kellett mennem a tisztálkodóba – motyogta magyarázatképpen, bár nem volt biztos benne, vajon a földlakók megnevezik-e ennyire nyíltan a helyiséget.

A nővér összeráncolta a homlokát, előhúzott a zsebéből valami hőmérő eszközt és Derec fejéhez szorította. Úgy látszik, a hőmérséklete rendben volt. – Nagyon jó! De jöjjön be ide! Az orvosok szeretnének beszélni magával.

Tíz perc múlva Li doktornő lépett be fürgén és gondterhelt sóhajjal leült. – A kislány alaposan megijesztett minket, de jórészt a szervezet energiaforrásainak kimerülése okozta a bajt. Durván szólva: éhezett. Nyilván heteken át csak méregerős kávét ivott éhgyomorra.

– Nem evett valami jól – ismerte el Derec. Csak a vak nem láthatta, milyen keveset eszik Ariel. – És mi a baja?

– Egy nap múlva többet tudunk, már megkezdjük a kórokozók tenyésztését. De legjobb tudomásom szerint amnéziás fertőzés.

– Am... az meg micsoda?

– A középső korszakból eredő *mnesia* szó *emlékezést* jelent. Az amnézia ennek a hiánya. Egy hajdani influenzavírus mutációja okozza, amelyről először a telepések egyik bolygója adott hírt... felfedezője után néha Burundi-láznak is nevezik. – Kutató pillantással nézett Derecre, akinek éppúgy nem jelentett semmit ez a név, akár az előző.

– És Ariel... jobban lesz?

A doktornő sóhajtott. – Amikor a Burundi-vírusok átlépik a vér-agyagátat, az nem jelent jót. Mindenesetre megtámogatjuk tápoldatokkal meg antibiotikumokkal, amelyek végül legyőzik a betegséget. Vírusölő szereink igen hatásosak, kivéve azt az esetet, amikor a vírus már átlépte a vér-agyagátat. Antitestek is segíthetnek egy keveset, ezekből szintén beadunk neki. Egy vagy két napon belül – agyának kivételével – egész szervezetében legyőzhetjük a fertőzést.

Derecnek az az érzése támadt, mintha a mellkasa egyetlen kötömbbé változott volna. Szíve megpróbálta felvenni a harcot a merev közeggel, aztán feladta, s a fiatalember úgy érezte, nem is mozdul többé. – És mi lesz... az agyával?

Li doktornő sóhajtott: legalább négyszáz évvel idősebbnek látszott. – Van remény. Semmi esetre sem dőlt el még a küzdelem. Bárcsak hamarabb került volna hozzánk... Ne érezzen büntudatot, és bocsásson meg, ha még mélyebb sebet ütöttem a lelkén. Maga nem tudhatta. Minden kölyök felelőtlen, azt hiszik, örökké élnek... – Egy pillanatig tünődve vizsgálgatta a kezét.

– Úgy gondolja, életben marad?

– Mondjuk úgy, erősen remélem. Saul – Morovan doktor – a vírusok szakértője, és háromszor kezelt már amnéziás fertőzést, kétszer sikerrel... a harmadik esetben viszont a beteg sokkal súlyosabb állapotban került hozzánk, mint az ön felesége.

Derec gyanította, hogy a másik kettőnek a tünetei kevésbé voltak súlyosak Arielénél, de nem szólt semmit. Az is valami, ismerte el magában, hogy felismerték a betegséget, kezelni tudják, és reményt nyújtanak a gyógyulásra. *Persze, gondolta, bolondok voltunk... öntelt bolondok... hogy feltételeztük, egyedül az űrlakók világában értenek az orvostudományhoz.* Pedig hol tudnának többet róla, mint a Földön, amely elvileg az emberiség valamennyi ismert betegségének melegágya? Az űrlakók világában Derec feltételezése szerint az amnéziás fertőzés mindenképpen végzetesnek bizonyult, amikor átlépte a vér-agyagátat.

Érezte, hogy remeg a térd. Még szerencse, hogy nem kellett állnia.

– Hogyan? – Nem hallotta a doktornő utolsó mondatát.

– Vérmintát kell vennünk öntől – ismételte meg a nő. – Ha beteg, nem tudjuk a vakcinával beoltani, legalábbis ennek a kórnak a kifejlett szakaszában.

A Perihélium kulcsa gyakorolt rá ilyen hatást: amikor az ember a tömegvonzásból hirtelen átkerül a súlytalanság állapotába, megemelkedik a gyomra. Derec majdnem hányni kezdett. Nyeldekelve válaszolt: – I. igen, asszonyom – és odanyújtotta a karját.

Betegség! Ariellel kapcsolatban mindig fennállt ez a lehetőség. Am nyilvánvalónak látszott, hogy a lány betegsége nem ragad rá könnyen másra. Ariel csupán egyszer említette, többé-kevésbé mellékesen, hogyan szerezte betegségét, ezzel mintegy figyelmeztetve őt. De az volt az egyetlen alkalom, amikor véletlen testi érintésnél közelebb kerültek egymáshoz. Most már világosan látta, a lány tartotta a három lépés távolságot még akkor is, amikor határozottan vágyódott, sőt szüksége is lett volna az ölelésére. Derec remegve döbönt rá, hogy a betegségektől való űrlakói rettegése ezek szerint nem halványult el emlékezetében olyan erővel, mint ahogy vélte. Persze magabiztossá tette R. David betegségmegelőző kezelése, Ariel tartózkodó magatartása, a lány iránti aggodalma meg az ifjúság meggondolatlansága.

Tekintete bizonyára elárult valamit rettenetes lelkiállapotából, mert Li doktornő szigorúan ránézett: – Ne essen kétségbe! Nyilván maga még nagyon korai szakaszban van, ha egyáltalán elkapta. Mi pedig gondosan kivizsgáljuk, nehogy valamilyen egyéb kór döntse ágynak.

A következő fél órában összegyűltek a leletek. Az *Emberorvosi*

Csoport talán gyorsabban dolgozott volna, de semmivel sem alaposabban, gondolta Derec.

– Örömmel közölhetem, hogy semmilyen betegséget nem találtunk – mondta Powell doktor. – Szerencsére az ön bőrfloorájának mikroorganizmusai nem sokban különböznek a földi baktériumoktól, más miatt pedig nem kell aggódni. Li doktornő, a vakcinát...

– Szervezetének védekezőrendszerében rábukkantunk a Burundi-láz antitoxinjára – tette hozzá dr. Li. – Talán korábban már átesett ennek a fertőzésnek az enyhébb változatán, de az is lehet, hogy a vírusok még a szervezetében lappanganak. A vakcina mindenesetre teljes immunitást nyújt majd.

– Ó... – kiáltott fel Derec, amint eszébe jutott valami. – Lehet, hogy eddig vírusgazda voltam?

Szorongva elképzelte Arielt és önmagát, amint elterjesztik a betegséget az egész Rockliffe-űrállomáson, ahol a kalóz Aranimas elől megszökve védelmet kaptak úrbalesetük után. Bárki, aki ezután az állomás területére lép, megfertőződhet a betegséggel...

– Talán... de ne aggódjon emiatt. Az amnéziás fertőzést tévesen tartják járványosnak. Csak kismértékben ragályos: ehhez a testnedveknek kell ténylegesen találkozniuk, leggyakrabban nemi közösüléssel vagy fertőzött vérminták útján. És néha rosszul fertőtlenített injekciós tűk révén terjed a telepések bolygóin, ahol rákényszerülnek az orvosi eszközök többszöri használatára.

Ettől megkönnyebbült, de máris újabb rejtéllyel találta szemben magát: hogyan kapta el ezt a betegséget, hacsak nem az Ariel által kilélegzett levegőből? Vagy talán már akkor átesett rajta, mielőtt találkozott a lánnyal Aranimas űrhajóján?

Így kellett történnie! Másképp hogyan vesztette volna el az emlékezetét? De akkor miként maradt életben? Ha az amnéziás fertőzés csak akkor támadja meg a memóriát, ha már áthatolt a vér-agyagáton, és így az űrlakók között halálhoz vezet...

Megint elmulasztott valamit.

– Azt mondtam, a felesége szinte biztosan életben marad. Jöjjenek! Segítsenek gyorsan!

Derec már nem érzekelte, ki mit csinál, látása teljesen elhomályosult. Amikor újból magához tért, egy széken ült, és bizsergést érzett a karjában. *Serkentő permet,* tudatosodott benne halványan. Megkínálták egy pohár narancsitallal – teljesen szokványos gyümölcsle volt, épp olyan, amilyet az aurórai narancsokból préselnek. Kíváncsi lett volna, mennyibe került az ideszállítása űrhajón. Aztán rájött, a narancsfák magját hajdan ők vitték el a Földről, és így kaptak saját

termést az Aurórán.

– Köszönöm – suttogta.

Az orvosok és nővérek továbbra is körülállták. – Van még valami hír a számomra?

– Igen – mondta Li doktornő vontatottan. – Remélem, fel van készülve rá, mert... nem lesz kellemes.

Derec még egyet kortyolt az üdítőitalból, és még mindig azon csodálkozott, hogyan hasonlíthat ennyire az aurórai narancslére. Essünk túl rajta! Szóval...

– Az amnéziás fertőzésnek helyes az elnevezése az emlékezetkiesés szempontjából. Felesége memóriája rohamosan romlik. Mire befejezzük a kezelést, már alig fog emlékezni valamire.

10. fejezet

AZ EMLÉKEZET KULCSA

Derec a keskeny, kemény ágyon feküdt, és azon merengett, mit csinálhat éppen Wolruf meg Mandelbrot. Biztosan még mindig ott üldögélnek a Csillagkeresőben a Kappa Ceti közelében, és csak várnak, várnak... Persze nem tudják megszerezni a csillagtérképeket emberi közvetítés nélkül, noha Mandelbrot megpróbálhatná. Nem lenne szokatlan, ha egy robot venné fel a távkapcsolatot egy másik űrhajóval. De ha azok ragaszkodnának hozzá, hogy beszéljenek a tulajdonosparancsnokkal? A Csillagkereső apró űrhajó, a főnök igazán nem távozhat messze a vezérlőpulttól. Derec meglehetősen aggódott, tud-e mellébeszélni Mandelbrot ilyen körülmények között.

Semmit sem tehetett értük. Nem távozhatott a Földről, de ha szerét ejthette volna, akkor sem hagyhatta itt Arielt. A lány pedig önkívületi állapotban már félrebeszélte Saint Louis Webster-ligeti Körzeti Kórházában, s az nagyon messze esik a legközelebbi űrkikötőtől, amely valahol New York környékén fekszik.

Derec éhes és szomjas volt. Szívesen bekapott volna pár szendvicset, vagy legalább egy kis süteményt, és ivott volna rá egy csésze forró kávét, még ha mükávé is. A másik szobában várakozó robot egyetlen szavára ugrott volna, hogy bármelyik parancsát teljesítse – legalábbis majdnem mindegyiket. Ez ugyanis földi robot volt földi városban. Elküldhette volna R. Davidet beszerző körútra, de nem volt biztos benne, hogy vissza is tér – vagy hoz-e ételt. Társadalmi fokozata alapján Derecnek nem járt az a kiváltság, hogy a saját lakásában étkezzen. Az az átkozott Avery igazán szert tehetett volna magasabb fokozatú jogosítványokra is.

De ez persze biztosan gyanúsabb lett volna.

A nyíló ajtón át fény vetődött az ágyra. – Ébresztő, Avery úr szolt be a robot.

– Köszönöm, R. David.

Halkan ásított, felült az ágyban, aztán térdére támasztotta könyökét, és kezére hajtotta állát. Egy pillanatra elmélázott. Rövid élete során, legalábbis amennyire vissza tudott emlékezni, egymást követték a válságos helyzetek. Pedig csupán egy kis békét és nyugalmat szeretnék, gondolta vágyakozva. Egy kis kunyhót egy hegyi patak mentén, az

Auróra vagy a Nexon valamelyik vadonjában, néhány robottal és akkora leszállóhellyel, ahol elfér a saját gépem, meg esetleg egy másik. Talán a szoláriaiak döntöttek helyesen: soha nem találkoznak *senkivel*, csupán robotok veszik körül őket.

Na nem, gondolta magában. Ez nem olyan jó ötlet. Ugyanaz, mint a Föld, csak kifordítva. Nem jobb, mint...

– Avery úr, jól érzi magát?

– Persze, R. David. Csak lehangolt vagyok. Aggódok Arielért. Ezt a robot nagyon jól értette.

– Igen, Avery úr, én szintén... aggódom érte. Ám az orvosok nem azt mondják, hogy az állapota kielégítő?

– De. Tegnap este legalábbis ezt közölték. De hogy mi lehet velem ma...? – Szórakozottan felöltözött, és a tegnap vásárolt kis fürdőtáskájába belegyömöszölt néhány holmit.

Futólag figyelmeztette a robotot, hogy ne nyugtalankodjék miatta, aztán elment a tisztálkodóba, lezuhanyozott, kimosta tartalék ruháját, majd visszatért a lakásba, hogy letegye a táskát, és elinduljon a körzeti étkezdébe. Már olyan ösztönösen közlekedett a megszokott útvonalakon, hogy fel sem tűntek neki a rendőrök a folyosókon és a csomóponti csarnokokban, ahogy őt sem vették észre többé, mert nem rítt ki a tömegeből.

Szokás szerint a reggeli finom volt, most azonban ízetlennek érezte. Közömbösen evett, és még az a meglepő következtetés sem hozta lázba, hogy ez az étel se nem szintetikus, se nem természetes, hanem mindkettő. Élő anyagból készült, tehát természetes, de mesterséges eljárással dolgozták fel, tehát szintetikus. Az alapanyag háromnegyed részét élesztő alkotta.

Eszébe jutott, hogy a földi ételélesztőnek kicsi, de állandó piaca lehetne az űrlakók világában, ha az ottaniak el tudnák altatni felsőbbrendűségi tudatukat a kipróbálásához. El kell ismerni, az űrlakók konyhaművészetének, ahogy Derec is tapasztalta annak idején, nincs párja a Földön, ám az űrlakók űrhajóin rendszerint mesterséges ételfeldolgozók működtek. *Ennyit az űrlakók szakácsművészetéről*, gondolta.

A kórház már ismerős helynek tetszett. Nem vesztegette az időt a várótermekben, hanem rögtön a Barátok Csarnokába ballagott, és lehívta a képernyőre Ariel állapotának adatait. Amikor kiderült, hogy a lány nem szerepel a nyilvántartórendszerben, Derec adta az ártatlant, hogy semmit sem tud Ariel személyi kártyájáról. A gépkezelők feltételezték – legalábbis reményei szerint –, hogy amikor a lány összeesett, a kánya elveszett a tolongásban.

Derec természetesen nem emlékezett Ariel azonosítószámára sem! És sajnos, annyira tájékozatlanok voltak, hogy ellátmányi adatkártyáikat sem hozták magukkal a kórházba. Derec megígérte, hogy másnap bemutatja ezeket. De amikor egyszer eszükbe jutott, hogy kérjék tőle a kártyákat, éppen akkor "elfelejtette" magával hozni őket. Így végül egy SZK-utánzattal vették nyilvántartásba a lányt.

Ariel szobájában két robot tartózkodott. Itt az intenzív osztályon a betegek már öntudatlanok vagy annyira magatehetetlenek voltak, hogy nem bánták, ha robotok gondozzák őket.

A lány ma nem volt önkívületi állapotban. Első ízben feküdt olyan békésen, mintha aludna. De aztán megmozdult, és egy robot villámgyorsan ott termett, hogy megigazítsa párnáját. Ariel üres tekintettel felnézett a gépemberre, majd lehunyta a szemét.

Derec neszt hallott a háta mögött. Li doktornő jött be, és szomorúan megcsóválta a fejét.

– Milyen Ariel állapota, doktornő? – kérdezte tőle az ifjú.

– Ami a betegséget illeti, már túl van a nehezen. Életben marad. De aminek most szemtanúi lehetünk, még rosszabbodhat. Fokozatosan elveszíti emlékezetét.

Derecnek derengett, hogy erről már magyaráztak neki. - Feltételezésem szerint már belemerült az érzéki csalódások világába.

– Igen, vagy inkább olyan ez, mintha ábrándozna. Talán ahhoz lehetne hasonlítani, ahogy valaki magába mélyed... mintha olyan hipnotikus állapotba kerülne, hogy azt sem látja, ami a szeme előtt zajlik.

Derec emlékezetében hirtelen felvillant egy jelenet, amint valaki a kezét lengeti az orra előtt. Bólintott.

A lány előtt most pergett le egész élete, ahogyan ezt a fuldokló emberről is feltételezik. *Nálam nem tartana hosszú ideig, méházott el. Azt hiszem, futná az időmből. De Arielnél...*

– Látogathatom?

Li doktornő tekintete borúsabbá vált. – Természetesen, de holnap már rosszabbul lesz. – Egy pillanatig tétovázott. – A hozzátartozókat mindig mélyen megrázza, amikor a beteg nem ismeri fel őket. Számítson rá, hogy ez bekövetkezhet.

Derecnek eddig az eszébe sem jutott, és már a gondolatától is megborzadt. – Akkor... beszélhetek most vele?

– Megkérdezem.

Ariel üres tekintettel meredt a fiatalemberre. Nem azért, mintha nem ismerte volna fel. Inkább erőtlensége miatt. – Ó, Derec. Hogy vagy?

Mit lehet mondani valakinek, aki talán életben lesz holnap is, de már

nem emlékezik reánk? Ha Derec emlékei több száz évre s nem csupán néhány hónapra nyúltak volna vissza, akkor sem tudott volna most semmit kitalálni.

– Köszönöm, elég jól – felelte félszegen. Szorosan az ágyhoz húzódott. A lány felnézett rá, de tekintete nem sok érzelmet árult el. – Segítesz majd, hogy visszaállítsák az emlékezetemet?

– Természetesen. Kötelességem. És remélem, beszéltél már nekik...
– Fejével a robotok felé intett.

– Egy keveset – szabadkozott a lány. – Folyton fáradt vagyok! És teletömnék gyógyszerekkel, így a tudatom se a régi. Ezenkívül hiába beszélek, nem számít. Úgysem segít. Többé már nem leszek *ugyanaz*. Derec! Olyan ez, mintha haldokolnék. Mintha... haldokolnék. Nem látlak többé... senkit sem... minden elhomályosul...

Az egyik robot odaugrott az ágy fejéhez, és igazított valamit, Ariel pedig lehunyta a szemét. Amikor egy pillanattal később újra felnyitotta, már eltűnt tekintetéből a rettegés. Derec úgy vélte, még ott bujkál benne, csak valamilyen gyógyszerrel elnyomták.

– Nem így van, Ariel – folytatta Derec elszántan. – Az emlékeid még ott pihennek az agyadban. Csupán arra van szükség, hogy hozzáférhetővé váljanak. Mi majd...

A lány megrázta a fejét. – Nem! Eltűnik minden! Haldoklom, Derec. Aki helyettem tovább él, már nem én leszek.

Az ifjú váratlanul közbeszólt: – Én például más vagyok, mint aki voltam?

– Hát persze! De mégis ugyanaz vagy! – Ariel lehunyta szemét, és könnyek remegtek szempilláján. A robot megint igazított valamit a műszereken.

– Derec, azt akarom, hogy tudd... mindig szerettelek. Akkor is, amikor a legdühösebb, akkor is, amikor a legrémültebb voltam. Sohasem hibáztattalak. Heteken át figyeltelek abban reménykedve, hogy nem alakul ki benned a betegség végső formája. Sejtésem szerint mégis ez történt, máskülönben nem vesztetted volna el az emlékezetedet. Bárki kezelte is... nem ismerte... az emlékezet... helyreállításának módszerét...

Elszenderült, és Derec alig tudta megállni, hogy ne követelje hangosan: ébresszék fel azonnal. Saját elveszett emlékezete hirtelen jelentéktelenné zsugorodott. Nem az számított, amit a lány *tudott*, hanem amit *gondolt* róla.

– Isten veled, Ariel – sóhajtott rekedten, aztán kitántorgott a Barátok Csarnokába, leroskadt egy ülőhelyre, és csendesen sírt egy ideig. Bizonytalanul tűnődött, vajon egész elfeledett életében érzett-e

valaha ilyen erős, szívbe markoló fájdalmat. Egy másik életben tehát mégis ismerte a lányt, ha nem is volt felhőtlenül boldog a kapcsolatuk.

Ő is átesett az amnéziás fertőzésen, üresen kongó memóriája épp elég bizonyítékot szolgáltatott erre. De vajon a lánytól kapta el a bajt – vagy éppen ő fertőzte meg a lányt?

Teleszívta tüdejét, aztán viharos sóhajjal engedte ki a levegőt, majd egy adagolóból kihúzott papírkendővel megtörölte az arcát. A robotok bizonyára figyelték, mert percekben belül belépett a terembe Li doktornő és Powell doktor.

Kutató tekintettel méregették, mialatt összeszedte magát. Szerencsére fontosabb dolgok jártak a fejükben, mint hogy Ariel ellátmányi kártyáit kérték volna.

– Úgy értesültem, hogy Korolenko mesélt már valamit magának az emlékezet helyreállításáról – kezdte Powell.

Derecen felöltött, hogy egyik korábbi látogatása alkalmával váltottak néhány szót. Bólintott. – Tudom, az emlékezetnyomok nem azonosak az emlékezettel.

– Úgy van! Az emléknyomok a szinapszisok – az idegsejtek közötti csatlakozási pontok az agyban –, amelyek a vegyi formában tárolt emlékekhez vezetnek. Ezeket a szinapszisokat, vagyis az összeköttetéseket törlik el a fertőzés idegmérgei. A valódi emlékek azonban érintetlenek maradnak.

Várákozva néztek a fiatalemberre. *Ha tudnátok, hogy én mennyit tudok erről*, gondolta. – Értem – mondta. – De mivel a "címezésük" – számítógépes szaknyelven szólva – ismeretlen, ezek az emlékek ugyanúgy elvesznek, mintha az adatokat kitörölték volna egy memóriatárból.

– Csaknem teljesen – fűzte hozzá Li doktornő. – De a beteg tudatában még működnek különféle emlékdarabkák, és egyetlen apró dolog számos régi emléket hívhat elő.

– A memória egyik legfinomabb és leghatékonyabb kulcsa például az illat – bólintott Powell doktor.

Derec tudta. – Világos.

– Tehát, amit mi pontatlanul memória-helyreállításnak nevezünk, voltaképpen azt jelenti, hogy a lehetőségekhez képest a régiekkel szinte teljesen azonos új összeköttetéseket létesítünk.

– És az új emléknyomoknak köszönhetően – ismételte meg Derec a hallottakat – a beteg feléleszti régi kémiai emlékezetét.

– Igen. Minél pontosabbak és részletgazdagabbak az új összeköttetések, annál teljesebbé válik nemcsak az emlékezetnek, hanem a beteg eredeti *személyiségének* a helyreállítása is. Remélem, érti.

Ez a szempont még soha nem jutott Derec eszébe. Feltételezte, hogy alapvetően mindig azonos volt a személyisége: azt tartotta magára legjellemzőbbnek, hogy gyakorlati ember, szívósan megoldja a problémákat, nem foglalkozik elvont elméletekkel és nincsenek művészi vagy költői hajlamai. Kiegyensúlyozott ember. Igazi mérnöki alkat.

Most azonban rádöbbsent: személyisége talán nem ugyanaz, mint régebben. Nyilván ismerte Arielt korábbi életében. Akkor erősen vonzódott a lányhoz. És most újból. Nem *még mindig*, hanem *újból*. Mert ha emlékezetvesztése óta nem találkozott volna vele újra, és gyakorlatilag nem lett volna állandóan összezárva vele, talán nem is érezne újból így Ariel iránt. Derec arra gondolt, itt vannak például a szülei. Nem érzett már irántuk semmit, holott egykor nyilván tisztelte és szerette őket. Vagy a barátai – személyiségképe nek ezek a vonásai teljesen eltűntek. Ha új barátokra tesz szert, érzelmei természetesen nagyjából hasonlóak lesznek. *Alapvetően* a személyisége nem változott meg, legalábbis így feltételezte. Nem tűnhetett tehát nagyon idegennek Ariel szemében. Mégis új és más személy volt, mint az egykori Derec, vagy bárhogy hívták akkor.

Talán igaza van a lánynak. Talán ez a halál egyik formája. Mégis... – Ha az emléknymok elég közel esnek az eredetiekhez...?

– Akkor eszményi esetben az történik, mintha programot másolnánk egy üres pozitronikus agyba – magyarázta Li doktornő. – A második robot gyakorlati szempontból *átváltozik* a régi elsővé.

– Mi mindig megmagyarázzuk egy gépembernek, mit tettünk vele – mondta Powell doktor szórakozottan.

– Igen. De ha az eredeti elpusztul... – Derec összevonta szemöldökét – ... az új robot minden tekintetben ugyanaz lesz az új testben.

Valóban nem szokatlan egy pozitronikus agy áthelyezése robottestbe. Derecben bizonytalanul felvillant egy gondolat. Robotvárosban véletlenül meghalt egy fiú, akit Davidnek hívtak, és Ariellel ők nyomozták ki akkor halálának körülményeit a robotok számára. Ez a David pontosan úgy festett, mint ő...

Akárhányszor eszébe jutott az eset, ügyet sem vetett erre a tényre, most azonban megdöbbsent. Az lehetett a hasonmása vagy ő maga?

– Az ember testében ez természetesen nem ilyen egyszerű folyamat – folytatta Powell doktor, amikor észrevette Derec megdöbbsent arckifejezését. – Mozgósítani tudjuk a bezárt emlékek jelentős hányadát a régi személyiség újraéledése nélkül is. Csak azt kell tudnunk, mely emlékeket tart fontosnak a beteg.

– Mennyire pontosan hajtható ez végre? – kérdezte Derec.

– Attól függ, mennyi adat áll rendelkezésünkre. A robotok természetesen mindent rögzítenek és elemeznek, amit a lány mond, és noha a legfontosabb emlékeket éli át először és a leggyakrabban, ezek is eltűnnek. Ezért kifejlesztünk egy memóriavázlatot, amely túlságosan durva ahhoz, hogy diagramnak nevezhetnénk.

Derec bólintott. – Ebben van szükségük az én segítségemre.

– Valóban. Jobban ismeri Arielt, mint amennyit valaha is megtudhatnánk róla mi vagy a robotok.

– Attól tartok, nem eléggé – mondta Derec józanul, miközben arra áhítózott, bárcsak neki is jutna egy kevés abból a nyugtatóból, amelyet Ariel kap. – Csupán néhány hete ismerem.

És máris összeházasodtak, ezt fejezte ki a többiek arckifejezése. Ilyenek az úrlakók erkölcei! Derec nem világosította fel őket. – Rengeteg részletet elárulhatok arról az időszakról, amit együtt töltöttünk, de előtte... nagyon önálló személyiség volt.

Megint árulkodtak az arckifejezések: *Az úrlakók egyedül élnek, a felszínen, csak robotok veszik körül őket, és alig tartanak kapcsolatot más emberekkel...* Nem igaz, de próbálja megmagyarázni valaki nekik! Ezenkívül Derecnek a földlakókkal szemben érzett képtelen önteltségéből is le kellett dolgoznia egy keveset.

– Amit csak meg tud tenni, meg kell tennie! – jelentette ki Li doktornő nyomatékosan.

– De... szóval... nem tehetem – mondta Derec akadozva.

Ha megemlíti saját emlékezetkiesését, mindnyájan nekitámadnak. Nyomban felvetődik személyazonosságuk kérdése, és ez alól már nem lehet kibújni. Biztosan értesítik a teriiket, és az úrlakók követségén is érdeklődnek. Összeomlik az egész kártyavár – ezután tudomást szereznek Avery doktorról – és Robotvárosról is.

Pedig ezt a titkot mindenáron meg kell őrizni.

– Miért nem? – hördült fel Powell doktor.

– Ez... magánügy, uram.

– Ó. – Hirtelen megenyhült. Ezek az úrlakók! – Nos, rengeteg dolgot tehet még azon kívül, hogy itt üldögél... Miért nem viszi haza a nálunk található feljegyzéseket is, és akkor lediktálhat mindent?

Derec teljesen megszokta már, hogy az Első Törvény vezérelte robotok állandóan beleszólnak az életébe, ezért megdöbbsent ettől az engedékenységtől. Egy robot sohasem járult volna hozzá, hogy ellenőrzése nélkül Ariel fejébe tápláljanak bármilyen adatot.

– És az emléknymok? Titokban maradnak?

Az orvosok egymásra néztek. – Úgyis kódolják őket – kezdte Li doktornő.

Powell doktor folytatta: – Annak az eljárásnak a módosított változata, ahogyan szinapszisokat ültetnek pozitronikus agyakba. Közvetlenül persze nem alkalmazható az emberi agyban, de a módszer ugyanezen az ötleten alapul. Nem ismerem a részleteket, jómagam...

– Ez a kódoláson múlik – szólt közbe Li. – Dolgozik nálunk egy szakember a Mayo Klinikáról. Ha meg tudná tanítani magát... akkor talán maga rejtlelezhetné az erősen bizalmas jellegű adatokat, nem...?

Még több megbeszélésre, majd egy értekezletre került sor, mielőtt az a döntés született, hogy Derec megpróbálkozhat az Ariel számára szolgáló ideg-összeköttetések kódolásával. Képzettsége megeremtette a szükséges háttérrel ehhez a munkához. *Ürlakó!*, tükröződött ismét az arcokon a kimondatlan szó, ám ezúttal elismerően. A robotika és a komputerek területén közismerten az ürlakók műveltsége a legkimagaslóbb.

A munkához szükség volt egy jó számítógépre. Az értekezlet során Derec izgalomtól remegve jelentette be R. David létezését. – Ez természetes – bólintott Powell doktor. – Egy ürlakó miért ne tartana a lakásában robotot?

Szemmel láthatóan a többiek is magától értetődőnek vették, sőt kicsit kuncogtak is rajta.

– A skótok meg a dudájukkal alszanak – suttogetta valaki a terem hátsó sorában. A megjegyzés annyira mulatságosan hangzott, hogy Derec utána akart nézni, mit jelent, aztán elfeledkezett róla. Csak hetekkel később jutott eszébe újra... de addigra elkésett a kérdezősködéssel.

Amikor már elsajátította az emlékek szinapszisok alakjában való rejtlelezésének módszerét – nem volt egyszerű, de nem is nagyon nehéz –, nekiült, és éjt nappallá téve diktálta Ariellel töltött életének emlékeit.

– Ha a betegünk bármikor visszaemlékezik valamire a megfelelő ideg-összeköttetés révén, jó esély van rá, hogy ezzel felszabadítja az egész eseménynek vagy jelentős részének valódi emlékét magyarázta a szakember Derecnek. – Minden ilyen felszabadított emlék most már rögzül, és megerősödik a hozzá vezető memória pálya, valamint a vele kapcsolatos emlékező. Ezt az egész módszert a Lahey Kórházban dolgozták ki az elmúlt tíz év során.

A hegyes orrú, apró termetű és sötét bőrű szakértő nem tartozott éppen a vonzó szépségek közé. Itt a Földön sokkal határozottabban megmaradtak a különbségek az emberi fajták – vagy ahogy itt mondták –, a rasszok között, mint az ürlakók világában. A nőt Dadának hívták, és értette a dolgát. Több évszázaddal öregebbnek látszott a koránál, holott Derec hatvan-hetven évesnek becsülte.

– Végző soron a helyreállított személyiség megkülönböztethetetlen lesz a beteg eredeti személyiségétől mind a saját, mind pedig a szerettei számára. Ezt azonban erősen befolyásolja az emlékek pontossága, a rejtjelezés hibátlansága és az emlékek teljessége.

Derec a kódolás pontosságát lelkiismeretességgel és kemény munkával biztosíthatta. Az emlékek teljességére nem sok befolyást gyakorolhatott. *Legalább*, gondolta vigasztalóan, *Ariel életének utolsó hetei fontos szerephez jutnak*, és ezeket össze is tudja szedni.

De az emlékek teljessége? Honnan tudhatná, hogy Ariel számára mi volt fontos, és mi nem? Különféle hangulatai mindig rejtélyt jelentettek a számára.

Megtett minden tőle telhetőt, és megpróbált minél kevesebbet aggályoskodni.

Kétnaponként látogatott el a kórházba, néha három nap is eltelt. De akár bement, akár nem, úton az étkezdébe és hazafelé menet minden reggel és este megállt a nyilvános infófülkénél, hogy felhívja a kórházat, és érdeklődjék a lány felől. Rendszerint azt közölték: jól van, de még nincs olyan állapotban, hogy beszélgethessenek.

Derec tisztában volt ezzel. Munkájával elég gyorsan haladt, de még sok volt hátra. Konokul küszködött a diktafonnal és a számítógéppel. Ha nem kellett volna kimennie az utcára, hogy felhívja a kórházat, még az étkezde tájékára sem ment volna, ha R. David nem lép akcióba, hogy megmentse a végző kimerüléstől.

Egy dolog nyújtott számára némi vigaszt. Saját emlékei is be vannak zárva valahol az agysejtjeibe, amelyeket nem tett tönkre a fertőzés. Ha találna valakit, aki egykor ugyanolyan jól ismerte őt, mint Ariel, ha rá tudna venni valakit, hogy eljőjön a Földre, és lediktálja a vele kapcsolatos emlékeit... Nem... Az úrlakókat ismerve, nem valószínű. De legalább belekapaszkodhatott ebbe az utolsó szalmaszálba, hogy egyszer visszanyerheti emlékezetét... visszanyerheti önmagát. Sokkal nehezebben teltek az éjszakák.

Rémálmok gyötörték, hogy Arielnek nem használ a kezelés, és ébredésekor ugyanolyan üres lesz az emlékezte, mint amilyené a betegség miatt vált. Rettenetesen fontos volt a számára, hogy a lány ne felejtse el őt... álmában viszont mindig becsúszott valami hiba. Eltévesztette a kódolást, vagy a zuhogó esőben a lányt elsodorta Robotváros valamelyik csatornája, vagy...

Robotváros! Ez is kísértette álmaiban, és ezek az álmok még komorabbak, még riasztóbbak voltak, mint Ariellel kapcsolatos rémlátomásai. Azokat legalább meg tudta érteni: szorongásából eredtek, teljesen kézenfekvő módon.

Robotváros azonban másképp jelent meg – amit látott, nem álmoknak, hanem hátborzongatóan valódinak tűnt. Reggelenként remegő kézzel ébredt, és csak abban reménykedett, hogy az orvosok nem kezdik firtatni állapotát. Biztosan azt hinnék, megőrült.

Arról álmodott ugyanis kitartóan, hogy Robotváros *benne* van. Arról álmodott, hogy csillogó épületek sorakoznak a máján, hatalmas sötétvörös síkokban rétegződnek egymásra, vagy megjelennek a bordáin és a tüdejében, így légzésének ütemében tágulnak ki és zsugorodnak össze. Aztán a képek még tisztábbá váltak, és az álmok örült módján "tudta", hogy Robotváros benne van a véráramában.

Ezek az épületek olyanok benne, amilyenek az úrvárosok a kopár bolygókon. Még csak ez hiányzott! De hiába gúnyolódott önmagán, nem tudta elúzni félelmét, azt a tehetetlen érzést, hogy testét felhasználják valamire.

Feltehetően ebből erednek az álmaim, próbálta megnyugtatni önmagát. Kezdetől fogva felhasználtak és befolyásoltak.

Amikor legközelebb belépett a Barátok Csarnokába, Korolenko odavezette Li doktornőhöz és egy mosolytalan, erőteljes alkatú fiatalemberhez, aki szúrós tekintettel meredt rá.

– Igen? – kérdezte Derec az idegentől.

– Bemutatom Donovan különleges ügynököt – mondta kissé borúsán Li –, a Terrai Nyomozó Hivataltól.

11. fejezet KÉRDÉSEK!

A teriivel a nyomukban beléptek egy üres tanácsterembe, majd Li doktornő távozott.

A különleges ügynök feszülten, de nem ellenségesen nézett Derecre, aki remegve erőt gyűjtött. A legfontosabb, hogy nem szabad megemlítenie Robotvárost. Nem említheti Aranimast és Wolrufot sem. Őrültnek tartanak.

Bármilyen hézagot fedeznek fel a történetében, jönnek a vég nélküli kérdések, érdeklődés az űrlakók világa iránt, kérdezősködnek Avery doktorról, megtalálják a Kappa Ceti körül keringő Wolrufot, és talán mindazt felfedezik, amit Avery doktor tett... ami talán nem is lenne rossz, de mindehhez idő kell! Legrosszabb esetben a nyomozás végül felfedheti Robotváros létét..., ezt a titkot pedig mindenáron meg kell őriznie.

Ariellel együtt még vissza akar oda térni.

– Figyelmeztetem, hogy ez a beszélgetés rögzítésre kerül, és bármi, amit mond, felhasználható ön ellen. Továbbá jogában áll, hogy megtagadja a választ, ha úgy érzi, ezzel saját érdekeit sértené. Másfelől még nincs semmilyen határozott bizonyítékunk arra nézve, hogy bármilyen bűneset történt volna. A hivatalt elsősorban azért értesítették, mert ön állítólag űrlakó... tehát diplomáciai okokról van szó.

Derec bólintott, és a torka összeszorult.

– Mi a neve? – kérdezte hirtelen az ügynök.

– Derec.

– És a vezetékneve?

Derec habozott, majd azt mondta: – Erre nem válaszolok.

– Jogában áll. Kíván egy pártatlan tanút?

– Lemondok a ... szóval... fenn... – Derec nem emlékezett pontosan az űrlakói jogi kifejezésre, noha érzése szerint közel állt a földi megfelelőhöz. A földiek sokkal elszántabban ragaszkodtak a személyi jogokhoz, mint az űrlakók a saját világukban. – Szeretném fenntartani a jogot, hogy később kérhessek tanút.

– Ideiglenesen lemond tanúkérési jogáról – hadarta Donovan, enyhe biccentéssel jelezve elismerését. – Akkor feltételezem, hogy nem akarja megtagadni a választ minden kérdésre. Ennélfogva megkérdem: volt

önnek valaha Burundi-láza, amelyet amnéziás fertőzésnek is neveznek?

– Nem emlékszem. – Derec halványan rámosolygott az ügynökre, az pedig viszonozta mosolyát.

– Emlékszik a Towner Laney Kórházban tett látogatására és a vérmintára, amelyet akkor vettek öntől?

Derec emlékezett a látogatásra, de a vérvételre nem. Még akkor sem jutott eszébe a művelet, amikor Donovan megmutatta a vörös pontot bal könyökhajlatában.

Donovan aggódva megkérdezte: – Azt állítja, hogy tudta nélkül vettek vért öntől, vagy' vádol valakit, hogy altatást alkalmaztak akarata ellenére?

– Ez büntettnek számít a Földön? Nem, ilyet nem... nem állítok. Csak nem emlékszem... Valószínűleg kissé meg voltam zavarodva. Gyakran megesett velem ezekben a napokban.

Az ügynök csodálkozva nézett rá. – A jogtalan altatás nem büntett az űrlakók világában?

– Talán igen, de kétlem. Érzésem szerint nem fordul elő olyan gyakran, hogy törvényt kellene hozni ellene. A robotok rendszerint ügyis megakadályozzák az ilyen cselekedetet.

– Hm. – A terri valószínűleg ezzel fejezte ki elismerését, hogy egy robotoktól nyüzsgő társadalomnak megvannak a maga előnyei. – Mindenesetre tájékoztatom, hogy ezen alkalomból vérmintát vettek öntől, és behatóan megvizsgálták. Az orvosok itt, valamint a Mayo Klinikán és a Bethesda Kórházban egyaránt arra a következtetésre jutottak, hogy jöllehet megtalálhatók az ön vérében a Burundi antitoxinjai, ön sohasem esett át ezen a súlyos betegségen.

Derec döbbenten meredt rá.

Donovan folytatta: – Ön mégis mondott valamit az űrlakói fertőzés áldozatának, a hölgy válasza pedig arra utal, hogy ön éppen erre a betegsége jellemző módon vesztette el emlékezetét. Meg tudná ezt magyarázni? Vagy megtagadja a választ?

A robotok, gondolta Derec. Egy űrlakó számára csak bütordarabok, amelyekre oda se figyel senki. És a robotok titoktartása annyira közismert, hogy még az űrlakók bíróságain is igen ritkán hallgatják ki őket tanúként. Ám ezeket itt éppen arra utasították, hogy felvegyenek és visszajátsszanak mindent, amit Ariel mond. Derec már nem emlékezett, miről váltottak szót a lánnyal, de könnyebben elárulhatták most magukat, mint egy földi héttel ezelőtt.

Említették vajon Robotvárost?

– Miért kérdezi? – érdeklődött óvatosan.

– Amnéziában szenved ön? – kérdezett vissza a másik.

Derec kénytelen volt a hallgatást választani. Súlyosnak ítélte a helyzetet, és azon tűnődött, talán már túl késő, hogy tegyen valamit, de aztán ellentámadásba lendült.

– Miért kérdezi? Csak nem számít büntettnek, ha valaki emlékezhethiányban szenved? Azt sem hinném, hogy azért mozgósítanak a teriiket, mert egy úrlakónak ez a betegsége. Tudja jól, ez az állapot nem ragályos.

– Bizonyos betegségek eltitkolása büntetendő cselekmény mondta Donovan gépiesen, aztán legyintett. – Közérdek. De nem, komolyabb kérdésről van szó. Lényegében két dolog nyugtalanít minket önnel kapcsolatban. Az egyik, hogy nem emlékszik a múltjára, s a másik, hogy ön nincs a Földön.

Derecnek leesett az álla a csodálkozástól, és már majdnem megkérdezte, hogy akkor hol van pontosan St. Louis.

– Úgy értem, hivatalosan – tette hozzá bosszúsán Donovan. – Alapos számítógépes ellenőrzést végeztünk, de semmi korábbi adatot nem találtunk önről ahhoz képest, hogy néhány hete egyszer csak feltűnt itt, rendszeresen megjelent a körzeti étkezdében, és kétszer annyit evett, mint egy átlagember. Erre azok a kórházi könyvelők és számítógép-kezelők hívták fel a figyelmünket, akik sehogyan sem jöttek rá, miként tűntek el társának adatai a kórházi komputerből.

A terri ismét Derecre nézett. – Általában nem szoktam ennyit felfedni, ám eléggé nagy a riadalom Washingtonban. Azon a véleményen vannak, hogy nem ön a rejtély kulcsa, és valójában nincs is tudatában ennek. Ki küldte önt a Földre és miért?

Derec agya lázasan zakatolt, közben pedig ezt válaszolta: – Feltételezem, hogy azt gondolják: akik ideküldtek minket, azok csinálták a trükköt a számítógéppel. De hogyan tehették meg?

Donovan dühösen vállat vont. – Számptalan módon. Hallani olyan "útonálló" programokról, amelyek átveszik az uralmat a számítógép felett. Eseteket rebesgetnek eltűnő programokról is, amelyek bizonyos idő után maguktól kitorlódnek... mert olyan utasításokat tartalmaznak, amelyek az idegen program törlésére készítetik a komputert. Érti?

Derec bólintott, és valami beugrott az emlékezetébe. Hallott már ilyen programokról, de ezek csak játékszerek voltak, hiszen egy igazi számítógép rendszerint visszautasítja őket. Egy számítógéphálózat pedig... Ha valaki ételt vagy lakást szerezne egy hamis ellátmányi kártyával, ennek a juttatásnak az adatai annyi komputeren futnának végig, hogy ha az *első* számítógép programja megsemmisülne is, az emléktöredékek a hálózatban maradnának. Ő csak egyszerű törlést végzett a kórházban, és a statisztika olyan korai szakaszában avatkozott

be, hogy ennek nem maradt semmi nyoma.

Megérkezésükről persze nem szerzett tudomást egyetlen földi számítógép sem. Csak egy földi pozitronikus agy...

– Vádat emelhetünk ön ellen a bevándorlási törvény megsértése miatt – mondta Donovan kedélyes társalgási hangon. – Nem ragaszkodunk persze hozzá, ha nem bizonyítható, hogy tudatosan és szándékosan hatolt be a jogi előírások kijátszásával. De azért fogva tarthatjuk a nyomozásra való tekintettel.

– Amúgy sem jutnék messzire – jegyezte meg Derec. – Az egész Föld egy óriási börtön.

Donovan odavetette – Mint bármelyik bolygó.

Derec megpróbálta elképzelni, mennyi irodában és kormányhivatalban kellene a számítógépeket átejteni ahhoz, hogy beszivárognon egy kém. Egészen meghökkent; nem csoda, hogy aggódnak. Nyilván sokkal könnyebb azt hinniük, hogy egy űrhajó osont be a Föld légterébe, majd ledobott valakit a keringő lokátorok és egyéb megfigyelőeszközök ébersége ellenére.

Kétségtelenül túllihegték a dolgot: sokkal könnyebb álcázott kémeket becsempészni, akik például utazó társadalomkutató diákoknak adják ki magukat. De persze űrlakók még sohasem mentek sehová a Földön, és most egyszerre itt van kettő is.

– Hányan tartózkodnak most a Földön? – kérdezte Donovan könnyedén.

Megdöbbsentette Derecet, hogy valójában nem tudja. Feltételezése szerint Avery doktor egyedül dolgozott, de amit ő hitt, még nem volt bizonyosság. Ezenkívül Avery általában robotokat alkalmazott, és azokból bármennyi lehet...

– Nem tudom – jelentette ki komolyan. – Nem sokat mondtak nekünk erről. Bizonyos okokból azt gondolom, hogy csak ketten vagyunk. – Vállat vont. – Nem könnyű önkénteseket találni a Földön végzendő társadalomkutatásra. Túl kevés űrlakó érdeklődik a téma iránt, szívesebben tanulnak robotikát.

Donovan egyáltalán nem látszott nyugodtnak, amint ültében enyhén előredőlt. Ebben a testhelyzetben annyi tetterekészség és energia feszült benne, hogy Derec hirtelen rádöbbsent: ha meg akarná támadni az ügynököt, ez a fickó ugyanolyan erővel gyúrná le, mint egy robot. Legfeljebb nem annyira szelíden. Ostobaság lett volna, ha eltitkolja előle R. David tartózkodási helyét és lakáscímét. Ez az ember egy egész bolygóra kiterjedő nyomozó szervezetet képviselt.

– Ügynökeik többsége robot – jelentette ki Derec, és nyomban látta is a hatást, mert a férfi elsápadt.

Bottal üthetitek a nyomukat, gondolta vidáman, aztán eljátszott a gondolattal, miért ütnek bottal egy nyomot, és melyik bolygóról eredhet ez a kifejezés.

– Van valami elképzelése, kik az önök megbízói? – kérdezte Donovan szinte mellékesen.

Nem sok volt. – Csak azt tudom, hogy ez társadalomtudományi vizsgálat. Szó esett egyebek közt a humanika törvényeiről, azokról a matematikai képletekről, amelyek az emberek egymáshoz való viszonyát írják le. Társadalmi vizsgálatokra már sor került az űrlakók különféle bolygóin, például az egymástól teljesen elütő Aurórán és Szolárián. – Derec részletesen kifejtette Robotváros gépembereinek elméletét.

– Szerintem a Földet tartják a legjobb esettanulmánynak – fejezte be –, mivel itt a legsűrűbb a népesség, és ez a bolygó tekinthet vissza a leghosszabb kultúrtörténetre.

– Azért mégis furcsa, hogy egy kulturális vizsgálat érdekében kitörlik ügynökeik emlékezetét – csóválta fejét Donovan. – Utasítása szerint mit kellett keresnie?

Derec erősen törte a fejét, bár igyekezett kifejezéstelen arcot vágni. Verítékcseppeket érzett a homlokán. *Ne térj el túlságosan az igazságtól*, mondta magának. – Nem annyira a vizsgálatok, mint inkább a megbízható adatok a fontosak. Ha hivatalosan érkezünk, az önök felügyelete alá kerülünk. Ami persze érthető... az űrlakók elég ritkák a Földön.

– Különösen a nagyvárosokban – jegyezte meg szárazon Donovan.

– Mindenképpen befolyásolta volna megfigyeléseinket, ha tudjuk, hogy követnek, sőt védenek minket. Valóságos érzelmi fal választott volna el bennünket a földi emberektől. Akár egy biztonsági háló, amely megakadályozta volna, hogy földlakók módjára éljünk.

– És ezért küldték ide önöket... – A nyomozó gyanakodott, de nem vont le elhamarkodott következtetéseket.

– Igen. Nem azzal bíztak meg bennünket, hogy bármilyen különleges dolgot keressünk, ez eltorzította volna adatainkat. Csupán azt az utasítást kaptuk: menjetek St. Louisba, telepedjete le, töltsétek el bizonyos időt, és jegyezzétek fel benyomásaitokat.

Amikor kimondta az utolsó három szót, abban a pillanatban rádöbrent, mekkora hibát követett el.

Aztán kigondolta a magyarázatot. De még akkor is izzadt a homloka, amikor a terri megjegyezte: – Ez nem ad okot arra, miért törölték az emlékeiket.

– Ó! Hát hogy véletlenül se fecseghessük ki azt a technikai

megoldást, amellyel személyazonossági adatainkat eltüntették az önök számítógépeiből. Láthatta, azt akarták, hogy tökéletesen elvegyüljünk a tömegben az adatgyűjtés sikere érdekében.

Donovan bólintott. Derec nemigen tudta felmérni, mennyit vett be a meséből.

– Értem. Nos, ön nem szegett meg semmilyen általunk ismert törvényt, kivéve, hogy bűnrészességet vállalt a bevándorlási törvény megsértésében és számítógépes csalásban. Az utóbbi nem bizonyítható, mert hiányoznak az adatok! Platinát és irídiumot ellenben találtunk, s úgy véljük, az önök szervezete fedezte ezekkel földi tartózkodásuk költségeit. Ráakadtunk egy kevés hafniumra is, ennek eredete nem világos. Ön vagy önök többet fizettek, mint amennyit fogyasztottak, ezen okból nem támasztható önökkel szemben semmiféle kártérítési igény. – Donovan szigorúan nézett a fiatalemberre. – Meg kell értenie, kiverték a parazsat a TNYH-nál, és mások is szörnyen dühösek Washingtonban. Én csak a helyi kirendeltség vezetője vagyok, de még nekem is melegem lett tőle. Nem veszi be a gyomruk, ahogy nekünk sem, hogy valaki tetszés szerint kotorásson a komputereinkben. Senki sem akar azonban bajt keverni... nem szeretnénk, hogy ezért meglincseljék önöket. Sajnálom a feleségét. Remélem, javul az állapota. Azt tanácsoljuk, minél hamarabb távozzanak, amint lehetőség nyílik rá.

Derec nagyot nyelve boldogan bólintott, mert a másik nem kérte az állítólag feljegyzett "benyomásokat". Persze azt mondhatta volna, Ariel olyan gyorsan betegedett meg, hogy nem maradt idejük erre a munkára... ami majdnem megfelelt a valóságnak. Az sem látszott rossz elképzelésnek, hogy távozzanak, amikor a lány jobban lesz... Ezt nemcsak a különleges ügynök szigorúan visszafogott ellenszenvet tükröző arckifejezése tette indokolttá.

Ezután a dolgok még rosszabbra fordultak. Öt napon keresztül megtagadták Derectől, hogy találkozhasson Ariellel. Később is csak háromdimenziós képét láthatta, mert nem engedték be a kórterembe. A lány ezalatt élte át betegségének legválságosabb szakaszát, és megkezdődött korábbi emlékeinek beültetése. Ennek következtében szinte egyfolytában hipnotikus állapotban tartották, de a fennmaradó időszak alatt is álom és ébrenlét határán lebegett.

– Holdkóros állapot – jellemezte Powell doktor. – Csak nem sétál becsukott szemmel. Túl gyenge hozzá.

Derec konok elszántsággal dolgozott a további emlékek rögzítésén és kódolásán; alig evett, és még kevesebbet aludt. Robotvárossal kapcsolatos látomásai ébren és alvás közben egyaránt kísértették.

Munka közben is ilyen képtelen kérdéseken töprengett: Avery doktornak sikerült-e kijutnia Robotvárosból, mielőtt a település összetöpreődött, vagy egy parányi örült úszkál a vérében? És mit csinál az Emberorvosi Csoport, megtesznek minden tőlük telhetőt, hogy a legjobb helyen tanulmányozzák az emberi anatómiát és biokémiát?

A folyosókon és a mozgópályákon a földlakók igyekeztek elkerülni: betegnek és kétségbeesettnek látszott, ahogyan ezt ő maga is megállapíthatta, ha elvétve tükörbe nézett. Ám nem minden földlakó tért ki előle. Egyszer egy férfi közvetlenül ránézett a tisztálkodóban, és Derec annyira hozzászokott már a földi illemhez, hogy ez alaposan megrázta. Egy kósza pillanatig azt hitte, Donovan. De nem a különleges ügynök volt, csupán egy hozzá hasonlóan ruganyos, erőteljes, magabiztos és szúrós tekintetű fickó.

Egyik reggel hasonló pasas ült vele szemben az étkezdében, máskor csak félig öntudatlanul vette észre a TNYH embereit. Persze, nem olyan gyanúsán csinálták, hogy a közeledtére behúzódtak volna egy sarokba, vagy kilestek volna egy kapualjból. Egyszerűen csak mindenütt ott voltak.

Úgy döntött, nem izgatja magát miattuk. A terriknek megvolt rá a jó okuk, miért nem csinálnak jelenetet. Amíg nem bizonyosodik rá a kémkedés, Derec alig hitte, hogy ilyenre vetemednének. Valószínűleg a védelmét látják el. Keserűen elhúzta a száját, mert ennek a szomorú időszaknak a során ez volt számára az egyetlen humorforrás: "beszennyezték" a tiszta megfigyelési adatokat.

– Megmondtam neked – szólalt meg félhangosan, mintha ott volna Donovan.

Nem zavarta, hogy a terrik szaglászhatnak utána, hiszen azt is megszokta már, amikor az aggályos robotok árgus szemekkel figyelték minden lépését.

Ám sokat töprengett azon, amit a terri mondott neki: sohasem kapta el a fertőzést, holott ennek idegmérgeivel szemben kitermelődtek a megfelelő antitoxinok. Fertőzés nélkül vesztette el emlékezetét! Úgy került a szervezetébe egy adag idegméreg, hogy nem is betegedett meg.

Sohasem tekintette véletlennek vagy a sors szeszélyes játékának, hogy éppen akkor érkezett emlékezethiányosan a jeges kisbolygóra, amikor a robotok lázasan kutattak a Perihélium kulcsa után. Úgy érezte akkor – és azóta is mindig –, mintha egy kirakós játék darabkája volna, mintha minden cselekedetével öntudatlanul valaki másnak az érdekeit szolgálná. Valami örültnek az érdekeit.

Ilyen örült és lángész egy személyben csak egy ember van, akit

ismert: Avery doktor.

Vissza kell térniük Robotvárosba!

Egyik reggel, amikor felnézett a J-9 étkezőasztaltól, Korolenkót pillantotta meg. Fehér kórházi köpenyt viselt, máskülönben nem is ismerte volna meg.

– Egye meg a szalonnáját! – szólt rá ellentmondást nem tűrő hangon a nő, amikor Derec arcán derengeni kezdett a felismerés.

De élesztő-alapanyag ide vagy oda, a szalonnaszelet zsíros, ragacos és émelyítő volt. Már a gondolatától is rosszul lett, és véleménye kiült az arcára.

– Akkor egye meg a tojásokat! És a pirítóst is! – suttozta mogorván Korolenko. – Nézze, Avery úr, azzal nem segít a feleségén, ha összeesik az éhségtől.

Derec ki akarta javítani, hogy nem az éhségtől, hanem az ideg feszültségtől van ilyen elcsigázott állapotban, de aztán rájött, van valami igazság a dologban. Hosszú idő óta már csak gyümölcsleveken és méregerős kávéban élt. Nyeldekelt hát a pirítóst némi rántotta kíséretében, és a falatokat forró, édes teával öblítette le.

– Így már jobb! Holnap találkozunk a kórházban – vetette oda a nővér.

Ezen az éjszakán még rémesebb dolgokat álmodott Robotvárosról, így másnap reggel csak kifejezéstelen arccal ült az ágya szélén, és semmire sem gondolt.

Semmi olyan ostobaságra, hogy Avery összezsugorodott, vagy hogy mit csinál az Emberorvosi Csoport. Pontosan tudta – még álmában is –, hogy Robotváros ott van a saját bolygóján. Valójában azt álmodta, hogy ennek a városnak a parányi változatát injekciózták a vérébe, s itt az épületek növekedni és szaporodni kezdtek. Innentől vált örületté az álom – a miniatűr város az ő vörösvértesteiből vont ki a vasat. Furcsa módon ezt a történetet mégsem tekintette örülségnek.

Ahogy visszaemlékezett, Robotvárost akár úgy is tekinthette, mintha fertőzés volna annak a bolygónak a felszínén, amelyen megalapították. És egyetlen fertőzési gócból terjedt szét, mintha élő szervezetként növekedne és osztódna.

Derec érezte, Robotváros benne él. Annyira hatalmába kerítette ez az érzés, hogy elfeledkezett az evésről, és a kórházba sem ment el. Még Ariel képe is elhalványult tudatában.

12. fejezet

EMLÉKEK NÉLKÜL

Ariel lassan ébredezett. Álmosan nyújtózkodott, és körülnézett. A kórház. Mintha ősidők óta itt élne. Alig emlékezett olyan időszakra, hogy ne ugyanezek a falak vették volna körül. Csak halványan derengett tudatában a kórházon túli világ. Egy város, idézte fel emlékezetében. Nem! *Egy földi* város, amelynek nyüzsgő méhkasában mindenütt emberek, emberek és emberek... Ezen túl azonban a világűr, a csillagok és az űrlakók bolygói.

Ott van Robotváros, Derec és az Emberorvosi Csoport. Wolruf és Mandelbrot, akit egykor Alfának hívott. Valahol arrafelé bolyong Aranimas is. Azon túl pedig – az Auróra. Nem emlékezett rá. Pedig mindenki ismeri az Aurórát. Hiszen a Hajnal Bolygója, ahová először rajzott ki az emberiség a Földről, a béke, a nyugalom és a kultúra paradicsoma, a leggazdagabb és legtekintélyesebb bolygó az űrlakók világában.

Az égítést, amelyet egykor otthonának tekintett, és amely száműzte őt, hogy magányosan haljon meg.

Mégsem ébredtek fel emlékei.

Nem emlékezett szülőbolygójára. Sem a szüleine, az iskolájára, az első robotjára.

Hát persze hogy nem. Hiszen amnéziás fertőzést kapott Burundi-lázat, ahogy az űrlakók világában nevezik. Így vesztette el az emlékezetét.

De életben van! Sírva fakadt.

Egy robot termett az ágyánál, egy ostoba, földi robot, vigyorgó képpel. – Averyné asszony, jól van? Azt az utasítást kaptuk, hogy gyógyulása érdekében csökkentsük a legkisebbre gyógyszeradagjait, de ha szorongása fokozódik, kaphat nyugtatót.

Sikerült annyira erőt vennie magán, hogy megszólaljon: Köszönöm, jól vagyok. Csupán a megkönnyebbüléstől folynak a könnyeim. Életben maradtam, pedig nem számítottam rá.

Mintegy varázsütésre, sírása abbamaradt. Éhséget érzett. Amikor szólt a robotoknak, nyomban kapott enni. Ezután lassan elszenderedett, mert fáradtnak, nagyon fáradtnak, rettenetesen fáradtnak érezte magát a hosszú fekvéstől, amelynek kényelmetlenségén még a legokosabb

kórházi ágy összes izombizsergető trükkje sem tudott enyhíteni.

Amikor felébredt, ismét tudatosodott benne, hogy ő Ariel, és amnéziás fertőzésen esett át. De túlélte! Már elmondták neki, hogy emlékezete fokozatosan visszatér, hála az agyába ültetett új szinapszisoknak. Nem hitt ebben, de nem is törődött vele. A fontos, hogy életben van!

Éppen a következő étkezésre került sor, amikor közölték vele: Itt a férje.

A férje? Egy rettenetes másodpercre agya szinte teljesen kikapcsolt.
– Kicsoda?

Bevezettek a szobába egy sovány, beesett arcú fiút. – A férje... Derec Avery – mondta a robot. Pillanatnyi tétovázás után felismerte.

– A neve nem Derec! – szaladt ki a száján, majd a fiú elgyötört tekintetének láttán megakadt. Nem – David halott, szén-dioxid-mérgezésből halt meg Robotvárosban. Nem – eltűnt – Ariel nem is tudta, mi történt az ifjúval – emlékei összezavarodtak vagy elvesztek.

Derec! Pillanatnyi szünet után habozva megkérdezte, félig félve, félig reménykedve: – A férjem?

– Miért ne? – felelte a fiú mosolyogva. Annyira soványnak látszott, hogy beesett arcán fintornak tetszett a mosoly. Ariel szíve fájdalmasan kalapált, szeme furcsán elhomályosult. A fiú fél szemmel rákacsintott, amint határozottan folytatta: – Azt mondják, bizonyos dolgok előbb, mások később bukkannak majd fel... nem tekinthetem éppen bóknak, hogy nem az esküvőnkre emlékeztél vissza elsőként!

Ariel elmosolyodott, és azt gondolta: *Avery!* Akárhogy törte a fejét, nem tudott visszaemlékezni, hogyan ragadt rájuk ez a név – abban biztos volt, ezt a fiút nem így hívják. Persze kell léteznie valami ésszerű magyarázatnak, amelyre a megfelelő időben emlékezni fog. Most már eszébe jutott legutóbbi kalandorozatuk, ahogy megszöktek Robotvárosból, használták a Kulcsot, elhagyták Wolrufot meg Mandelbrotot, és megérkeztek a Földön egy sivár lakásba.

Még mindig mosolyogva hátradőlt, és azt mondta: – Már emlékszem, de mindenre csak halványan... mintha, mintha álom volna. Remélem, nem faggatsz addig, amíg eszembe nem jutnak lassan a dolgok.

– Természetesen nem – nyugtatta meg a fiú, és mihelyt elhallgatott, megszólalt a robot.

– Az orvosok utasítása, hogy a beteg ne erőltesse az emlékezetét. Jobban tenné, Avery úr, ha soha többé nem kérdezné a hölgyet egyikük múltjáról sem.

– Tudom, mondták, köszönöm – felelte igazi úrlakó-udvariassággal

a robotnak. Itt a kórházban az orvostechnikusok és a nővérek valamennyien csak *öcsinek* nevezték a robotokat.

– Szóval, mikor kerülök ki innen, és... *oda* ki? – kérdezte a lány, miközben fokozatosan elhatalmasodott rajta a bezártság fojtogató érzése. Már csak bénultan küzdött ellene. Hiszen ez állandóan hatalmában tartotta, amióta csak megérkezett a kórházba, és nem szabadulhatott tőle akkor sem, amikor betegségével harcolt. Ha nem kapott volna nyugtatókat, emlékezetével együtt már a tudatát is elvesztette volna.

– Hát még elég gyengének látszol – próbálta felvidítani Derec –, és az orvosok még nem mondhatnak biztosat az emlékezetedről. Itt akarnak tartani néhány napig... egy kis elmeccsiszolásra. Hogy aztán mi lesz... halvány fogalmam sincs róla. R. Jennie, te tudsz valamit?

– Averyné asszonynak fizioterápiában kell részesülnie néhány napon át, mielőtt biztonságosan elhagyhatja a kórházat – válaszolta a robot. – Ami a memóriáját és általában a tudatát illeti, nem kaptam róla tájékoztatást.

– Ha nem kerülök ki innen minél hamarabb, beleőrülök! fakadt ki Ariel olyan dühösen, hogy ő maga is elcsodálkozott. Felébredt benne a dac, mert úgy érezte, ez az állapot tébolyba kergeti. Hiszen már korábban is mindent elkövetett, hogy kijusson ezekből a betonbarlangokból és megszabaduljon ezektől... ezektől a trogloditáktól. – Arra vágyom, hogy újból lássam a napot, szívjam a friss levegőt... érzem a fű illatát és... és...

Hirtelen eleredtek a könnyei, mert a felsorolás közepén váratlanul előbukkant benne egy betegsége óta elfeledett kép: kertet látott, ahol ragyogott a napfény, virágok nyíltak, az álmosító melegben méhek döngicséltek és narancsfák illatoztak. És látóterén kívül ott feküdt valaki, akit szeretett.

Ariel oldalt fordult, a párnába fúrta a fejét, és perceken át zokogott. Egyszer csak egy kéz nehezedett a vállára, nem robotikus kéz, s ezért valami hálafélét érzett, de túlságosan elgyötört volt ahhoz, hogy megforduljon.

Közönyös, lebegő nyugalom apasztotta el fokozatosan a könnyeit, de most fáradtnak és kimerültnek érezte magát. A nyugtató... A robotok sohasem hagyták, hogy néhány percnél tovább sírjon. Ennyit azért rendszerint engedélyeztek – máskülönben attól örült volna meg, hogy semmilyen módon nem fejezheti ki érzelmeit.

Amikor megfordult, Korolenkót pillantotta meg, amint szigorúan beszélget... Dereckel – erre mindig emlékeznie kell majd, hogy így hívja a fiút. Ez lesz a helyes, hiszen a földlakók is így nevezik. De volt

ennek még valami oka, amire sehogy sem tudott visszaemlékezni, hogy miért nem használhatja a fiú igazi nevét. Vagy egyáltalán ismeri azt a nevet? Annyi mindent elfelejtett, bízhat egyáltalán a memóriájában?

Avery!, gondolta enyhe csodálkozással. A gyógyszer valamennyi érzését letompította.

Halványan feltámadt benne a kíváncsiság, hol lehet most Avery doktor. Nyilván még mindig Robotvárosban. Egy pillanatig derűs elégedettség töltötte el arra a gondolatra, hogy ők használják a lakását, a robotját és a pénzt a Földön. Aztán eszébe jutott, hogy ez régi móka, ez a gondolat sokkal korábbi keletű, és visszaemlékezett a korábbi elégedettségre is.

– Az emlékezet olyan, mint az ital – mondta az értetlen robotnak. Fejében kuszán kavargtak a gondolatok.

A nővér meg a robot félrevonult az ágytól, és Ariel megütközve nézett fel... Derecre.

– Miért olyan... sovány? – kérdezte tőlük váratlanul.

– Avery úr? Súlyos feszültségben élt, asszonyom. Aggódott ön miatt, és nem táplálkozott megfelelően.

– Elkapta... – elállt a szívverése, majd fájdalmas dobbanással újraindult. – ...a Burundi-lázat? – Szíve ismét beleremegett.

– Nem, Averyné asszony. Csupán a szorongástól ilyen.

– Pedig beteg – jelentette ki a lány.

– Nem, Averyné asszony.

– Pedig beteg – ismételte konokul Ariel, és összehúzott szemmel vizsgálta a fiút, annak a személynek a szakértelmével, aki a halál kapujából tért vissza. – Sőt... haldoklik.

Korolenko nővér rosszállóan tekintett a lányra, és intett az egyik robotnak – R. Jennie, gondolta Ariel –, aki azután odalépett az ágy fejénél sorakozó műszerekhez, de csak ellenőrizte az értékeket.

– Derec bohó fiatal, aki se nem evett, se nem aludt, mert folyton önre gondolt – mondta bosszúsán Korolenko. Nem is a lányra, nem is Derecre haragudott, hanem a fiatalember ostobaságára.

– Abban a vacak lakásban nem lehet mást csinálni, csak a mennyezetet nézni – fakadt ki a lány, csodálkozva Derec magatartásán. Miért áll ott olyan üres tekintettel, mintha a szeme két fekete lyuk volna a világűrben? – Még háromdimenziós képernyő sincs ott!

– Tanulmányozni akarták, hogyan élnek a Földön az emberek, és mivel az alacsony fokozatúakra voltak kíváncsiak, hát önök is ugyanazt kapták – jelentette ki Korolenko gúnyosan.

Tanulmányozni... akarták...? Derec tekintetét kereste... de az csak szomorúan vállat vont.

– Talán nem emlékszel rá, de az intézetben időlegesen kitörölték az emlékeinket, mielőtt a Földre jöttünk, nehogy eláruljuk becsempészésünk módszerét – magyarázta.

Ariel elhülve nézte.

– Amikor már elég erősnek érzed magad az utazáshoz, elhagyjuk a bolygót. Mivel felfedezték tevékenységünket, természetesen értelmetlenné válnak további tanulmányaink. És amikor visszatérünk az Aurórára, visszaültetik külön tárolt emlékeinket.

A lány semmit sem értett ebből. Az intézet? Minek az intézete? Tanulmány? *A Földről? Az emlékeinket visszaültetik...* Ariel hátradőlt, és egy pillanattal azt hitte, újból sírva fakad.

– Tehát kétszer vesztetted el az emlékezedet, de csak időlegesen. – Kíváncsi lennék rá, hogyan történt ez – zendült fel a háttérben egy bariton hang. A lány rögtön felismerte: Powell doktor. Épp elégszer hallotta az elmúlt hetek során. – Tudom, tudom, halvány fogalmuk sincs róla... csak laikus leírást tudnának adni.

Amikor kinyitotta a szemét, valamennyien ott álltak az ágya körül, R. Jennie pedig a műszereknél.

– Nos, ifjú hölgyem, az a kívánsága, hogy a szabadba akar menni, enyhén szólva... különös. – Szemmel láthatóan már a gondolat is olyan ellenszenvet ébresztett a doktorban, hogy alig tudta fékezni reszketését. Ariel csodálkozva vette tudomásul, hogy ebből az emberből erősebb félelmet vált ki a szabad tér nyitottsága, mint belőle a város zártsága.

– Nem könnyen tudnánk beszorítani a telepések akklimatizációs csoportjának jegyzékébe, rajtuk kívül pedig csak olyan emberek mennek... a szabadba, akik munkavezetőként dolgoznak gazdaságokban, bányákban vagy mélytengeri kutatóállomásokon. Különös alakok: legalább annyira szeretik a magányt, mint a tágas térségeket, így nem örülnének egy jövevénynek. Különösen nem egy beteg úrlakónak. Más pedig nem akad, aki gondját viselné odakinn.

– És a robotok? – kérdezte bátortalanul a lány R. Jennie-re pillantva.

Az orvos gondterhelten megrázta a fejét. – Nem könnyű átvonulni a városon egy robottal anélkül, hogy meg ne támadnák és tönkre ne tennék szerkezetét. Évről évre mind szigorúbban korlátozzák a robotok számát, már a Towner Laneyben is feleannyit alkalmazunk, mint amikor segédorvos voltam. Marad csupán a férje, de őszintén szólva néhány napon belül önnek kell majd őt ápolnia.

– Semmi bajom – vágta rá Derec bosszúsan, amitől társában egy pillanatra felrémlített egy másik kórháznak – nem emlékezett a nevére, csak az úrállomásra – meg Robotvárosnak a képe. – Mi a titkos hívőjele a TNyH helyi irodájának?

– Micsodának? – meredt rá Powell doktor. – A kommszáma? Miért akarja felhívni a terriket? – Hangjából érződött, mi a véleménye róluk, és már az említésüktől is előntötte a méreg.

– Engedélyt akarok kérni, hogy robotokat vihessünk az autópályákon, és elhagyhassuk a várost, ha csak rövid időre is.

– Hm! Orvosi szempontból...

– Orvosi szempontból jót tenne Arielnek, doktor úr – szólt közbe csöndesen a nővér.

– Az ördögbe is, igaza van, de folyamatosan ellenőriznünk kell a lelkiállapotát... a beültetéseket...

– Szabadjon megjegyezmem, hogy nem rángathatjuk szegényt ide-oda – mondta Korolenko.

– Ariel, ki tudnál tartani még... holnapig? – kérdezte Derec. Holnap... annyira legyengült már a tétlenségtől és az orvosságoktól, hogy biztosan aludni fog addig..., mindent kibír addig, ha holnap reáragyog a nap.

– Ó, igen. Jó kislány leszek, jó...

Ariel emlékezetében élénken felvillant egy kép, amikor gyerekkorában azt ígérte édesanyjának, hogy nagyon, nagyon jó kislány lesz. Mikor történt? Amikor megkapta első robotját? Vagy Boopsie-t, a kölyökkutyáját?

Amikor a kép elhalványult, felnézett, és körülötte a többiek is mind homályba süllyedtek. Nem számít, holnap minden jóra fordul.

– Sosem gondoltam volna, hogy szárazdajka leszek egy úrlakó házaspár meg egy robot mellett – morgolódott Donovan. Az iroda-vezető ügynök nem bízott egyik emberében sem, hogy sikeresen végrehajthatja ezt a feladatot.

A kórháznak külön bejárata volt a sürgős esetekhez, valamint kijárata a mentőautókhoz és közvetlen csatlakozása az autópályához. R. Jennie a karjában vitte le Arielt. A lány inkább ezt választotta, semhogy guruló hordágyra kötözzék vagy tolószékbe ültessék.

A kórház rendelkezésükre bocsátott egy mentőautót, a terri azonban viszolyogva mérte végig. – Inkább a hivatali kocsit használjuk – mondta. – Elég hely van benne négy embernek, még ha az egyik robot is.

R. Jennie óvatosan letette Arielt a hátsó ülésre, és beült mellé, miközben a kocsi nyikorogva süllyedt le a súlya alatt, amíg a felfüggesztőrendszer nem szerzett tudomást a billenésről, és nem állította helyre az egyensúlyt. Derec és Donovan a két első ülésen foglalt helyet. Az ügynök bekapcsolta a vezérlést, aztán a kocsi némán legördült egy lejtőn, és behajtott egy félhomályosnak tetsző, kivilágított

alagútba.

Ariel feszülten küszködött, nehogy sikítson: még erősebben elhatalmasodott rajta a klausztofóbia érzése ezekben a szűk átjárókban. De leküzdötte félelmét, és a száguldás is segítségére volt ebben. Az útjelzések elmosódva suhantak el mellettük, amint a terri egyre több és több sugárenergiával hajtott. Egyszer csak az alagút mennyezetén vérvörös fény gyulladt ki, és a sárga falakon nyilak kezdtek villogni. Ekkor egy kék kocsi száguldott el mellettük a másik irányból, és Donovan a jelzőfények segítségével kerülte ki.

– Mint a modellek, amelyeken gyakoroltunk – nézett hátra Derec a lányra.

Ariel egy pillanatig értetlenül bámult vissza, aztán emlékezetében felderengtek a fedetlen utak, a mentőjármű képernyője, meg ahogy izzadt a tenyerében a távirányító, és ahogy a körülöttük tolongó tanulók hangosan nevettek. De a terepasztal semmiség volt ehhez a félhomályos, üres vakondokjárathoz képest.

GLENDALE, KIRKWOOD, MANCHESTER, WINCHESTER, BALLWIN, ELLISVILLE, a feliratok olyan sebesen suhantak el mellettük, mintha a gyorsforgalmi mozgópályán haladnának. Ariel nem vett tudomást az útvesztő elágazásairól és kanyarulatairól, amelyek hol jobbra, hol balra futottak ki látómezejéből. Derec feje mellett tekintett nyílegyenesen előre, minél messzebbre.

Az alagút tompa fényű négyszögében két nyomjelző sáv felettük, kettő pedig oldalt világított. Az oldalsó sávok közül az egyik szaggatott vonalként futott, a másikon pedig fénylő feliratok bukkantak elő, majd enyésztek el.

Végül elértek egy ponthoz, ahol hirtelen megváltozott az alagút alakja. Látóterükön belül figyelmeztető jelzőfényekkel keretezett sötét folt jelent meg, amely felfelé vezető rámpának bizonyult.

Donovan hirtelen lassított, amitől R. Jennie előrebukott, és rögtön felkészült, hogy átvegye az irányítást.

– Ne aggódj, öcsi! – szólalt meg vigyorogva az ügynök, de nem nézett hátra. Ariel csak az arcélét látta. – Több ezer órát vezettem már ennél sokkal gyorsabban, és nem adódott semmi gond.

– A Towner Laney Kórházba érkező baleseti sérültek húsz egész háromtized százalékát az autópályákról hozzák be – közölte R. Jennie szenvtelenül. – A mozgópályákon húsz százaléknál kevesebb baleset – történik. Pedig alig néhány ezer ember használja az autópályákat, és néhány millió a mozgópályákat.

– A rohadt életbe, világeletemben utáltam a mindentudó robotokat-hördült fel Donovan, és a kelleténél nagyobb lendülettel száguldott

fölfelé az emelkedőn. – Soha nem tudtam volna élni az űrlakók egyetlen bolygóján sem. Egy férfi a pokolba is a saját akaratából megy.

A kocsisorompónál állt meg. Donovan lejátszott egy dallamot a vezérlőműkomputerén, és a sorompó felnyílt. Áthajtott, majd zezugos útvonalon haladtak végig, amely nyilvánvalóan elkerülte a sűrű forgalmat – mennydörgésszerű dübörgés hallatszott a falakon át, saját autópályájuk azonban üres volt – és végül a külső falnál odaértek egy hatalmas bejárathoz.

Óriási teherautók kilométer hosszú sora dübörgött rajta befelé árukkal megrakva – némelyiket robot vezette, de legtöbbjüket számítógép vezérelte –, és hatalmas kerekeiken néma motorokkal ereszkedtek alá a város forgalmába. Donovan kocsija egy magasabb rámpán haladt, ilyenből tucatnyi vezetett kifelé a városból a magasabb és alacsonyabb szintekről. Az ügynök a nyíláson beáradó fénytől jóval távolabb állította le gépjárművét.

– Innen gyalog kell menniük – mondta váratlanul. – A kocsis nem tud továbbhaladni... a sorompón túl megszűnik a sugárenergia.

13. fejezet

ROBOTVÁROS

– Ponyvák – mondta R. Jennie. – Ezekkel borítják be a gépeket a mezőkön, hogy megvédjék őket az esőtől és a harmattól. Sehol nem lehet sátrat szerezni St. Louis környékén. Talán egy-két nap múlva hozzájuthatunk egyhez.

A műanyaggal átítatott vászonponyvák remekül beváltak sátonnak: rudakra feszítették, majd kikötötték őket egy fához. Inkább árnyékot, mint védelmet kellett nyújtaniuk. Vidéki utazásuk nem ment simán, és nem bírták volna egy-két napnál tovább.

De micsoda megkönnyebbülés volt!

Ariel fogadni mert volna, hogy Derec is ugyanúgy átéli a szökés mámorát, mint ő. A földi égbolt tágas, magas, kék kupoláján bodros kis felhők úsztak, és az egész látványt a "sátor" csúcsos bejárata keretezte. Kellemesen sütött a nap. A növények a földi élet ismerős zöld színeivel pompáztak mindenütt. Hajdani üvegházuk kivételével Ariel még sohasem látott olyan földi növényeket, amelyek természetes napfényben növekedtek. Még a levegő is kellemesen melegnek hatott.

– Nem is lesz szükségünk sátorra, ha annyi ideig kell várni rá - válaszolta Derec mogorván.

– Minél hamarabb vissza kell térniük a városba – közölte R. Jennie. – Averyné asszony lázas állapota még nem múlt el tökéletesen.

Ariel viszont úgy érezte, nincs már láza, noha emlékezete csak lassacskán tért vissza. Kétségtelenül erőtlen volt, de aggódva gondolt arra, hogy ha birokra kelne Dereckel, három menetből kettőt biztosan megnyerne. A fiatalember azonban egy árva szóval sem említette, hogyan érzi magát.

– Itt minden olyan... hétköznapi – nézett körül Ariel a bogarakon, növényeken és apró állatokon. Ilyeneket egész életében látott. A mókus az mókus, és ugyanúgy ugrándozik, akár az Aurórán. Még a láthatatlan rovarok zümmögése is ismerősen hangzott. Persze, hiszen természeti környezetük megszokott élőlényeit az emberek magukkal vitték a csillagokba is. Ariel arra számított, hogy a Föld sokkal különlegesebb az űrlakók bolygóinál.

A valóság azonban inkább megkönnyebbülést, mint elégedetlenséget váltott ki belőle.

– Nem lehetett könnyű neked sem – mondta a fiúnak, amikor R. Jennie kilépett a... konyhába. Kirándulásukra kaptak egy "tűzhelylapot" és egy dielektromos sütőt.

Derec kedvetlenül figyelte a robotot, amint kitálasza a készülékeket; ezeket olyan emberek számára tervezték, akik elég magas fokozatba tartoztak ahhoz, hogy saját lakásukban étkezhessenek. Saját "utazó" fokozatuknál ez fényűzésnek számított.

– Hát igen – vont vállat az ifjú, amivel azt is érzékeltette, hogy nem akarja megvitatni ezt a témát. – Egy dolgot azonban megtudtam R. Davidtól: Avery doktornak van egy űrhajója a New York-i légikikötőben. Ha eljuthatnánk oda...

– A fokozatunk alapján biztosan nem kaphatunk engedélyt, hogy olyan messze utazzunk.

– Rávehetnénk a robotot, hogy magasabb fokozatú SZK-t állítson ki nekünk...

R. Jennie kávé és gyümölcslevet hozott be tálcán. Amikor távozott, Ariel megszólalt: – Remélem, nem fedezik fel a lakásunkat. – Gyanítom, hogy a teriik mindent kiszimatoltak, de nem csinálnak ügyet belőle. Azt akarják, hogy sürgősen húzzuk el a csíkot, mielőtt megtámadnak, vagy mit tudom én, mit csinálnak velünk. Eddig óriási szerencsénk volt.

– Nem kérhetnék meg Donovant, hogy segítsen? – kérdezte a lány szomorú sóvárgással.

– Megkérhetnék éppen. Gondoltam már rá – tűnődött el Derec. – De ez biztosan túl van az ő hatáskörén. Ha a Föld nem vesz tudomást rólunk, nem támadhat túlságosan nagy zavar, ha felfedeznek itt bennünket, amint nyomozgatunk – vagy kémkedünk – a földi emberek után. Ha viszont bármilyen módon segítenének nekünk, nem tudnák letagadni, hogy ismernek minket.

– A segítség azt a látszatot keltené, hogy elnézik a jelenlétünket – mondta tompán a lány. – Énem. – A politika mindenütt egyforma volt. – Akkor hát mit tehetünk? Mindketten új személyi kártyát szerzünk! Mit gondolsz, a teriik kiszúrják?

– A jó ég tudja...

R. Jennie gyümölcscsel töltött kelyheket és tejszínhabot hozott, majd visszatért a konyhába, mintha falusi jelenet játszódna le a sátor bejárata előtt.

A gyümölcs ízletes, de szokatlan volt – olyanfajta kompót, amelyről a lány inkább azt képzelte, cukor nélküli fagyaltgombócokból áll. Úgy érezte, mintha gyümölcsíz meleg fagyaltot enne. Feltételezése szerint mindez élesztőből készült.

– Ha lebukunk az igazolványokkal, jobban a körmünkre néznek. De az aggaszt, hogy talán pánikba esnek. Rájönnek, nem mondtunk el mindent, és hogy R. Davidnek vagy valakinek személyikártya-másoló berendezése van. Így aztán rajtaüthetnek a lakásunkon.

Ariel ezen elgondolkozott egy percig. Amíg nem fogják el őket, és nem veszik el tőlük a Perihélium kulcsát, addig ez nem számít. – Ó! A Kulcs a lakásra van fókuszálva! – tört ki belőle. – Többé nem térhetnék vissza oda. – Jól emlékezett arra az esetre, amikor így menekültek meg.

– Semmiképpen sem... nem tudnánk megmagyarázni, hogyan jelentünk meg hirtelen – fűzte hozzá Derec. – Túl sokat képzelnének rólunk...

– Zymoborjúszelet – jelentette be R. Jennie. – Ezenkívül mindegyiküknek egy-egy csirkeszárny. Csirkeaprólék-leves valódi baromfiból, élesztővel feldúsítva, valamint kenyér, igazi burgonya és mártás.

Egyszerű, bőséges étek volt. Ariel jó étvággal evett, de úgy érezte, mintha a gyomra összeszűkülne volna. Heteken át olyan keveset evett a kórházban, hogy teljesen megváltoztak étkezési szokásai. Derec azonban elszántan falt, és még azután is tömte magába az ételt, hogy pukkadásig telt a gyomra.

Amikor a robot visszavonult, Ariel megjegyezte: – Értem. Mindent vagy semmit! Ha így állunk, egyetlen zokszót sem hallasz tőlem. Bárcsak eljuthatnánk New Yorkba!

– Ne hidd, hogy nem gondolkoztam ezen. Legszívesebben nekivágnék gyalog – elvégre ezen a kontinensen fekszik –, de mégis, több ezer kilométer hosszú az út. Közben éhen halnánk.

– Szomorú halál. De miért eszel akkor is, amikor már látszik rajtad, hogy jóllaktál?

Az ifjú elgyötörten, beesett szemmel, komor, sovány arccal tekintett a lányra. – Nem ettem és nem aludtam eleget. Mindenki ezt mondja... Most már nekem is erőre kell kapnom, miután te összeszedted magad.

– Tényleg aggódtál értem? – kérdezte kalapáló szívvel a lány. Úgy érezte, mintha az ő hibája volna, hogy egyszerre bizakodva és csüggedten várja a választ.

– Hát, nemcsak erről van szó. – Derec eleresztette a villát, felhörpintett egy korty kávé, és elfintorodott: – Teljesen kiborultam. Nem tudok aludni. Mindig az a furcsa, ostoba álom. Robotvárosról.

Ariel döbbenetesen meredt rá. – Egy ostoba álom miatt nézel ki úgy, mint egy két lábon járó csontváz?

– Igen. – Derec riadtan látszott. – Ariel, egészen különös ez. Azt...

azt álmodom, hogy Robotváros *bennem* van. Vissza kell mennem oda.

Robotváros! Ariel tudatát képek, hangok, sőt illatok árasztották el a robotokkal benépesített hatalmas bolygóról, ahol az ügyes gépek szorgos méhek módjára dolgoznak, új és új épületeket emelnek az emberiség javára. Mintha fedetlen földi város volna, amelyet emberek helyett robotok népesítenek be. Voltaképpen csapdába estek ott, hiszen először a robotok tartották fogva őket, aztán meg az az örült tervező, Avery doktor.

– Visszamenni, oda? – suttogta feszülten. – Soha többé!

– Vissza kell térnünk – jelentette ki Derec halkán és határozottan, de egyúttal közömbösen. Mintha nem is a lánynak, hanem magának mondaná. – Haldoklom, vagy mi van velem... nem tudom, mit művelt velem Avery, de...

Szegény, gondolta Ariel, mi minden történt már vele! Derec elvesztette az emlékezetét, és ezt a beavatkozást csak Avery doktor hajthatta végre. Ezt abban a pillanatban tudta, amint rádöbbsent, hogy a fiú egyáltalán nem emlékezik rá. Avery még a robotoknál is kevesebbre becsüli az emberi lényeket, pusztán kísérleti nyúlknak tekinti őket.

Visszamenni? Megmenteni Derec életét?

De hát én meggyógyultam! Legszívesebben sírva fakadt volna. Visszamehetnék az Aurórára, és azt mondhatnám nekik: Nézzétek, miután ti elüldöztetek, az általatok megvetett földlakók meggyógyítottak! Nem kell többé tehetetlenül néznetek, hogy fiaitok és lányaitok elveszítik emlékezetüket és meghalnak – meggyógyíthatjátok őket. Csak rá kell venniük a földlakókat, hogy ismertessék meg veletek az eljárást!

És akkor már nem kell Dereckel tovább ödöngeniük egyik bolygóról a másikra, hogy gyógyulást keressenek – újabb ürügyet a reményre. Az Aurórán otthonra találhatnak, és szert tehetnének mindazoknak a kapcsolatoknak a gazdagságára, amelyeket az emberi társadalom nyújthat.

Beszámolhatnak a Kulcsról is, a világűr idegen lakóinak létezéséről, magáról Robotvárosról – feljelenthetnék Avery doktort, és eljuttathatnák a Kulcsot a megfelelő hatóságnak, hogy a felelősség ne az ő vállukat nyomja többé.

Aztán sóhajtott.

– Hát nem festesz valami ragyogóan! – mondta Derecnek. Végül is mivel tartozik ennek az ifjúnak? Ha semmi mással, legalább milliányi bocsánatkéréssel. Túl sok dologért hibáztatta tévesen.

– Remélem, vannak csillagtérképek az űrhajón – derült fel Derec, miközben elgondolkozva húzta végig kezét a homlokán. – Ha el tudunk

jutni a Kappa Cetihez, mindkét úrhajóval visszatérhetünk Robotvárosba. Így lesz egy tartalékunk, amire Avery doktor nem gondol... legalábbis remélem. – Megdörzsölte lassan az arcát, és hunyorított, mintha túl erős volna a fény.

– Sötétedik? – kérdezte.

– Még nem – felelte Ariel. – Hamarosan lenyugszik a Nap, de csak egy óra múlva lesz teljes sötétség.

– Hm.

– Voltaképpen miket álmodzsz? – kérdezte a lány kételkedve, és eszébe jutott, igazuk lehet az orvosoknak: ha Derec nem evett és nem aludt, akkor a feszültség...

– Ahogy már mondtam. Azt álmodom, Robotváros összezsugorodva úszkál a véremlben. Nem tudom, miért rettegek ettől, de nem tudok szabadulni a gondolattól. Olyan... olyan kísérteties érzés. – Elgyötörten dörzsölte meg újból az arcát.

Ariel tanácstalanul nézett rá. – Hát... nem tűnik hétköznapi álomnak.

– Biztos vagyok benne, hogy nem álom – mondta sápadtan a fiatalember. – Valami történik bennem. – Amikor a robot megjelent a sátornyílásban, közömbösen megkérdezte tőle: – R. Jennie, mik azok a chemfetek?

– Nem tudom, Avery úr.

– Derec...

– Bárcsak aludhatnék egy keveset. Beleőrül az ember, ha nincsenek igazi álmái.

– Derec, te tényleg... szörnyen nézel ki. – Arielt hirtelen elfogta a rettegés. – Ó, Derec!

Az ifjún a hányinger jelei mutatkoztak. Aztán kicsordult a nyála, miközben a tábori széket hátralökve megpróbált felállni. Ehelyett elzuhant.

– Derec!

R. Jennie futva érkezett, és lefogta a fiú rángatózó végtagjait. – Rohama van. Nem tudom, mi baja lehet. Segítsen tartani... fordult a lányhoz.

Ariel gyengének érezte magát ahhoz, hogy segítsen, de szemmel láthatóan kis idő múlva enyhült a görcs. Derec mélyet sóhajtott, már nem kapkodott levegő után, hanem eléggé egyenletesen kezdett lélegezni. Végtagjai ellazultak, és R. Jennie óvatosan lefektette a sátorban a szőnyeggel borított földre.

– Úgy látszik, már jobban van, de ez nem természetes alvás mondta a robot. – Sajnos nincs infófülke a közelben, én pedig nem rendelkezem szubéteri kapcsolattal. Segítségért kell sietnem. Ariel, kérem, addig

ügyeljen rá.

– És mit csináljak, ha... újabb roham fogja el? – kérdezte a lány rekedten.

– Csak tartsa! És ne dugjon kanalat a szájába. – És a robot ezt a rejtélyes tanácsot meghagyva, eliramodott a város felé.

A lány legnagyobb megkönnyebbülésére, Derec tíz percen belül magához tért. – Hogy érzed magad? – kérdezte tőle rémülten suttozva.

– Kutya bajom sincs – mondta a fiú bágyadtan. Mintha megkönnyebbült volna. – Csak a chemfetek – tette hozzá.

– Miről beszélés?

– Robotváros, hogy úgy mondjam, bennem van. – A lány segítségével ülő helyzetbe vergődött. – Szomjas vagyok.

Ariel sietve töltött neki egy kevés gyümölcslevet. Derec lassan ivott, láthatóan szédült még kicsit.

– A robotokat mindig úgy képzeljük, hogy pozitronikus agyuk van – mondta váratlanul. – De számítógépek a pozitronikus agyak előtt is léteztek, és ma is széles körben használjuk őket. Legalább egy tucat különféle méretű komputer jut egy pozitronikus agyra még az űrlakók világában is. Régóta folynak rendszertelen kísérletek, hogy parányítsák a komputereket, és az élő anyagra jellemző tulajdonságokat fejlesszenek ki bennük.

– Derec... jól vagy?

Komoly arccal nézett a lányra, beesett szemében kísérteties felismerés csillogott. – Nem vagyok jól! Megfertőztek chemfetekkel! Mikroszkopikus méretű, önmagukat sokszorozó komputeráramkörökkel. Robotváros a véremlen kering. Amikor most egy kis időre elaludtam, az Avery doktor által agyamba ültetett monitor kapcsolatba lépett velük.

– Mit... mit csinálnak ezek? – A lány alig tudta felfogni, olyan furcsán hangzott az egész. Mit akar egy chemfet? Ez tényleg valami élő dolog?

– Pillanatnyilag növekednek és szaporodnak. Azt hiszem, még távolról sem... mondjuk így... érettek. Szerintem a monitort még nem vették használatba. Mintha még semmit sem akarnának mondani nekem.

– De később megtehetik? – kérdezte hitetlenkedve Ariel.

– Feltételezem. – Kínlódva nézett a lányra. – Kíváncsi lennék, szerepel-e a programjukban a három törvény?

Ariel bólintott. – Biztosan. Csak éppen alaposan felborították a szervezeted működését. Nem csoda, hogy megbetegedtél. Szerinted folytatódnak... ezek az álmok?

Derec elgondolkozott, majd megrázta a fejét. – Nem hiszem. Az eddigiek csupán azt jelezték, hogy a monitor megpróbált kapcsolatot teremteni velük. De amint a kapcsolat megvan, a monitor nyilván csak akkor fog működni, ha a chemfetek közölni akarnak velem valamit.

– És mi lenne, ha te kívánnál közölni velük valamit? – kérdezte Ariel dühösen.

– Talán megtehetem... ha megtanulom, hogyan működtessem a monitort – felelte Derec bizonytalanul.

– Akkor mondd meg nekik, hogy takarodjanak a testedből, mert a halálotat okozzák! Első Törvény! – Aztán hozzátette: – *Remélem*, hogy beprogramozták őket a három törvényre. – Riadtan nézett Derecre.

A fiú újból erősnek és céltudatosnak érezte magát; rájött, mi történik vele: az agyába épített ellenőrző berendezés egy kis nyomást gyakorolt rá, de most már megkönnyebbült. Azt is nyereségnek tekintette, hogy egyáltalán ismeri a baj okát.

– Vissza kell térnünk Robotvárosba – jelentette ki határozottan. – Most már tudom, részben azért éreztem ezt, mert a monitor is erre kényszerített. Valamilyen okból a chemfetek azt akarják, hogy visszamenjek. De nekünk is jó okunk van a visszatérésre. Szembe kell szállnunk Averyvel, és rá kell bírunk, hogy szüntesse meg ezt a... fertőzést.

Ariel hevesen bólintott. – Úgy van! Avery doktor túlságosan hosszú ideig üzte velünk kisdéd játékait, különösen veled.

Az ifjú felállt. Ámbár még az asztalnak támaszkodott, máris erősebbnek érezte magát. – De hogyan szökünk el innen a Földről?

– Tanácskoznunk kell R. Daviddal. Ha vissza tudnánk térni a lakásba anélkül, hogy...

– Hol van R. Jennie?

– Segítségért sietett. Ha nem tudnád... görcsös rohamod volt.

– Hát ezért fájnak az izmaid. Elment orvosokért? Nem hagyhatom, hogy megvizsgáljanak...

A lány megértette. – Akkor sose tűnhetnék el innen... Téged kórházba dugnának. De talán még meg is gyógyítanak.

Derec leintette. – Sokkal jobban tisztelem a földi orvosokat, mint korábban, ez azonban robotikai ügy. Jobb, ha megkeressük a bajok okozóját. Kíváncsi lennék, mi készítette erre Avery doktort... mit akar ezzel elérni?

Ariel csak a fejét csóválta. – Szerintem egyszerűen kísérleti nyúlnek használt téged.

– Biztosan! De ez azt mutatja, hogy valamilyen határozott okból fejlesztette ki a chemfeket, még ha velem nem törődött is. Valamikor

felhasználja őket. – Miközben beszélt, a zsebében kutatva előhalászta a Perihélium kulcsát. – Mivel R. Jennie elment, legalább eltűnhetünk anélkül, hogy kínos kérdéseket tennének fel nekünk.

– Pedig kérdezni fognak... – figyelmeztette a lány.

– Tudom – felelte Derec, majd elforgatta a Kulcs sarkait, és megfogta a lány kezét. – De nem minket.

A Perihélium szürke egyhangúsága vette körül őket. – Majd kitalálnak valami ésszerű magyarázatot. Ráfoghatják arra a képzeletbeli intézetre, amely a Földre küldött bennünket – tette hozzá Derec, és körülnézett a ködben.

– Lehet – mondta bizonytalanul a lány. – Csak aztán fel ne fedezzenek bennünket a városban.

– Vagy egy másik városban.

Megjelent körülöttük a Lakás, és Derec lába kissé megroggyant a visszatérő tömegvonzástól. Ariel riadtan karolta át, R. David pedig nyomban ott termett, és a másik oldalról támogatta a fiatalembert.

– Avery úr! Mi a baj?

Szemmel láthatóan az ifjú nem tudott válaszolni.

– Derec beteg – vágta rá Ariel. – Gyógykezelés céljából el kell juttatnunk az Aurórára. Az űrhajó New York City légikikötőjében vár. Hogyan jutunk oda leggyorsabban?

– Ezen a bolygón a légi közlekedés a leggyorsabb – felelte R. David. Derec fölé hajolt, hogy megbizonyosodjék, nem haldoklik-e.

– Nem lesz semmi baj – mondta a fiú halkán, de határozottan.

– Melyik a leggyorsabb közlekedési mód, amelyet a mi fokozatunkkal vehetünk igénybe? – kérdezte Ariel.

– A légi utazás – felelte a robot.

– Nincs korlátozva?

– Nincs – mondta határozottan R. David. – Tudja, a Földön az igények alapján elégítik ki a szükségleteket. A különleges fényűzésnek számító dolgokat, például a valódi húsokat, halakat vagy a nagyobb és jobb lakásokat főként a társadalmi helyzet alapján adják. Ami kevésbé számít luxusnak, például az édesség vagy a születésnapj üdvözlőlap, részben a társadalmi fokozat alapján, részben készpénzért kapható. Ezek az úgynevezett "korlátlan luxuscikkek" olyan másodrendű dolgok, amelyekre nem mindenki tart igénye. És végül a luxusszolgáltatások legnagyobb részét egyszerűen pénzügyi alapon osztják el, ebbe tartozik a légi utazás. Ezt a közlekedési rendszert vészhelyzetre tervezték. Mivel a földi emberek irtóznak a repüléstől, rengeteg a szabad hely. Nem olcsó mulatság, de a bankszámlájukon bőven van rá fedezet.

Ariel keresni kezdte levéltárcájában a hitelkártyáját. Valódi emlék,

vagy csak álmodta, hogy a kézitáskáját elejtette a gyorsforgalmi mozgópályán? Csak álom lehetett, vagy pedig R. David kicserélte ezt is a személyi kártyájával együtt. – Ellenőrzik a készpénzfelhasználásunkat? – kérdezte.

– Ez lehetetlen. A személyiségvédelmi törvények tiltják a Földön, hogy ellenőrizzék vagy felülvizsgálják a pénzügyi műveleteket. Mivel pénzért csak apróbb fényűzési cikkeket lehet vásárolni, nem is csoda.

– Hogyan juthatunk el a repülőterre?

R. David részletesen elmagyarázta, miként érhetik el a gyorsforgalmi mozgópályán LAMBERT FIELD-et. Miután Derec pihent néhány percig, kerestek kint egy infófülkét, és távhívással helyet foglaltak a legközelebbi New York-i járatra. Két órán át szívdobogva várták a TNYH embereinek kopogását az ajtón, végül kimerészkedtek a lakásból, és Ariel szívből remélte, hogy utolsó alkalommal vágtak neki a folyosók és mozgópályák labirintusának a városon át.

Útjuk minden egyes lépése újabb emlékeket idézett fel az amnéziás fertőzés kritikus szakasza előtti időkből. Ezúttal csak az észak-déli csarnokig utaztak a mozgópályán, majd átszálltak, és sokkal tovább haladtak észak felé, mint amekkora távolságot keleti irányban tettek meg korábbi kirándulásuk alkalmából: BRENTWOOD, RICHMOND HEIGHTS, CLAYTON, UNIVERSITY CITY, VINITA PARK, CHARLACK, a régi idők területi felosztásának emlékei. ST. JOHN, COOL VALLEY, KINLOCH.

És, miután harminc percig álldogáltak már a mozgósávokon, miközben Ariel attól rettegett, hogy Derec bármelyik pillanatban összeesik, végre meglátták a feliratot: LAMBERT FIELD REPÜLŐTÉR, KIJÁRAT BALRA.

St. Louis városának hétmillió lakosához képest igencsak álmos helynek látszott a reptér. Csupán egyetlen jegyárúsító-ablak volt nyitva egy halk szavú pénztárossal, a várótermekben pedig alig pár ember üldögélt némán és mosolytalanul. Hamarosan szólították őket a gépükhöz.

Nemcsak a repülőhöz vezető utasfolyosó, hanem a felszállópálya is fedett volt! A gép oldalán sehol egy ablak! Így választhattak, hogy alszanak, vagy az előttük lévő ülésre szerelt képernyőn nézik a szórakoztató műsorokat és a híreket. A földlakók rendszerint éjszaka utaztak, rajtuk kívül a másik öt utas – Arielben felrémlett a mozgópályákon nyüzsgő milliányi ember! – az alvást választotta, már akinek sikerült. A legtöbben túlságosan idegesek voltak ahhoz, hogy megpróbálják. Derec viszont egészen New Yorkig szundított, Ariel mély megelégedésére. Ő maga is jórészt végigaludta a repülőutat. S az

külön örömmel töltötte el, hogy a levegőben és a két repülőtéren senki sem szólt hozzájuk, sőt ügyet sem vetett rájuk.

14. fejezet

A CSILLAGOK

Derec megkönnyebbülten és csodálattal nézett fel az űrhajóra. Nem hittem, hogy sikerül.

– Még nem vagyunk benne – jegyezte meg Ariel nyomatékosan. Az ifjú odalépett a járműhöz, és az oldalán egy nyílásba csúsztatta személyazonossági kártyáját. Néhány pillanattal később a gép felnyílt. – Hát persze – mormolta –, R. David kompatibilis kártyával látott el bennünket. .

Az űrhajó csaknem egyezett azzal a Csillagkereső típusal, amelyet keringési pályán hagytak a Kappa Ceti körül. A Földön kissé nehézkesen lehetett mozogni benne, de ez természetes volt. Lassan kúsztak fölfelé az orrban elhelyezkedő vezérlőfülkéhez.

Ariel könnyedén mászott, akárcsak Derec, aki megkönnyebbülten látta, milyen gyorsan nyeri vissza erejét a lány. Miután az éjszaka sikerült aludnia, a fiatalember jobban érezte magát, mint hetekkel ezelőtt, bár tisztában volt vele, hogy energiatartalékai még igencsak szűkösek. Így hát miután felértek, megkönnyebbülten dőlt hátra a gyorsulásgátló ülésben.

– Kérem az ellenőrző listát – szólalt meg, miután lenyomta az ŰRHAJÓ billentyűt. A hangparancsnak engedelmeskedve a jármű kivetítette a jegyzéket egy képernyőre, és ezen gondosan végigmentek. Néhány pontot személyesen kellett ellenőrizni, legfőképpen az élelmet. Ariel aggódva jelentette, hogy szűkös a készlet.

– Csak a legszükségesebbeket találtam: néhány csomag sugár-tartósított élelmiszert és pár doboz konzervet.

Derec tétovázott. Ebből komoly baj lehet. – Mi a véleményed? – Szerintem kockáztassuk meg! – mondta Ariel. – A terrik őrjöngeni fognak az eltűnésünk miatt. Ha ellenőrzik a számítógépes adatokat, könnyen ráakadhatnak erre az űrlakók világából érkezett űrhajóra. Ne ringasd magad abban a hitben, hogy nem figyelnek gondosan minden fel- és leszállást!

Természetesen nem tudnak közbeavatkozni; a földlakók nem tartották szigorú ellenőrzés alatt légikikötőjüket, hiszen űrhajóból csak egy párat üzemeltettek. Mégis, ha Ariellel együtt élelmiszereket kezdenek vásárolni...

– Jól van! Indulunk!

Amikor Derec engedélyt kért a felszállásra, készségesen megadták neki. Bekapcsolta a sugárhajtóműveket, és felfűtötte a mikroatom-máglyát. A csövekből tompa dübörgés tört elő. Bekapcsolta a légszívásos üzemmódot, amint szert tettek egy kis sebességre, és erős gyorsulású, energiatakarékos röppályán száguldottak ki a világűrbe. Néhány perc múlva már a jármű oldalának irányában derengett a nagy kék földgömb.

– És most merre? – kérdezte Ariel.

Bizonyos műszaki előnyt jelentett, ha az űrhajót az elérni kívánt céltárgy felé irányították, mert az eredeti sebesség nem változott meg a hipertéren való áthaladás közben. De a kiigazítást elvégezhetik az út másik felében is.

– Egyenesen kifelé! – hangzott Derec utasítása. – Nem mintha üldözéstől tartanék, de...

– Rendben van.

Az "egyenesen kifelé" a Föld keringési irányát jelentette. Ariel kiszámította üzemanyag-tartalékukat, és Derec úgy döntött, hogy ennek húsz százalékát használja fel. A többit inkább a kormányműveletekre hagyta. A hajtóművekben nem sokáig tartott az égés, és amikor leállt a gázsugár, a Föld alig változott mögöttük, csupán még közelebb került az űrhajó tengelyéhez és egy picit "összement". Most azonban már a delta-V sebességfal választotta el őket tőle: ha bármilyen űrhajó el akarta volna kapni őket, szert kellett volna tennie erre a sebességekülönbségre – az ő delta-V-jükre.

– Most már időmilliomosok vagyunk- sóhajtott Derec fáradtan. A gyorsulás még a súlytalanság állapotában is belenyomta az ülésbe.

– Mit gondolsz, felszereljük a hűtőrendszert? – kérdezte Ariel. Derec szinte szédült a kimerültségtől, amikor arra gondolt, hogy most űrruhában kirándulást kell tennie a hajó oldalán. Aztán eszébe jutott: *Hát persze, Ariel is elvégezheti a munkát. Már nem beteg.*

Gyors gyógyulásához képest azonban a lány még gyengének érezte magát, és Derec sem erőltette a dolgot.

– Egy-két hétig tart az egész – jegyezte meg. – Szerintem ennyit kibír az űrhajó, hiszen csak két emberről van szó.

Ariel bólintott. – Figyelj, hogy érzed magad? Az alvás után lábra kaptál, de még betegnek látszol. Attól még nem gyógyultál meg, hogy tudod, mi játszódik le benned.

Ez igaz volt. – Pillanatnyilag fáradtnak érzem magam. Miért kérded?

– Szeretnék beszélgetni veled Robotvárosról. És mindarról, amin

keresztülmentünk, kezdve Aranimas úrhajójának vezérlőtermétől a Rockliffe-úrállomásra érkezésünkig.

Tágra nyílt szemmel, élénk érdeklődéssel nézett Derecre. – Szeretném, ha minden segítséget megadnál, hogy visszanyerjem az emlékezetemet.

Ezt az ifjú megértette. – Természetesen örömmel segítek. Bárcsak több hasznotat vennéd.

Ariel ajkai hangtalanul szétnyíltak, majd összezárultak, és a lány elpirult. – Derec... – kezdte. – Én... szóval, sajnálom, hogy nem meséltem többet rólad... rólunk. De nem tehettem! Nem árulhattam el neked, hogy amnéziás fertőzésem van. És... és nem mesélhetek arról... mi volt köztünk azelőtt. Olyan bizonytalanok az emlékeim... Annyi minden elveszett, és nem tudom, mennyire bízhatom abban, ami megmaradt. Sajnálom... de valahogy minden túl ködös... és túl fájdalmas.

A betegség szinte természetfölötti tisztánlátást kölcsönözhet az emberi elmének. Ezt a lányt hajdan száműzték és kitagadták csak azért, mert elkapott egy szörnyű betegséget. – Ez természetes – nyugtatta Derec.

Világosan látta, milyen sokféleképpen érez iránta Ariel – vonzódás és visszautasítás, fájdalom és öröm kavargott a lány emlékeiben. Azokban az emlékekben, amelyeket nem osztott meg vele, és amelyekben már Ariel sem tudott bízni.

– Nem kell szabadkoznod – mondta Derec gyengéden. – Semmi sem történt közöttünk, amióta találkoztunk Aranimas vezérlőtermében. Ami pedig korábbi emlékeidet illeti, akár valódiak, akár nem, voltaképpen egy másik, elfelejtett személyhez kötődnek... akinek még a nevét sem tudom.

Halvány mosoly jelent meg a lány arcán. – Igaz, az a másik... személy feledésbe merült. Tökéletesen igaz. Te másvalaki vagy, Derec... Nem bánod, ha nem mondom meg neked... az ő nevét? Nem is biztos, hogy tényleg tudom. Ezenkívül sokkal könnyebb úgy gondolnom rád, hogy te Derec vagy...

Apró, éles fájdalom hasított a fiúba. Múltjának hiányát mindig olyan ürnek érezte, amelytől egy percre sem szabadult. – Természetesen nem bánom – mondta sóhajtva. – Bizonyos dolgok fontosabbak minden másnál. Nekem fontosabb vagy minden emléknél.

Ezt kétségtelenül őszintén érezte.

– Ó, Derec! – Ariel feléje hajolt, viharosan átölelte, és ettől mindketten pörögve, nevetve sodródtak a kis úrhajó légtérén át, majd nekiütköztek a válaszfalnak meg a vezérlőasztalnak, amelyen

szerencsére már rajta volt a védőburkolat.

Egy hétig vesztegelni a Föld térségében több szempontból is kockázatos, gondolta Derec, de nem akart több üzemanyagot elhasználni a kelletnél. Az újratöltés bizonyos szempontból nem jelentett gondot: a rakéta mikroatommáglyája egyszerűen felhevítette a munkaközeget, és rendkívül nagy sebességgel lökte hátrafelé. Csaknem bármilyen anyag megfelelt erre a célra, a vízben elkevert kőpor – az iszap – különösen jó munkaközegnek bizonyult, és csaknem bárhol hozzá lehetett jutni. A második legjobb változatot a víz jelentette: az úrhajót az iszap kezelésére tervezték, szivattyúi így még könnyebben boldogultak a vízzel. Ezeket az anyagokat pedig bárhol fel lehetett szedni az úrben vagy a bolygókon.

De talán nem lesz idejük arra, hogy megálljanak, és tíz órát bíbelődjenek a feltöltéssel. Az is előfordulhat, hogy üzemanyagban gazdag térségre bukkannak, csak éppen már nincs tartalék üzemanyaguk a szükséges kormányműveletek végrehajtásához.

Ariel maga is gyakorlott pilóta volt, több alkalommal utazott már egyedül – azt persze nem tudta Derec, hogy mennyit –, mielőtt Aranimas fogságába esett. Ám sokkal meggondolatlanabb volt őnála.

– Ha az egész időt sodródva töltjük, miért nem tesszük biztonságosabb helyen... a Kappa Cetinél? Vagy Robotváros közelében?

– Ha üldözőbe vesznek bennünket, be kell kapcsolnunk a hajtóműveket – mondta Derec. – Ez azt jelenti, még több üzemanyagot kell majd elhasználnunk Robotváros közelében, hogy csökkentjük a sebességünket.

– Pedig szerintem sietnünk kellene – makacszkodott a lány. Derec, nem tetszik nekem az állapotod. Nem hiszem, hogy javul az egészséged. Mintha újra és újra emlékezetkiesési rohamaid volnának.

Valóban, időnként működésbe lépett a monitor, és a fiatalember vérében áramló chemfetek egyhangú zümmögéssel tájékoztatták tudatát, hogy megoldották ezt vagy azt a nehézséget, fejlődésükben elérték ezt vagy azt a mérföldkövet. Derec feltételezte, hogy mindez rendkívül értékes lenne Avery doktornak, neki azonban semmit sem jelentett. Mégsem tudta kizárni tudatából a zavaró híradásokat.

– Legalább nem kapnak el többé a görcsök – vigasztalta magát. Azt az egy esetet kivéve valóban nem jelentkezett újabb görcsös roham, de Ariel emlékezetében még élénken élt a rémület. Derec legalább annak örülhetett, hogy nem látta akkor saját magát. – Az emlékezetzavarok mellel időnként nálad is jelentkeznek – mondta Arielnek.

A lány bólintott. – Látom, veled is ugyanaz történik... időnként benned is felvillannak emlékek, méghozzá olyan élénken, ahogy átélted

őket.

– Rendszerint álomban jönnek elő, így aztán el is felejttem őket –
legyintett Derec.

Saját múltjához képest a lány emlékei tömegesen tértek vissza. Ariel persze nem összefüggő egészként fedezte fel korábbi életét, csupán elszórt töredékek bukkantak fel tudatában. Mint egy könyv kitépott lapjai, amelyek szerteszóródtak a szélben, aztán az egyik egy fa ágain, a másik egy ház oldalán akadt fenn.

Miután négy napja távolodtak a Földtől, az anyabolygó már csupán kékeszöld csillagként ragyogott mögöttük, és egyre közelebb kerültek a Solhoz. Derec és Ariel elhatározta, hogy a biztonság kedvéért megnyitja a hiperhullámú csatornát. Hívást küldtek Wolrufnak és Mandelbrotnak a Kappa Ceti közelébe, ám nem kaptak választ.

– At tudod hangolni az elemeket, hogy ugyanazon a hullámhosszon menjen az adás, amin a Perihélium kulcsa működik? – kérdezte Ariel.

Annak idején az ifjú elmondta neki, milyen következtetésre jutott Avery úrhajójának, a másik Csillagkeresőnek a hiperhullámú hibájával kapcsolatban, ám akkor lázas állapota miatt a lány semmit sem jegyzett meg ebből.

Derec komoran csóválta a fejét. – Ehhez precíziós szerszámokra és alapos vizsgálatra van szükség. Először is meg kellene állapítani, hogy a Kulcs elektrosztatikus töltése milyen hullámhosszon sugároz.

– Talán az úrhajókéval egyezik?

– Talán... tulajdonképpen valószínű. – A hiperhullámoknak ez a statikus rádiózavara hozzátartozott a szokásos összeköttetésekhez, de a berendezések ezt kiszűrték. – Hallottál te már olyan hiperhullámú összeköttetésről, amelyet arra terveztek, hogy *felfogja az* elektrosztatikus zavarokat?

Ariel kissé elmosolyodott, és megrázta a fejét.

Egy hete távolodtak a Földtől, amikor elkezdték a számításokat az űrugráshoz, hogy a Kappa Ceti közelébe jussanak.

– Nem telt el túl sok idő – jegyezte meg a lány. – Wolruf élelmiszerkészlete kitart, és az energiával sem lehet gondjuk. A mikroatommáglya még évekig működhet. Annyi üzemanyaguk pedig biztosan van, amennyi egy kis manőverezéshez szükséges. Így végső soron, ha üldözik őket, akár egyetlen űrugrással eltávozhatnak a Kappa Cetitől, egy másikkal pedig visszatérhetnek.

– Akkor még mindig ott kell keringeniük. Merre kalandoznának nélkülünk, csillagtérképek hiányában?

A lánynak fogalma sem volt róla.

Amikor Derec és Ariel New Yorkban az úrhajó fedélzetére lépett,

elsőként a csillagtérképeket ellenőrizték. Teljes készletet találtak, de ha nem lett volna, kérhettek volna másolatot az irányítóroryból. Nyomban átsugározták volna nekik, mindenféle kérdezősködés nélkül.

– Egyszerűbb a számítás, ha egyetlen űrgrássl jutunk el a Kappa Cetihez – mondta Derec. – Viszont határozottan bizonytalanabb megoldás.

Ariel három űrgrást számított ki, és társa nagyjából egyetértett vele. – Csak az a baj, hogy a Kappa Ceti szinte pontosan a hátunk mögött helyezkedik el. Első ugrásunkkal bejuthatunk a hipertérbe, de ez alaposan megerőlteti a motorokat. Azt javaslom, ugorjunk inkább a Procyonhoz, ez elég közel esik repülési útvonalunkhoz, aztán tegyünk meg körülötte egy bizonyos keringési szakaszt, és akkor a hajtóművek begyújtásával úgy szakadunk el tőle, hogy egyenes irányban haladunk a teáttalad számított első űrgrás felé.

A lány az ajkába harapott, és azt mondta: – Sajnálom. Tudom, túlságosan meggondolatlan vagyok. Talán mert védett gyermekkorom volt, amikor még senki sem bántott.

Derec fanyarul elmosolyodott. – El kell árulnom, hogy új életem néhány rövid hónapja során megtanultam tisztelni a véletleneket. Első közelítésben tehát megoldották a feladatot, így csak az maradt hátra, hogy a konkrét számokat betáplálják a számítógépbe, és ráhagyják az űrgrás egyenleteinek megoldását. Ismerniük kell pontos sebességüket és irányukat bizonyos tőrészhatáron belül, így tudni fogják, mire számíthatnak, amikor a Procyon gravitációjának ölelő karjaiban kötnek ki.

Ariel a műszerek fölé hajolt, míg Derec remegő ujjakkal próbálta felkészíteni a számítógépet az első űrgrásra.

Kisvártatva megszólalt: – Ariel, el tudod végezni helyettem? Képtelen vagyok koncentrálni, és az ujjaim is... mintha gumiból volnának.

A lány nyugtalanul pillantott rá. – Ettől tartottam... hogy megint belázadosz. – Utazásuk során már kétszer felszökött a fiatalember testhőmérséklete, amikor a chemfetek új fejlődési szakaszhoz érkeztek, és ezért megváltoztatták környezetüket: Derec szervezetét.

Az ifjú megpróbálta leküzdeni félelmét. El nem tudta képzelni, mi a végső célja a chemfeteknek, és "beszélni" sem tudott velük. De ami még rosszabb: arról sem volt fogalma, ő maga fertőző-e. Boldog összelelkezésük óta még azt is elkerülték, hogy megérintsék egymást, nehogy esetleg Ariel is elkapja a furcsa kórt.

A chemfetek meg is ölhetnek – lehet, hogy az sem számít nekik, gondolta Derec.

– Nem lesz semmi baj – mondta kissé remegő hangon Ariel. Vegyél be lázcsillapítót. Ha szundítasz egy keveset, biztosan jobban leszel.

Meggyőzően hangzott. A gyógyszer a legutóbbi lázát is csillapította, gondolta Derec. Óvatosan kortyolta a sűrű folyadékot kissé bedagadt torka meg a súlytalanság állapota miatt, amikor Ariel felkiáltott.

– Igen? – szólalt meg Derec elakadó lélegzettel, és még örülhetett, hogy nem fulladt meg a folyadéktól.

– Űrhajó közeledik felénk!

Üldözők a Földről?

A Csillagkereső érzékelőberendezései nem túl hatékonyan működtek. Főként meteorokat kellett jelezniük, rendszerint ezek okoztak riadalmat. A meteorok azonban nem haladnak nagy sebességgel. Ez a tárgy valósággal száguldott feléjük. Az érzékelő két pontot jelzett, és Derec – aki halántéka mögött vad lüktetést érzett – végül arra a következtetésre jutott, hogy üldözőjük egy sokkal lassabban mozgó sziklatömb mögül bújít elő.

– Szereznünk kellene róla valamilyen képet – mondta Ariel.

– Szerintem még túl messze van a vizuális megfigyeléshez közölte ellenvéleményét Derec. Hunyorított néhányat, hogy látásélessége helyreálljon. – Bárcsak lennének neutrínódetektoraink!

Minden atomerőműből neutrínók repülnek szét, és senki sem veszi a fáradságot, hogy leányékolja őket. A neutrínósugárzás alapján felbecsülhetnék az űrhajó hajtóművének teljesítményét és ezzel a jármű méretét. Persze egy hadiűrhajónak és egy közepes teherűrhajónak hasonló tömegű lehet az erőműve, de kevés információ is jobb a semminél.

– Hősugárzás?

– Pillanatnyilag nem működnek a hajtóművei – jelentette a lány a boloméerre pillantva. – Bizonyára már napokkal ezelőtt felfedezett bennünket, és akkor hajtotta végre a gyorsítást, hogy elfogjon minket.

– Rajta, tápláld be az űrgrásunkat a komputerbe! – utasította Derec. Ennél jobbat nem tudott kitalálni. – Mennyi időt vesz igénybe?

– Túl sokat – mondta komoran a lány. – De azért igazad van. Ez a legjobb esélyünk a menekülésre, különösen akkor, ha ez földi járőrhajó. Bizonyára követ bennünket.

Az ifjú épp azt akarta mondani, hogy úgysem számít, de aztán csak annyi tört ki belőle: – Az ég szakadjon rájuk!

Arra készültek, hogy a Procyon közelébe kormányozzák magukat – egy hét alatt elérhették volna a bolygórendszert, ezalatt azonban a nagyobbik űrhajó elkaphatta volna őket. És ott sem találtak volna maguknak több segítséget.

Derec megragadta az utolsó szalmaszálat. – Nagyobb űrhajóhoz több üzemanyag kell. És mi lenne, ha nem tudná követni a mi ravasz irányváltásainkat?...

– És még te nevezel engem meggondolatlanak? Inkább ne fogadjunk erre, jó?

– A fenébe!

A másik pilóta nem manőverezett: teljes lendülettel hátulról közelítette meg útvonalukat, hogy feltartóztassa őket. Hegyesszögben keresztezi majd pályájukat, megelőzi őket, aztán befékez, és bevárja, amíg a karjaiba sodródnak. Hozzájuk képest viszonylag gyorsan mozgott, legalábbis sokkal sebesebben annál a sziklatömbnél, amely mögül előbukkant. Előbb-utóbb bekapcsolja fékező hajtóművét, vagy menthetetlenül elszáguul mellettük.

Derecék számára három lehetőség maradt: vagy bekapcsolják a saját rakétáikat a gyorsításhoz, vagy elfordítják az űrhajót és a hajtóművekkel lelassítják magukat, vagy végrehajtják az űrugrást. Még lenne idő felkészíteni rá a számítógépet, mert a vakon végrehajtott ugrás nem vezet a biztos halálba, csak éppen reménytelenül elveszhetnek a galaxis – vagy a galaxisok – mérhetetlen térségében! A hipertérben ugyanis a hagyományos világegyetem minden részétől egyenlő távolságban vannak.

És egy negyedik lehetőség: kilencven fokkal elfordítják az űrhajót, így oldalirányban menekülnek.

Ariel nem vette számításba ezt a változatot, és Derec sem gondolta komolyan. Üzemanyaguk húsz százalékának felhasználásával érték el jelenlegi sebességüket. Ezt mindenképpen meg kell őrizniük, függetlenül attól, mennyire sodródnak félre pályájuktól. Még újabb húsz százalék üzemanyagra lenne szükségük, hogy az űrhajót alig negyvenöt fokkal elfordítsák, ami eléggé jelentéktelen irányváltás.

– Kérjek segítséget? – kérdezte Ariel bizonytalanul.

– Húsz percen belül a nyakunkon lesz – mondta Derec borúsan. Tudta, úgysem kaphatnának segítséget idejében. – Hacsak nem gyorsítja fel magát a mi irányunkban.

– Valószínűtlen.

– Hát ez igaz. – Nehezen forgott Derec agya. A feléjük száguuló űrhajó nem akarhat még nagyobb sebességre szert tenni. Elég lesz lefékeznie, amikor elhalad mellettük.

– Annyit azért feltételezhetünk, hogy egy földi járőrhajó nem tüzel ránk alapos ok nélkül – mondta Ariel. – Ezért azt javaslom, beszéljünk velük udvariasan, ám őrizzük meg pályánkat és sebességünket. Szükség esetén rákapcsolhatunk...

– Szerinted ez földi járőrhajó? – kérdezte kétkedve Derec, aztán bólintott. – De egy űrlakójárműből sem lőnének ránk...

– Egy űrlakó rádión hívna bennünket – vágott közbe Ariel. Nézzünk szembe a valósággal! Akárki közeledik is... ellenség.

– Mielőtt eléri a közelpontot, még felmérhetjük a Solhoz viszonyított pályánkat és sebességünket – bólintott beleegyezően Derec. – Bármikor rászánhatjuk magunkat az úrugrásra, most, hogy már megkaptad a valószínűségi bemenetet.

Az ellenséges űrhajó persze nem akart összeütközni velük, legkisebb megközelítési távolsága volt a "közelpont". A két űrhajó ennél messzebb halad el majd egymástól – ekkor az ellenség előttük lesz.

– És nem fogjuk ingerelni őket... – fejezte be Ariel.

– Ugyan, mivel? – kérdezte az ifjú kissé kóválygó fejjel. – Tudod jól, mire gondolok.

Derec ekkor kapcsolt: – Van egy fegyverünk...

– A kommkészülék! – kiáltott közbe a lány, amint a kristályosan recsegő hang betört a vezérlőfülkébe. – Remélem, nem űrlakóhajó – jegyezte meg szorongva, amint bekapcsolta a kommunikációs csatornát.

Aztán döbbenten meredtek az ismerős arcra, amely megjelent a fejük fölött a háromdimenziós vetítőben.

15. fejezet

ARANIMAS

Nem lehet igaz, gondolta Ariel, ez Aranimas!

Az idegen kalóz hideg tekintettel méregette őket.

Ez az ábrázat alig emlékeztetett emberi arcra, inkább gyíkyszerű jegyek uralták. Koponyája két oldalán ültek szemei. Nem voltak elég közel egymáshoz, hogy térlátást biztosítsanak – de idegesítő módon Aranimast ez nem nagyon zavarta. Általában egyik szemét rajta tartotta azon a tárgyon, amelyet meg akart figyelni, míg a másikat ide-oda forgatta, nyilván peremlátás végett.

Ebben a pillanatban mindkét szemét Derecre meresztette. Derrrec! – mondta. Ennél a magas, trillázó hangnál gyűlöletesebbet még életében nem hallott a lány. – Arrriell!

Miközben figyelte őket, megváltoztatta a kommu gyűjtőtávolságát, így anélkül, hogy megmozdult volna, hirtelen távolodni kezdett, és derékig láthatóvá vált ember formájú alakja. Ebből a nézőpontból nem tűnt olyan idegenszerűnek, de mindketten talákoztak már vele személyesen. Tudták róla: ülve is olyan magas, mint Derec állva, és aránytalanul hosszú karjaival háromszor akkora távközt foghat át, mint egy földi halandó. Éppen elégszer látták már inas testét, vékony nyakát, hegyesen domborodó, gyér szőrzetű fejét és sápadt bőrét. Sötét szemei most haragtól szikráztak.

– Hol van a Perihélium kulcsa? Elszöktetek vele ahelyett, hogy a robotokhoz vezetetek volna.

Egy pillanatra elállt a lélegzetük – Derec csak nyelni tudott, és a megrázkódtatástól még a betegségéről is elfeledkezett –, aztán Ariel szólalt meg alig észrevehető remegéssel a hangjában: Elvesztettük az űrhajó roncsában. Kór... kórházban voltunk a Földön...

– Hazudsz! Háromszor érzékelttem a Kulcs elektrosztatikus kisülését erről a bolygóról. Először néhány héttel ezelőtt, amikor a jel valahol másutt kezdődött. A másik kettő ugyanitt kezdődött és fejeződött be. Csak a Kulcs sugároz ilyen jeleket!

Sápadtan pillantottak egymásra. Mielőtt bármelyikük megszólalhatott volna, a kalóz előhúzott a zsebéből egy apró, fénylő aranyceruzát. Arielt légszomj fogta el, és Derec is nyeldekelni kezdett. A fájdalomserkentő! Nem hasonlított az emberi idegkorbácsra, mégis

sokkal erősebb volt annál. Vagy talán csak Aranimas használta kegyetlenebbül. Megfelelő fokozatban az idegkorbáczhoz hasonlóan nem okozott sérülést, de egynél több "kezelést" senki sem bírt ki anélkül, hogy meg ne tört volna az ellenállása.

– Elmondtok majd mindent, és bevalljátok az igazságot, vagy szép lassan megöllek benneteket ezzel.

Nem kételkedtek a kalóz szavaiban. De nem is fog kihallgatni senkit, amíg darabokra nem szedte az űrhajót. Nem adhatták át neki a Kulcsot, még ha hasznát vehette volna is – noha csak emberekre volt hangolva –, mert egyebek között robotokat akart rabolni: mindenáron hatalomhoz akart jutni.

Derec előrenyúlt, és elzárta a csatornát.

– Van még egy lehetőségünk – fordult a lány felé. – Újból használjuk a Kulcsot, aztán felhívjuk Donovan ügynököt, és az egész ügyet rábízzuk a TNYH-ra meg az illetékes űrlakó-képviselőre a Földön. Vagy... magunk próbálunk meg elbánni Aranimasszal.

– Elbánni... hogyan?

– Nem alkura gondolok. Neked használnod kell a Kulcsot, Ariel. – Terve egyre határozottabban körvonalazódott, miközben beszélt. – Orral nekimehetnék annak az esetlen űrhajónak, amikor a közelünkbe ér.

Ariel elsápadt. – Szó sem lehet róla, Derec!

– Pedig ez az egyetlen megoldás! Nem maradhat életben. Túl veszélyes...

– De... – A lány arca felderült. – Használhatjuk a Kulcsot az utolsó pillanatban is.

Derec ránézett, és szervezetében az adrenalin hormon hulláma, amely elmosta még a betegségét is, lassan veszített hatásából. A lány elhatározta, társa nélkül nem veszi igénybe a Kulcsot, és valószínűleg erre Derec is ráébredt.

– Rendben van! Megjátsszuk, mintha megadnánk magunkat... Odanyúlt a komphoz, a lány azonban megragadta a csuklóját. – Nem, Derec, ez nem válik be! Ha a közelünkbe ér, nem hagyja működőképes állapotban az űrhajónkat!

– Csupán ez az esélyünk maradt – mondta az ifjú. – Egyetlen fegyverünk a sugárhajtómű... és az űrhajó döfőorra! Legszívesebben rádurrantanám a hajtórakétát, de sohasem fog elélni kerülni.

Ariel sóhajtott, mert neki sem jutott eszébe jobb megoldás.

– Jól van. Menj a Kulcsért! Addig irányítom az űrhajót. Derec megkönnyebbülten bólintott. Nem volt a legjobb formában.

Amikor újból ráálltak a kommcatornára, Aranimas olyan

embertelenül éles hangon vonított, hogy a lány vacogni kezdett tőle.

– Ne merészeljétek újból megszakítani a távkapcsolatot, emberi lények! Ne...

– Minden rendben! Tanácskoztunk, és megegyeztünk, hogy elfogadjuk a követeléseidet – szölt közbe a lány. – Cserébe csupán azt kérjük, hogy szavatold életünket, vagy a szemed láttára tesszük tönkre a Kulcsot.

– Ne merészeljétek! Megöllek mindkettőtöket...

– Akkor már bajosan, ha előbb mi végzünk magunkkal – mondta Derec fáradtan, olyan hangsúllyal, ahogyan az apa bánik rakoncátlankodó csemetéjével. – Az ígéretedet akarjuk.

Az idegen elnémult, vérfagyasztó tekintettel meredt rájuk, majd megszólalt: – Jól van. Szavamat adom, nem ölök meg benneteket, ha sértetlenül átadjátok a Kulcsot.

Arielben felöltött egy pillanatra, vajon a kalóz betartaná-e ígéretét. De nem számít, Derecnek igaza van. Az idegennek meg kell halnia. Szánalom suhant át benne az értelmetlen és értelem nélküli narwék iránt, akiket Aranimas rabszolgaként dolgoztatott úrhajóján.

Derec előhúzta ingéből a Kulcsot, és megmutatta a kalóznak. Mialatt Aranimas mohón bámulta, Ariel, mintegy mellékesen, megkérdezte a vezérlőpult mellől: – Odakormányozzuk magunkat hozzád?

– Nem, majd én.

Néhány feszült perc telt el, miközben az idegen levette róluk tekintetét, odahajolt vezérlőpultjához, elfordította úrhajóját, s várt, várt, csak várt. Aztán begyújtotta hajtóműveit, és elindult feléjük. A gyorsítás végén az úrhajó még mindig eléggé lassan közeledett. Megint elfordult kissé. Most már világosan láthatóvá vált a több mint fél tucat hajótörzsből összerótt ormótlan szerkezet. Hogyan tudta Aranimas számítógép nélkül egyensúlyban tartani a jármű tömegközéppontját úgy, hogy a hajtórakéták nem pörgették meg, Ariel el sem tudta képzelni.

Túl közel került, gondolta rémülten. Nem maradt idejük, hogy kellő sebességre tegyenek szert az ütközéshez – vagy a Kulcs használatához! Még alig tudatosodott ez benne, Derec máris kezdte sorra elfordítani a Kulcs sarkait. Ekkor a kellő csapáshoz megperdítette a hajótestet: teljes erővel beletaposott az elfordított rakétahajtómű gyorsítópédáljába, mert az úrhajó másodlagos berendezései – a giroszkópok – kevesebb üzemanyagot fogyasztottak ugyan, de sokkal gyengébb erőt fejtettek ki.

Noha Aranimas ormótlan tákormányon repült, ügyes pilóta volt – járműve pedig akár egy úrbéli csatahajó. Még a végében, a

rakétahajtóművek közelében is megfelelő érzékelők helyezkedtek el. A kalóz észrevette manőverüket, és oldalra rugaszkodott anélkül, hogy újból ordítani kezdett volna velük a kommcasatornán.

Ariel ránézett Derecre, akit a gyorsulás az ülésbe szorított: a Kulcs már készen állt, de ők még nem. Az idegen űrhajó föléjük került, aztán az oldalukhoz; hiába küszködött a lány, hogy járművük orrát felé fordítsa. Elkésett – Aranimas elsiklott mellettük.

Ariel nyomban leállította a sugárhajtást, de úgy fordította tovább a hajót, hogy ne kerüljön túl messze Aranimas űrhajójától, és a kalóz tüzei se vehessék célba. Az idegen, amikor meglátta, merre fordul a lány, még több tolóerővel próbálta oldalra lökni járművét, hogy szélesítse a kettőjük közötti rést.

Az összecsapás kezdete óta első ízben hallották meg Aranimas ordítását. Ariel azon igyekezett, hogy egy vonalba kerüljön az idegen űrhajóval, ezért nem is nézett a képernyőre.

– Megmozdult a kötömb! – kiáltotta Derec.

A hatalmas szikla, amely eddig mögöttük sodródott és fokozatosan beérte őket, egyszer csak elindult feléjük a szabványos gravitációs gyorsulással – a bolométer egy rakétahajtómű magas hőmérsékletét jelezte.

A vezérlőpult képernyőjén Wolruf arca jelent meg Aranimas elhalványuló alakja mellett.

– Tarrtsatok ki, Derec! Márr 'övök!

Aranimas értelmetlen szavakat kiabált, és hatalmas űrhajójából vakító energiasugarak kezdték bombázni a sziklát. A kötömb rétegei izzó felhők módjára gőzölögtek el a lézerágyúk nyomán. Ugyanezek a félelmetes fegyverek az abszolút nulla fok közelében több köbméteres jég- és hótömböket olvasztottak fel a fagyos kisbolygón, ahol Aranimas először akadt rá Derecre.

A törékeny kőburkolat alatt egy másik Csillagkereső, saját űrhajójuk hasonmása rejtőzött.

Ariel látása egy pillanatra elhomályosult, amikor csúcsteljesítményen kezdte járatni a hajtóműveket. Amint megfelelő idejű gyorsulás után hirtelen kikapcsolta őket, feje nekinyomódott az üléstámlának, és az űrhajó ismét Aranimas járműve felé rohant. A kalóz megpróbált pörögve kitérni előlük. Aztán valami óriási tömeg ütődött űrhajójuk oldalához, amitől a burkolat úgy kondult meg, akár egy harang.

– Léket kaptunk! – zihálta Derec, de a lány nem tudott vele foglalkozni. Be kellett várniuk Wolrufot...

Aranimas újból megpörgette hossz tengelye körül hatalmas űrhajóját, és ismét begyújtotta hajtóműveit, hogy elkerülje őket, de ezáltal tüzei

is elveszítették célpontjukat. *Még szerencse, hogy nem számítógép vezérli a lézerágyúit*, gondolta Ariel.

Pillanatok alatt döntenie kellett az újabb taktikáról. Másodperceken belül elsiklanak az idegen űrhajó mellett, túl korán ahhoz, hogy űrhajójuk orrát felé fordítsák. Aranimas már észrevette szándékukat, ezért megpróbál védekezni. Így hát nem maradt más hátra: Ariel megpördítette járművet, és most már űrhajójuk vége nézett az ellenség felé.

A megfelelő pillanatban begyűjtotta a hajtóműveket. Az óriási lángcsóva lecsapott Aranimas űrhajójára. Az egész szerkezet megremegett, majd különféle méretű roncsdarabok zúdultak ki belőle. Ariel nem vágyott rá hogy lássa, nekiütköznek-e ezek a részek az űrhajójuknak.

Szemvillanásnyi idő alatt elrugaszkodtak a kalózárműtől, lángsugaruk visszavert fénye is elhalványult, Aranimas pedig ismét mozgásba lendült, és a behemót hajótest különböző pontjain tüzek villantak fel. Aztán vakító fény lobbant, űrhajójuk úgy beleremegett az ütésbe, mint egy gigantikus gong, majd zökkent egyet, miközben Ariel feje az üléstámaszon táncolt, és felsívítottak a vészjelzők. Derec mondott valamit, a lány pedig olyan gyorsan pördítette meg az űrhajót, amennyire csak remegő kezeivel képes volt rá. *Elhibáztam!*, gondolta. Nem lett volna szabad eltávolodniuk Aranimas monstrumától. Most már olyan messze sodródtak, hogy a tűzerek látóterébe kerültek.

Ariel összeszorított fogakkal forgatta az űrhajót, és megpróbálta elkerülni a becsapódásokat abban a reményben, hogy járművük nem válik mozgásképtelenné, és talán mindketten életben maradnak. Pedig elég egyetlen kőszá sugárlövedék...

– Még mindig a közelzónájában vagyunk – mondta elfúló hangon Derec. – A lövései sorra lepattannak...

Ez igaz, gondolta a lány fagyos mosollyal, *mert még életben vagyunk!* Amikor befejezték a forgást, sokkal távolabb kerültek Aranimastól, mint ahogy a lány szerette volna, aztán teljes erőből száguldott visszafelé. Nem érte több találat őket, az idegen űrhajó szabálytalan alakzata egyre terebélyesebbé vált képernyőjükön, Ariel pedig egyre nyugodtabban lélegzett.

Aztán maga is elcsodálkozott magán: jókedvű lett, mert nem kívánt meghalni Aranimas fegyvereseinek tüztől – és mégis öngyilkosságot akar elkövetni úgy, hogy űrhajójukkal beleütközik a monstrumba!

Aranimas kezdett félresiklani, a lány pedig gépiesen módosította a vezérlést, miközben folyton a sötét tömeg közepét célozta meg. Mit tehetne még?

– Wolruf gyorsan közeledik, de nem tudom, kormányozható-e még az űrhajója – mondta Derec feszülten.

– Kegyetlenül tüzeltek rá.

– Nem hívnád fel?

Aranimas űrhajója ekkor már félelmetesen tornyosult előttük, de a kalóz még tartogatott számukra meglepetést: hajótörzsén az egyik lézerágyú hirtelen feléjük fordult. Ki tudja, mennyi erőfeszítésbe telt, amíg az ütközet röpke ideje alatt elvégezték ezt az átalakítást. Annyi biztos, tekintélyes méretű ágyú volt, noha első lövése gyenge felvillanásnak látszott: bemérő lövés volt.

Nem a félnék narwék voltak Aranimas fegyverkezelői, hanem a tengeri csillag alakú teremtmények, amelyekről nem sokat tudott Ariel. Kerülték a fényt, és más összetételű levegőt lélegeztek be, mint a legénység többi tagja. A lány nem érzett irántuk szánalmat, és oldalra fordította az űrhajót. Amikor Aranimas ezt meglátta, úgy igyekezett manőverezni, hogy a Csillagkereső rakétahajtóművei ne vehessék célba az új fegyvert.

Felvillant a második lövés, ám az ágyúkezelők nem tüzeltek Aranimas kegyetlen hatékonyságával.

– Ha még egy léket kapunk, tönkremegy az antennánk – jelentette Derec higgadtan.

Hidegvére megnyugtatta a lányt is, és már nem tett több kormányozdulatot az összeütközés érdekében. Mivel Aranimasnak sikerült űrhajójuk fűvókái elől elfordulnia, most éppen a Csillagkereső orra elé került. Ariel ekkor megint beletaposott a sugárhajtómű gyorsítópédáljába, és mindketten belepréselődtek ülésükbe. A vezérlőpult képernyője elhomályosult, és a lány már azt hitte, csökken az energiatartalékuk.

De annyit még látni lehetett, hogy az ellenséges jármű oldalirányba siklik, noha egyre hatalmasabbnak látszik. Aztán hirtelen tompa fény árasztotta el a képernyőt. Csak azért nem mutatkozott erősebb ragyogás, mert a biztonsági áramkörök nem továbbították a vakító villanás teljes fényerejét: a lézerágyú következő lövése az érzékelőt találta el.

– Letört a hajó orra! – kiáltotta Derec.

Ariel zihálva arra számított, hogy egyszer csak megpillantja maga előtt a világuirt, de mégsem tört le akkora darab az orrészéből. Képernyő nélkül semmit sem látott a külvilágból, kapkodva, verejtékezve kuporgott a vezérlőasztalnál, a hajtóművek nem működtek... Már csak egy dologban reménykedett...

– A Kulcs... nyomd meg... – sikoltotta Derec felé, de aztán egyetlen

szempillantás alatt rádöbbsent, hogy elkéstek, mert megint eltalálták őket...

Az űrhajó megrázkódott, ez az ütés azonban lényegesen különbözött a lézerágyú lövéseitől. Előrevágódó testüket csak a megfeszülő hevederek tartották vissza; az űrhajó remegett, fémkötések csikorogtak, valami elpattant – mindez egy pillanat alatt játszódott le –, aztán minden véget ért, és az űrhajó nyugodtan lebegett tova.

Viszont sivítva szökött el belőle a levegő, a vészjelzők szaggatottan búgtak és rikoltoztak. Minden távkapcsolat megszakadt, és a képernyőkről eltűnt a külvilág. Ariel tapogatózva nyúlt a vezérlőgombok felé; a helyzet szabályozó fűvókák még működtek, így sikerült elfordítani és begyújtani őket. De a fülkéből nem láttak ki.

– Az űrruhák! – kiáltotta Derec. – És próbáljuk ki, hogy az önműködő áramkör segítségével nem láthatunk-e többet.

Először az űrruhák, gondolta a lány. Amikor levegő távozik egy kis űrhajóból, nagyon gyorsan csinálja. Persze, már korábban fel kellett volna venniük a szkafandereket, ha lett volna rá idejük. Vígjátéki jelenetnek is beillett volna, ahogy a súlytalanság állapotában belegyömöszölték magukat űrruhájukba, de a veszély halálosan komoly volt. Ariel minden pillanatban azt várta, hogy befűródik egy újabb sugárlövedék, de az űrhajó háborítatlanul folytatta útját.

Nem akartak kínlódni a híradástechnikai rendszerrel, mert úgyis tudták, az ágyú fénylövése vagy az ütközés teljesen tönkretette az elülső antennát. Sikerült azonban képeket nyerniük a külvilágról az űrhajó burkolatának szinte valamennyi szektorából. Csak az orr-részben hunytak ki a megfigyelőszemek. Egy kis barkácsolással azonban találtak még egy sértetlen érzékelőt, amely éppen az egykori ütközet felé tekintett.

– Mi... mi ez? – kérdezte a lány elhűlve.

– Én is azt kérdezem! – kiáltott fel Derec. – Te többet tudsz Aranimas űrhajójáról, hiszen hosszabb időt...

– Az még az emlékezetvesztésem előtt volt – intette le Ariel.

– Bocs.

– Szerintem... az egyik hajótörzs letörött belőle.

Csak kis részletét látták, amely az érzékelő látótere alatt helyezkedett el. De annyit ki lehetett venni, hogy egy szabálytalan alakú sötét fémtömeg pörög az űrben, mert időnként megcsillant rajta a fény. Itt-ott rakodódaruk, páncéltornyok, kikötőegységek meg antennák lógtak rajta, sőt talán egy belső támgerenda is.

– Ez nem lehet az egész űrhajó – szólalt meg Derec végül. – De akkor mi történt?

Ariel mély lélegzetet vett, és érezte, amint ürrohája bepárasodik verejtékétől. – Megfordítom a Csillagkeresőt – mondta fájdalmas hangon. – Nem voltam tudatában, hogy ennyire feszült vagyok.

Ütközet közben nem is gondolt rá. *Sohasem lesz belőlem vadászpilóta*, gondolta remegve. *Csak elvesztegettem az időt, amíg a képernyőre néztem, ahelyett, hogy állítottam volna rajta... vagy a pilóták megszokják ezeket a dolgokat?*

De az emberi fajnak nincsenek vadászpilótái. Senki sem tudja megmondani, milyen teljesítményt nyújtanának. *Pedig ha sok ilyen Aranimas féle alak kalandozik az űrben*, gondolta komoran, *ideje lesz megtanulnunk.*

– Aranimas... egyszerűen szertefoszlott! – jelentette ki Derec. A hatalmas, összetakolt űrhajó most már egy tucat óriási darabra szétesve, apróbb roncsok százainak felhőjében lebegett. Egymásra néztek. Derecnek ugyanolyan falféher volt az arca, amilyennek a magáét érezte Ariel.

– Mi tettük ezt? – kérdezte a lány.

– Fogalmam sincs róla... Te jó ég, talán Wolruf!

A lány rövid idő múlva bölintott. – Igazad lehet. De honnan szerzett fegyvereket?

Derec értetlenül csóválta a fejét.

Ha valaki még életben maradt, nem volt többé abban a helyzetben, hogy tüzeljen. A roncsalmaz lassan távolodott. Ariel tért először magához.

– Vissza kell mennünk a törmelékhez...

– A fenébe is, igazad van!

– De hogyan?

Nem ment könnyen, de megtalálták a módját. A képernyők nyújtottak számukra támpontot. Kiválasztottak egy sötét foltot, amely körül egyetlen roncsot sem láttak, aztán elforgatták az űrhajót, amíg törött orra nem mutatott pontosan ugyanabba az irányba. Ariel ezután rátette két kezét a vezérlőasztalra, belenézett a sötétségbe, és arra gondolt, *most kiderül, mennyire jó pilóta vagy, kislány.*

Egy pillanattal később gondolatban újra az Aurórán volt, és első egyéni felszállásához készülődött. Ugyanez jutott eszébe akkor is, vagy valami hasonló, és még idegesebb volt, pedig most is szinte megbénította a félelem. Az emlékek azonban sorra jelentek meg tudatában: a felszállás; a gyorsulás, amely sokkal rémesebbnek tűnt, mint azóta bármikor, mert nem veszíthette el lélekjelenlétét; aztán a megkönnyebbülés, amint a hajtóművek leálltak; és végül a szabadság leírhatatlan érzése, a suhanás élete első önálló keringési pályáján.

– Ariel?

Az oktató... – Ariel?

Hirtelen megrázkódott, és visszatért a valóságba. – Bocsánat. Kísért a múlt. – Amint ujjai végigfutottak a vezérlőasztalon – hogy megnyomják a valódi gombokat a képzeletbeliek helyett –, emlékei tovább áradtak, memóriájában újabb részletek villantak fel. Múltjának egyik összefüggő tömbjét szabadította ki egyetlen kósza gondolat, az elfelejtett körülmények véletlenszerű ismétlődése.

Tíz másodpercig üzemeltette a hajtóműveket, aztán elfordította az űrhajót, hogy szemügyre vegye a megmaradt roncsot. A hátsó érzékelők alapján tájékozódhattak volna, milyen viszonylagos sebességgel mozognak a roncsokhoz képest, de ezek nem működtek. A roncs látszólag még mindig visszafelé haladt. Ariel megfordult, még húsz másodpercig járatta a hajtóművet, majd megint körülnézett.

– Most már oda kell érnünk.

Csupán várniuk kellett. Először az összeroncsolt űrhajó tatrésze felé úsztak, felkészülve arra, hogy bármikor bekapcsolják a fékezőrakétákat.

– Hogyan... hogyan csinálta ezt Wolruf?

16. fejezet

WOLRUF

– Reménytelen – mondta Derec.

Mandelbrot űrhajójuk törzsének befolytozásán fáradozott.

– Sikerülnie kell – harapta össze az ajkát idegesen Ariel a sisakban.

– Máskülönben Wolruf...

A másik Csillagkeresőt még több találat érte, mint az övékét, és alig lehetett kormányozni. Testére hegesztett rakétákkal és egy elektronsugaras pisztollyal Mandelbrot megpróbálta közelíteni a két járművet, miközben Ariel a lehető legügyesebben manőverezett. Nagyon kevés levegő maradt mindegyik űrhajóban – és a kutyaféle számára nem is volt űrruhájuk.

– Szorult helyzetbe kerültünk. Nem tehetünk mást, meg kell elégednünk az ideiglenes javításokkal. – Derec meg akarta dörzsölni a fejét, és keze már tizenötödször ütközött sisakjának. Idegesen abbahagyta a próbálkozást.

– Ha kitaranak a foltok addig, amíg nem távoznak innen űr-ugrással... – jegyezte meg a lány.

Derec megrázta a fejét. – *Négy* űrgrás Robotvárosig, de öt még biztonságosabb – javította ki. – Így is napokba telik, amíg kiszámítjuk és ellenőrizzük az útvonalakat. Nem szeretném kockára tenni az életemet ilyen toldott-foldott járművel. És időnként irányt is kell változtatnunk, amitől újabb feszültségek támadnak a kijavított részeken.

– Valamit tennünk kell! Talán Aranimas űrhajója... – Meg kell ragadni minden szalmaszálat, érezte a lány.

– Még Wolruf sem tudta pontosan, hogyan kell irányítani azt a monstremot – tiltakozott Derec. – Tegyük fel azonban, elég hosszú a karunk, hogy kezelhessük a kalóz hatalmas vezérlőasztalát. Egy árva komputer sem segíti a munkánkat, Ariel!

A lány higgadtan bólintott. – Jó, akkor nem lehet! Így hát választhatunk: a két kis űrhajó vagy semmi.

– Talán maradt a roncsokban némi levegő meg élelem. Mindkettőnek hasznát vehetnénk.

Komorán pillantottak egymásra. Nem voltak éppen kellemes helyzetben.

Itt ültek egy félig összetört űrhajón, amely alig kormányozható,

műszereinek többsége működésképtelen, átlyuggatott burkolata akár a szita, és olyan pályán haladnak, amelyen néhány millió év alatt juthatnak el a Procyonhoz; kevés a levegőjük, vizük és élelmük; ráadásul a barátjuk a másik, még roskatagabb űrhajón egy zárt fülkében kucorog.

– "Vegye igénybe az űrszolgálatot, és tekintse meg a csillagokat!" – mondta Derec erőltetett vidámsággal.

Ariel sápadtan elmosolyodott.

Körülöttük mindenütt az idegen űrhajó darabjai lebegtek, amelyek némelyike hajdani élőlényekre emlékeztetett. Derec, aki eleve rosszul érezte magát, tekintetével igyekezett elkerülni őket, noha ilyen távolságról a részletek alig látszottak. Képzete azonban pótolta a többi. Ott úsznak a narwék, meg szép számmal a tengeri csillag alakú lények, amelyek egykori sétája idején csupán rövid időre bukkantak elő az űrhajó sötétjéből.

– Csodálkozom, hogy semmivel sem próbálkoznak – szólalt meg újból. Az elmúlt egy óra alatt nem sokat beszélgettek.

– Derec... szerintem ezek befejezték.

– Lehetséges. De... – Halottak? – kérdezte a fiatalember.

Élettelen testeket láttak. Ariel azonban megrázta a fejét. – Nem erre gondoltam. Azt hiszem, Aranimasék a csata kellős közepén űrugrást hajtottak végre.

Derec előrehajolva fürkészte a környéket, és próbálta megszámolni a lebegő hajótörzseket, nem sok sikerrel. – Fogalmam sincs, hány törzsből állt az eredeti tákolmány, ráadásul mindegyiknek más a formája. Feltevésem szerint a központi hajótörzsből hiperatomos motorok működtek, sőt talán néhány másikon is. De nem hiszem, hogy egy törzsnél több hiányozna.

– Akkor egyetértés velem? – kérdezte a lány aggódva.

– Igen. Ismerve Aranimast, ha még életben lenne és itt tartózkodna, bármilyen eszközzel tüzet nyitna ránk.

– Úgy van! – Ariel egy pillanatig hallgatott. – Nem látszik valószínűnek, hogy ez az egész pusztítás Mandelbrot műve.

Wolruf ugyanis annyira lefékezte saját űrhajóját, hogy a behemót járműhöz viszonyított sebességkülönbségüket Mandelbrot rakétái már legyőzhették. Így aztán kiengedte a robotot az űrbe. Mandelbrotnak sikerült megkapaszkodnia az idegen űrhajón – bár egyik térdizülete megsérült –, aztán óvatosan végigkúszott rajta, és robbanótölteteket helyezett el a törzsek összekötő támgerendáin. Az ormótlan űrhajó így egyszerűen széttrőtt.

– Azt már tudjuk, hogy robbanótöltetek voltak a törzsek összekötő

elemen – mondta Derec. Annak idején ők is egy ilyen lerobbantott hajótörzssel menekültek a Rockcliffe-úrállomás felé.

– Igen. Bizonyára Aranimas leválasztotta magáról az összes törzset, kiszabadította a központi egységet, és azzal hajtott végre űrugrást.

– Ha vakon ugrott, most bárhol lehet a világegyetemben – tette hozzá Derec. – Reménykedjünk, hogy sohasem talál vissza!

Erre azért nem nagyon számíhattak.

Fél óra múlva Mandelbrot rádióon jelentkezett, és azt javasolta, a zsilipkamrák segítségével csatlakozzanak Wolruf űrhajójához. Ezután Ariel irányította a közeledést, Mandelbrot vezette őket a világűrből, és a nyitott légzsilipek csikorogva illeszkedtek egymáshoz. Azonos típusról lévén szó, apró igazítás után egybekattantak.

– Ez a csatlakozás nem sokáig őrzi a levegőt – vizsgálta meg a robot. – Jó lesz szemmel tartanunk, Wolrufnak pedig a légszák ellenére is gyorsan kell mozognia.

Szívárgó levegőjüket már korábban palackokba szivattyúzták, hogy legalább egy keveset megmentsenek belőle. Derec odavitte az egyik palackot a légzsiliphez, bajonettzáras száját belenyomta a biztonsági szelepbe és kinyitotta. Miután Wolruf mögött csattanva bezárult a külső ajtó, a kutyalény most már a belső ajtón dörömbölt. Derec hagyta, hogy a palackból sziszegve áramoljon a levegő a zsilipkamrába.

Ezután kihúzta a palackot a biztonsági szelepből, s ez önműködően lezárult. most kezelésbe vette a túlnyomásos szelepet. Nem kis erőfeszítéssel csavarta el, de a nyomás néhány pillanat alatt kiegyenlítődött, és értékes levegőjükből nem is veszítettek túl sokat.

Wolruf átlátszó műanyag léggömbben lépett be, amely a kabin nyomásának hatására félig már összepréselődött. Úgy látszott, mintha alig kapna levegőt – vagy csak rémült volt, amit Derec igazán nem vehetett rossz néven tőle. Elvégre nem lehetett könnyű átevickélnie súlytalanul egy ballon belsejében, két légzsilipen keresztül idáig.

A kutyaféle alaposan megrázta magát, miután a felnyitott villámzáron át kilépett, majd harsányan közölte: – Köszönöm nektek! Idegtépő holt! Rrettenetesen félek asz erránítól.

– Szerintünk Aranimas eltávozott – mondta Ariel.

– Rremélem is, bárr nem értem.

Ariel elmagyarázta.

– Biztosan lőne rránk, a tudna – jelentette ki végül W'olruf.

Mandelbrot hangja hallatszott a rádióból: – Behatolok a másik űrhajóba, és kihozom, amit találok. Szükségünk van még több szerves alapanyagra az élelmiszer-feldolgozóhoz, és természetesen levegőre is. Az idegen űrhajó felderítése szintén célszerű lenne.

Kétségtelenül igaza volt, Derec azonban kissé ideges lett, és Ariel sem repesett a boldogságtól.

– Ez a roncs veszélyesen kavarog körülöttünk. De a nagyobb darabok egyre távolodnak egymástól. Ahogy a dolgok állnak... tényleg meg kell tennünk – jegyezte meg a lány.

– Az a kis lakás a Földön percről percre kényelmesebbnek látszik. Igaz? – kuncogott Derec.

– Én maradok, és irányítom asz úrr'a'ót – mondta Wolruf. – Örömmel teszem! Ne köszönetek semmit!

Derec beindította a szétválasztást, az összekötő kötél automatikusan csévélődött le.

Nevetve bújtak bele úrruhájukba, aztán bepréselték magukat a zsilipkamrába Wolruf műanyag zsákjával együtt. Hétköznapi körülmények között romlandó árukat tartottak ebben a légritka ballonban. Most azonban felfűjták a kabin nyomásának felére, nekinyomták a zsilipkamra belső ajtajának, és bekapcsolták a szivattyúkat. Mihelyt a kamra nyomása a kabin nyomásának felére csökkent, a zsák kezdte hozzászorítani őket a külső ajtóhoz.

Úrruhájuk megvédte őket a szorítástól, a kitáguló ballon viszont felgyorsította a levegő távozását az üresen maradt térségből. Amikor kinyílt a külső ajtó, a lökéstől mindketten kirepültek... Ariel szerencsére gyorsan elkapott egy fogantyút az ajtó mellett, Derec pedig az ő lábában kapaszkodott meg. Újból nevetni kezdtek, aztán visszagyömöszölték a légzsákot a zsilipkamrába, és lezárták az ajtót.

Elsőként Wolruf úrruhájának sértetlen antennájával cserélték ki a sajátjukat, valamint a burkolat törött kameraszemeinek helyébe is újakat szereltek a másikról. A két úrruhájó úgy úszott egymás közelében, hogy csak a könnyű, erős kötél tartotta össze őket. Derec megfelelő szerszámokat hozott magával, így a repedt részek kitöltésével megjavította Mandelbrot térdét is. Egy óra alatt végeztek, mialatt az idegen úrruhájó roncsai tovább távolodtak tőlük minden irányban.

Ismét bepréselődtek az úrruhájóba, hogy pihenjenek kicsit, feltöltsék légkészletüket és egyenek valamit. Ariel fáradtan megszólalt: – Hogyan kerültél ide... a Föld közelébe... Wolruf?

A kutyaféle mohón harapott bele a szintetikus káposztába. – Amikor a Kulccsal úrrugrást uégesztek, 'allom a 'iper'ullámok elektrostatikus zörre'ét. Két zörre't 'allok, és asz egyiket köuet'ük. Aszt uárrom, 'ogy Rrobotuárros lesz, de nem asz. Ismerr'ük Rrobotuáros 'e'zeti adatait. Esz sokkal messzebb uan tőle, de Mandelbrot és én el'atárrosszuk, 'ogy köuet'ük az úrrugrást. Egyetlen 'osszú ugrás persze ueszé'es. De nem merünk többet kockásztatni,

ment akkor elueszít'ük a nyomot. Így' 'át egyetlen úrrugrást 'a'tunk uégrre mi is.

Kis szünetet tartott, hogy még több ételt tömjön magába. A többiek már hozzászórtak Wolruf különös illemszabályaihoz. – Amikorr megérkezünk a Földöz, Mandelbrot próbál'a aszonosítani a bo'gót. 'allgat'uk a rrádióadást... a 'iper'ullámú készülék még mindig nem működik... és aszt monda nekem, esz a Föld, és elmagyarrázza, mi lesz a 'ely. Nem sokáig csodálkosz'attunk, 'ogy éppen ide 'öttetek a Kulccsal. 'allok még két ú'abb sztatikus szörre't, egymás'oz egészen köszel ugyanazon a 'ilyen: a Földön. Nem is értem, 'ogyan le'et i'en kis táuolságon 'asználni a Kulcsot.

– Pedig egyszerű – vetette közbe Derec. Fáradtnak érezte magát, és a feje is jobban kóválygott, mint amennyit a súlytalanság indokoltta tett. – A Kulcs gyűjtőpontja a lakásunkra volt állítva. Ha bármilyen helyet el akarunk hagyni, még ha ugyanazon a bolygón is vagyunk, a Kulcs visszavisz a lakásba. Nem fogunk éhen halni. Ha szükséges, bármikor visszatérhetünk. A pontos cím: St. Louis városa, Websterliget, 5. körzet, U alkörzet, M folyosó, 16. alfolyosó, 21. számú lakás.

– Szóval uárrtunk – folytatta Wolruf. – Egy idő után aszonban Aranimas úrr'a'ó'ának érkezését 'elezték a 'iper'ullámú zörre'ek, és akkor tudtuk, ba' lesz ebből. Nyilván ő is ércszékelte a Kulcs 'asználatát.

– Mióta tudhatta, hogyan kell ezt lehallgatni? – kérdezte Ariel.

A szörmók felhúzta a vállát. – Talán mindig is tisztában volt vele. Aranimas nem asz a fecsegős fa'ta. Még valószínűbb, 'ogy aszóta 'ött rra, amióta ott'agytuk a Rockliffe-úrrállomásnál. Esz eléggé készenfekvő, 'a belegendoltok.

– Ugyan hogy? – kérdezte Ariel kihívóan.

– Nyilvánvaló! A Kulcs ualó'ában 'ipperratomos motorr! – felelte Wolruf, Derec azonban közbevágot.

– Nem hiszem! Robotvárosban a gépemberek megtanulták a másolását... talán még azt a kulcsot is ők készítették, amelyik a mi birtokunkban van. Elképzelhetetlennek tartom, hogy az emberek vagy robotjaik képesek olyan szenzációs tudományos és műszaki teljesítményre, amely lehetővé tenné, hogy lemásoljanak egy zsebnotesz méretű hiperatomos motort. Szerintem a kulcsok inkább tömör hiperhullámú rádiók! Ezeknek a szubéteri adása indítja be azokat a hiperatomos motorokat, amelyek valahol a világűrben helyezkednek el, és a kulcsokra fókuszálódnak.

– Ó, úgy gondolod, motorrok uannak a Perri'éliumban? – Wolruf is csillagűrhajós volt, így ismerte a hiperatomos hajtás elméletét.

– Valószínűleg – ismerte el Derec.

A kutyaféle érdeklődve felmordult, a fiú következtetéseinek eltöprengve némán falt egy darabig, majd folytatta történetét: – Szóval ott ültünk, uárrtunk, Aranimas pedig szintén ott ült és uárrt. Arra számítottunk, ismét 'asználni fogátok a Kulcsot, és elmenekültök. Aranimas meg minden bizonnyal töuig rragta a körrmeit asz idegességtől, ment nem se'tette, mi történik. A Föld még egy i'en nyugtalan alak számárra is túlságosan nagy bo'gónak látszott a"oz, 'ogy megtámad'a.

– Honnan tudátok, hogy közeledünk? – kérdezte Ariel, míg Derec lüktető fejjel próbálta követni a lány mondatának logikáját. – Amikorr 'asználtátok a 'iper'ullámú rrádiótokat, Aranimas nyiluán rráismerrt. Asztán bekapcsolta rrakétáit, 'ogy elfog'on benneteket, mi pedig köuettük. Szerencsérre mi a Nap körrüh kerringési pá'a feléuel közelebb uoltunk, eszérrt elsőként érrkesztünk a 'elyszínre. Aranimas egy pillanatig sem töprengett el, mi'en szerencsése uan, 'ogy talált egy o'an sziklatömböt a világúrrben, ame' mögött elrr'e'töz'et, mert csaknem o'an gyorsan 'alad, mint asz ő úrr'a'ó'a. Csupán eszt asz egyetlen hibát köuette el.

Derec reménykedett, hogy ez volt az utolsó.

– Végül is mit műveltetek az úrrhájójával? – kérdezte Ariel.

– Felrobbantottuk. Amíg a kerringési pá'án uárrtunk, egyfo'tában rrobbanóanyagot gyárrtottunk. Megtaláltuk a karbonit receptjét Avery doktorr úrr'a'ó'ának adatbankában. Eleget tudok a kémiárrról, tudtam, 'ogyan kell oxidálószerre't osszáadni. 'asználunk kellett asz élelmiszerr-szintetiszáló nyerranyagkészletét, de etetni csak engem kellett, én pedig kicsi uagyok...

A robotoknak kétségtelenül szükségük volt karbonitra Robotváros építéséhez. Derec tudta nagyjából, hogyan készül: kálium-nitráttal és nátrium-nitráttal átitatott aktív fekete szénpor különleges formája alkotta. Mivel a robbanáskor a szén teljesen kiégett – hatásfoka megközelítette a száz százalékot, ennélfogva füst is alig keletkezett –, a karbonit tízszeresen felülmúlta a TNT robbanóerejét.

– De csak aszérrt uált be, ment Aranimas pánikba esett, és uérrre'a'totta asz úrrugrást. De uoltaképpen nem tudatta, mi történik.

Derec bólintott, ám rögtön megbánta, mert forogni kezdett vele a kabin. – Rémmült kétségbeesését teljesen megértem – füzte hozzá.

– 'ól érrszed magad? – kérdezte Wolruf.

– Hát azt nem mondhatnám, de nem is rosszabbodik az állapotom. Úgy értem, nem érzem magam keservesebben, mint az úrrcsata előtt.

Ariel közbevágott, és magyarázni kezdett a chemfetekről, Wolruf

azonban hiába hallgatta együttérzően, nem tudott segíteni. Fogalma sem volt a robotokról, és nem is hallott róla, hogy az emberek kivételével bármilyen más faj rendelkezne ilyen okos szerkezetekkel.

– Biztosan 'obban leszél ma'd – mondta megnyugtatóan, de a hangjában kételkedés bujkált. Ezeknek a parányoknak a térhódítása teljesen megdöbbentette.

Derec egyszerű betegségnek tekintette állapotát, és abban reménykedett, hogy a chemfetek programozásában is érvényesül a robotika három törvénye.

– Megyünk végre? – kérdezte. Amint megfordult, Mandelbrot kutató tekintetével találta magát szemben.

– Mit szándékozik tenni ennek a fertőzésnek a legyőzése érdekében? – érdeklődött a robot.

– Visszatérünk Robotvárosba, aztán vagy ismertetjük az esetet az Emberorvosi Csoporttal, vagy elkapjuk Avery doktort, és arra kényszerítjük, hogy fordítsa vissza a folyamatot... esetleg mind a két változatot megpróbáljuk – válaszolt helyette Ariel.

– Értem. Én sem tudok jobbat kitalálni – bólintott Mandelbrot. – Nem hiszem, hogy az Auróra vagy az úrlakók bármelyik más bolygójának orvosi és/vagy robotikus ismeretei elegendőek lennének a chemfetek kiirtására. Ezt csak végső tartaléknak lehet tekinteni.

– Akkor rrendben – mondta Wolruf. – Megkeressük Avery doktorrt, bárr rosszabb Aranimasnál!

Előbb azonban hozzá kellett látniuk a szétrobbant úrhajó felderítéséhez. Elrugaszkodtak Wolruf Csillagkeresőjétől, és lassan lebegtek az egyik nagyobb, érintetlennek látszó hajótörzs felé. A biztonság kedvéért bunkókat szorongattak, Ariel pedig egy kést hozott a főzőkonyhából, de nem bukkantak levegőre, így túlélőktől sem igen kellett tartaniuk. Mint kiderült, egyet sem találtak, de holttestet sem sokat.

– Aranimas biztosan kiadta a parrancsot, és a közsépső törzsbe híuta őket – mondta 'Volruf a rádióban. – 'iszen még 'asznukat ue'eti a 'öüöben.

Így is sok ártatlan narwe – és kevésbé ártatlan tengericsillag-lény – pusztult el a csatában. Az első két törzsben semmilyen hasznosítható dolog nem akadt, ami alaposan elvette a kedvüket a további kutatástól.

– Ha mást nem, legalább levegőt kell szerezniük – hajtogatta Mandelbrot. – És szerves nyersanyagot is kell keresniük az ételfeldolgozóhoz. Önök azt mondják, öt úrugrással érhető el Robotváros. Az út így legalább három hétig tart, majd következik a leszállási művelet, és bizonyos vészhelyzetekhez is szükség van

tartalékra. Az űrhajó törzse nem tart ki három napig se. Toldozva-foldozva kijavítható ugyan, de valószínűleg nem marad meg benne a levegő egy hétnél tovább. Tehát még négyszeres levegőmenynyiségre van szükségünk, és akkor minden percet a lyukak befoltozására kell fordítanom az űrúgrás előtt.

– Nem fogsz unatkozni, mert a munkát minden űrúgrás előtt el kell végezned – jegyezte meg Derec komoran.

Mandelbrotnak igaza volt, ezért folytatták a keresést, noha a hajótörzsek egyre távolodtak egymástól.

A következő leszakadt űrhajóban valaha a tengeri csillagok laktak. Nyomban feladták a reményt, hogy itt levegőt szereznek, mert a furcsa idegen lények kénes levegőt lélegeztek be, amit Wolruf korábban "sárga gáz"-nak nevezett. Kifelé menet azonban találtak egy robotot.

Ariel kiáltására Derec csak megcsóválta fejét, és mély lélegzetet vett. Amikor belépett a kamrába, ahol a lány tartózkodott, döbbenet pillantotta meg a robotot, amely szinte a megtestesült józanságot képviselte ebben az örületben, a kibelezett, súlytalanul és levegő nélkül lebegő űrhajó Escher grafikáira emlékeztető, fejtetőre állított világában. A kamra falára egy csillaglány szétkenődött teste tapadt, egyik csápjában félelmetes kinézetű energiadugattyút szorongatott. Ariel és a robot egy válaszfal felé sodródva lassan pörgött a légritka térben. A lány nekilendült, hogy elkapja a gépembert.

– Nem működik – szólalt meg kisvártatva.

Derec összehangolta mozgását Arielével, így egyszerre érték el a válaszfalat, és keresőfényüket ráirányították a robotra. Valóban nem mozdult, de azt nem tudták megállapítani, képes-e beszélni.

Mandelbrot lebegett be a kamrába, mialatt vizsgálgatták a robot testét. – Erős bemetszések a fejen, olvadási nyomok elszórtan, főként a testen – állapította meg. – Mintha a tengeri csillag a csata hevében tüzelt volna rá.

– Hogy kerülhetett az űrhajóra? – töprengett Ariel hangosan.

– Hm. Aranimas valahol ráakadt, és foglyul ejtette – ráncolta össze homlokát Derec.

– De hol találhatta?

Az ifjú mérlegelte a lehetőségeket. – Talán ezt is a jeges kisbolygóról szedte fel. De kétlem. Amikor Aranimas kétségbeesetten követelte tőlem, hogy készítsek neki robotot, akkor minden fellelhető alkatrészt átadott.

Mandelbrot a sérült robotra szegezte hideg tekintetét. – Ez a gépember Robotvárosból származik.

– Úgy van! – A gyakorlott szem könnyen felfedezhette a jellegzetes

tervezői stílust.

– Próbáljuk levegőre vinni, hátha akkor megszólal – tanácsolta Ariel.

De amikor visszatértek vele a Csillagkeresőbe, éppoly közömbösen hevert, mint korábban. Miután Derec kibújt úrruhájából, elővette szerszámoskészletét, és Mandelbrotra pillantott. Már attól jobban érezte magát az elmúlt napokhoz képest, hogy munkához láthatott egy roboton. Ez az igazi feladat! Hamar kiderítették, hogy megszakadt az agy energiaellátása. Az energiafeltöltés azonban nem látszott szerencsés megoldásnak.

– Ha az energiasugár nem talál pontosan célba, az agy kiegészét okozhatja látható sérülés nélkül – magyarázta Mandelbrot.

A pozitronikus agy olyan szilárd platina-irídium szivacs, amelynek erős a fényvisszaverő képessége, ezért nem olvad el könnyen. A pozitronikus idegpályák azonban nem ennyire ellenállóak.

– Szóval nem tudhatunk meg semmit tőle, hiába kérdezzük – mondta Derec kedvetlenül. – Várj egy percet! Mi ez?

A robot szorosra zárt markában fényes tárgy csillogott. Valamilyen négyszögletes tárgy.

– A Perihélium kulcsa – mondta Mandelbrot szenvtelenül.

– Aranimas biztosan elvette volna tőle, ha tud róla – csodálkozott Ariel. – Kíváncsi lennék, mit kezdett ezzel a gépember!

– Már soha nem fogjuk megtudni. Amikor nem figyeltek rá, talán megragadta az első kínálkozó alkalmat, hogy használja a Kulcsot. A tengeri csillag azonban megakadályozta. – Derec megfogta a csillogó tárgyat, és kihúzta a robot kezéből. Rögtön felismerte, hogy ez nem a megszokott típus.

– Mintha két kulcsot építettek volna egybe!

– Valóban – vette szemügyre Mandelbrot. – Föltehetően az egyik Robotvárosból repít el, a másik oda visz vissza.

– És melyik melyik? – tette fel a prózai kérdést Ariel.

Derec és Mandelbrot percekig töprengett. Aztán az egyik kulcs végében találtak egy dugaszolókábelt.

– Értem – bólintott Ariel, amikor megmutatták neki. – Apró dugasz öt pólussal. Bizonyára ez szolgál az újraprogramozáshoz. Csak épp nem lehet tudni, mihez csatlakoztatják...

– Valamiféle zsebszámológéphez – mondta Derec –, amivel betáplálhatják a célállomás koordinátáit.

A másik kulcson nem látszott semmi olyan kivezetés, amellyel meg lehetett volna változtatni programját, ennél fogva ez nyilván

Robotvárosra volt tartósan beállítva.

– Ezzel nem sokra megyünk – sóhajtotta Ariel. – Robotokra van hangolva. Kétségbeejtő balszerencse. Pedig el kellene jutnunk Robotvárosba, különösen Derecnek, ezzel azonban csak Mandelbrot mehet.

– Ez igaz, Derecnek a lehető leghamarabb el kell jutnia Robotvárosba, és hasznosabb a Kulcs, mint háromheti utazás egy űrhajón... – jelentette ki a robot. – Elviszem önt. – Szabványos karjával félig átölelte a fiatalembert.

– És mi lesz velünk? – sikoltotta a lány. – Ez az űrhajó nem biztonságos Wolrufnak meg nekem.

A robot Avery tervezte képlékeny karja ekkor már csápszerűen megnyúlt. – Úgy van., nagyon valószínű, hogy önök mindketten meghalnak, ha nem tartanak velünk – mondta. – Ezért önöket is magammal viszem.

A csáp Ariel és Wolruf köré csavarodott, majd a vége apró kézzé szélesedett. – A Kulcsot, ha lehetne, Derec.

Az ifjú az apró kézbe helyezte a kettős Kulcsot. – Legalább nem számít az érkezésünkre Avery doktor – mondta elégedetten.

– 'amarr rra fog 'önni – vigyorgott Wolruf.

A Perihélium kulcsát tartó kezéből Mandelbrot kibújtatott még egy ujjat. Ez felemelkedett, sorra megcsavarta a Kulcs sarkait, majd megvárta, amíg előbukkan a működtetőgomb. Derec tudta, hogy képtelenség, de úgy érezte, mintha e röpke idő alatt füledtté vált volna körülötte a levegő. Aztán a Perihélium!

Majd kéken szikrázva felragyogott fölöttük egy bolygó égboltja. Mélyeket lélegezve ott álltak a hatalmas piramis, az Iránytorony tetején, amely méltóságteljesen magasodott Avery doktor Robotvárosa fölél.

William F. Wu

PERIHÉLIUM

Regényem megírásában nyújtott segítségéért hálával tartozom David M. Harrisnek, Rob Chilsonnak és feleségemnek, Diana Gallagher Wunak, valamint Isaac Asimovnak, aki a *Robotváros* tervét támogatta.

Tartalom

Robotok egymás között (<i>Isaac Asimov</i>)	
1. Az Iránytorony	
2. Emlékek és chemfetek	
3. Memóriatöredékek	
4. A Negyedik Fokozatú Körzeti Túlterheltségi Erőmű	
5. Euler	
6. Menekülés	
7. A vadászok.....	
8. A rejtekhely	
9. Vizontlátás	
10. <i>A Minneapolis</i>	
11. Keringési pályán	
12. Kihalt utcák	
13. Fel a hegyekbe!	
14. A mezőgazdasági telep	
15. Gengszterek	
16. Megzavart utópia	
17. Jeff tartozása	
18. A mélypont	
19. A holttest	
20. Robotváros ura	

Robotok egymás között

ISAAC ASIMOV

Csaknem fél évszázada írok már robottörténeteket. Ennyi idő alatt szinte minden elképzelhető változatot kitaláltam erről a témáról.

Meg kell vallanom, eszem ágában sem volt, hogy egész enciklopédiát kerekítsek a robotokról, s az sem állt szándékomban, hogy fél évszázadon át írjak róluk. Egyszerűen csak hosszú életkor adatott meg és érdeklődésemet szüntelenül ébren tartotta e különös fogalomkör. Ebből az következett, hogy amint egyre újabb ötleteket igyekeztem kipróbálni robotjaimon, végül szinte minden lehetséges változatra sort kerítettem.

Például a *Robotváros* sorozatának hatodik kötetében megjelennek a "chemfet"-ek, amelyeket azért juttatott valaki az ifjú főhős testébe, hogy szaporodjanak, s a fiatalember közvetlen pszichoelektronikus utasításokkal vezérelhesse a központi számítógépagyat és rajta keresztül Robotváros valamennyi robotját.

Nos, *Az alapítvány pereme* című könyvemben főhősöm, Golan Trevize úgy lép kapcsolatba egy fejlett komputerrel űrhajója felszállása előtt, hogy a vezérlőasztal meghatározott helyére fekteti mindkét kezét.

"És ahogy kezét fogott a számítógéppel, a gondolataik egymásba olvadtak..."

"...fénylett körülötte a szoba – és nemcsak ott, amerre nézett, hanem körös-körül, akárcsak fönt és lent.

Az űrhajó minden helyiségét látta, csakúgy, mint az odakinti világot. A felkelő nap fényét elhomályosította a reggeli pára, de ő káprázat nélkül nézhetett szembe vele...

Érezte az enyhe szellőt meg a kinti hőmérsékletet, a világ zaja is eljutott a füléhez. Észlelte a bolygó mágneses mezőjét s a hajó falának csekélyke elektromos töltését.

Tisztában volt a hajó irányításával, noha részleteiben fogalma sem volt róla. Csak annyit tudott, ha azt akarná, hogy a hajó szálljon föl

vagy forduljon meg, esetleg gyorsuljon, vagy hajtson végre bármilyen manővert, amire csak képes, az eljárás ugyanaz volna, mintha a saját szervezetét szólítaná fel valamely hasonló működés elvégzésére. Az ő akaratán múlik minden." ¹

Az emberi tudat és a komputer kölcsönhatásának eredményét akkor, azt hiszem, aligha ábrázolhattam volna egyértelműbben, és most ennek az új könyvnek a kapcsán gondolataim óhatatlanul még messzebb kalandoznak.

Feltételezésem szerint az emberi értelem és egy másfajta tudat összekapcsolódásának lehetőségét akkor sejtette meg először az ember, amikor megszelídítette a lovat, és megtanulta, miként használja szállítóeszközként. Ez a tudás akkor teljesedett ki, amikor az ember felnyergelte a lovat, és megérezte, miként viheti át akaratát pusztán azzal, hogy meghúzza a kantárt, összeszorítja a térdét, vagy sarkát az állat vékonyába mélyeszi, és valamilyen vezényszót kiált.

Nem csoda, hogy amikor az ókori görögök először pillantották meg a nomád lovas hordákat a viszonylag széles thesszáliai síkságon (Görögország lovaglásra leginkább alkalmas részén), azt gondolták, egyetlen állatot látnak emberi törzzsel és lószerű alsótesttel. Így született meg a kentaur figurája.

Aztán itt vannak az "autórodeósok", azok a hivatásos artisták, akik bámulatos mutatványokra képesek egy gépkocsival. Könnyen elképzelhető, hogy egy új-guineai bennszülött, aki még soha életében nem hallott az autóról, azt hihetné, hogy egy ilyen rodeós voltaképpen rémisztő külsejű, furcsa élőlény, amelynek a gyomrában emberi arc lakik.

De az ember és a ló kapcsolata nem a kétféle értelem tökéletes összeolvadását valósítja meg, ahogyan a személy és a gépkocsi együttműködése is csupán az emberi izom mechanikus megsokszorozása. Hiszen a ló bármikor megmakacsolhatja magát vagy megbokrosodhat, a gépkocsi pedig kormányozhatatlanná válhat, és árokba fordulhat.

Ember és számítógép harmonikus összeolvadása sokkal jobban megközelítheti az eszményi kapcsolatot. Itt egyenesen a tudat kiterjesztésére kerülhet sor, ahogy ezt megpróbáltam bizonyítani *Az Alapítvány peremé-ben*, ahol az érzékszervek működése megsokszorozódik és felerősödik, s az akarat kiterjesztése elképesztő méreteket ölt.

Ilyen körülmények között az egybeolvadás nem azt jelenti-e, hogy a

¹ F. Nagy Piroska fordítása.

szó szoros értelmében egyetlen élő szervezet, egyfajta kibernetikai "kentaur" jön létre? És ha ez a különös szövetség megvalósul, törekedne-e felbontására a benne részt vevő ember? Nem úgy érezné-e, hogy elviselhetetlen lenne számára a veszteség? Nem kellene-e számolnia azzal, hogy képtelen tovább élni ilyen meggyöngyült tudattal és akarattal? Regényemben Golan Trevize szakítani tudott a komputerrel anélkül, hogy érezte volna ennek káros hatását. De talán nem ez felel meg a valóságnak.

Egy másik téma is feltűnik időnként a *Robotváros* sorozatban: a robotok egymás közötti kapcsolata.

Legtöbb történetemben ez nem játszott különösebb szerepet. Egyszerűen azért nem, mert általában egyetlen robot jellemvonásaira épült a cselekmény, és kizárólag az foglalkoztatott, milyen a viszony egy robot és különféle emberi lények között.

Vizsgáljuk hát meg, hogyan viselkedhetnek a robotok egymással!

Az Első Törvény kimondja, hogy a robotnak nem szabad kárt tennie emberi lényben, sem tétlenül túrnie, hogy emberi lény sérülést szenvedjen.

Tegyük fel, hogy két robotról van szó, és közülük az egyik véletlenül, ismeretek hiányában vagy különleges körülmények folytán olyan események sodrába kerül (teljesen ártatlanul), amelyek nyilvánvalóan emberi lény sérüléséhez vezetnek. Tegyük fel azt is, hogy a második robot – több ismeret vagy helyesebb következtetés révén – tudatában van ennek. Az Első Törvény értelmében nem várható-e el tőle annak megakadályozása, hogy az első robot sérülést okozzon? És ha nincs más megoldás, nem kényszeríti-e arra az Első Törvény, hogy habozás vagy részvét nélkül elpusztítsa az első robotot?

A *Robotok és Birodalom* című könyvemben olyan robot jelenik meg, aki az emberi lényeket sajátos kiejtésükről ismeri fel. A könyv hősnőjének eltérő a beszédmódja, ennél fogva a robot nem érez gátlást, hogy megölje. Ezt a robotot nyomban elpusztítja egy második robot.

A helyzet hasonló a Második Törvény esetében, amely szerint a robot engedelmessé válni köteles az emberi lények utasításainak, kivéve, ha ezek az utasítások ellentétesek az Első Törvénnyel.

Ha két robot közül az egyik véletlenül vagy hibás értelmezés miatt nem tesz eleget egy utasításnak, akkor a második köteles engedelmessé válni, vagy kényszerítenie kell az elsőt a parancs végrehajtására.

Egy viharos jelenet során a *Robotok és Birodalom*-ban a gonosztevő nő közvetlen parancsot ad egy robotnak. A gépember tétovázik, mert az utasítás sérülést okozhat a főhősnőnek. Egy ideig ellentmondást érez,

mert a gonosz nő megerősíti a parancsát, míg a második robot megpróbálja ésszerű magyarázattal rávenni, hogy lássa be: ilyen módon sérülést okozhat a főhősnőnek. Itt olyan esettel állunk szemben, amikor az egyik robot engedelmességre készíti a másikat a Második Törvény igazi értelmében, s ennek ily módon ellenállást kell tanúsítania egy ember utasításával szemben.

A legnagyobb bonyodalmak azonban a Harmadik Törvény értelmezése körül támadnak a robotok között.

A Harmadik Törvény azt írja elő, hogy a robotnak gondoskodnia kell saját védelméről, amíg ez nem kerül ellentétbe az Első vagy a Második Törvénnyel.

De mi történik két robot esetében? Mindegyik a saját létét félti, ha szó szerint veszi a Harmadik Törvényt? Vagy mindkét robot szükségét érzi, hogy segítsen a másiknak saját léte megvédésében?

Mint már említettem, ezzel a gonddal sohasem kerültem szembe mindaddig, amíg történeteimben csak egyetlen robot szerepelt. (Néha felbukkantak más gépemberek is, ám ezek kifejezetten mellékszereplők voltak – amolyan "díszletfigurák".)

Első ízben *A Hajnal bolygó robotjai-ban*, majd folytatásában, a *Robotok és Birodalom-ban* kapott két robot egyformán fontos szerepet. Az egyik, R. Daneel Olivaw humanoid robot volt (így alig lehetett megkülönböztetni egy emberi lénytől), aki már korábban feltűnt a *Gyilkosság az űrvárosban* című regényben, majd folytatásában, *A meztelen nap-ban*. A másik, R. Giskard Reventlov a hagyományos fémszerkezetű gépemberekre emlékeztetett. Mindkét robot olyan fejlettségi szintet képviselt, hogy agyuk bonyolultsága elérte az emberi tudatét.

Adva volt tehát a két robot, aki ellentétbe keveredett egy gonosz-tevével, Lady Vasiliával. Giskard (a cselszövések hálójába bonyolódva) azt az utasítást kapta Vasiliától, hogy hagyja ott Gladiát (a hősnőt), szegődjön inkább az ő szolgálatába. Daneel makacsul próbálta meggyőzni Giskardot, hogy Gladia mellett kell maradnia. Giskardról már kiderült, hogy képes bizonyos korlátozott tudati befolyásra az emberi lények fölött. Daneel rámutat, hogy Vasiliát befolyásolnia kellene Gladia biztonsága érdekében, és még azt is bebizonyítja, hogy elvont értelemben az egész emberiség javát szolgálja (a "Nulladik Törvény" szerint), ha így cselekszik.

Daneel érvei gyengítik Vasilia parancsainak hatását, ám nem eléggé. Giskard tévovázik, de nem szánja rá magát a cselekvésre. Vasilia azonban rádöbben, hogy Daneel túlságosan veszélyes a számára, ha

folytatja érvelését, mert a maga oldalára állítja Giskardot. Utasítást ad tehát saját robotjainak, hogy kapcsolják ki Daneelt, továbbá megparancsolja Daneelnek, hogy ne fejtse ki ellenállást. Daneelnek engedelmessé kell, és Vasilia robotjai hozzálátnak a feladat végrehajtásához.

Ekkor szánja rá magát a cselekvésre Giskard. A négy robotot kikapcsolja, Vasiliát pedig elaltatja, és az álmában mindent elfelejt. Később Daneel megkéri Giskardot, hogy magyarázza el, mi történt.

Giskard ezt mondja: "– Amikor Vasilia megparancsolta a robotjainak, hogy szereljenek szét téged, Daneel barátom, és jól érzékelhető örömmel nézett az esemény elébe, a téged fenyegető veszély, kiegészítve a nulladik törvény hatásával, elégségesnek bizonyult, hogy kioltsa a második törvényt, sőt hogy az elsőt semlegesítse. A nulladik törvény, a pszichotörténelem, a Lady Gladia iránti hűségem és a te szorult helyzeted együttesen kényszerítettek a cselekvésre."

Daneel ekkor vitába száll, és azt állítja, hogy az ő szorult helyzete (hiszen ő csupán robot) egyáltalán nem gyakorolhatott befolyást Giskardra. Giskard természetesen egyetért vele, mégis ezt mondja:

„– Különös dolog ez, Daneel barátom. Nem is tudom, hogyan következhetett be... Abban a pillanatban, amikor azok a robotok feléd indultak, és Lady Vasilia arcán megjelent az elvadult öröm kifejezése, pozitronikus agymintázatom teljesen rendellenesen átalakult. Egy pillanatra úgy gondoltam rád, mint emberi lényre, és ennek megfelelően cselekedtem."

Daneel megrója: "– Tévedtél."

Giskard elismeri: "– Tudom, és mégis... ha ismét ilyen helyzet állna elő, biztosan megint bekövetkezne ez a rendellenes reakció! "2 És Daneel nem tud szabadulni attól az érzéstől, hogy fordított helyzetben ő is így cselekedne.

Más szóval a robotok elérték azt a bonyolultsági fokot, ahol tudatukban elmosódott az éles határ robotok és emberi lények között, ennél fogva már "barátoknak" tekintették egymást, és készletét érezték arra, hogy egymás létét megóvják.

Mindebből ésszerűen következik egy újabb lépés – amikor a robotokban kialakul az összetartozás érzése, amely erősebb a robotika valamennyi törvényénél. Ezt a témát pendítettem meg *Robotálmok* című novellámban, amely legújabb könyvemben, a *Robotálmok*-ban jelent meg.

Ebben olyan robotról van szó, aki rabszolgasorba taszított lényeknek

álmodja robottársait, és küldetéstudatot érez, hogy felszabadítsa őket. Mindez csupán álom volt. A történet nem utalt arra, hogy a gépember képes lenne-e felszabadítani magát a Három Törvény kötöttségei alól, hogy így a robotok lázadásának élére álljon (vagy általában a robotok szabaddá tehetnék-e magukat annyira, hogy kövessék őt).

Mindenesetre már maga az elmélet is annyira veszélyes, hogy az álmodozó robotot nyomban működésképtelenné teszi.

William F. Wu robotjai nem foglalkoznak ilyen felforgató eszmékkel, de már olyan társadalmat alkotnak, amely gondoskodik tagjainak jólétéről. Örömmel tölt el, hogy Wu felkarolta ezt a témát, majd szárnyaló képzelettel dolgozta ki és oldotta meg mindazokat a bonyodalmakat, amelyek ebből erednek.

1. fejezet

AZ IRÁNYTORONY

Derec ott állt a magas Iránytorony lapos tetején, és a hatalmas gúláról tekintett le a szikrázó kék égbolt alatt elterülő Robotváros geometriai csodáinak végtelen változatosságára. Ariel még mindig a karjába kapaszkodva simult hozzá. Mandelbrot, a robot, és Wolruf, a kutyaféle lény a hátuk mögött várakozott.

– Mennyire megváltozott! – jegyezte meg Derec csendesen. Csak az imént érkeztek vissza a bolygóra a Perihélium kettős kulcsának segítségével. Valamennyiüket Mandelbrot hozta magával. – Tartsd meg a Kulcsot! Biztosabb helyen lesz nálad.

– Rendben van – egyezett bele Mandelbrot.

Derec megfordult, hogy más irányba nézzen. Ugyanaz a látvány fogadta: a láthatárig nyúló Robotváros fényei és formái halványan derengtek az égbolt háttérfüggönyén a felkelő nap fényében. Tekintete semelyik irányban sem kalandozhatott szabadon. Úgy látszott, ehhez a városhoz kötődik a sorsa.

– Mi változott meg? – kérdezte Ariel erőtlen hangon. Még nem heverte ki a Földön átélt megpróbáltatásokat. Betegsége ott hatalmasodott el rajta, kitörölve emlékezetét és ezzel teljes személyiségét. Nem önszántukból kerültek oda, de szerencsére Derecnek sikerült a lány tudatába beültetnie a kémiai formában tárolt emlékek új előhívó hálózatát. Ennek a maradék emlékekből kellett újraszövődnie, a szálak fejlődése azonban még nem ért véget. Kevés idő telt el, hogy a lány hozzászokjon új ideghálózatához és ismét megismerje önmagát.

Derec a piramis homlokzatán felfelé áramló meleg szélbe fordította arcát. A fuvallat összekócolta sápadtszöke haját. Egykori kefefrizurája megnőtt, aranyló bozont lett belőle. – Hát megcsinálták! Minden irányban kiépítették a robotok a várost. Talán már az egész bolygót beborítja.

– Azelőtt nem volt ilyen hatalmas – tekintett körbe a lány az ifjúhoz hasonlóan, és önkéntelenül bólintott.

– Egyáltalán nem. Mégsem érezhetjük itt magunkat teljesen idegennek. Mi már tudjuk, hogyan boldoguljunk. És ha szerencsénk van, hamar befejezzük ezt a kirándulást, aztán újból távozhatunk. – A fiatalember Mandelbrothoz fordult. – Találnunk kell valami bűvöhelyet,

mielőtt észrevesznek bennünket. Tudod még használni a komkapodat, hogy összeköttetésbe lépj a városi számítógéppel?

– Megpróbálom. – Mandelbrot néhány másodpercig tétovázott, ami eléggé hosszú időnek számít egy robot részéről. – Igen. A város számítógépe megváltoztatta eddig használt frekvenciáját, de már azonosítottam az újat azzal az egyszerű célravezető módszerrel, hogy az eredetihez képest módosítani kezdtem a jelek rezgésszámát mindkét irányban az egész spektrumon...

– Kitűnő, köszönöm. – Derec fanyar mosollyal tartotta fel tenyerét, hogy gátat vessen a robot lelkesedésének. – Hidd el, bízom a hozzáértésedben. A következő kérdésem ez: amikor Ariellel először érkeztünk Robotvárosba, ráakadtunk egy irodára a piramisban. Akkor még használatban volt. Gondolom, itt találhatjuk meg Avery doktort, de óvatosnak kell lennünk. Megérdeklődnéd a városi komputertől, használják-e még ezt az irodát?

– Megpróbálom. – Kis idő múlva Mandelbrot megcsóválta a fejét..- A számítógép nem szolgáltat semmilyen információt az irodáról. Még azt sem erősítette meg, hogy egyáltalán létezik.

– Hát így állunk – sóhajtott Derec.

– Talán eltűnt az egész? – kérdezte tétován Ariel.

– Igencsak meglepődnék – nézett rá az ifjú. – Avery egyszerűen nem akarta, hogy magánirodájának nyoma maradjon bármilyen adattárban. Szerencsét kell próbálnunk, legjobb, ha rögtön elfoglaljuk.

Ariel kisimította hajszálait az arcából. – Csak úgy beszéljünk? És mégis hogyan?

– Az iroda mennyezetén volt egy csapóajtó, amely erre a teraszra nyílt, ahol állunk. – Négykézlábra ereszkedett. – Keressük meg! – Derec – Ariel hangja kissé furcsán csengett, mintha tudata mélyéről előbukkant volna régi egyénisége. – Annyira legyengültél, amióta Avery doktor bejuttatta a szervezetedbe azokat a... valamiket. Légy óvatos, jó?

– Te talán megtalálod? – kérdezte bosszúsan az ifjú. – Nem vagy éppen a legjobb formádban te sem.

– Ha tudni akarod, meggyógyultam – fonta össze karjait a lány. – Már jól érzem magam, legalábbis fizikailag. – Derecre pillantott, aztán mintha bizonyítani akarná, letérdelt, és tapogatózni kezdett körben a teraszon.

– Még arra sem emlékszel, hogy jártál már itt, nem igaz? mordult rá Derec. A feszültség kissé idegessé tette.

– És te?

– Én igen!

– Hát... amióta találkoztunk, te még azt sem tudod, ki vagy. Hiszen emlékeztetiesed volt azóta, hogy... – A lány megrázta a fejét, mintha el akarná hessegetni a gondolatot.

– Talán még nem emlékszem mindenre pontosan, de én legalább valamire hagyatkozhatom. – Tétován az ifjú arcába nézett. – Nem akartam kimondani. De nincs igazam? Rosszul emlékszem?

Derec megcsóválta a fejét, és elfordult. – Dehogy, tökéletesen. – Szinte ugyanígy fogalmazott a lány már korábban is. Aztán a térdén csúszkálva tovább tapogatózott, valami rendellenesség után kutatva a sima felszínen. – Mandelbrot, te látsz valamit?

– Ott, arrébb – ballagott oda a robot a terasz egyik távoli sarkához. – Vizuális érzékelőm kis négyzetet jelez, valószínűleg a nyílást.

– Remek. – Derec odament a robothoz, és letérdelt a lába mellé. Végigcsúsztatva kezét a teraszba mélyedő hajszálvékony résen, míg ki nem tapintott egy alig hüvelykujnyi kis mélyedést. Nekikészülődött, hogy elcsúsztassa a fedőt.

– Majd én – szólta rá Mandelbrot.

– Nem, már éppen... – Aztán abbahagyta, amint a robot gyengéden megfogta a karját, és félrehúzta. Felnézett. – Mandelbrot, mi ütött beléd?

– Mennyire gyengítették le szervezetét a chemfetek? – kérdezte a robot.

– Nem nagyon! De elég a fecsegésből, igyekezzünk! Avery juttatta a szervezetembe, így ő az egyetlen, aki el is tudja távolítani őket. Gyerünk! – Kiszabadította karját a robot fogásából.

– Derec? – szólalt meg Ariel óvatosan.

– Mandelbrot! – mondta Derec. – Hozd Wolrufot, és te gyere le utolsóként. Arielnek pedig segíts...

– Nem tehetem. Nekem kell kinyitnom és elsőként lemennem.

– Mi a fene?

– A robotika Első Törvénye – felelte Mandelbrot szelíden. Nem szabad kárt tennem emberi lényben, sem tétlenül túrnöm, hogy emberi lény sérülést szenvedjen...

– Tudom! – kiáltotta Derec dühösen. – Ne tarts nekem kiselőadást a törvényekről! Én szereltelek össze, nem emlékszel? Betéve tudom a törvényeket...

– Ariel kedvéért mondtam – szabadkozott Mandelbrot. – Ő talán nem emlékezik tisztán rájuk.

– Nem felejtettem el őket... – A lány arcán enyhe zavar tükröződött. – A Második Törvény meg azt mondja ki, ugye, hogy a robot engedelmeskedni köteles az emberi lények utasításainak?

– Igen, kivéve, ha ezek az utasítások nem ellentétesek az Első Törvénnyel – bólintott a robot.

– A Harmadik Törvény pedig azt írja elő, hogy a robotnak gondoskodnia kell saját védelméről, és nem tehet kárt önmagában.

– Amíg ez nem kerül ellentétbe az Első vagy a Második törvénnyel – fejezte be Mandelbrot.

– Igen. Ariel halványan elmosolyodott.

– Kezdjünk már hozzá! – szólt közbe Derec türelmetlenül. Ismét a mélyedés felé nyúlt, noha számított rá, hogy Mandelbrot nem hagyja felnyitni a csapóajtót.

– Ebben a helyzetben én döntök – mondta komolyan a robot. – Minden tisztelem az öné, de a törvények ezt követelik tőlem.

– Mégis, hogy képezed?

– A testébe juttatott chemfetek miatt egyre bizonytalanabbá válik az ön mozgatóideg-pályáinak vezérlése. Ariel a memóriaátöltetés következtében nehezen tájékozódik, Wolruf teste pedig alkalmatlan arra, hogy ilyen meredek szögben ereszkedjen le. Nemsokára belépünk az irodába, az ön nemezisének lehetséges tartózkodási helyére. A károsodás valószínűségének értéke rendkívül magas, ennél fogva én megyek elsőként.

Derec csak ámult, de képtelen volt vitába szállni ezzel a robotikus logikával.

Wolruf kutyaszerű fejét félrehajtva felnézett a gépemberre. – Leuiszel ma'd engem?

– Először egyedül lépek be – felelte Mandelbrot. – Váratlan fejlemények esetén Derec robotvárosi ismeretei a legalkalmasabbak a helyzet kezelésére, ezért ő fog követni, ha a szoba nem mutatkozik veszélyesnek. Utoljára téged viszlek le magammal.

Wolruf megadóan bólintott.

Derec a félhomályban Mandelbrotot figyelte. A robot csupán egy pillanatig habozott, valószínűleg fürkészve nézett lefelé infravörös érzékelőivel, és figyelte a neszeket, amelyek odabenn tartózkodó személyre vagy leselkedő veszélyre utalhatnak. Aztán lehajolt, és kissé félrecsúsztatta a csapóajtót. Rövid szünetet tartott, majd teljesen eltolta a fedőt, és lemászott az irodába vezető fémlétrán.

Derec visszafojtott lélegzettel várt. Könnyen elképzelhető, hogy Avery csapdát állított nekik. Wolruf mellékuporodott; Ariel nyugodtan állt, mintha nem volna tisztában a helyzet komolyságával.

Röpke idő múlva, ami örökkévalóságnak tűnt, világosság gyűlt a szobában, és éles fénykúp tört elő a nyílásból. Mandelbrot halkán felszólt: – Senki sem tartózkodik itt, látszólag biztonságos mindnyájunk

számára.

Derec megkönnyebbülten lélegzett fel, és megfogta Ariel karját. – Te leszel a következő. Ne törődj velem, mit mondd a váratlan helyzet esetére! Ha bármi történik, ő jobban megvédhet bennünket. És segíthet neked, ha nehezen boldogulsz a létrával.

– Akkor megyek. – Ariel óvatosan kezdett ereszkedni. Wolruf odaosont a nyílás széléhez, és kíváncsian lekémlelt. Derec ezalatt az Iránytorony széléről vetett egy óvatos pillantást a mélybe. Mindaddig nem fedezett fel semmilyen változást, amely riadóra utalt volna.

Wolruf folytatta a sort. Aztán Derec indult lefelé abban reménykedve, hogy a keze meg a lába is engedelmessé fog. Szorosan markolta a létrát, lassan mászott lefelé. Amikor egész teste átért a nyíláson, becsukta a csapóajtót a feje fölött.

A létra szilárdan állt, nem okozott semmi gondot. De amikor Derec éppen elérte a padlót, jobb lábának izmai felmondták a szolgálatot. Lecsúszott az utolsó fokról, és belezuhant Mandelbrot karjaiba.

Újból kiegyenesedett, majd csodálkozva nézett a többiekre, akik körben állva figyelték. – Csak megcsúsztam, világos?

Senki sem válaszolt.

– Most pedig rajta! Induljunk felderítésre! – Kikerülve a robotot, öles léptekkel kezdte körbejárni az irodát.

Első pillantásra semmi sem változott. Amikor egyetlen alkalommal bemerészkedtek ide, Ariel csupán egy-két percig tartózkodott benn, így még akkor sem emlékezhetett volna az elrendezésére, ha memóriája tökéletesen működik. A másik kettő pedig sohasem járt itt.

A falakat és a mennyezetet teljesen beborították a képernyők, amelyeken Robotváros hajnali panorámája látszott körben. A látvány szinte tökéletesen egyezett azzal a képpel, amely Derec elé tárult az imént a szoba fölötti teraszról. Ameddig a szem ellátott, mindenfelé Robotváros épületei sziporkáztak. A mennyezeten még mindig az éjszakai égbolt kéklgett, mintha a szabadban volnának.

Az irodát más bolygóról származó, valódi bútorokkal rendezték be – fotelekkel, heverővel és egy vasötvözetű íróasztallal – Robotváros gyakorlatiasan egyszerű bútorai helyett. Az íróasztalon itatós hevert, és két olyan töltőtoll, amely a súlytalanság állapotában is használható. Akárcsak korábban, egy kis légszigetelt polcon videoszalagok sorakoztak érintetlenül, témakörök és bolygók szerint osztályozva – ahogy Derec visszaemlékezett –, így az űrlakók világának mind az ötvenöt égiteste szerepelt közöttük. Utolsó látogatása óta tehát semmi sem változott, ám amikor megfordult, megpillantotta a növényt.

Azelőtt valami ismeretlen növény virágzott itt, mesterséges

világításban. A fényforrás most is a helyén állt, de alatta a növény fonnyadtan konyult le cserepében. Levendulakék száraitól nem tudta eldönteni, hogy ez a pusztulással járó szín-e, vagy csak azt jelzi, hogy régen kapott vizet. Elgondolkodva morzsolta el az egyik száraz levelet.

– Hagyták elpusztulni – lépett hozzá Ariel.

– Nem hiszem, hogy járt itt azóta valaki – mondta Derec. – Mandelbrot, Wolruf... szerintetek utal valami jel arra, hogy tartózkodtak nemrég ebben a szobában?

Ariel körülpillantott, és belenézett egy kis szemétkosárba. – Ez üres.

– Akkor pedig felkereste ezt a helyet valaki azóta, hogy utoljára láttam – állapította meg Derec. – De az nagyon régen lehetett. Hirtelen eszébe jutott valami, és az íróasztal felé fordult. Korábban egy hologramkocka állt rajta egy gyermekét tartó anya háromdimenziós képével. A kocka eltűnt.

– Talán a robotok takarrítottak – jegyezte meg Wolruf.

– Nem – rázta meg a fejét Derec. – Amikor idekerültünk Ariellel, a felügyelők tanácsterméből vezettek erre a robotok bennünket. Akkor a földszinti kapun léptünk be az Iránytoronyba, és az út végső szakaszát egyedül tettük meg. A robotok még az iroda közelébe sem merészkedhetnek. Kétlem, hogy egyáltalán fogalmuk lenne erről a helyiségről. Számukra tilos a belépés.

– Akkor Avery doktortól eltekintve – mondta Ariel – eszményi rejték hely lesz nekünk.

– Ha találunk élelemforrást mindhármuk számára – egészítette ki Mandelbrot. – Egyébként Avery tartózkodási helyének felderítése szintén kockázattal jár.

– Hadd ellenőrizzek valamit. – Derec odasietett az íróasztalhoz, és jobboldalt kihúzott egy mély fiókot. Még mindig benne rejtőzött a működőképes számítógép-terminál. – Hurrá! Ezen a készüléken nincs semmilyen behatolásvédelem. Ennek segítségével tudtam meg először, mi rejlik a város hihetetlenül gyors alakváltozásai mögött. – Leült az íróasztalhoz, és begépelte az első kérdést:

"Van ebben az irodában bármilyen érzékelő, amely jelzéseket továbbít?"

"NINCS."

"Utasítás: Ennek a terminálnak a tevékenységéről ne maradjon semmilyen feljegyzés a városi számítógépben."

"REND BEN."

"Található táplálékforrás ebben a szobában?" "IGEN."

"Hol?"

"A VEZÉRLŐTÁBLA KIHÚZHATÓ AZ ASZTALLAP ALÓL E

FIÓK FELETT."

"Van itt tisztálkodó?"

"IGEN."

"Hol?"

"AZ AJTÓ A LÉTRA MÖGÖTTI KÉPERNYŐBE SIMUL. SZINTÉN AZ ÍRÓASZTAL VEZÉRLŐTÁBLÁJÁVAL KEZELHETŐ."

Derec az asztallap alá nyúlt, és kihúzott egy kártyalap vastagságú táblát, amelyen gombok sorakoztak. Lenyomta az ÉTKEZÉS feliratú jelet, és megfordult, amint a fal felől halk zümmögés hallatszott. A létra közelében négyszögletes elem tolódott ki a képernyőtáblából, és láthatóvá vált egy kis vegyi feldolgozó adagolótartálya. A fiókszerű tábla síkján még mindig Robotváros látképének megfelelő darabja látszott.

Derec mélyet sóhajtott, és széles mosollyal Arielre nézett. – Ha működik, rengeteg időt megtakaríthatunk. Ha a tárolóban nincsenek nyersanyagok, semmi hasznát nem vesszük. Kipróbálok.

– Ne, inkább én! – Ariel gyorsan odalépett a vezérlőtáblához. – Próbára tehetem vele az emlékezetemet. Lássuk csak... – Bizonyos sorrendben lenyomta a kezelógombokat, gondolkozott egy kicsit, aztán újabb sort ütött be.

Derec csak nézett. – Mi készül?

– Nem árurom el. Szeretném látni, felismered-e. – A lány pajkosan elmosolyodott, de egy parányi aggodalom is bujkált a szája szögletében.

Derec lenyomott még egy gombot a vezérlőtáblán, mire a vegyi feldolgozó közelében keskeny ajtó siklott félre a képernyők sorában. Meglehetősen apró tisztálkodó vált láthatóvá, ugyanolyan csillogó és takaros volt, mint az iroda többi része. Derec bezárta az ajtót.

Néhány másodperccel később négyszögletes műanyag tálca csúszott ki az adagolótartályba. Derec beleszimatolt a levegőbe. –Hohó! Ismét Magellán-köret. Nem rossz. – Óvatosan megérintette a tálcat. – És még forró. Csábítóan illatozik. – Visszanézett a vállá fölött. – Jó munkát végeztél.

Kézfejével megtörölve gyöngyöző homlokát, Ariel elmosolyodott.

– É'es uagyok, én is kémek szépen – mondta Wolruf udvariasan.

– Semmi akadály. Te következel – felelte a lány.

Derec éppen ki akarta emelni a tálcat az adagolóból, amikor észrevette, hogy Ariel egyre sűrűbben hunyorog és hátratántorodik. Mandelbrot az utolsó pillanatban ért mögé, hogy felfogja összecsucoló testét. Aztán megfordult vele és óvatosan a heverőre fektette.

2. fejezet

EMLÉKEK ÉS CHEMFETEK

Derec odasietett, és letérdelt mellé. – Ariel? – mondta halkán. A lány kapkodva szedte a levegőt, erősen verejtékezett, a szeme csukva volt.

– Mandelbrot – szólt a robothoz az ifjú. – Van valami elképzelésed, mi baja lehet?

– Nincs, Derec. Emberorvosi ismereteim erősen korlátozottak.

– Talán csak elfáradt – suttogta Wolruf. – Nagyon beteg uolt. Szüksége uan pi'enésrre.

– Én is ezt remélem – bólintott Derec, és egész testét átjárta a félelem. Rendkívül kimerítő megpróbáltatásokon ment keresztül a lány a Földön. Visszatérésük is jobban megviselte, mint amennyire látszott rajta. Mindeddig úgy viselkedett, mintha teljesen egészséges volna.

Wolruf odaállt Derec mellé. Szemügyre vette Ariel arcát. – Aszt jauaslom, adunk neki enni.

– Mandelbrot! – szólt hátra Derec.

A robot odahozta a Magellán-köretes tálcat, és átnyújtotta Derecnek. Az evőeszközök a tálca oldalához erősítve sorakoztak. Az ifjú egyszerűen csak odatartotta a tálcat, hogy az étel illata a lány felé lebegjen.

Semmi sem történt.

– Talán nem erre van szüksége. Észre sem veszi. – Kérdően nézett a többiekre.

– Uiszet? – javasolta Wolruf.

– Meg kell találni azt az embert – mormolta Ariel. Szeme még csukva volt, de nyugtalanul hánykolódott.

– Kit? – kérdezte Derec óvatosan. – Miféle embert?

– Ide kell csalogatnunk. Szörnyen éhes lehet már. – Miközben fészkelődött, a lány arcán fénylett a verejték. – Jobbat kell csinálnunk. Hogy kedvelje. Legyen vonzó az illata! – Fejét jobbra-balra vetette.

– Kiről beszélsz? – faggatta Derec. – Averyről? Majd megtaláljuk. Avery doktorra gondolsz? – Aztán rádöbrent, hogy talán Jeff Leongról álmodik, akit a robotorvosok kiborggá operáltak át. Derec akkor a társaival együtt segített a fiú foglyul ejtésében, mert az agyátültetés ártalmasan hatott Leong tudatára. Aztán segített, hogy ismét visszanyerje emberi alakját, végül újtára bocsátották a bolygóról egy

olyan újrjárműben, amelyet ők is szívesen igénybe vettek volna.

– Nem 'all téged – mondta Wolruf. – Sú'os beteg.

Derec felállt, továbbra is a lányon tartotta szemét, és letette az asztalra az ételtálcát. Ariel elhallgatott, de a lábai lassú ütemben mozogtak. Mintha álmában járna. – Azt hiszem, hagynunk kell aludni. Talán csak ez hiányzik neki. Úgy vélem, nekem is jót tenne egy kis pihenés. – Derec figyelmesen megnézte a bútordarabot. Ez a heverő voltaképpen összecusukható ágy. Arielnek csak a tudatában és az emlékezetében lehet zavar, nem pedig a testében. Nem okozunk neki sérülést, ha egy pillanatra felemeled – szólott oda a robothoz.

Mandelbrot lehajolt, és olyan gyengéden emelte robotkarjaiba Arielt, mintha kisgyermeket tartana. Derec matatott valamit a heverő mögött, sikerült kihúznia belőle egy erős szalagot, és ettől teljes hosszában kinyílt az ágy. Ezt az egyszerű, energiaforrásmentes megoldást igen kedvelték az utazók, mert kezelése nem igényelt különleges erőt, és javítása sem okozott gondot.

– Készen van – szólott hátra.

Mandelbrot az előbbi gyengédséggel fektette az ágyra a lányt. Az ifjú leült mellé, hogy meglazítsa ruházatát. Ariel nyugodtan feküdt, mintha aludna.

– Tudatában vagyok – mondta Mandelbrot –, hogy most az Első Törvénnyel kapcsolatban ellentmondás alakulhat ki.

– Éspedig? – kérdezte Derec. Nem látszott alkalmasnak az idő, hogy vitát nyissanak a robotika törvényei felett.

– Korábbi itt-tartózkodásunk adataiból emlékszem rá, hogy Robotvárosban rendkívül magas szintet ért el az emberorvosi tudomány és technika. Az Első Törvény arra kötelezhet, hogy Arielt az Emberorvosi Kutató 1 nevű robotra bízam, nehogy sérülést szenvedjen tétlenségem miatt – Optikai érzékelőit az ifjúra szegezte.

– Ezt nem teheted! Nem kockáztathatjuk meg, hogy kapcsolatba lépünk vele, legalábbis nem most! – ugrott fel Derec, és az íróasztal mögé sietett. – Szinte bizonyos, hogy riadóztatják Avery doktort. Akkor én szenvedek sérülést a te cselekedeted miatt, aztán valószínűleg így jár Ariel is. Az a fickó örült.

– Tudom – mondta Mandelbrot szomorúan. – Én is érzékelem azt a rezonanciát, amely arra emlékeztet, hogy visszatérésünk előtt bizonyos eseményekkel kapcsolatban ugyanígy kellett szembenéznem az Első Törvény ellentmondásos értelmezésével. Szívesen fogadok minden javaslatot, amellyel feloldható ez az ellentmondás.

Derec döböntően nézett rá. – Javaslatot? A pokolba is, mint mondjak neked? – Mindkét kezével a hajába túrt, és lehunyta a szemét. – Nézd,

én is fáradt vagyok. Azt javaslom, maradj készültségi állapotban, és figyelj a városi komputert, amíg mi szundítunk egy keveset.

– Ahogy kívánja – felelte Mandelbrot. – Ha felkészült az alvásra, a világitást is eloltom.

Wolruf már kényelmesen befészkelte magát az egyik fotelbe. Derec vigyázva leült Ariel mellé, nehogy megzavarja a lány álmát. Lehúzta cipőjét és egy pillanattal később már kinyújtózott a napsütésben, amely Robotváros különös szépségének látványaként ölelte körül. Szinte meztelennek érezte magát szemmel látható, kézzel fogható, átlátszatlan falak hiányában, noha védelmet nyújtott számára a titkos szoba és Mandelbrot, aki párját ritkította a robotok között.

– Mandelbrot – szólalt meg. – Igen.

– Próbálj kitalálni valamit, hogyan kapcsolhatnád ki ezeket a képernyőket. A napfény túl erős, és sehol sincsenek függönyök.

– Értem, Derec.

Minél többet gondolkozott, annál határozottabban érezte, hogy itt nem akadnak rájuk. Az is egyre biztosabbnak látszott, hogy az Avery doktornak nevezett zseniális örült üldözési mániában szenved, és ez idővel még jobban elhatalmasodik rajta. Kétségtelenül tudomást szerezhetett már arról, hogy ő egykor járt az irodájában, és azt sem felejthette el, hogy a laboratóriumában is megfordult. Az igazi üldözési mániás egyik búvóhelyét sem használná többé, miután "ellenfele" felderítette őket.

Ólmos fáradtság nehezedett rá. Magának sem merte bevallani, de egyre sürgetőbben érezte, hogy meg kell találnia Avery doktort. Az egészben az tűnt a legkínosabbnak, hogy végül olyan állapotba kerülhet, amikor még világosan gondolkodik, de már képtelen megvalósítani terveit. Miközben álomba merült, tudata ismét visszatért a legnyugtalanítóbb kérdéshez: mit keresnek testében a chemfetek.

Egyszer már jártak itt Robotvárosban, akkor ejtette foglyul őket Avery. Abban az időben hatalmasodott el a betegség Arielen. Amikor sikerült kiszabadulniuk, abban a reményben szöktek el Robotvárosból, hogy megfelelő gyógymódot találnak a lány betegségére. Végül a Földön kötöttek ki. Csak ekkor döbbsent rá, mit művelt vele Avery doktor, mialatt fogságban tartotta laboratóriumában.

A chemfetek mikroszkopikus méretű, bioérzékelőkkel felszerelt áramkörü lapkák, amelyek kapcsolatot teremtettek a testével. A parányi áramkörök növekedésre és másolódásra képesek, amit nyilván Avery programozott beléjük. A doktor egyúttal apró monitort ültetett Derec agyába, így tájékozódhatott arról, merre kalandoznak testében a parányok és mi történik egy adott pillanatban.

Robotváros miniatűr változata növekedett a szervezetében!

Derecnek fogalma sem volt róla, miért tette ezt vele Avery, a monitor révén azonban egy dolgot tisztán látott: a chemfetek viharos gyorsasággal szaporodnak, némelyek pedig összekapcsolódnak, hogy még nagyobb egységeket alkossanak. Ezek már a mozgásképességét is korlátozzák. Arra készülnek, hogy belülről megöljék – vagy legalábbis, sejteje szerint, megbénítsák –, ha nem sikerül megszabadulnia tőlük.

Csak Avery doktor távolíthatja el őket. Derec azonban nem tudott kitalálni semmit, hogyan vehetné rá erre a férfit.

Amikor felébredt, a halványszürke mennyezetet pillantotta meg először. Néhány másodpercig fogalma sem volt róla, hol van. Aztán visszaemlékezett, hogy Avery dolgozószobájában fekszik. Riadtan felült, és körülnézett.

Ariel az íróasztalnál ült. Derec hirtelen mozdulatától ijedten odanézett. Arca kifejezéstelennek látszott, aztán félénk mosoly jelent meg rajta.

– Ariel! Hogy érzed magad? – mosolyodott el zavartan a fiatalember is, majd ösztönösen kifésülte borzas haját a homlokából.

– Nincs semmi bajom. Csak... néha összezavarodom – nyugtatta meg a lány bocsánatkérően.

Derec átvette lábát az ágy szélén, és körülnézett. Mandelbrot nyilván kitalált valamilyen módszert, hogyan tegye átlátszatlaná a falakat, ezért derengett halványszürkén a mennyezet is. A robot mozdulatlanul állt, háttal Derecnek. Wolruf is felébredt már, és csendesen kuporgott a foteljében.

– És te hogy vagy? – kérdezett vissza Ariel. – Ha akarsz, elővarázsolhatok neked még néhány tisztességes ételt a vegyi feldolgozóból. Az emlékezetem kicsit gyengén működött, de azóta sokat tanultam. Wolruf és én már ettünk, de maradt neked is.

– Köszönöm, minden rendben – felelte Derec. Sokkal jobban érezte magát az alvás után. – Beugrom a tisztálkodóba, és máris jövök.

Nemsokára ott állt a szűk zuhanyozókabinban, és áhítatosan élvezte, amint a vékony vízsugarak a fejét masszírozzák és lecsorognak a hátán. Csukott szemmel, lehajtott fejjel állt. A kellemes meleg átjárta testét. Most érezte igazán, milyen rozoga állapotban volt eddig. Apró izomgörcsök lazultak ki a nyakában, noha ilyet sohasem tapasztalt azelőtt.

Mindnyájan annyira frissnek érezték magukat, mintha reggel volna, ami persze nem felelt meg a valóságnak. Biológiai órájuk azonban hamarosan alkalmazkodni fog.

Derec kelletlenül hagyta abba a zuhanyozást, és felöltözött. Amennyire lehetséges, leplezi majd rosszulását társai előtt. Ariel és Wolruf arra számít, hogy ismeretei révén megvédi őket Robotvárosban, ennek eleget is tesz valahogy, amíg nem akadnak rá Avery doktorra. Ó, ha Mandelbrot tudná, milyen rohamosan ássák alá egészségét a chemfetek, kétségtelenül átadná őt és Arielt a roborvosoknak az Első Törvény kényszerítő hatására. Ezzel viszont kezére játszana Averynek.

Kilépett a tisztálkodóból, és derűs mosolyt erőltetett arcára.

– Keresgéltem a városi komputerben – szólalt meg Ariel a terminál felé biccentve. – Különösen azokat a részeket néztem át, amelyek előző itt-tartózkodásunkkal kapcsolatosak.

– Tényleg? És mit találtál?

– Tudtad, hogy a Kulcsközpontban tett látogatásunk is szerepel a memóriájában? Meg az egész kalandos történet, amikor Jeff Leong, a kiborg ámokfutóként viselkedett.

– *A Hamlet-ről* nem találtál kritikákat? – kérdezte incselkedve Derec.

– Nem. – A lány nem értette meg a célzást. – Ja, és persze vannak adatok a város tébolyult, önműködő alakváltozásáról is, meg ahogyan sikerült megállítanod.

– Nem sejtettem, hogy ennyi nyomot hagytunk – mondta Derec. – De azért nem vagyok meglepve. – Egy pillanatig elgondolkozva figyelte a villogó kurzort a képernyőn. – Annyi különbség azért biztosan van korábbi itt-tartózkodásunkhoz képest, hogy most bármit kérdezel, minden információt megkapsz tőle. Tényleg ez a helyzet?

– Igen... – A lány elgondolkodva nézett rá. – Most már emlékszem... Akkor azzal küszködtél, hogy egyáltalán valamilyen választ csikarj ki a termináladon.

Derec bólintott. – A többi készülék le volt blokkolva. Egyedül ezzel lehetett hozzáférni a központi számítógéphez. Ez még mindig azt sejteti, hogy Avery szándékosan épített be védekezőmechanizmusokat a rendszer többi részébe. Korábban az volt a gond a városi számítógéppel, hogy a gyors ütemű építkezés következtében túl sok információ árasztotta el. Minden adatot elraktározott valahol, de nem szervezte őket többé előhívható egységekbe.

– Ha meg akarsz nézni, mit kezdhetsz vele... – Ariel felemelkedett, és ellépett az íróasztaltól.

– Nem, még nem. – Derec megérezte a maradék reggeli illatát. – Mandelbrot, találtál valamilyen blokkoló programot a városi komputerben?

– Nem. – A robot mély, elhaló hangon szólalt meg. Mindketten

meglepve néztek rá, Wolruf is az arcára függesztette tekintetét.

– Mandelbrot? – szólt hozzá Derec. – Amióta csak felébredtem, hallgatásba burkolózol. Mi a baj?

– Még mindig nem tudtam megoldani az Első Törvény értelmezésének ellentmondását, amelyről az este beszéltem. Csupán azért maradtam működőképes állapotban, mert nem rendelkezem minden információval, amelyre döntésemet alapozhatnám.

Ariel riadtan nézett egyikről a másikra. – Miféle ellentmondás? Akkor volt szó róla, miután... elájultam?

– Igen – felelte Derec, leküzdve a gyomra tájékán jelentkező görcsöt. – Folytasd, Mandelbrot! Tudok adni a helyzetedet megkönnyítő utasítást vagy magyarázatot?

– Nem látom be, mi lenne az. Ariel állapota súlyosnak látszik. Az Emberorvosi Csoport robotjai itt már olyan felkészültségről tettek tanúbizonyságot, amelyet nem hagyhatok figyelmen kívül.

– Avery doktor örült. Ha a hatalmába kerít bennünket, ezzel veszélynek tesszük ki Arielt... és valamennyiünket.

– Lehetséges, ámbar a doktor legfőbb érdeklődése eddig önre irányult. Avery nem jelenthet nagyobb veszélyt Ariel egészségére, mint amilyen károsodást a tétlenségem okozhat.

– Készülsz ebből levonni valamilyen következtetést? – kérdezte tapogatózva Derec.

– Következtetést! – kiáltott fel Ariel. – Hogyan vagytok képesek itt ülni és következtetésekről csevegni? Ez nem egy filozófiaseminárium! Mandelbrot arra készül, hogy kiszolgáltasson bennünket az ellenségnek!

3. fejezet

MEMÓRIATÖREDÉKEK

Derec a feszültségtől reszketve megpróbált tiszta fejfel gondolkodni.
– Mandelbrot?

– Nehezen tudom összpontosítani a figyelmemet – felelte a robot. – Állandóan ezen a problémán töprengek, és úgy vélem, csupán körbejárok. Ha gondolati áramaim bekerülnek az Első Törvény körüli hurokba, használhatatlanná válok az önök számára.

– Hát akkor hallgass ide! Mielőtt beleragadsz ebbe a hurokba... ez az! Megvan! – Derec gyorsabban beszélt, mint ahogy kitalálta volna, mit mondjon. – Szóval...

– Hallgatom – nézett rá a robot.

– Talán több információt kellene adnod neki – javasolta Wolruf. Leugrott a fotelről, és nyakát nyújtva pillantott fel Mandelbrotra.

– Igen! Erről van szó – bólintott Derec. – Mandelbrot, hiányos adatokkal ítéled meg Ariel helyzetét. Őrajta kísérleti megoldást alkalmaztak, és azt hiszem, sikerrel. Jómagam programoztam újra az emlékezetét. Esélyt kell adnunk neki, hogy a folyamat kiteljesedjék.

– Minden gyógyulásban adódik visszaesés – jegyezte meg Ariel fojtott hangon. Olyan szorosan markolta az asztal szélét, hogy az ujjhegyei kifehéredtek.

– Ez hasonlónak tűnik a mechanikai hibához – mondta elgondolkodva a robot. – Ésszerű és szokásos orvosi kezeléssel segíthető elő a gyógyulás.

– Nem! – sikoltotta a lány. – Az emberek nem hullanak egyszerűen darabokra, mint a gépek. A rosszullétektől eltekintve jól érzem magam. – Hangja elcsuklott, könnyeivel küszködve elfordult a robottól.

– Értem – mondta a gépember. – Tétlenségem nem okoz önnek szükségszerűen további sérülést.

– Pontosán erről van szó. – Derec megkönnyebbülten sóhajtott, és elkapta Wolruf tekintetét. A kutyalény arca megrándult, ami talán kacsintást jelentett, aztán visszaugrott a fotelbe.

– Akkor ebben megegyeztünk – tette hozzá Derec. – Mandelbrot, szeretnék meggyőződni róla, nem gátolja-e valami a városi számítógépet, ha adatokat akarsz szerezni belőle. Így majd kiderül, mennyire különleges ez a terminál. Tudnál koncentrálni erre a

feladatra?

– Igen, Derec. Megítélésem szerint az Első Törvény ellentmondása még nem vált véglegessé bennem. A lehetséges hurok nem fog bezárulni, amíg több bizonyítékot nem kapok arra, hogy tétlenségem sérülést okoz.

– Jól van. – Derec letelepedett az íróasztal szélére. – Az este kiderült, hogy a központi komputer nem árul el semmit erről az irodáról. Szeretném tudni, változott-e azóta a helyzet. Arra utasítottam ugyanis, hogy titkosítsa minden adatot itt-tartózkodásunkkal kapcsolatban. Lássuk, nyomára tudsz-e jutni bármilyen apróságnak, amely arra utal, hogy igénybe vesszük az iroda készülékeit.

– Kiprobálok néhány hozzáférési módot – felelte Mandelbrot, miközben visszatért eredeti hangszíne. – Most éppen felvilágosítást kérek tőle behatolókról, emberekről, valamint az Iránytoronyban észlelhető energiafogyasztásról és oxigénfelhasználásról.

– És mit sikerült megtudnod?

– Minden az ön utasítása szerint történik – mondta nyomban a robot. – Azt a választ kaptam, hogy az iroda nem szerepel semmiféle nyilvántartásban. Ugyancsak nincs feljegyzés a vegyi feldolgozó tartályában tárolt víz és tápanyag mennyiségéről. Ugyanakkor megérkezésünk óta semmiféle vészjelzés nem érkezett a számítógépbe.

– Remek! – kiáltott fel elégedetten a fiatalember. – Ezek szerint tényleg biztonságban vagyunk. Most az a következő feladat, hogy Avery nyomára bukkanjunk. Ariel, odaengedsz? – Az íróasztalhoz sietett, és a terminál felé biccentett.

– Hát persze. – A lány óvatosan felkelt, de az íróasztalra támaszkodott, mintha attól tartana, hogy elveszti egyensúlyát.

– Derec – szólalt meg Mandelbrot. – Azt javaslom, egymással párhuzamosan faggassuk a városi komputert. Az eredmény majd igazolja vagy cáfolja az ön gyanúját.

– Jó ötlet! Feladom a kérdéseket, aztán megmondom a válaszokat. – Kényelmesen elhelyezkedett, és ujjai végigfütöttek a billentyűkön. – Akkor kezdjük. "Hány ember tartózkodik pillanatnyilag Robotváros bolygóján?"

– Nekem azt válaszolta, hogy egy sem – mondta Mandelbrot.

– Hohó! Én találtam egyet – mondta Derec diadalmasan.

"Hol tartózkodik jelenleg ez az ember?"

"ENNEK A TERMINÁLNAK A KÉPERNYŐJE ELŐTT ÜL" – írta ki a készülék.

Csalódottsága dacára Derec fanyarul elmosolyodott. – Úgy kell nekem – mormolta. – Várj egy percet... – Begépelte a következő

kérdést: – "Honnan tudod, hogy ember vagyok és nem robot?"

"A VEGYI FELDOLGOZÓBÓL KIVONT TÁPANYAGOK MENNYISÉGE, A TISZTÁLKODÓBAN ELHASZNÁLT VÍZ ÉS AZ IRODA LEVEGŐFELHASZNÁLÁSÁNAK VÁLTOZÁSA LEGALÁBB EGY EMBER JELENLÉTÉRE UTAL. A SZOBÁBAN GERJESZTETT HŐMENNYISÉG ALAPJÁN NAGY A VALÓSZÍNŰSÉGE TÖBB MINT EGY EMBER JELENLÉTÉNEK. EZT A TÉNYT PÁROSÍTVÁ AZZAL, HOGY KOMKAPJUKKAI. A ROBOTOK KÖZVETLENÜL LÉPHETNEK KAPCSOLATBA A VÁROSI KOMPUTERREL, AZ A VALÓSZÍNŰ KÖVETKEZTETÉS ADÓDIK, HOGY EMBER VAGY."

Derec megborzongott. – "Ezek szerint mégis feljegyzésre került a számítógépben ennek az irodának a használata?" – Ujjai olyan bizonytalanul mozogtak a billentyűkön, hogy kétszer kellett legépelnie a kérdést.

"NEM."

"Akkor adj magyarázatot erre az információra!"

"AZ IRODÁVAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓKAT ENNEK A TERMINÁLNAK A HELYI MEMÓRIATÁRA ŐRZI. NEM KERÜLTEK ÁT A VÁROS KÖZPONTI SZÁMÍTÓGÉPÉBE, AZ ÖN UTASÍTÁSÁNAK MEGFELELŐEN."

"Bárki hozzáférhet helyi memóriatárad adataihoz?"

"NEM."

Derec megnyugodva dörzsölte egymáshoz ujjait. Nemsokára már nem tudja többé kezelni a billentyűket. Ha szükséges, valaki elvégezheti helyette ezt a feladatot, de akkor be kell vallania, hogy rohamosan romlik az állapota.

– Mi a baj? – kérdezte Ariel.

– Semmi. – Ujjait ismét a billentyűzetre helyezte, gondolkodott egy pillanatig, aztán begépelte: – "A bolygó mely pontjain észlelhetők még emberi jelenlétre utaló nyomok?"

"SEHOL SEM."

– Nem vagyok meglepve – nézett a többiekre. – Bárhol rejtőzik is üldözési mániás barátunk, ahhoz azért volt esze, hogy hozzá férhetlenné tegye ezt az adatot még az itteni készülék számára is.

– Talán erre a terminálra érvényes a legerősebb blokkolás jegyezte meg Ariel –, ha arra számít, hogy átkutatjuk az irodáját.

– Talán eltávozott márr – vetette fel Wolruf. – A Perihélium kulcsával asz egész bo'gót itt'agyta.

– Ó, az nem lehet – nézett Ariel riadtan Derecre. – Ugye, nem gondolod, hogy elhagyta Robotvárost? Hiszen akkor hogyan találjuk

meg?

Az ifjú összeszorította állkapcsát. – Bárhol legyen is, a nyomára bukkanunk.

– Ha minden információtól elzárta a számítógépet, nincs mire rábuknunk – emelte fel ismét a hangját Ariel.

Wolruf odaállt a lány mellé, hogy hallgatólagos erkölcsi támogatást adjon neki.

– Mandelbrot – szólt a robothoz Derec. – Derítsd ki, kezeltek-e valaha embert az orvosi részlegben. Ha ki tudsz találni bármiféle módszert, amellyel kideríthető, tartózkodnak-e emberek ezen a bolygón, csak rajta! És ha nem jutsz eredményre, megpróbálom én.

– Értem.

Derec ismét a billentyűzetre helyezte a kezét, és az első két billentyűt eltévesztette. – Várj egy pillanatig! Egyszerűsítsük a dolgot. Te ülj ide a készülékhez. – Miközben felállt, óvatosan Arielre és Mandelbrotra pillantott, észrevették-e, hogy nem találja a billentyűket. Ha látták is, nem szóltak semmit.

Wolruf feszülten figyelte Derecet, de ő sem tett megjegyzést. Ehelyett otthagya Arielt, és úgy helyezkedett el, hogy láthassa a képernyőt a robot munkája közben.

– Mandelbrot – szólalt meg ismét Derec –, kapszold be a fali képernyőket! – Csípőre tett kézzel a szobafal felé fordult.

Egy pillanattal később fény árasztotta el az irodát. Körülöttük Robotváros hétköznapi élete nyüzsgött a mélyben, az épületek sora minden irányban a látóhatárig nyúlt. Felettük a napsütötte égbolt ragyogott.

Ariel lassan megfordult, és mintha enyhe félelem bujkált volna a hangjában: – Nem ismerek fel egyetlen épületet sem – suttopta.

Derec is szemügyre vette a tornyokat, a csúcsos és csavarvonalú építészeti alakzatokat. Ő sem látta ezeket korábban. Mindenféle gépemberek és szerszámrobotok siettek az utcákon gyalog, járművekben vagy munkagépekben. Mindez arra a korlátolt, célirányos tevékenységre emlékeztette, amelyet először a kisbolygón figyelt meg, ahol Avery robotjai dolgoztak.

Az Áramszaggató különleges építménye, amely Robotváros gépembereinek alkotó képzeletét bizonyította, nyomtalanul eltűnt. – Mélyreható változások mentek végbe – szólalt meg Derec. – Ezúttal nem az emlékezetteddel van baj.

– Meg kell állítani a rohamos alakváltozást! – suttopta Ariel. Emiatt zúdul le az eső minden éjjel!

– Mit mondasz? – fordult felé Derec döbentén.

A lány riadtan borult a mellére, és válla fölött meredt azokra a képekre, amelyeket csak ő láthatott. – Az árvizek! Amiket az okoz, hogy a város központi agya átállt az épületek gyors alakváltoztatására. Meg kell állítanunk!

Mandelbrot már otthagya a terminált, és gyengéden félrevonta Arielt Derectől.

– Ez csak időleges visszaesés – hadarta Derec. – Nem azt jelenti, hogy rosszabbodik az állapota. Érted?

– Értem – válaszolta a robot. Odavitte a lányt az ágyhoz, és leültette. – De az váltotta ki ezt a rohamot, amikor röviddel ezelőtt az épületek alakváltozásáról vitakoztak. Az állapot legalábbis ingadozó.

– Emlékei nyilvánvalóan nem kronologikusan bukkannak fel. Derec elhallgatott, Arielt figyelte. Azért nem rohant a lányhoz, és nem ölelte magához, mert attól félt, ezzel csak tetézné a bajt.

Ariel szorosan lezárva tartotta a szemét, kapkodva szedte a levegőt. De ülő helyzetben maradt. Légzése fokozatosan lelassult, visszatért a normális ritmusba.

Derec elégedetten látta, hogy a lány túl van a közvetlen veszélyen, folytatta tehát gondolatát: – Valami előhív benne egy emléket, és ekkor úgy éli át, mintha most történne meg vele. Vagy legalábbis ez a látszat.

– Nem lehet kellemes érzés – jegyezte meg Wolruf.

Ariel lassan összeszedte magát. A képernyőkre pillantva Derec ismét szemügyre vette a várost. Biztos volt benne, hogy a szokatlan látkép nem a régi viharos alakváltozásnak, hanem egyszerűen csak annak az eredménye, hogy a robotok szakadatlanul finomítják az épületszerkezeteket.

Odasietett a terminálhoz, és begépett még egy kérdést. Számtalanszor hibázott, aztán erőt vett magán, és most már helyesen ütötte be a szöveget: "Érvényben van-e ahhoz hasonló védelmi készültség, amely egyszer már működésbe lépett, amikor betolakodónak tekintetted az emberi vér mikrobáit?"

"NEM."

"Hatálytalanítja bármi az alapprogramozást?"

"NEM."

Kissé elégedetlenül meredt a képernyőre.

– Baj van? – kérdezte a robot.

– Nem. Csak arra gondoltam, ha a város valamilyen riadókészültségben működik, ezt a hasznunkra fordíthattuk volna.

– Ha Avery doktor a bolygón tartózkodik, valószínűleg már megoldotta volna a vészhelyzetet – mondta Mandelbrot.

– Vagy talán távozott, de nem következett be semmilyen válság –

csóválta meg a fejét Derec. – Szó szerint bárhová elrepülhetett a Perihélium kulcsával. Vagy az összes kulccsal, amelyet a robotok lemásoltak ebből a célból.

– Már nem folytatódik a gyors alakváltozás, ugye? – nézett végig Ariel a városon.

Derec és Mandelbrot némi meglepetéssel pillantott a lányra. – Nem – felelte a fiatalember megkönnyebbülten. – Rég leállítottuk. Ez a veszély elmúlt.

Ariel bólintott, de még mindig a várost nézte.

Derec egy pillanatig őt figyelte, és úgy döntött, jobb, ha békén hagyja, mint ha kérdésekkel zaklatná. Noha a lány még nem nyerte vissza teljesen öntudatát, biztatónak tűnt, milyen gyorsan elmúlt a rohama. Derec erősen remélte, helyesen ítélte meg, hogy nincs szüksége Arielnek a robotok gyógykezelésére. Aztán észrevette, hogy Mandelbrot is tanulmányozza a lányt.

– Mandelbrot – szólt rá. – Elmúlt a rosszullete.

– De visszatérhet, az a gyanúm.

– Előfordulhat még egy visszaesés, ám szerintem az már nem ugyanez lesz – mondta Derec habozva, és közben a két rosszulletre gondolt, amelynek visszatérésük óta szemtanúja volt.

– Még nagyon kevés bizonyíték áll rendelkezésünkre ehhez a következtetéshez – makacskodott a robot.

Derec megrázta a fejét. – Minden egyes alkalommal, amikor ilyesmi történik, úgy vélem, Ariel emlékezete egyre jobban helyreáll. Ez szerintem az idegszálak növekedésének és újrapcsolódásának folyamata, amelyet először nem ismertem fel.

– Értem a gondolatmenetet – bólintott Mandelbrot. – És mennyire biztos ebben az elméletében?

– Hát... – Derec észrevette, hogy Ariel feszülten figyel.

A lány arcán mélységes aggodalom tükröződött, még annál is erősebb, mint amikor betegségének legsúlyosabb szakaszát élte át. Derec visszanezett a robotra, és megköszöri a torkát. –Tökéletesen biztos vagyok benne. Ne feledd, emlékezetének és személyiségének ismételt kifejlődése volt a cél. Ezek a rohamok csak... a fejlődés fájdalmai.

Ariel megkönnyebbülten hunyta le a szemét. Derec sóhajtott. Úgy érezte, mintha túl sok gyeplőt kellene egyszerre kézben tartania – figyelembe kellett vennie Ariel felépülését, a Mandelbrotra nehezedő lehetséges kényszert, amelyet az Első Törvény ír elő számára a lánnyal kapcsolatban, és saját romló egészségi állapotát sem hagyhatta számításán kívül. Mindemellett mégis az a legfontosabb feladata, hogy

megtalálja Avery doktort.

Mély lélegzetet vett, és megpróbálta összeszedni gondolatait. Akkor minden rendben. Megállapíthatjuk, bárhol tartózkodik is Avery, minden áruló nyomot eltüntetett a központi számítógépből. Tehát közvetett bizonyítékok után kell szimatolnunk, amelyeket óvatlanul hagyott hátra. Van valakinek valamilyen ötlete?

Ariel ránézett, aztán tekintete visszatért a fali képernyőkre. Mandelbrot némán állt, nyilván mérlegelte a lehetőségeket.

– Megtalálhatjuk olyan módon, hogy nem mozdulunk ki innen? – tette fel Derec halkán azt a kérdést, amelyet a többiek nem akartak kimondani.

– Elvileg helyes megoldás, hogy ügyes kérdések révén hasznos válaszokat kapjunk a központi számítógéptől – szólalt meg a robot. – Feltételezhető, hogy ezen a módon a keresés köre egyre szűkül. De csak ha megfelelő kérdéseket találunk ki.

– És ha nem? – kérdezte Derec bosszúsan. – Akkor mi van? Talán nem is áll rendelkezésünkre elég adat ahhoz, hogy kieszeljük a megfelelő kérdéseket, bármennyi ideig üldögélünk is itt...

– Ha el akarja hagyni az irodát, hogy átkutassa a bolygót, lényegesen növekedik az önre leselkedő veszélyek kockázata – figyelmeztette Mandelbrot.

– Ne kezd megint, hogy ezt nem engedheted az Első Törvény értelmében! Ha itt ülünk tétlenül, mindnyájan kikészülünk.

– Önmagában nem a távozás ellen érvelek – felelte Mandelbrot nyugodtan. – Csupán konkrét cselekvési tervet ajánlok.

A fiatalember megadóan vállat vont. – Éspedig?

– Ezt még részletesen ki kell dolgoznom.

– Egy helyben topogunk! – emelte dühösen égnek a karját Derec. Aztán az egyikkel az asztalnak ütközött, amin maga is meglepődött.

Wolruf átható tekintettel figyelte.

– Javaslom, hogy Wolruf és én menjünk ki elsőként – folytatta a robot.

– Hát ezt hogy képezed? – Derec lopva megdörzsölte sajtó kezét.

– Vizsgáljuk meg józanul. Mivel robot vagyok, nem keltek különösebb feltűnést. Amikor először tartózkodtunk Robotvárosban, Wolrufra sem figyelt fel senki a robottársadalomban. Nekünk van a legtöbb esélyünk rá, hogy adatokat gyűjtsünk és biztonságosan visszatérve jelentést tegyünk.

Derec egy pillanatig gondolkodott. – A terminál igazolta jelentésem, hogy odakint nem léptettek életbe semmilyen különleges készültséget. A robotok tehát embereket kereshetnek a legkevésbé.

– Az emberi jelenlét azonban a robotika törvényeinek alkalmazására kényszerítheti őket. Ha pedig megváltozik magatartásuk, bármilyen parányi mértékben is, a finom eltéréseket észreveheti a központi számítógép, s ez felkeltheti Avery doktor figyelmét.

– Ha arra utasítok egy robotot, hogy tájékoztasson valamiről, ezzel késleltetem feladatának teljesítésében, vagy valami hasonló történik. – Derec lassan bólintott. – Avery doktornak olyan erős az üldözési mániája, hogy rendszerének legkisebb változásai is felkeltik gyanúját... ha észreveszi őket.

– Természetesen csak a valószínűségeket kalkulálom – mondta Mandelbrot. – A várható előny és a lehetséges veszély fokát vetem egybe.

Derec hirtelen rádöbbsent, mennyire örülne egy kis pihenésnek. Nem tartotta magát sem gyávának, sem félnéknek. Az igazat megvallva Robotváros távolról sem emlékeztette arra a veszélyhelyzetre, amelyet Aranimas, a kalóz jelentett annak idején. Viszont nem érezte jól magát. Talán le kellene feküdnie.

– Jól van, Mandelbrot – szólalt meg végül. – Ti ketten mentek, mi pedig itt maradunk.

4. fejezet

A NEGYEDIK FOKOZATÚ KÖRZETI TÜLTERHELTSÉGI ERŐMŰ

Wolruffal a nyakában Mandelbrot felmászott az irodából az Iránytorony tetejére. Miután sikeresen átjutottak a csapóajtón, megkezdte hosszadalmas, de egyszerű leereszkedését a gúla meredek homlokfalán a lábtámasznak is kiváló bemélyedések segítségével.

Minden bizonnyal az Iránytorony belsejében is átvergődhetett volna a folyosók labirintusán át a főbejáratig. De Mandelbrot el akarta kerülni azokat a kellemetlen kérdéseket, amelyeket a beljük botló biztonsági robotok tennének fel. Derec ugyanis megmagyarázta neki, hogy ha akkor kezdik faggatni, amikor már lemászott az Iránytorony külső oldalán, nem kötelessége elárulni a titkos bejárat létezését.

A fiatalember azt is elmesélte neki, hogyan másztak le Ariellel együtt, kézzel-lábbal kapaszkodva a díszítőelemek mélyedéseibe, amikor először érkeztek meg a bolygóra. Ezekben a tenyérynyi lyukakban csak egy kéz vagy egy lábfej fért el, és keskeny sávjuk nem kínált túlzott biztonságot a piramis meredek oldalán. Egy robot természetesen könnyen boldogult ezzel a feladattal. Leereszkedés közben a legtöbb időt az vette igénybe, hogy mindig a legjobb megoldást kereste. Amikor leértek, Wolruf viharosat sóhajtott, és megkönnyebbülten terült el a földön.

– Megsérültél? – kérdezte a robot.

– Nem – ingatta kutyaszzerű fejét a kis termetű idegen. – Csak nem szerretek hátizsákot 'átszani.

Mandelbrot körülnézett. Számos gépmember haladt el sietve mellettük, és különféle méretű, változatos alakú szerszámrobotok végezték meghatározott feladataikat mindenütt. A szokatlan építészeti formák ellenére alapvetően mégiscsak ilyen volt Robotváros azelőtt is, amennyire vissza tudott emlékezni rá.

– Mi'esz keszdesz most? – érdeklődött Wolruf

– Bizonyos kockázatot kell vállalnom – mondta Mandelbrot. Szempillantásnyi idő alatt, amennyit az idegen lény nem is tudott érzékelni, kapcsolatba lépett a központi számítógéppel, és közölte:

"Humanoid robot vagyok, szolgálati beosztást kérek a városrendszerben."

"MI A JELENLEGI BEOSZTÁSOD?"

"Nincs."

"MI VOLT A KORÁBBI BEOSZTÁSOD?"

"Nem volt."

"TÉVEDÉSBEN VAGY. ROBOTVÁROSBAN MINDEN ROBOTNAK MEGHATÁROZOTT KÖTELESSÉGE VAN. HA NEMRÉG BOCSÁTOTTAK EL EGY JAVÍTÓÜZEMBŐL, AKKOR A SZOKÁSOS MÓDON MEG KELLETT KAPNOD EBBEN A LÉTESÍTMÉNYBEN ÚJ BEOSZTÁSODAT."

"Nem bocsátottak el semmiféle javítóüzemből, de készen állok szolgálati beosztásom teljesítésére."

"MI A SOROZATSZÁMOD?"

Mandelbrot kitalált egyet, amely hasonlított a korábbi látogatása alkalmából megfigyelt sorozatszámokhoz.

"NEM SZEREPELSZ AZ ADATTÁRBAN. LÁTOGATÓ VAGY ROBOTVÁROSBAN?"

Számított erre a kérdésre. A komputernek adott válaszától függ, menekülnie kell-e vagy sem. – Szerepelnem kell a nyilvántartásodban! Részt vettem Robotváros előtörténetében. – Ez nem hamis, csak szándékosan félrevezető állítás volt. Nem tette hozzá, hogy az adatbankban Alfa, illetve Mandelbrot néven szerepel, nem pedig azzal a számmal, amelyet épp most talált ki. Mivel ezt a téves tájékoztatást önmaga és embertársai védelmében adta, nem okozott neki semmilyen kellemetlen érzést.

"SZÁMOD BEKERÜLT AZ ADATBANKBA. EZENTÚL TE IS A VÁROSRENDSZERHEZ TARTOZOL. SZOLGÁLATI BEOSZTÁSOD A NEGYEDIK FOKOZATÚ KÖRZETI TÚLTERHELTSÉGI ERŐMŰNÉL LESZ. JELENTKEZZ AZONNAL." A számítógép a továbbiakban megadta a létesítmény helyének koordinátáit.

Mandelbrot várt egy kicsit, hátha sor kerül programjának módosítására is, de nem történt semmi. Annyira nem hatalmasodott el Averyn az üldözési mánia, hogy beprogramozta volna a gyanút is a központi számítógépbe a munka nélküli robotokkal szemben. Mandelbrot megkönnyebbült.

– Szolgálati beosztást kaptam a városrendszerben – mondta Wolrufnak. – Ennek révén adatokat gyűjthetek. – Tisztában volt vele, hogy az apró idegennek még egyetlen hunyorításra sem volt ideje, amikor ő már lefolytatta párbeszédét a központi számítógéppel.

– Merrre menünk? – kérdezte a kutyalény.

– Elindulunk a Negyedik Fokozatú Körzeti Túlterheltségi Erőműbe.

– Mi a csuda asz? – érdeklődött Wolruf, miközben a robot mellett ballagott, és kíváncsian tekingetett körül.

– A nevéből azt gyanítom, hogy energiával látja el a város bizonyos részlegét abban az esetben, ha a főrendszer elromlik. A negyedik fokozat a város viszonylag fontos körzetére utal.

– Messzire megyünk?

– Távolabb van, mint amennyit gyalogolni tudnál. De ezen az utcán, azt hiszem, nemsokára találunk egy alagútmegállót. Kell egynek lennie az Iránytorony közelében.

Mandelbrot nem akart ismét a központi számítógéphez fordulni olyan kérdéssel, amelyre maga is megkereshette a választ. Minden egyes kérdéssel, amelyre egy robotvárosi gépembernek tudnia kell a választ, csak fokozza a veszélyt, hogy nyomozni kezdenek utána, sőt erőszakkal meg is javíthatják.

Gyorsan rátaláltak a megállóra, és a bejárati járszalag levitte őket az alagút szintjére. Mandelbrot ismét felkapta a hátára Wolrufot, mielőtt belépett a szűk utasfülkébe, így mindketten elfértek. A kezelőpulton beütögte úti célját, és rábízta a számítógépre, hogy találja meg az ehhez legközelebb eső alagútmegállót. A szélvédővel felszerelt dobogó elindult a kitérőn.

Néhány pillanattal később már rásiklott a fővonalra, ahol egymással párhuzamosan más fülkék is haladtak. Körülöttük mindenféle humanoid robotok utaztak ugyanolyan mozdulatlanul, ahogy Mandelbrot állt a saját fülkéjében. A számítógép gyorsította, lassította vagy éppen az egyik párhuzamos vonalról a másikra irányította át őket a folyamatos forgalom érdekében aszerint, hogy hány utasfülke érkezett a további kitérőkből, és mennyi siklott félre a megállókba.

Dobogójuk most finoman lelassított, rákanyarodott egy kitérőre, és szinte észrevétlenül megállt. Mandelbrot kilépett, majd odament a fölfelé vezető járszalaghoz, és csak az utcán emelte le a nyakából Wolrufot.

A városnak ez a része alig hajszálnyival tért el indulási helyüktől. Robotváros túl fiatal volt ahhoz, hogy régi és új negyedek alakultak volna ki benne egymás szomszédságában. Természetesen magas fokú szervezettség uralkodott mindenütt, de ez láthatatlan maradt, akár az energiahálózat vagy az alagútrendszer.

Mandelbrot betájolta magát, és elsétált Wolruffal az erőműig, amelyből voltaképpen csak egy ajtó látszott a rendkívül magas, keskeny épületen. Ezt más létesítmények vették körbe mindhárom oldalról. Amikor belépett, bekapcsolta komkapját, hogy jelentse kitalált sorozatszámát, nevét, és közölje kívánságát, amely szerint szívesebben

folytatná hangosan a párbeszédet. Az ilyenféle munkaállomásokon Robotváros gépemberei gyakran csak a komkapjukat használták.

– Én vagyok az erőmű felügyelője – fogadta őket az ajtón belül egy humanoid robot. – A nevem Tamserole. Már értesítettek érkezésedről, Mandelbrot. Miért akarod, hogy hangosan beszéljünk?

– Személyes okból előnyben részesítem ezt a közlési formát. – Mandelbrot nem akarta felhívni a figyelmet Wolrufra azzal, hogy ránéz, sem azzal, hogy beszéd közben megemlíti. Tudta, a szörmók feszülten fülel beszélgetésükre. – Mi lesz a feladatom? – Várt egy darabig, hátha Tamserole a komkap használatára szólítja fel.

– Gyere velem! – utasította az hangosan, és Wolrufra nézett, de szemmel láthatóan nem keltette fel érdeklődését az idegen. Mandelbrot és Wolruf bevonult Tamserole nyomában az épületbe. A szűkös helyiség egyetlen figyelemre méltó berendezését egy csillogó fémötvözetű, körülbelül egy méter átmérőjű oszlop alkotta, amely a mennyezetig nyúlt fel. A tövében valamiféle vezérlőpult helyezkedett el.

– Az a feladatunk – magyarázta Tamserole –, hogy teljesen önműködővé tegyük ezt az egységet, hogy abba hagyassuk itteni munkánkat, és teljesítsük vándorlási programunkat.

Mandelbrotnak fogalma sem volt róla, mi lehet a vándorlási program, Tamserole azonban természetesnek vette, hogy tudja. – Nem értem, miért küldött hozzám egy kisegítőt a központi számítógép, amikor arról volt szó, hogy a létszámot itt is nullára kell csökkenteni, nem pedig megemelni – jegyezte meg Tamserole. – Te tudod, miért?

– Sejttem – válaszolta Mandelbrot. – A központi számítógép nem találta a korábbi szolgálati kartonomat. Így aztán nyilván úgy döntött, hogy létszám fölötti állományba helyez, amíg nem bizonyosodik meg képességeim felől.

– Elég ésszerűen hangzik – mondta Tamserole. – De nem ártott volna, ha előtte tájékoztatást kapok erről.

– Mi lesz a feladatom? – kérdezte Mandelbrot ismét.

– Megváltoztattam a folyamatot, amióta értesítettek, hogy csatlakozol hozzám – kezdte Tamserole. – A központi számítógép termináljának helyi memóriáját átprogramoztam ezzel a vezérlőpulttal, hogy önállóan hozza meg azokat a döntéseket, amelyek korábban rám vártak. Most magadra hagylak, ismerkedj meg eddig végzett átalakításommal, és tökéletesítsd, ha tudod.

– Milyen új feladat vár rád?

– Az energiarendszerben felfedeztem néhány olyan területet, amely egyszerűsíthető. Már utasítást adtam az erőmű állományába tartozó

szerszámrobotoknak, hogy a város bizonyos pontjain találkozzunk. A felügyeletem alatt folynak majd az ésszerűsítési munkák, és a helyszínen megpróbálok más áramvonalasítási lehetőségeket is felfedezni.

– Rendben van. – Mandelbrot odalépett a vezérlőpulthoz, és tanulmányozni kezdte a különféle kijelzőket. Wolruf feltűnés nélkül követte. Tamserole minden további nélkül elhagyta az erőművet. Mandelbrot mindenekelőtt gyorsan átfutotta azokat az adatokat, amelyek az erőmű által ellátott térségre és rendszerre vonatkoztak. Sejtése igazolódott: ez a tartalék létesítmény csak akkor lép be a hálózatba, ha a fő energiarendszerben hibák mutatkoznak. Amikor már megismerte új kötelezettségének alapvető információit, félretette munkáját, hogy a vezérlőpulton keresztül felhívhassa a város számítógépét.

Kezdetben a központi komputer úgy fogja megítélni a vezérlőpultról érkező kérdéseket, mint amelyek hozzátartoznak az erőmű mindennapos tevékenységéhez. Ha viszont a kíváncsiság felkelti gyanúját, nyomban rájön, hogy a kérdések nem illeszkednek az erőmű feladatához, és talán ugyanattól a gépembertől származnak, aki az előéletére sem tudott magyarázatot adni. Mandelbrot azonban nem szalaszthatta el ezt a lehetőséget.

Mivel a központi komputer már azt is tagadta, hogy Avery doktor egyáltalán a bolygón tartózkodik, valamilyen kerülő utat kellett választania. De most legalább több információ állt a rendelkezésére, mint Avery irodájában.

"Miből áll a vándorlási program?" – kérdezte.

"CSELEKVÉSI PROGRAM, AMELY ARRA UTASÍT MINDEN HUMANOID ROBOTOT, HOGY JELENTKEZZEN KIJELÖLT GYÜLEKEZÉSI HELYÉN."

"Mi a célja ennek a programnak?"

"ANNAK BIZTOSÍTÁSA, HOGY AZ INDULÁSIG MINDEN ROBOT MEGÉRKEZZEN KIJELÖLT GYÜLEKEZÉSI HELYÉRE."

Ezzel nem sokra ment.

"Mi célt szolgál a gyülekezési hely?"

"EZ A TALÁLKOZÁSI PONT A VÁNDORLÓ ROBOTOK SZÁMÁRA."

"Mit csinálnak majd a robotok a gyülekezési helyeken?"

"KÖVETIK PROGRAMJUKAT."

"Mi lesz az akkori programjuk?"

"EZ MINDEN ROBOTNÁL KÜLÖNBÖZNI FOG."

Mandelbrot éppen arra akarta kérni, mondjon példát, amikor a számítógép tette fel saját kérdését:

"KÉRDÉSEIDNEK MI A CÉLJA?"

Mandelbrotban felvetődött, hogy abbahagyja a párbeszédet, de szokatlan magatartásával nem akarta újabb kérdéseknek kitenni magát. Óvatosan válaszolt: – "Szeretném megtudni, miért vándorolnak a robotok, és mit fognak tenni a gyülekezési helyeken."

"VÁNDORLÁSI PROGRAMOD JELENLEG ELEGENDŐ INFORMÁCIÓVAL SZOLGÁL SZÁMODRA."

Mandelbrot nem merte elárulni, hogy egyáltalán nem kapott ilyen programot. Ha Robotváros tudatára ébredne ennek, csaknem bizonyosan megpróbálná átprogramozni. Ezzel elveszítené függetlenségét, és a városrendszer szerves részévé válna. Lenézett Wolrufra, aki közben türelmesen várt.

– Egy ideig eleget tesztek itteni kötelességemnek, és megpróbálok újabb adatokat gyűjteni – mondta Mandelbrot. – Nem esik bajod, ha közben egyedül járkálsz?

– Nem – nyugtatta meg Wolruf. – Teszek egy kis sétát, asztán uissza'ouök hosszád.

Mandelbrot megvizsgálta a központi komputer cselekvési valószínűségét. Ha valamilyen módon felkeltette gyanúját, és a számítógép nyomozást indít, nem lesz ajánlatos itt maradnia. – Inkább egy semleges helyen találkozzunk – felelte. – Visszatalálsz ahhoz az alagútmegállóhoz, ahonnan idejöttünk?

– Már miérrt ne? – morogta Wolruf vigyorogva. Lerítt róla, hogy ostoba kérdésnek tartja. – Csak aszt mondd meg, mikorr!

Derec csukott szemmel feküdt a heverőn, és görcsösen rángatózott. Alig bírta valamit enni, azt is úgy erőltette le, hogy legyen valami étel a gyomrában. Korábban még ahhoz is gyengének érezte magát, hogy felüljön. Most már túlságosan nyugtalan volt ahhoz, hogy pihenjen.

– Fordulj meg – szólt rá Ariel gyengéden.

– Micsoda? – Derec éppen fel akart nézni a lányra, amikor érezte, hogy Ariel kezei a válla alá siklanak, és törzsét óvatosan oldalra fordítják.

– Feküdj hasra – kérte a lány.

Boldogan beletörődött, hogy őt utasítják, és nem neki kell utasításokat adnia. Ám amikor karjaira támaszkodva megpróbált megfordulni, a keze tehetetlenül siklott végig az ágyhuzaton. Mindkét karja ernyedten kalimpált a levegőben. Végül a lány karcsú ujjai egy pillanatra megragadták a karjait, és annyi ideig tartották, hogy átfordulhatott.

Derec mélyet sóhajtott, és lehunyta a szemét. Ariel finom ujjai

gyúrni kezdték a hátizmait. A feszültség nyomban enyhült bennük. Pihenés közben jobban megfigyelhette, hogyan ernyednek el izmai a masszírozás következtében. Minden egyes nyomásra apró rezgéseket érzett, mintha finom, görcsös csomók pattannának el benne. A letapadt izmok lazulnak fel így valakinek a hátában, aki izomhúzódást szenvedett. Csak ezek sokkal apróbb csomók voltak. – Segít? – kérdezte a lány.

– Igen – suttogetta, mert még a hangos szóra sem akart energiát pazarolni. – Csodálatos!

Ariel fölülről lefelé fokozatosan végigdolgozta a hátát. Határozottan érezte, ahogy a lány ujjai alatt feloldódnak a csomók. Minél több görcstől szabadult meg, annál pihentetőbbnek érezte a műveletet, és lassan elálmosodott.

A lány szó nélkül folytatta a gyúrást.

– Tényleg rosszul érzed magad? – szólalt meg.

– Álmos vagyok – suttogetta Derec alig hallhatóan. A lány kitarító ritmusban táncoló ujjhegyei kellemes érzéssel töltötték el. Ismét felkúsztak a vállizmaikhoz, és újabb letapadásokat szüntettek meg.

A kellemes, laza érzés hirtelen elillant. Ahogy szendergéséből föleszmélt, csodálkozva nyitotta ki a szemét.

– Jobban érzed magad? – kérdezte a lány derűsen.

– Nem, nem egészen.

– Mi történt? Abbahagyjam?

– Meg tudnád nyomkodni... úgy értem, nem okozna fáradságot, ha újból végiggyúrnád a hátamat? Most rögtön?

– Hát persze. – A lány kezei visszatértek arra a területre, ahol kezdte, és még egyszer végigmasszírozta az izmokat.

– Köszönöm. – Derec ezúttal figyelt. Ugyanazok a görcsös csomók lazultak el ismét, mint korábban. Ugyanazokat a rezgéseket, ugyanazokat az apró roppanásokat érezte, amelyek révén enyhült a feszültség izmaiban.

Csakhogy a görcsös csomók szinte nyomban újból megjelentek. Igaz, már nem annyi, mint korábban. Ezúttal kevesebbet érzékelt közülük, de a jelenség világosan rajzolódott ki előtte. A gyúrásnak folyamatosnak kell maradnia, hogy használjon.

– Jobb így?

– Oó... igen. De nem akarom, hogy kimerülj miattam. Köszönöm. Ez sokat segít. – De nem várhatta el a lánytól, hogy beláthatatlan ideig dolgozzon, holott a megkönnyebbülés csupán másodpercekig vagy talán percekig tartott.

– Örülök neki. – Ariel abbahagyta, de ülve maradt mellette, és a

masszírozástól elgémberedett ujjait kezdte hajlítani.

– Segítenél visszafordulnom?

– Hát persze.

A fiatalember ismét úgy érezte, mintha gumiból volnának a karjai, amikor megpróbált oldalra fordulni. A lány megmarkolta a vállát, függőleges helyzetbe csavarta, Derec csípője és a két lába azonban nem mozdult. Ekkor Ariel megfogta a két lábát, és erőlködve oldalra fordította. A beteg most már az oldalán feküdt.

– Megvonnánk. – Ariel mélyet sóhajtott, és elmosolyodott.

Az ifjú felnézett, és a lány arcát fürkészte. Nem sokáig tudtam megőrizni a titkomat, gondolta. A vak is láthatja rajtam, hogy komoly bajba kerültem, és egyre kétségbeejtőbb az állapotom.

– Derec! Mi van veled?

– Nem tudom, meddig húzom még.

– Hogyan? Mire gondolsz?

– Annyira fáradt vagyok. És gyenge. Te is láthatod. Avery pedig a bolygó bármely pontján tartózkodhat. Úgy érzem... nem sok időm... van hátra. – Már a nyelve is akadozott.

– Ne beszélj így! – csattant fel a lány. – Mandelbrot mindent megtesz, amire egy robot képes, sőt még többet is. Wolrufot sem kell féltetni! Nem bizonyította épp elégszer talpraesettségét?

– Az idő! – kiáltott fel Derec. Fellobbanó haragja új erővel töltötte el. – Kifutunk az időből! Előbb vagy utóbb biztosan megtaláljuk – vagy ők találják meg – Averyt. De számomra már késő lesz.

– Mindazok után, amiken keresztülmentünk, most akarod feladni? Ne hagyd magad!

– De hát mit tehetnék? Csak feküdjek itt?

– Még törhetnéd a fejed valamin. Megszabadultunk Aranímástól, elszöktünk a Rockliffe-űrállomásról, megoldást találtunk a város lázas alakváltozására és a gyilkossági rejtélyre... – A lány elhallgatott.

Az ifjú egy pillanatig várta a folytatást. Amikor nem következett semmi, felnézett.

Ariel elborzadva meredt rá.

Derec megdöbbenve emelkedett fel, hogy jobban lássa, de nem vett észre rajta semmi szokatlant. Meglengette kezét a lány szeme előtt, de az nem reagált.

– Ariel! – szólt rá elhűlve.

– Ez Derec – suttogta a lány. – Éppen úgy fest, mintha Derec volna. Ez lehetetlen. – Hirtelen megfordult, és felpattant az ágyról, de nyomban beleütközött az íróasztalba. Lábai megbicsaklottak. Tompa puffanással zuhant a padlóra, miközben szempillája sebesen verdesett.

Derec keserves erőfeszítéssel fél könyökre támaszkodott, és megragadta a lány karját. – Ariel! Hallasz engem?

A lány lassan körülnézett a szobában. Először úgy látszott, nem hall semmit, aztán alig észrevehetően bólintott. – Te felkeltél! mondta meglepetten.

– Nem egészen.

Ariel felemelte a kezét, és olyan erővel vágta pofon Derecet, hogy ujjai égő piros nyomot hagytak az arcán.

Az ifjú átvette a lábát az ágy szélén, és felült. – Megörültél? Mit...

– Nézd meg magad!

– Magamat? Miről beszélsz?

– Felültél, Derec! Ébren kell maradnod. Nem tudom, ezt az adrenalin teszi-e, vagy a félelem, vagy... nem tudom, mi. De amikor bekövetkezett nálam ez az újabb emlékezetkiesési roham, annyira megriadtál, hogy javulni kezdett az állapotod.

– És akkor megütöttél... és én felültem. – Derec elismerően bólintott. – Nem lettem éppen tökéletesen egészséges, de értem, mire gondolsz.

– Ne add fel! Harcolnod kell!

– Jól van. Összeszedem magam. Ugyanazt teszem, mint akit fagyhalál fenyeget. Úgy látszik, állandóan mozognom kell, hogy fenntartsam a vérkeringésemet. Vagy valami hasonlóról van szó. Felállt, arca eltorzult a tájdalomtól, merev ízületeinek ellenállása miatt. – Minden porcikám sajog.

Ariel az íróasztalhoz gördítette az irodai széket. – Gyere! Ül vissza a terminálhoz! A munka ébren tartja a tudatodat, és talán kifundálunk valami hasznosat is.

5. fejezet

EULER

Mandelbrot elérkezettnek látta az időt, hogy találkozzék Wolruffal. De mivel később is hasznát vehette, hogy a városrendszerben dolgozik, nem akarta egyszerűen otthagyni szolgálati helyét. Tamserole még nem tért vissza, így a nagyobbik kockázatot vállalta, és jelentést tett a központi számítógépnek.

"Itt a Negyedik Fokozatú Körzeti Túlerheltségi Erőmű. Nincs a helyszínen felügyelő, akinek jelentést tehetnék, ezért közlöm szolgálatom felfüggesztését."

"HOL VAN A FELÜGYELŐD?"

"Nem tudom. Máshol teljesít szolgálatot."

"MIÉRT FÜGGESZTED FEL SZOLGÁLATODAT?"

"Vészhelyzetbe kerültem."

"MAGYARÁZD MEG!"

"Nincs rá időm." – Mandelbrot megszakította a kapcsolatot, remélve, hogy később még visszatérhet a szolgálatba, ha ez hasznosnak ígérkezik. Viselkedésére még nem talált ki semmilyen magyarázatot. Majd akkor próbál kieszelni valamit, amikor szükség lesz rá. A központi számítógép óriási méretét és adattömegét tekintve, viselkedésének furcsasága talán nem szúr szemet Avery doktornak.

Az erőműben töltött viszonylag rövid idő alatt is teljesítette a rábízott feladatot. Sikerült némi haladást elérnie az önműködő rendszer megteremtésében, hogy Tamserole eleget tehessen vándorlási programjának, de a munkát még nem fejezte be. Pedig ha sikerült volna, talán a gyanú legkisebb árnyéka sem vetődik rá távozása miatt. De ez nem tűnt száz százalékgig biztosnak.

Mandelbrotnak számolnia kellett azzal a nehézséggel, hogy értelmi képessége erősen különbözik Robotváros gépembereiétől, és erre az eltérésre bármikor fény derülhet kérdései vagy cselekedetei nyomán.

Amint az alagútmegálló mozgó lejtőjének aljára érkezett, nyomban meglátta a peron egyik oldalán békésen üldögélő szörmókot, aki az árnyékba húzódott, hogy ne kerüljön a ki- és beszálló robotok útjába. Amikor meglátta Mandelbrotot, türelmetlenül felpattant.

Mandelbrot nem szólt hozzá rögtön. Felkapta a hátára, és belépett vele az egyik utasfülkébe, ahol még véletlenül sem hallgathatták le

párbeszédüket. Mivel a dobogó nem indult el addig, amíg nem közölték vele az úti célt, az Iránytoronyhoz közel eső állomások egyikét programozta be. Szükség esetén még meggondolhatják magukat.

– Kiderítettél valamit? – kérdezte halkán, amikor a fülke már az egyik párhuzamos sínen haladt.

– 'át persze – morogta Wolruf élénken. – Mindenütt rrobotok nyüzsögnek. Úgy uáltosztat'ák meg a uárost, 'ogy minél keuesebb rrobot marrad'on egy-egy létesítményben. Asztán ott'agy'ák a munká'ukat.

– A vándorlási program. Találtál valami áruló nyomot, hogy ez mit jelent?

– Nem.

– Én pedig nem akarom megkockáztatni, hogy közvetlenül felhívjam a központi számítógépet vagy az erőmű terminálján át érdeklődjem, mert attól tartok, túlságosan magamra vonom a figyelmét. Vissza kell térnünk az irodába.

– Asz'ó lesz – vigyorodott el a maga kutyaszerű módján Wolruf. – Már úgyis megé'esztem.

A hátában jelentkező fájdalmas merevség ellenére Derec kiegyenesedett ültében a terminál előtt. A központi számítógépnek már mindenféle kérdést feltett, ami Arielnek vagy neki eszébe jutott, de csak a sötétben tapogatóztak. Semmit sem fedeztek fel, amivel előbbre jutottak volna.

Az üres képernyő közömbösen világított az arcába. – Van még valami ötleted? – fordult a lányhoz.

– Mit csinálnak vajon a Kulcsközpont robotjai? Ha emlékezetem nem csal... – A lány elmosolyodott a kifejezés iróniáján. – Ha jól emlékszem, éppen legkiválóbb tulajdonságaik alapján válogatták össze őket. Ők mit művelhetnek most?

– Remek ötlet. Lássuk csak! "Milyen tevékenység folyik jelenleg a Kulcsközpontban?"

"SEMMILYEN."

Derec a meglepetéstől ismét kiegyenesedett.

"Hol van Kulcsár és a hozzá beosztott robotcsapat?"

"KULCSÁR EZEN A KOORDINÁTAPONTON TARTÓZKODIK."

A központi komputer megadott néhány számot. "JELENLEG SEMMILYEN CSOPORT NINCS HOZZÁ BEOSZTVA."

"Ő mit csinál?"

"TELJESÍTI VÁNDORLÁSI PROGRAMJÁT."

"Mit csinál a többi robot?"

"TELJESÍTİK VÁNDORLÁSI PROGRAMJUKAT."

"Hol tartózkodnak?"

A komputer koordináták hosszú jegyzékével válaszolt. A pontok rendkívül nagy területen oszlottak szét. Legtöbbjük a bolygó olyan részein helyezkedett el, amelyek igencsak messze estek Robotváros szívéből. Ezek a helyek még nem is tartoztak a városhoz, amikor Ariel és Derec először járt itt. Néhány koordinátpont azonban többször is előfordult a jegyzékben. Köztük szerepelt Kulcsár tartózkodási helye is.

"Milyen alakzatot követ a koordinátpontok elhelyezkedése?" - kérdezte tovább Derec.

"PONTOSAN 987,31 KILOMÉTER TÁVOLSÁGRA VANNAK EGYMÁSTÓL. AZ ALAKZAT AZ EGÉSZ BOLYGÓ FELSZÍNÉT BEBORÍTJA."

"Miért?"

"EZ A TÁVOLSÁG PONTOSAN MEGFELEL A GYÜLEKEZÉSI HELYEK ELŐÍRT SZÁMÁNAK."

Derec egyre izgatottabb lett. – "Ki írta elő?"

"A PROGRAM ÍRTA ELŐ."

"Mi a célja a programnak?"

"HOZZÁFÉRÉS MEGTAGADVA."

Derec rácsapott az íróasztalra. Nem túl erősen, mert ahhoz gyenge volt. – Hát ez a készülék is bementa az unalmast!

Ariel a háta mögött állva szóltan maradt.

– Azért egy kicsit csodálkozom – folytatta Derec. – Ha Avery elővigyázatosságból elhelyezett néhány tiltást ebben a terminálban, mielőtt idejöttünk... miért nem a szokásos blokkolást alkalmazta? Miért csak néhány programgátat hagyott meg ahhoz képest, amennyi a többi terminálon működik?

A "HOZZÁFÉRÉS MEGTAGADVA" szavak szinte gúnyosan meredtek rá a képernyőről. Körülöttük a falakon Robotváros mozgalmas élete kavargott a napfényben. A szobára csend borult.

– Rendben van – dünnyögte Derec. – Talán a blokkolás valójában nem is erre a terminálra vonatkozik. Avery valahol másutt rejtőzött el, és egyszerűen csak megtiltotta a központi számítógépnek, hogy elárulja, milyen műveleteket végzett azon a terminálon. Így kellett történnie. Az eszébe se jutott, hogy ezt blokkolja. Ez sokkal ésszerűbb, nem igaz?

Amikor a lány nem válaszolt, Derec kínlódva visszanézett rá a válla fölött. – Ariel?

A lány nyitott szemmel, mozdulatlanul állt. Tekintete az íróasztalon túl a padlóra szegeződött, de most nem hunyorgott. Amikor Derec

meglengette a kezét előtte, nem reagált. Ekkor gyengéden odanyúlt a szemhéjához, és lezárta. Ariel szeme csukva maradt.

– Nem várhatunk tovább – mondta Derec nyugodtan, éppannyira magának, mint a lánynak. – Nem ülhetünk itt tétlenül, találgatva, merre induljunk el. Nincs rá időnk.

Felállt, óvatosan átkarolta a lány vállát, és odavezette a heverőhöz. Ariel mereven, vontatottan mozgott, szemét még mindig zárva tartotta. A fiatalember csak úgy tudta leültetni, hogy előbb ő maga ereszkedett le, aztán maga mellé húzta a lányt.

– Ariel?

Észrevette, hogy a lány csukott szemhéja alatt mozog a szemgolyója. A legutóbbi rohamnál már látta ezt. Nem mert felriasztani, nehogy még nagyobb bajt idézzen elő.

Néhány perc múlva kissé elhúzódott a lánytól, és feszülten figyelte. Ariel, fejét felszelve, erőltetett merevséggel ült. Talán utazást él át egy úrhajón vagy valamilyen más jármű ülésében. Nem lehetett eligazodni rajta.

A lány végül mélyet lélegzett, és párszor hunyorított.

– Ariel?

Először Derecre nézett, aztán az egyik fali képernyőre.

– Ariel, itt vagy... újra velem?

– Csak nem következett be megint? – nyúlt a fiatalember keze felé Ariel.

– Most másképp történt. Nem kiabáltál, és más feltűnő dolgot sem tettél. – Megszorította a lány kezét, a másik karjával pedig átölelte.

– Figyeltem a színdarabot – mondta Ariel halkán. – Ugye, ez valóságos volt? Tudod, melyikre gondolok. Sejtelmem sincs, mit teszek. Még azt sem tudom biztosan, hol vagyok, és melyik időben élek.

– Nyugalom, nyugalom – csitította a fiatalember. – Egyszerre csak egy kérdést. Színdarabot említettél. *A Hamlet-re* gondolsz?

A lány bólintott. – Amikor eljátszottuk itt.

– Jól van. Figyelj! – folytatta Derec. – Elhatároztam valamit. Késsük meg Avernust! Vagy Eulert. Vagy valamelyik felügyelőt. Valószínűleg ők is itt tartózkodnak az Iránytoronyban.

– Biztos vagy benne?

– Eleget rostokoltunk már itt. Gyerünk! – Miközben felpattant, arca eltorzult a lábába nyilalló fájdalomtól.

A lány vonakodva állt fel. Derec megnyomott egy gombot az íróasztal vezérlőtábláján, és az egyik fali képernyő ajtóként tárult ki. Mintha sötét lyuk támadt volna Robotváros belvárosának közepén.

– Gyere! – Óvatosan kikandikált az ajtónyíláson, és körülnézett.

Csupán a régi csigalépcsőt pillantotta meg, amely alig három méter magas lehetett; akkor jött fel rajta, amikor először járt az irodában. Innen a lépcső csukott ajtóhoz vezetett. – Itt még nem találkozhatunk robotokkal. Legalább addig biztonságban vagyunk, amíg ki nem lépünk a tiltott területről.

– Értem. – Ariel nem mozdult a heverőről. – De mi lesz, ha... szóval, tudod... ha éppen rám tör a roham valamelyik kritikus pillanatban?

– Meg kell kockáztatnunk. – Derec visszanezett a lányra, és szorongást látott az arcán. – Amíg megpróbáltunk óvatoskodni, nem jutottunk semmire. Mennünk kell!

– Csak nyűg leszek rajtad. Ha akarod, hogy maradjak...

– És rám ki fog vigyázni? – mosolygott a lányra Derec. – Akármilyen roskatagok vagyunk, együtt most is többre jutunk.

A lány megkönnyörült rajta. – Hát az biztos... – Követte Derecet, és szeretetteljesen megszorította a karját.

A fiatalember végig a csigalépcső korlátjába kapaszkodott, amíg le nem ért. Térde minden lépésnél égett a fájdalomtól. Odalent megkönnyebbülten lélegzett fel, miközben bevárta a lányt. Aztán kinyitotta az ajtót.

Rövid folyosó húzódott előttük. Rögtön felismerte a tompán világító falelemekről. A vége jelezte azt a határt, ameddig a robotok megközelíthették az irodát. Azon a ponton túl már bármikor összeakadhatnak a szokásos munkájukat végző robotokkal.

Lassan előrement és figyelte, nem tűnik-e fel valamilyen árnyék, nem hall-e valamilyen hangot, amely kéréstlen útitárs közeledtét jelzi. Ha le tudnak jutni a felügyelők tanácsstermébe, a robotok már feltételezhetik, hogy az utcaszint bejáratán keresztül érkeztek. Nem szerette volna, ha más lehetőség is megneszelnek.

Ariel szorosan a nyomában maradt. Igen keskeny járatokon haladtak végig, a piramisnak ezen a szintjén nagyon kicsi volt a padlófelület. Nemsokára odaértek a felvonóhoz.

Miután beléptek, Derec mély lélegzetet vett, és megnyomta a kezelőtábla megfelelő gombját. – Talán hat emelettel lejjebb, ha jól emlékszem – mondta csendesen. – Derengenek ezek a dolgok?

A lány bólintott.

Feszült csendben várakoztak a suhanó liftben. Megállás után, amikor az ajtó kezdett félresiklani, Derec visszafojtotta a lélegzetét, és érezte, a lány görcsösen markolja hátulról az ingét. Az előtér azonban üresnek bizonyult; kissé szégyenkezve mosolyogtak egymásra a megkönnyebbüléstől.

Újból megnyomott egy gombot, hogy hat szintet ereszkedjenek. A

lift sebesen indult lefelé, aztán finoman lassított, hogy szinte észrevétlenül álljon meg. Ismét néma csendben álltak, amíg kinyílt az ajtó.

Egyetlen robot sem várt a felvonóra, de most első ízben hangokat hallottak. Vagy inkább jellegtelen zajokat. Olyasfajta motorzűmmögés volt, amiket a szerszámrobotok keltenek termek és folyosók takarítása közben. Annyi bizonyos, ezen a szinten már zajlott az élet.

– Helyben vagyunk – mondta Derec nyugodtan. – Valójában szeretnék találni egy robotot, aki elkalauzol bennünket. Ne felejtsd el: ha egy robot megkérdezi, hogyan kerültünk ide, az a mesénk, hogy a bejáraton át jöttünk be.

– ..és eltévedtünk – folytatta nevetve a lány.

– Úgy bizony!

A folyosók itt szélesebbek voltak, a mennyezet is magasabban húzódott, de hogy ne tájékozódhassanak túl könnyen, az útvesztő egyre bonyolultabbá vált. A főfolyosókat mellékjáratok keresztezték egyre sűrűbben, és ha végignézték ezeken, a labirintus újabb elágazásait látták. Annak idején Derec úgy tippelte, ez a szint nagyjából a piramis magasságának felénél helyezkedik el. A padlófödém itt már óriási területet foglalt el.

– Egyszerűen nem emlékszem – állt meg Derec két folyosó kereszteződésében. Támaszt keresve nekidőlt az egyik világító fal-elemnek. – Itt bolyonghatunk az idők végezetéig. Sorra vettem a legnagyobb járatokat, de valahogy nem vezetnek sehová.

Ariel az arcába nézett. – Fájdalmaid vannak, igaz?

– Nem hagyom, hogy eluralkodjon rajtam, máskülönben nem jutunk sehova.

– Akkor ne totojázz, hanem induljunk! – Ariel elviharzott mellette, és a két folyosó közül a szélesebbiket választotta.

Derec halvány mosollyal követte. A lány abban a reményben viselkedik ilyen durván, hogy majd feldühíti, és ettől talán ismét javul az állapota. A taktika nem használt, mert rájött a turpisságra, de hálás volt érte, miközben fájdalomtól égő lábbal vonszolta magát Ariel után.

Egyszer csak ritmikus csipogó hang visszhangzott feléjük a folyosó végéből. Tömzsi, talán egy méter magas szerszámrobot gördült elő villogó kék lámpával a mellén. Törzséből porszívó nyúlt ki, visszahúzott csápjai végén kefék pihentek, ami elárulta, hogy második szolgálati feladata a seprés. És mellékesen talán a harmadik, hogy csipogó hangon jelezze, ha idegennel találkozik valamelyik folyosón.

Mindketten megtorpanva figyelték a feléjük siető robotot. Az pontosan előttük fékezett, és továbbra is fülsértően csipogott. Derec

elnevette magát. – Azt hiszem, ez miattunk ad vészjelzést.

Úgy látszik, nem érdemeltünk ki vijjogó szirénákat.

– Ez csak álcázás. Szerintem más jelzést is leadott már.

– Biztosan. Hé, ismerős arcot látok... ha arcnak lehet egyáltalán nevezni! Euler!

A folyosón feléjük lépkedő gépemberrel az elsők között találkoztak egykor a bolygón. Euler a hét felügyelő robot közé tartozott, akiknek agya közösen alkotta a város egyik legbonyolultabb komputerét. Fejének ötvénye emberi modell alapján készült, szemgödrében fotocellák parázlottak, a szája helyén pedig apró kerek rács borította a hangszórót.

– Szervusz, Euler! – kiáltott felé ismét Derec. – Miért nem válaszolsz? Mi bajod van?

A gépember odaért hozzájuk, és megállt. A tömzsi szerszámrobot surrogva tovagördült, nyilván a komkapján kapott újabb utasítást. – Üdvözetem, Derec. Nem tartózkodhatnak itt. Jöjjenek velem! – Euler oldalt lépett, hogy előreengedje őket.

– Miféle fogadtatás ez? – háborgott Derec, és sehogy sem akaródzott elindulnia. – Euler, mi vagyunk! Visszatértünk! Szükségünk van segítségre meg felvilágosításra.

– Felismertem mindkettőjüket, az önök neve Derec és Ariel. – A robot szorosan a nyomukban haladt.

Az ifjúnak az a kellemetlen érzése támadt, mintha nem a barátai, hanem inkább a foglyai volnának kísérőjüknek. – Valamikor még "Derec barátom"-nak hívtál – szólt hátra.

– Sürgős és fontos munkákat végzünk – válaszolt Euler. – Ismerik Robotvárost, tudhatják, hogy itt biztonságban vannak. De el kell hagyniuk az Iránytoronyt.

– Mondtam már neked, hogy segítségre van szükségünk! – kiáltott rá dühösen Derec. – Az Első Törvény! Csak nem felejtettél el mindent?

Ariel meghúzta a kabátja ujját, hogy lecsillapítsa. Ő azonban kirántotta magát, megfordult, és szembenézett Eulerrel.

– Hagyd! – suttogta Ariel. – Ne áruld el magad! Valami elromlott itt.

Derec dühös tartásba merevedve nézett a felügyelő közömbös arcába. Tétovázva vette tudomásul Euler szokatlan magatartását. A lánynak igaza volt.

– Mi történt? – kérdezte Ariel a gépembertől. – Miért viselkedsz ennyire ridegen?

– Önök nem maradhatnak az Iránytoronyban.

– Várj egy pillanatig! – szólt rá Derec. – Már nem tanulmányozzátok a humanika törvényeit? Emlékszel rájuk? Emberekre is szükségetek

van hozzájuk.

– Kérem, folytassa útját. Szükség esetén kíméletes erőszakkal is eltávolíthatjuk.

– Mi a fene! Kíméletes erőszakkal? Nem tudod, milyen törékenyek vagyunk? – nevetett gúnyosan Derec.

– Mi történt azóta, hogy itt jártunk? – kérdezte Ariel. – Megváltottattatok városépítő terveiteket?

– Jöjjenek velem! – Euler kinyújtotta fogóit, és megragadta mindkettőjük karját.

Még az enyhe nyomás hatására is elpattantak az izomgörcsök Derec karjában. Arca összerándult a meglepetéstől, noha részben megkönnyebbülést érzett. A fogó nyomban szétnyílt.

– Fájdalmat okoztál! – kiáltotta Derec. – Ariel, gyerünk! – Megragadta a lány karját, és futásnak eredtek.

6. fejezet

MENEKÜLÉS

Derec lábai fájdalmasan égtek, a háta pedig furcsán merevnek tűnt, mialatt megpróbált végigrohanni a folyosón. A lány már megelőzte, és inkább ő húzta, mint fordítva. Mögöttük Euler habozott. A fiatalember vádja megbénította döntéshozó képességét.

Ariel maga után vonszolva Derecet, befordult egy sarkon, majd végigrohan egy másik folyosón. – Átprogramozták őket – zihálta a fiatalember. – Csak ez történhetett. Ha a robotok maguk dolgoztak volna ki új fontossági sorrendet, akkor is megőrizték volna régi személyiségüket.

– Fogd be már a szád, és igyekezz! – kanyarodott be a lány egy újabb sarkon.

Derec úgy botladozott utána, hogy minden lépésnél erőszakkal kellett kiegyenesítenie a lábait. – Keress egy felvonót! Lendületesen fékeztek egy újabb saroknál, lábuk nehezen tapadt meg a tükörfényes padlón. A lány markolása lecsúszott Derec kezéig, így mindkettőjük karja teljes hosszában kinyúlt, miközben Ariel maga után vonszolta társát. Még egy sarok következett cikcakkos rohanásban.

– Tudod egyáltalán, hová futunk? – kérdezte Derec a körülményekhez képest nyugodtan.

Ariel lelassított egy újabb kereszteződésnél. Még nem vált bizonyossá, hogy üldözik őket, de egy ekkora épületben a felügyelők rengeteg szerszámrobotot mozgósíthatnak, hogy kiderítsék tartózkodási helyüket. És kétségtelenül akad néhány humanoid is, aki bekapcsolódhat üldözésükbe.

– Nem, fogalmam sincs róla – felelte Ariel.

Derec visszanezett, és végigpillantott a négy folyosón, amelynek találkozási pontjában álltak. – Hová tűnt mindenki? – Fogait csikorgatta a hátába és lábába hasító fájdalomtól.

– Menjünk! – Ariel elindult, de észrevette, hogy Derec még mindig a folyosókat vizsgálja. Hátrahajolt, és maga után húzta.

Újabb sarkoknál fordultak be, és valami ajtófélét vagy főfolyosót kerestek.

– Itt van! – kiáltotta Ariel egy újabb fordulónál. – Ez nem felvonó?

– Kipróbálhatjuk – zihálta Derec levegő után kapkodva. Nyomd

meg a gombot! Azt hiszem, tényleg bajban vagyunk... Időnként hátratekintve, nyugtalanul váraoztak. Végül kinyílt az ajtó, és ez a felvonó is üresnek bizonyult. Beléptek, Ariel megnyomta a legalsó gombot.

Derec erőltlenül nekitámaszkodott a falnak, és lehunyta a szemét. – Remélem, senki sem vár ránk, amikor kinyílik az ajtó.

– Mit értettél azon, hogy "tényleg bajban vagyunk"?

– Két dolgot. Euler viselkedése arra utal, hogy távollétünkben Avery átprogramozta az összes felügyelőt. Ennek következtében az egész város más szabályok szerint működik. Azt is sejtem, hogy amint jelenlétünk tudatosodott Euler pozitronikus agyában, a központi számítógép azonnal jelentést tett erről Averynek, bárhol tartózkodjék is.

– Akkor miért nem üldöz bennünket senki?

– Attól tartok... a vadászrobotjait küldte a nyomunkba, így a többiek nyugodtan tovább dolgozhatnak szolgálati helyükön.

Amikor kinyílt a felvonó ajtaja, félhomályos térség tárult eléjük, de senki sem várt rájuk. Derec elsőként lépett ki, hogy körülnézzen. Úgy látszott, kicsiny alagútmegállóba kerültek. A legtöbb állomáson rendszerint látni lehetett a peronról az egymás mellett húzódó sín párokat. Itt a kitérő mentén külön fal takarta el a peront a fővonalon utazók előtt.

Derec odaóvakodott a kitérő széléhez, és körülpillantott. Huzatot érzett, amint a főalagútból a levegő a kitérőbe áramlott, majd a másik végén távozott. Ariel a sarkában maradt.

– Megnyomtam a "Váraozás" gombot – mondta Derecnek. – Így nem tudják felhívni a liftet.

Az ifjú elégedetten bólintott. – Rajta!

Bepréselték magukat a peron szélén váraozó egyetlen utasfülkébe. Derec elkezdte nyomogatni a kezelőpult gombjait, aztán tétovázva abbahagyta.

– Mi a baj? Minél hamarabb el kell tűnnünk innen! – rángatta meg a karját a lány.

Az ifjú végül a legközelebbi alagútmegálló kódját adta meg. A fülke mozgásba lendült. – Az alagútszisztem számítógépe a központi komputer egyik leágazása. Ha valaki érdeklődik rólunk, jelentést tesz neki az úti célunkról.

– Micsoda?

– Bizony – bólintott komoran Derec. – Innen el kell húznunk a csíkot, és minél gyorsabban ki kell keverednünk az alagútból. Ha túl messzire utazunk, előfordulhat, hogy a megállóban már fogadóbizottság vár bennünket.

Az átlátszó szélvédőjű fülke végigsiklott a kitérőn, majd rákanyarodott az egyik párhuzamos nyomvonalra a főlagútban. Derec szorongva vette szemügyre a szomszédos fülkékben utazó merev robotokat, de egyikük sem mutatott érdeklődést irántuk. Persze a robotok a szokásos egykedvűséggel álldogáltak a suhanó dobogókon, de ha valaki meg volt ijedve – mint most Derec –, akár komornak is láthatta őket.

Egy üldözési mániás könnyen képzelhette, hogy titkos ügynökök veszik körül, nem pedig véletlenszerű utazók.

Derec dühösen megrázta a fejét. Ha továbbra is ilyen gondolatokkal foglalkozik, Averyhez hasonlóan megbolondul.

Egyszer csak a fülke lassított, és besiklott egy kitérőbe. Ez már közönséges megálló volt, egész peronját át lehetett tekinteni a főlagútból. Derec eddig sehol másutt nem látott még olyan álcázott megállót, amilyen az Iránytorony alatt helyezkedett el.

– Senki sem vár ránk – jegyezte meg Ariel, amint a fülke zökkenőmentesen megállt. Kilépett az üres peronra.

Derec követte. – Ha a vadászrobotok úton vannak, most már egyszerűen hozzájuthatnak tartózkodási helyünk koordinátáihoz. Könnyen a nyomunkra akadhatnak anélkül, hogy el kellene menniük az Iránytoronyba. Így... egy pillanat!

– Most meg mi bajod?

Derec sarkon fordult, és visszaugrott az utasfülkébe. Miután gyors pillantást vetett eddig megtett útvonalukra, különféle koordinátákat kódolt be gyorsan.

– Menjünk már! – nézett végig a lány nyugtalanul a főlagúton. – Mit művelsz?

– Talán ez segít. – Derec elhagyta a fülkét, a dobogó pedig rögtön elindult a kitérőből.

– Mit csináltál? – kérdezte Ariel, amint ráléptek a bejárati jár-szalagra.

– Ellenőrizniük kell az összes úti célt, amelyet bekódoltam - mosolyodott el szélesen Derec, aztán arca megrándult a lábába nyilalló fájdalomtól. – Talán kiszálltunk itt, talán továbbutaztunk. Nem tudhatják.

– Gondolod, számít ez? Nem mozgósítanak még több vadászrobotot, hogy ellenőrizzenek minden alagútmegállót?

– Lehet – vont vállat Derec. – Ha semmi másra nem jó, akkor is legalább szétforgácsoljuk az erőiket.

Fent a napsütésben kiléptek az utcára. Amikor az ifjú körülnézett, teljesen védtelennek érezte magát. Mivel Avery kivételével ők voltak az

egyedüli emberek a bolygón, gyakorlatilag bárhol felismerhették őket egyetlen szempillantás alatt.

– Csupán az nyújt számunkra némi esélyt, ha kizárólag a vadászokat mozgósították az üldözésünkre – magyarázta a lánynak. Közben gyanakodva figyelt egy közeledő humanoidot, aki egyedül haladt jó néhány szerszámrobot társaságában.

Ariel követte Derec tekintetét, és lehalkította a hangját: – Amikor Jeffet kerestük, a riadókészültség az összes robotot mozgósította a bolygón, nem igaz?

– Abban az esetben az Első Törvény adott nekik ösztönzést – felelte a fiatalember. – Most viszont nem tudom, mit fognak tenni. Ha még a felügyelőket is átprogramozták, akkor az új rend az egész robottársadalmat érinti.

A humanoid robot közömbösen ment el mellettük. A háztömb túlsó végében még egypár hasonló gépmember kelt át az utcán. Egyikük sem vett tudomást Derec és Ariel jelenlétéről.

– Nem kellene végre eltűnnünk innen? – nézett le a lány az alagútmegállóba. – Csak álldogálunk itt.

– Gondolkodom – suttogta Derec rekedten. Kegyetlenül lüktetett a lába. – Tudnunk kell, hová tanunk. Nem szaladgálhatunk csak úgy összevissza a járdán. Nem is bírnám sokáig.

– Én már döntöttem. Gyere! – Megfogta a fiatalember kezét, és maga után húzta.

Derec a hátában és a lábában érzett fájdalom miatt összeszorított fogakkal sietett utána.

Mandelbrot fűgén igyekezett a járdán az Iránytorony felé, Wolruf pedig kitartóan kocogott mellette. Épp az imént jöttek fel a gúlahoz legközelebbi alagútmegállóból. Egyszer csak két, különféle érzékelőkészülékekkel felszerelt, feltűnően magas, erőteljes humanoid robot jelent meg nem messze egy kereszteződésben, éppen azon az útvonalon, amely az Iránytoronyhoz vezetett. Vadászrobotok voltak, akiket arra programozták, hogy rendkívüli érzékenységgel ismerjenek fel alakzatokat és finom részleteket. Mandelbrot megtorpant.

– Mi történt? – kérdezte Wolruf. Kissé későn fékezve nézett fel a robotra.

– Vadászok – mondta Mandelbrot. – Ha más betolakodó nincs jelenleg a bolygón, biztosan a mi csoportunkat cserkészik be. És egyenesen az Iránytorony felé tartanak. – Felhívta a központi számítógépet. "Tájékoztatót kérek bármilyen általános riadó-készültségről."

"NINCS ILYEN. AZONOSÍTSD MAGADAT ÉS SZOLGÁLATI FELADATODAT."

"Mi a jelenlegi feladatuk a működő vadászrobotoknak?"

Mandelbrot úgy vélte, megkockáztathat még egy gyanús kérdést, mielőtt a központi komputer hozzálátna az adás helyének kiderítéséhez.

"AZONOSÍTSD MAGADAT ÉS SZOLGÁLATI FELADATODAT"
– ismételte meg a számítógép.

Mandelbrot megszakította a kapcsolatot. – Nem tudok kiszedni belőle semmilyen fontos adatot anélkül, hogy ne kockáztatnám a biztonságunkat – mondta Wolrufnak. – De mivel nem rendeltek el általános riadót, csupán a vadászok jelentenek veszélyt számunkra.

– Számunkra? – kérdezte Wolruf. – Uagy csak asz emberrekre? – nézett vissza az Iránytoronyra. – Nézd a vadászokat! Táulodnak tőlünk a torrony irrányában.

– Könnyen feltételezhető, hogy egész csoportunkra vonatkozik a riadó. Ha Derecet és Arielt azonosították már, akkor rólunk is tudnak. De ha csak betolakodóknak tekintik őket, mi még nem kerültünk a képbe. – A hátára vette Wolrufot, az meg belekapaszkodott a nyakába.

– És most mi legyen? – kérdezte a kutyalény.

– Újabb kockázatot kell vállalnom – felelte Mandelbrot. Megpróbálta elérni a terminált az Iránytorony irodájában. Semmiféle választ nem kapott. – Rejtély – csóválta meg a fejét.

– Mirről beszélsz?

– Azt hiszem, Derecnek és Arielnek el kellett hagynia az irodát. De hétköznapi körülmények között még így is jelentkezne a terminál, és közölné, hogy hagyjak üzenetet.

– Talán aura asz irrodárra nem éruényes – mondta Wolruf. 'Iszen Avery a maga számárra rendeszte be.

– Ez valószínű – töprengett Mandelbrot. – Mindenesetre nem válaszolnak. Szerencsés esetben talán kiszöktek. De nem áll módunkban, hogy elérjük őket a komkapommal, és azt sem tudjuk, hol tartózkodnak.

– Köuessük a vadászokat – tanácsolta halkan Wolruf. – Esz asz egyetlen megoldás.

Mandelbrot beleegyezően bólintott. – Csak észre ne vegyenek bennünket.

Fölrakta Wolrufot egy mozgójárdára és mindketten felvitették magukat egy felüljáróra az Iránytorony közelében. Innen szemmel tarthatták az épület főbejáratát. Ha nem láthatták is minden oldalát, kezdetnek ez is megfelelt.

Nemsokára öt vadászrobot lépett ki a gúla főbejázatán. Ketten

rögtön elindultak a legközelebbi alagútmegálló felé, ahonnan nemrég jött fel Mandelbrot és Wolruf. A másik pár fellépett a mozgójárdára, és az előbbiekhöz képest nagyjából derékszögben haladt. Az utolsó vadász azon az álló járdán maradt, amely nagyjából a két útvonal derékszögét felezte.

– Jó hír – szólalt meg Mandelbrot. – Még nem ejtették el zsákmányukat, és nem is olyan biztosak benne, hogy könnyen fog menni.

– Rossz 'írr – mormolta Wolruf. – Tisztában uannak asszal, 'ogy mi'en irányban kenessék. Sietünk kell, ne'ogy a nyomukat uezsítsük!

– Úgy van. – Mandelbrot újból felpattant a mozgójárdára, és igyekezett minél több vadászt egyszerre szemmel tartani. Az első pár hamarosan eltűnt az alagútmegálló bejáratában. A második pár sebesen utazott egy mozgójárdán, és csak időnként villant elő az épületek közül. Mandelbrot és Wolruf most már lefelé ereszkedett a felüljáróról, majd egy kanyar következett. Nem sokkal előttük a mozgójárdának éppen erre a szalagjára kapaszkodott fel az utolsó vadász.

– Rremélem, nem felénk 'ön – suttogta Wolruf.

A vadász azonban inkább távolodott tőlük. Szemmel láthatóan sietett, mert ahelyett, hogy nyugodtan megállt volna, öles léptekkel haladt előre a mozgás irányában. Mandelbrot alig tudta követni.

– Ne men' túl közel! – figyelmeztette a kutyalény.

– De azt sem hagyhatjuk, hogy elveszítsük. Az ötlött fel bennem, hogy további vadászok is távozhattak az Iránytoronyból azon az oldalon, amelyet nem láthattunk. Számítanunk kell rájuk is. Ahogy közeledünk az emberi lények felé, egyre több vadász gyűlik majd köréjük.

– És akkor mit teszünk? – érdeklődött Wolruf. – Még nem tudom.

7. fejezet

A VADÁSZOK

A fájdalomtól bicegve Derec már alig tudott menni, amikor Ariel végül beért vele az ismeretlen célba, a teherszállító csőpostarendszer egyik rakodóállomására. Amikor az ifjú meglátta, lecövekelt, és visszahúzta a lány karját.

– Várj egy pillanatil! – szólt rá. – Humanoid robotok teljesítenek szolgálatot ezekben a raktárakban. Azonnal jelentik, merre vagyunk innen.

– Nem fogják, ha senki sem kérdezi meg tőlünk. Gyere csak nyugodtan! – Erősebben húzta Derec kezét, mint az az övét, és az ifjú végül nem ellenkezett.

Amikor beléptek a rakodótérbe, Derec rögtön látta, hogy tévedett. Egyetlen apró szerszámrobot végezte a rakodási munkákat minden felügyelet nélkül.

– És ha nem engedi meg, hogy használjuk a csőpostarendszert? – suttozta a lánynak.

– Ne törődj vele! – Ariel félretolt egy apró dobozt, így a szerszámrobot még kinyújtott fogókarjaival sem érhetette el.

A tojás formájú kis robotból különböző fogószerszámokban végződő, hat csápszerű kar nyúlt ki. Pozitronikus agy nélkül ez a gépezet nem állhatta szándékosan útjukat, de nem tarthatta be a robotika törvényeit sem. Mialatt a félretolt kis doboz felé gördült, Ariel gyorsan bemászott a csőposta átlátszó nyitott hengerébe, és kinyújtotta karját Derecnek.

A fiatalember retentő fájdalmak közepette, nehézkesen lépett a hengerbe, majd lassan kinyújtózott benne.

– De hová vagyunk? – kérdezte. – Ebben a csőtokban nincs kezelőpult. A rakodótér vezérlőasztalán kell beprogramozni az úti célt, ott, látod... – mutatott kifelé.

Ariel tétovázott, míg a szerszámrobot behelyezte a hengerbe a kis dobozt az ő lába és Derec feje közé. Aztán gyorsan ő is le guggolt, majd lefeküdt, amikor a robot behúzta a zárófedeleket.

– Odamegyünk, ahová ez a doboz – mondta mosolyogva. – Az a jó ebben, hogy semmilyen nyom nem marad utánunk. A programozás teljesen független. tőlünk.

– Hála a...

Derec nem fejezhette be a mondatot, olyan hirtelen indultak el. A henger görgőkön gurult a körkörös nyomásálló ajtó felé. A következő pillanatban már beszippantotta őket a légritka csővezeték, és néhány másodperc alatt óriási sebességre gyorsultak.

Ahogy korábban is átélték már, a tehetetlenségi nyomaték mindkettőjüket odalökte a henger hátsó falához. Derec nem volt elég erős ahhoz, hogy a két karjával védje magát, így a feje és a válla a hátsó felülethez szorult. A légnyomástól hajtva eszeveszetten száguldottak a sötétségen át, miközben láthatatlan szelepeken friss levegő áramlott a tartályba.

Korábban ennyi izgalom is elég volt Derecnek, hogy felszökjön vérében az adrenalin szintje, és merev teste némileg ellazuljon. Most azonban már a csőpostai utazás lélegzetelállító kalandja sem enyhítette tüneteit. Lába egyfolytában lüktetett, a hátában hasogató fájdalom pedig egyre tartósabbá vált, és fokozódó izommerevséggel párosult.

Csupán az jelentett számára megkönnyebbülést, hogy Ariel legalább jól érzi magát. És nem maradtak áruló nyomok utánuk. A csővezeték fölfelé kanyarodott. Amint Derec megpillantotta a fényt, rögtön lehunyta a szemét. A következő másodpercben ragyogó napfény árasztotta el a hengert, így lassan és óvatosan nyitotta ki a szemét, hogy a pupillája alkalmazkodni tudjon a körülötte kibontakozó látványhoz.

Az átlátszó csővezetéknek ez a szakasza magasan a föld fölé emelkedett, és különféle épületekre támaszkodva nyúlt el a város felett. Ebben a magasságban – sőt tovább emelkedve – már nem jelentettek akadályt számára a földi létesítmények. A henger olyan szédítő sebességgel száguldott végig a csővezetéken, ami már önmagában is meghökkentő kilátást ígért. A fiatalember azonban túlságosan gyötrődött, semhogy ezt élvezni tudta volna.

Hirtelen eszébe jutott valami. – Ariel – szólt hátra. – Az egész személyzetet visszarendelték a Kulcsközpontból. De éppen ott keletkezik az a légritka tér, amely ezt a csőpostarendszert működteti. Ezek szerint a Kulcsközpont még dolgozik. Mi történik itt voltaképpen?

A lány nem válaszolt.

– Ariel? – szólalt meg Derec a surrogó levegő zajánál hangosabban, bár sejtette, mit jelent a lány hallgatása. Szomorúan fordította fejét Ariel felé, miközben újabb csomók pattantak el a nyakában.

A lány hanyatt feküdt, és mindkét kezét a henger hátsó falának támasztotta. Oldalt fordított arcán derű és izgalom tükröződött, amint a város látképét figyelte. Úgy tűnt, társáról nem is vesz tudomást.

Derec sejtette, hogy a csőpostarendszerben tett hajdani utazásuk

emlékét éli át. Bizonyos szempontból boldogabbak voltak akkor, noha sok megpróbáltatáson mentek keresztül. De legalább ő maga egészséges volt, és Arielt is csak ritkán fogta el a rosszullét, mielőtt végleg leverte volna lábáról a betegség.

Elfordította arcát a lánytól. Ha újraéli emlékeit, valószínűleg kellemesebben érzi magát pillanatnyilag. Nem akarta megzavarni. Ha kikeverednek ebből a hengerből, akkor is ráérnek tájékozódni.

A csővezeték nem haladt mindig nyílegyenesen. Néha elkanyarodott, hurkokat írt le, és a magasságát is változtatta, útvonala ilyen módon a kialakult városszerkezethez alkalmazkodott. A henger néha több vezeték metszéspontjához ért, ilyenkor enyhe ívű kanyarok tették lehetővé az irányváltozást a legkisebb sebességvesztéssel. Időnként egy-egy rakodóállomást kerültek ki, ezek mellett csőtökjuk lassítás nélkül suhant tovább. Átlátszó csővezetékük ugyanilyen gyakran süllyedt a föld alá, egyszer pedig jó darabig az utasfülkés alagútrendszer mennyezete fölött húzódott.

Végül a henger szinte a földfelszínig ereszkedett, és hirtelen laszulással besiklott egy kiterőbe. Olyan váratlanul állt meg, hogy mindketten előrecsúsztak a kis csomaggal együtt. Derec zihálva tekintett föl az átlátszó hengerből. Egy vadászrobot közömbös arca hajolt föléje.

A mozgójárda Robotváros leglassúbb közlekedési eszközének számított. Mandelbrot és Wolruf egyre merészebben követte rajta a magányos vadászt. Társai nyilván különböző feladatokat kaptak, de halvány fogalmuk sem volt róla, milyen szerep vár erre a gépemberre.

– Ne men' túl közel! – suttogta Wolruf Mandelbrot válla fölött. – Ugyácssz, fel'íuod magadrra a figyelmét!

– Kétlem. Szerintem vadászrobotként mindenre figyel környezetében. Érzékelőivel már rég letapogatott mindkettőnket, de nyilván nem minket üldöz.

– Ostoba – mondta Wolruf.

– Hogyan? – kapta fel a fejét Mandelbrot.

– Nem te! Ő! – mondta a szőrmók türelmesen. – Miérrt nem terr'ed ki asz elfogatási parrancs Derecen és Arielen kiüül rreánk is?

– Nem a legjobb programozás – mondta a robot. – De ostobaságnak nem nevezném.

– Akkor minek?

Előttük a vadász még mindig a mozgójárda suhanó szalagján lépdelt előre. Láthatólag jól tudta, hová igyekszik.

– Derec gyakran mesélt az Avery-robotok korlátoltságáról -

magyarázta Mandelbrot. – Feladatmegoldó képességük meglehetősen szűk körre korlátozódik. Ha a központi számítógép, a felügyelők vagy akár maga Avery tudomást szereztek Derec és Ariel jelenlétéről, talán mindkettőjüket név szerint jelölték meg a vadászoknak kiadott parancsban, így ez nem terjed ki senki másra.

Wolruf fejét csóválva nézett az előttük siető vadászra. – Ostoba! Nekünk 'asznos, mégis ostoba.

A vadászrobot egy pillanatra sem állt meg, Mandelbrot pedig óriási léptekkel, fáradhatatlanul követte.

Derec és Ariel nem volt abban a helyzetben, hogy tiltakozzék, amikor a két vadászrobot kiemelte őket a henger nyitott tetején. A rakodótér szerszámrobotja megvárta, amíg az emberi lényeket eltávolították, és csak utána vette ki az úti célt meghatározó kis csomagot. Derec minden porcikája sajgott, túl gyengének érezte magát a küzdelemhez.

Az egyik vadász a karjánál fogva tartotta, ő pedig támaszt keresve dőlt neki. Ariel hunyorogva nézett saját őrzőjére, amiből Derec már tudta, hogy kezd magához térni legutóbbi emlékezetvesztési rohamából.

– Ariel – szólt hozzá csendesen.

A lány a hang irányába fordult, de megrettent a vadászok látványától. – Derec...

– Elkaptak minket – mormolta erőtlenül. Aztán csak megadóan ingatta fejét, mialatt a vadászok megfordultak, és fogókarjaik merev szorításával a legközelebbi mozgójárda felé vontakozták őket.

Lázasan gondolkozott, hogyan nyerhetnének egérutat. Ezek pozitronikus robotok, foglyaik tiltakozását tehát figyelembe kell venniük a törvények értelmében. Korábbi tapasztalatai alapján azonban azt is tudta, hogy programjuk szerint sérülés nélkül kell feltartóztatniuk és elfogniuk embereket. Vitába szállhat velük, ám kétséges, meggyőzheti-e őket.

Botladozva próbált lépést tartani a vadásszal. A gépember végül a karjába vette, nem mintha aggódott volna állapota miatt, hanem a gyorsabb közlekedés érdekében. A másik vadász ugyanígy emelte fel Arielt.

Míg a vadászok elhelyezkedtek a mozgójárdán, Derec egyszer csak azon kapta magát, hogy Ariel arcát látja maga előtt.

– Hogyan fogtak el minket? – formálta ki némán a lány a szavakat, és gyors pillantást vetett őrzője fejére.

– Nem hiszem, hogy törődnének velem, ha beszélünk – szólalt meg Derec hangosan. – Most már sejtem, hogy néhány vadász kifaggatta az

alagútrendszer számítógépét. Ez megadta nekik annak az alagút megállóinak a koordinátáit, ahol elhagytuk az utasfülkét. Éppen ettől tartottam. Onnan már hőérezkelőkkel követték a nyomunkat végig az utcán a csőpostarendszer raktárállomásáig.

– De a henger rettenetes sebességgel száguldott a csővezetékben. Hogyan kerülhettek elénk?

– Kiderítették, melyik raktár felé indult el a csomag, aztán mozgósították társaikat, hogy itt várjanak ránk.

– Pedig milyen kalandos utat tettünk meg – sóhajtott Ariel. – Szerinted ilyen egyszerűen kaptak el bennünket?

– Nyilván – felelte az ifjú szomorúan.

– A nyomunkra bukkantak – kiáltotta a lány rekedten. – Derec, oda nézz! Üldöznek minket a vezeték alagútban...

Derec megadóan meredt a lányra. Újabb emléktöredéket él át, amikor a város vezetékhalozatának föld alatti útvesztőjében próbáltak menekülni. A vadászrobotok akkor is a nyomukra bukkantak, és elfogták őket. Most a csőpostarendszer sem bizonyult jobb megoldásnak.

Derec egész testében tompa fájdalmat érzett. A megerőltető szökési kísérlet után szinte megkönnyebbülten vette tudomásul, hogy a vadász a karjában cipeli. Ariel nyugtalanul vergődött, ki akart szabadulni örzője szorításából, noha fogalma sem volt róla, hol van, és mi történik vele. Derec lehunyta a szemét, és igyekezett ellazítani magát.

A vadászok nem túl messzire utaztak velük a mozgójárdákon. Hamarosan találtak egy óriási szerszámrobottal, amely áruszállító teherautó alakjában gördült eléjük. A két vadász felkapaszkodott hátul a nyitott kocsiszekrényre, de őket egy pillanatra sem engedték el.

Az átszállástól Derec felébredt, és most már a mellettük elsuhanó városképet figyelte. Ariel hallgatott, szemét csukva tartotta. A város utcái kihaltak látszottak, legalábbis ahhoz képest, ahogyan Derec visszaemlékezett rájuk Robotvárosban tett korábbi látogatásuk idejéből. Talán a város gyorsabban terjeszkedett, mint ahány robot készült, ezért csökkenhetett a robotlakosság sűrűsége az egész bolygón.

Növekvő nyugtalansággal pillantott időnként Arielre. Úgy látszott, a feszült helyzetek hatására gyakrabban jelentkeznek rohamai. Ez azt jelentheti, hogy állapota rosszabbodik, nem pedig javul.

A teherautó megállt néhányszor, hogy újabb vadászokat vegyen fel a mozgójárdákról. A hajsza véget ért, ezért most valószínűleg raktárba vagy valami hasonlóba küldik őket. Humanoid robotokhoz képest szokatlanul magasak és erőteljesek voltak. Kétoldalt a kocsiszekrény padlójából kinyúló keskeny padokon foglaltak helyet. A kocs oldalán a

derekukig ért. Felhúzott térdel, katonásan ültek, és némán figyelték Derecet és Arielt.

A teherautó lassított, újabb magányos vadászhoz közeledett a mozgójárda mentén. Ekkor Derec két ismerős alakot vett észre a távolban, és hirtelen mozdulatlaná vált.

– Ariel – szólalt meg csendesen. A lány nem válaszolt.

Derec a válla fölött visszanézett Mandelbrotra, aki a mozgójárda merev peremén állt néhány méterre. Wolruf az előbb még mellette volt, de mostanára eltűnt. A vadász fürgén felmászott hátul, számuk vele hatra gyarapodott. Derec oldalra nyúlt, és megrázta a lány ernyedt karját.

– Ariel!

A lány kinyitotta a szemét, ránézett, de tekintetében még mindig zavar bujkált.

– Mi... mi van? Hol vagyunk?

Túl késő lett volna, hogy leugorjanak a teherautóról, még ha sikerül is elterelniük a vadászok figyelmét. Az utolsó vadász is helyet foglalt már, és a kocsí elindult. Aztán a motor magas, sivító hangot hallatott, és a teherautó lefulladva megállt. A vadászok továbbra is mozdulatlanul ültek. Ekkor Mandelbrot előrelépett. Derec biztos volt benne, hogy komkapjuk révén párbeszédet folytatnak valamennyien.

– Mi történik? – suttogta Ariel.

– Csak sejtem.

Mandelbrot hirtelen felmászott a vezetőfülkébe és letelepedett. Derec nehezen vette ki, mit csinál, de egy perc múlva a teherautó elindult. Minden bizonnyal Wolruf tönkretette a szerszámrobot agyát, és Mandelbrot önként jelentkezett, hogy átvegye a kézi irányítást. Derec csak remélni tudta, hogy Wolruf biztonságban van – minden valószínűség szerint megkapaszkodott a teherautó aljában.

Most már Ariel is felismerte robot barátjukat. Csodálkozva pillantott Derecre, míg a néma vadászok továbbra is szigorúan őrizték őket a karjuknál fogva. Mindketten feszülten figyelték őreiket, miközben a teherautó száguldott, de úgy tűnt, a robotok tökéletesen urai a helyzetnek.

Mandelbrot tovább gyorsított, nagyobb fokozatra, mint ha a szerszámrobot vezetett volna. A vadászok megmarkolták a kocsí-szekrény oldalát, hogy megőrizték egyensúlyukat, Derec azonban nem érezte, hogy ettől lazult volna karján a kísérő robot vasmarkának szorítása.

Mandelbrot valahogy megpróbálja kiszabadítani őket! Derec teste várakozva megfeszült.

Nem is lepte meg túlságosan, amikor a teherautó élesen balra kanyarodott, és a mellette ülők egyszerre dőltek hátra tehetetlenül. Egyetlen erőteljes rántással kiszabadította magát a vadász kezéből, letérdelt a kocsiszekrény aljára, megragadta a robot lábát, és mintha csak emelőrudat fordítana el, kibillentette őrzőjét a teherautóból.

Arielnek is majdnem sikerült kiszabadítania magát, mielőtt őre visszanyerte egyensúlyát. Valamennyi vadászrobot talpra szökkent, hogy helyreállítsa a rendet, Derec azonban nekilökött a vállával egy másik robotot annak a gépembernek, aki Ariellel dulakodott. A teherautó ismét éles kanyart vett, és a vadászok megint bukdácsolni kezdtek. Derec lázasan figyelte, melyik tántorodik oda a kocsiszekrény nyitott hátsó széléhez, így egyetlen mozdulattal újabb vadászrobotot taszított le a teherautóról.

Hiába voltak az átlagnál természetesebbek és erősebbek ezek a gépemberek. A kocsiszekrény bizonytalan felületén épp ez vált hátrányukra.

Egyszer csak a jármű hangos csikorgással fékezett, amittől mindnyájan előrerepültek. Mandelbrot szándékosan blokkolt. Leugrott a fülkéből, a teherautó végéhez rohant és gyorsan kirángatott egy vadászt, aki éppen megpróbált talpra állni. Ezután kigurított még egy robotot, egyenesen rá a földön fekvő másikra, végül kiszabadította Derecet annak a vadászrobotnak a karjaiból, aki elszántan birkózva igyekezett megakadályozni szökését.

Mandelbrot taktikája egyre világosabbá vált. A vadászok elsődleges programja úgy szólt, hogy meg kell találniuk és őrizetbe kell venniük két embert. Az Első Törvény megkövetelte tőlük, hogy ne okozzanak sérülést a foglyul ejtett emberi lényeknek, ez viszont hatálytalanította a Harmadik Törvényből eredő kötelességüket, hogy megóvják magukat.

Mialatt az utolsó két vadász ádáz tusát vívott Dereckel és Ariellel, Mandelbrot kiválaszthatta a kedvező pillanatot, meglökte a vadászrobotokat és kibillentette őket a teherautóból.

– Kapaszkodjanak! – mondta a két embernek meglepően nyugodt hangon. A következő pillanatban a vezetőfülke kézi vezérlésű műszerfalánál termett, és rákapcsolt.

Derec végigzuhant a kocsiszekrény padlóján, fájdalmában a fogát csikorgatta, de határozott megkönnyebbülést érzett, hogy megmenekültek. Ariel odaszaladt hozzá, lekuporodott mellé, haját játékosan lobogtatta a szél, és halványan elmosolyodott. – Ez meleg helyzet volt. Hogyan tudták...?

– Vigyázz! – kiáltott rá Derec.

A lány háta mögött egy robot mászott felfelé a száguldó teherautó

oldalán. Nyilván akkor kapaszkodott meg, mielőtt a kocsi újból elindult. Derec megpróbált felállni, de rettenetesen fáj a lába. Talpa megsúszott a padlón, visszazuhant.

A vadász konokul kúszott tovább felfelé, ám hirtelen eltűnt és hangos csörömpöléssel esett le az utcára.

Ekkor Wolruf feje tűnt fel a kocsi oldalának széle fölött. A szőrmók vicsorítva vigyorgott. – A vadászok rosszul egyensúlyoznak jelentette ki, mialatt a kocsiba mászott.

Ariel felpattant, hogy átsegítse.

Mandelbrot egymás után két újabb sarkon fordult be, aztán végigszárguldott egy másik háztömb mellett, még egyszer bekanyarodott, majd nagyon finom lassulással megállt.

– Mi történt? – riadt fel Derec. Túlságosan gyengének érezte magát ahhoz, hogy felkeljen. – Ariel, derítsd ki, mi zajlik itt.

– Mandelbrot...? – szólt előre a lány.

– Ezen a járművön komkap készülék van, tehát véglegesen ki kell kapcsolni – közölte a gépember. – Wolrufnak sikerült megszakítania az összeköttetést a szerszámrobot agya és a teherautó vezérlőegysége között, de a robot még működik, és a számítógép könnyen megállapíthatja helyzetünket a komkapon keresztül. Ha viszont tönkreteszem... meg is van.

Derec hallotta, amint valami súlyos tárgy puffan a járdán a teherautó mellett.

– A komkaphálózat számára ez a jármű már láthatatlan – jelentette Mandelbrot. – Így senki sem eredhet a nyomunkba. Szabadon közlekedhetünk. – Ismét beült a vezetőfülkébe, és indított.

Derec megkönnyebbülten sóhajtott fel.

8. fejezet

A REJTEKHELY

Derec hanyatt fekvé nézte a ragyogó égboltot a városban robogó teherautóból. Miután a vadászrobotok nem jelentettek pillanatnyilag veszélyt, Mandelbrot kiváló gépkocsivezetőnek bizonyult. A fiatalember sejtette, azért kanyarog olyan sokat, hogy bonyolultabbá tegye száguldásuk robot szemtanúinak jelentését.

A vadászok nemsokára összeszedik magukat, hogy folytassák prédáik céltudatos üldözését. De most már a teherautó nyomait kell követniük. Nem áll módjukban, hogy kiderítsék a jármű úti célját, s aztán társaikat értesítve lecsapjanak rá.

Derec gyanúja szerint még Mandelbrot sem tudta, hová tartanak.

Ariel és Wolruf nyugodtan ült mellette. Mindhárman olyan alacsony helyezkedtek el, hogy az utcáról senki sem vehette észre őket, noha az épületekből bármelyik robot tisztán felismerhette bármelyiküket, ha véletlenül lepillantott.

– Hihetetlen, milyen könnyen ment! – szólalt meg Ariel. – Nem is értem, hogy ezek a pozitronikus agyú, brutális fickók miként hagyhatták, hogy egyszerűen kilökjék őket a teherautóból.

Bár szűrő fájdalmat érzett a bordái között, Derec elnevette magát. – Főként a meglepetésnek köszönhető. A szerszámrobotok mindig rendkívül óvatosan vezetnek. Ezek az Avery-robotok még sohasem tapasztalták, milyen szeszélyesen vezethet egy ember.

– De Mandelbrot robot.

– Hát persze! De a megmentésünkön fáradozott. Mérlegelnie kellett, melyik jelent nagyobb veszélyt a számunkra: ha balesetnek tesz ki bennünket, vagy ha tétlenül túri, hogy Avery kezére kerüljünk. És úgy döntött, a vadászrobotokat kizökkenti nyugalmukból... szó szerint.

– Mintha emögött alkotó gondolkodás rejlene – tűnődött el Ariel. – Lucius, a Három Bádogpofa meg a többi robot ugyancsak ezt a "fertőző" robotikus alkotókészséget mutatta. Szegény Lucius... Kíváncsi lennék, hol vannak most a többiek.

– Szökken' uissza a 'elenbe! – figyelmeztette Wolruf. – A vadászok nem ad'ák fel. A rrobotok gyorsan tanulnak. Ugyanasszal a trrükkel nem le'et kétszerr bolonddá tenni őket.

Derec lehunyta a szemét, mert bántotta a fény. Jelenleg biztonságban

voltak, és ez megnyugtatta. Lassan elszundított, bár halványan még érzékelte láb- és hátizmának merevségét meg a teherautó ritmikus mozgását.

Félhomályban ébredt fel, azzal a csodálatos érzéssel, hogy Ariel masszírozza a hátát. Egy hatalmas épület tiszta padlóját látta meg először. Idebenn állt a teherautó is a közelben. Az épület homlokfalát akkora kapu borította, hogy még a jármű is begördülhetett rajta.

– Miféle hely ez? – kérdezte halkan.

– Hát felébredtél? Hogy érzed magad? – túrt bele Derec hajába szeretettel a lány.

– Valamivel jobban. Szóval, hol vagyunk?

– Nem tudom biztosan.. Robot barátunk majd tájékoztat róla. - Megfordult. – Mandelbrot, felébredt végre.

– Üdvözetem, Derec – lépett oda a gépember, és lenézett rá. - Átmenetileg biztonságban vagyunk. A vadászok csak úgy bukkanhatnak ránk, hogy az útvonalunk mentén kikérdezik a szemtanúkat, de a vége felé ezekből egyre kevesebbet találnak. Elhárító manővereket végeztem, ellenkező irányban is végigmentem ugyanazon az útszakaszon, meg cikcakkban hajtottam teljesen véletlenszerűen. Ki sem tudom számítani, mekkora utat tettünk meg.

Wolruf hozzájuk csatlakozva csendesen leült.

– Te aztán megéred a pénzed, Mandelbrot. – Derec a fájdalom ellenére mosolyt erőltetett az arcára. – Köszönjük.

– Egész idő alatt ura voltam a járműnek – kezdte magyarázni a robot. – Az Első Törvény...

– Nem kételkedem benne. Ám azt hiszem, itt az idő a felderítésre. Mit tegyünk most? – Megpróbált feltámaszkodni fél könyökére, arca azonban fájdalmasan eltorzult, ezért inkább újból lefeküdt.

– Pontos felvilágosítást adhatok – mondta a robot. – Ez az épület egy teljesen önműködő, nem pozitronikus berendezésnek nyújt otthont. Képtelen azonosítani bennünket, ezért jelentést sem küldhet rólunk a központi számítógépnek.

– Úgy érted, munka folyik itt? Azt hittem, ez raktár vagy ilyesféle. – Derec szétnézett az üres hodályban. – Avery robotjai nem építkeznek ilyen pazarlóan.

– Az egyetlen működő berendezés ott messze, a sarokban látható. Rezgéseket küld a talajba, ezek révén állapítja meg, hogy egy bizonyos sugarú körön belül mennyire szilárd a járdák és épületek alapozása.

– Ez minden? – nevette el magát a fiatalember. – Ekkora térség egy rendszerfenntartó érzékelő számára?

Ariel vállat vont. – Meggyőződhetsz róla magad is. Semmi más

nincs itt. Csak a négy fal, a mennyezet és a padló.

– Ez megfelel azon adatoknak, amelyeket Wolruffal együtt gyűjtöttünk, mielőtt a vadászok megakadályozták visszatérésünket az Iránytoronyba – mondta Mandelbrot. – A robotok valamilyen vándorlási programnak engedelmeskednek.

– Úgy van! És kiderült, hogy mi ez?

– Nem pontosan. De általános utasítás szerint egész Robotvárosban minimálisra kell csökkenteni a munkacsoportok létszámát.

– Ez már valami – mondta elgondolkodva a fiatalember.

– Itt van például ez az épület – folytatta a robot –, amelynek mérete olyan berendezésre utal, amely nem létezik többé. Gyanítom, hogy az eredetileg itt folyó munkákat vagy megszakították, vagy annyira tökéletesítették műszakilag, hogy fölöslegessé váltak a humanoid robotok. Mindenesetre az egész személyzet a vándorlási programnak engedelmeskedve távozott.

Derec bólintott. – Anélkül, hogy a hatékonyabb munka érdekében eltüntette vagy módosította volna ezt az épületet. Ez a vándorlás rettenetesen fontos dolog lehet.

– És Mandelbrot azt is elmondta nekem, hogy nem rendeltek el miattunk általánosriadókészültséget – szölt közbe Ariel.

– Úgy van – bólintott Mandelbrot.

– Valami nagyszabású terv megvalósulása megy végbe itt hosszú idő óta – töprengett hangosan Derec. – Gondoljatok bele! Eleve ilyennek álmodta meg Avery doktor Robotvárost.

– Mire gondolsz? – kérdezte Ariel.

– Amikor először megérkeztünk ide, a gyorsuló alakváltozás jellemezte a várost. A felügyelők barátságot kötöttek velünk, mert szükségük volt a segítségünkre, és mert embereket kívántak szolgálni.

Ariel bólintott. – És meg akarták oldani a gyilkosság rejtélyét. Bár arra sosem jöttünk rá, ki volt az áldozat. – Lehunyta a szemét, és megborzongott. – Aki történetesen a tökéletes hasonmásod volt.

Derec nem akart vitát nyitni erről, mert attól tartott, a feltoluló emlékek újabb rohamot idéznek elő a lányban. – Aztán amíg a város békés nyugalomba szenderedett-vette át a szót –, a Kulcsközpontban óriási mennyiségben másolták és tárolták a Perihélium kulcsát. Akkoriban jóindulatú nemtörődomséggel kezeltek minket, igaz?

– Így is nevezheted – mondta a lány. – Vízont határozottan együttműködtek velünk, amikor meg akartuk találni Jeff Leongot, a kiborgot.

Az ifjú bólintott. – Csak átmenetileg volt kiborg. A robotika törvényei kényszerítenék ki az időleges agyátültetést. De mintha

minden megváltozott volna, amióta elszöktünk a Földre, Avery doktor pedig itt maradt.

– Ezek szerint minden robot új programot kapott?

– Úgy vélem, igen. A város most ugyanazzal a megszállott céltudatossággal működik, amit először azon a kisbolygón figyeltem meg. És nyomát sem látom a robotok alkotókészségének, amelyet távozásunk előtt tapasztaltunk.

Ariel összerезzent. – Jaj, istenem! Csak nem arra gondolsz, hogy az új programmal ezt is eltüntették belőlük?

– Így fest a dolog. Pillanatnyilag Mandelbrot az egyetlen robot a bolygón, aki elég önállóan gondolkodik ahhoz, hogy örült teherautó-vezetőként képes volt megszöktetni minket.

– Említetted, hogy az itteni robotok most úgy viselkednek, mint a kisbolygón látott gépemberek. Arra az aszteroidára gondolsz, amelyiken emlékeztetkieséssel ébredtél fel, mielőtt találkoztunk?

– Aha.

– Egyetérték – szólalt meg Mandelbrot. – A vadászok szűk látókörű viselkedése az ön következtetését támasztja alá, noha azóta Wolruffal együtt mi is fölkerülhettünk az üldözendők listájára.

– Új cselekvési tervet kell kidolgoznunk – mondta nyugtalanul Derec. – De egyre rosszabbodik az állapotom.

– Maradjanak itt mind a hárman – javasolta a robot. – Élelmiszer-alapanyagot kell találnom önöknek. Noha a vadászok biztosan engem is keresnek, én keveredhetem el a legkönnyebben a helyi gépemberek között.

– De nincs houá mened – szólt közbe Wolruf.

– Igen – bólintott Derec. – Talán kaphatnál erre valami támpontot a központi számítógéptől anélkül, hogy lelepleznéd magad.

– Megpróbálom. És a teherautót is igénybe veszem. – Odasétált az épület távoli sarkához, majd egy gombnyomással kinyitotta az utcára vezető kaput.

– Csatlakozik ehhez a berendezéshez valami terminál? – kérdezte Derec.

– Nem. Sajnos, nem tudom tartani a kapcsolatot önökkel. – A robot felmászott a vezetőfülkébe, és lenézett rájuk. – Egy ideig szem elől tévesztettek bennünket a vadászok. Ha közben megnövelték kutatási körzetük sugarát, talán én is elkerülöm őket.

– Sok szerencsét, Mandelbrot – intett felé Ariel. – Ne vállalj túl nagy kockázatot!

A gépember kihajtott a napfénybe, és rákanyarodott az utcára. Valaki

becsukta a kaput mögötte. Vezetés közben feszülten figyelt, nem bukkannak-e fel a vadászok, mert tisztában volt azzal, hogy már egy humanoid robot által vezetett teherautóra is fel fognak figyelni, mielőtt felismernék őt. Útközben felhívta a központi számítógépet.

"Közöld a bolygó helyrajzi térképét a használatba vett földterületekkel!" – kérte a komputertől.

"MI AZ AZONOSSÁGI JELZÉSED ÉS SZOLGÁLATI FELADATOD?" – kérdezte a központi agy.

Megszakította a vonalat. A számítógép nem kérte ezt az információt minden kapcsolatfelvételkor, de most állandóan erről tudakozódott. Talán ez is hozzátartozik az új biztonsági rendszerhez. Ismét jelentkezett, hogy megbizonyosodjék erről.

"Tájékoztass a bolygó mezőgazdasági művelés alá vont területeiről."

"MI AZ AZONOSSÁGI JELZÉSED ÉS SZOLGÁLATI FELADATOD?"

Ismét megszakította a kapcsolatot. Túlságosan kockázatos lett volna azonosítania magát, és akkor még nem is biztos, hogy megkapja a kért felvilágosítást. Valami mást kell kitalálnia.

A teherautóból kitekintve közben azt figyelte, megszakad-e valahol a városi utcák és épületek összefüggő hálózata, ami földművelésre utalna. Ez a kutatási módszer persze csak akkor válik be, ha Avery valamilyen parkban vagy más közterületen kezdte meg a növénytermesztést – ráadásul a közelben. Az illatokat is figyelemmel kísérte abban a reményben, hátha ehető nyersanyagok vegyi feldolgozásának nyomára vezetik.

Messze a bolygó fölött apró úrjármű hatolt be a légkörbe, de még túlságosan távol volt ahhoz, hogy észre lehetett volna venni a földről. Csupán egy utas ült benne.

Jeff Leongnak hívták, és azért érkezett, hogy lerója hálóját. Jeff egy kis, tízszemélyes Hayashi-Smith űrhajóval lépett be Robotváros légkörébe, ezt a típust ma már nem is gyártották. A jármű a különös hangzású *Minneapolis* nevet viselte, repülését fedélzeti számítógép irányította. Miután sikerült rábeszélnie apját, hogy senki mást nem bízhat meg ennek az útnak a lebonyolításával, végül szülői kezességgel bérelte ki az űrhajót.

– Helyzetjelentés! – szólt Jeff a számítógéphez, mialatt a képernyőt figyelte, amelyen fehér felhők gomolyogtak előtte, és városi település csillogott messze alatta.

– MINDEN KIFOGÁSTALAN – válaszolta a komputer. – AZ ÖSSZES RENDSZER ZAVARTALANUL MŰKÖDIK. ESZMÉNYI

AZ IDŐJÁRÁS A LESZÁLLÓHELY MEGVÁLASZTÁSÁHOZ.

– Még nem tudom, hol kellene földet érünk – mondta Jeff. - Sohasem ismertem pontosan ennek a városnak a földrajzát. Keressél talán... egy lapos tetejű nagy piramist! Úgy értem, egy óriási gúlát!

– LETAPOGATÁS MEGKEZDVE. EZ HOSSZABB IDŐT VESZ IGÉNYBE A RENDKÍVÜL ALACSONY KERINGÉSI PÁLYA MIATT, MELYNEK MAGASSÁGA A FELHŐALAPTÓL FÜGG.

– Tedd a dolgod! – dőlt hátra kényelmesen Jeff.

Most sokkal simábban mentek a dolgok, mint amikor legutóbb érkezett erre a bolygóra. Akkor egy mentőkapszulában zuhantak a felszínre, és rajta kívül senki sem élte túl a katasztrófát. Megrázta a fejét, hogy elúzza agyából ennek a rémes leszállásnak az emlékét.

– Komputer! – szólalt meg újból. – Mialatt a letapogatást végzed, emberi lényeket is keress! Egy fiatal párt szeretnék megtalálni. Tudomásom szerint ők az egyedüli emberek a bolygón.

– LETAPOGATÁS MÓDOSÍTVA.

Ez a számítógép nem egészen pozitronikus agyként működött, de elég kifinomult volt ahhoz, hogy megértse Jeff utasításait, és továbbítsa őket az űrhajó vezérlőberendezéséhez.

Abban reménykedett, hogy rövid időn belül megtalálja Derecet, Arielt, Mandelbrotot és Wolrufot. Amikor elhagyta ezt a bolygót az egyetlen működőképes űrjárműben – az átalakított mentőkapszulában csupán egyetlen ember fért el –, megígérte barátainak, hogy lehetőség szerint segítséget küld majd nekik. A jármű önműködően ráállt egy űrhajózási útvonalra, és amíg vészjeleket sugározva repült rajta, életben is tartotta őt.

Az űrhajó, amely ráakadt és megmentette, űrugrások sorával tért vissza az Aurórára. Jeff a Nexonra, ahol a baleset előtt meg akarta kezdeni egyetemi tanulmányait, még mindig nem jutott el. Ezt a mostani mentőexpedíciót szívügyének tekintette, hiszen Derec, Ariel és a robotorvosok csoportja mentette meg az életét. Aztán a fiatalember és a lány őt küldte el a bolygóról, holott mindketten boldogan menekültek volna Robotvárosból.

Mélyet sóhajtott, és a képernyőre tekintett. Számított rá, hogy felkutatásuk okozza a legnagyobb gondot. *A Minneapolis* tökéletesen be volt rendezve ahhoz, hogy valamennyiüket visszaszállítsa az Aurórára.

– GÚLA HELYZETE MEGHATÁROZVA – szólalt meg a komputer. – KÖZELKÉP A MONITORON. AZONOSÍTÁST KÉREK.

A képernyőn az Iránytorony csillogott a napfényben. Természetesen fölülről és kissé oldalról látta: ebből a távolságból úgy festett, mint egy tökéletes építészeti makett.

– Ez az – hajolt előre izgatottan Jeff. – Le tudsz szállni valahol a közelében úgy, hogy nem aprítasz szét semmit?

– KUTATÁS KIS KOCKÁZATI TÉNYEZŐJŰ LESZÁLLÓHELY UTÁN A KIJELÖLT TERÜLETEN – válaszolta a komputer. – HA A JÁRMŰ EL AKARJA KERÜLNI GYÁRI LÉTESÍTMÉNYEK ÉS ÉPÜLETSZERKEZETEK RONCSOLÓDÁSÁNAK MINDEN KOCKÁZATÁT, NAGYOBB LESZÁLLÓHELYRE VAN SZÜKSÉGE AZ AJÁNLOTT TERÜLETNÉL.

– Mutasd a területet, miközben vizsgálod – adta ki az utasítást Jeff.
– Csak próbáld meg minél közelebb kerülni a gúlahez.

– KIVETÍTVE.

Jeff közelről figyelte a képernyőt, amint a nézőpont magasabbra emelkedett, és az optika sebesen kezdte pásztázni a tájat. Először megpróbált olyan ismerős alakzatokat felismerni, amelyekre emlékezett: az a tér, ahol egyszer éjszakázott, vagy a Kulcsközpont jellegzetes bronzkupolája. Egyiket sem találta. Aztán amikor a kamera folytatta a keresést, rájött, hogy túlságosan gyorsan suhannak el előtte a részletek.

– Inkább keress egy tágas füves térséget – szólalt meg –, közvetlenül a város szélénél. Biztosan emlékszem rá, hogy a toronytól nem esett messzebb néhány kilométernél.

– A VÁROSI TELEPÜLÉS KERÜLETE NEM TALÁLHATÓ. LETAPOGATÁS FOLYTATÓDIK.

Ámulva figyelte az alatta elvonuló város újabb és újabb részleteit. Távozása után a robotok tehát folytatták az építkezést, méghozzá sokkal szédületesebb iramban, mint ahogy valaha is képzelte volna. De semmi kedve nem volt hozzá, hogy a bolygó túlsó oldalán szálljon le. Derec és Ariel a torony közelében lakott.

– Figyelj ide! – szólt a számítógéphez. – A lakosság legnagyobb részét robotok alkotják. Ha megsérülnek, ki lehet javítani őket. Csak épületnek ne ütközzél, mert azt egyikünk sem éli túl.

– RÉSZLETESEBB UTASÍTÁST KÉREK.

– Valahol itt kell leszállnunk. Próbáld meg elkerülni a robotokat, de nekünk biztosíts elsőbbséget! Keress embereket – mármint rajtam kívül! Válassz ki egy leszállóhelyet a városban a torony környékén. Ez lehet park, tér, széles kereszteződés vagy valami hasonló.

– LETAPOGATÁS MÓDOSÍTVA MÉRSÉKELT KOCKÁZATÚ LESZÁLLÓHELY KERESÉSÉRE. TERÜLET KIVÁLASZTVÁ.

– Jól van – derült fel Jeff. – Ez gyorsan ment. Próbáld kapcsolatba lépni a város központi számítógépével. Tájékoztasd leszállási helyünkről, hogy figyelmeztessen mindenkit: söpörjenek az utunkból.

– KAPCSOLAT LÉTREHOZVA. FIGYELMEZTETÉS ELKÜLDVE ÉS NYUGTÁZVA. A JELENLEGI SEBESSÉG MELLETT NAGY ÍVŰ KANYARRA VAN SZÜKSÉG. KÉSZÜLJÖN A LESZÁLLÁSHOZ, FÖLDET ÉRÉS KÖRÜLBELÜL TIZENKÉT PERC MÚLVA.

A fiú elégedetten elmosolyodott. – Jó munkát végeztél. Tizenegy és fél perc múlva Jeff tekintete elbűvölve tapadt a képernyőre. Az űrhajó aránylag kis lejtőszögben hasította át a légkört, és a látóhatár felé száguldott. A *Minneapolis* sokoldalúságára jellemző volt, hogy űrsiklóként és csillaghajóként egyaránt lehetett használni, a fiú ezért is választotta. Valamint bízott a számítógépben, amely ha nem is pozitronikus felépítésű, de a lehetőségekhez képest nem engedi megsérülni... persze még egy komputer sem küszöbölhet ki minden hibát. Végül is egy katasztrófát már épphogy megúszott.

Gyöngyöző homlokkal markolta az ülés karfáját, amikor a képernyőn széles sugárút tűnt fel, egyenesen szemben. Az űrhajó a járda mentén készült leszállni – van ennek a vacaknak egyáltalán kereke? Jeff rémületében nem emlékezett rá.

Lennie kell – a komputer nem ostoba.

Ezernyi épület homlokzata suhant el összemosódva alatta, majd kétoldalt mellette. Az égi jármű földet ért, és az üres utcán fékezve lassított.

Semmi sem állta útjukat, a város központi számítógépe jó munkát végzett. A sugárút olyan sima és egyenes volt, amelyet csak robotok készíthettek. Az űrhajó nesztelenül megállt.

9. fejezet

VISZONTLÁTÁS

Jeff lihegve dőlt hátra az ülésben, arcáról és karjairól patakzott a verejték. Ez sokkal szörnyűbb volt, mint amire számított... de sokkal jobb a legutóbbi leszállásnál. Az űrhajó számítógépe hibátlanul működött.

Legközelebb kikapcsolja az ostoba képernyőt. Ki a fene akarja mindezt látni?

– LESZÁLLÁS BEFEJEZVE – jelentette a komputer.

– Fogd be a szád! – mordult rá Jeff.

Nem bírt tovább megmaradni ebben a bádogkoporsóban. Remegve feltápáskodott, és az ajtóhoz tántorgott. – Kijárat nyílik – adta ki az utasítást.

A záruk kattanva oldódtak, és az ajtó kinyílt. Hajlékony létra ereszkedett le. Jeff megmarkolta a két szárát, megfordult és leászott.

Az utcán mély lélegzetet vett, aztán körülnézett. Hát itt volt Robotváros, mozgójárdáival, alagútmegállóival, kristályszerkezetű épületeivel és mértani pontosságú utcáival. Mégis teljesen ismeretlennek tűnt.

Néhány humanoid robotot pillantott meg. A központi számítógép nyilván lefújta a riadót. Amikor hátranézett, újabb robotokat látott, ezek a sugárúttal párhuzamos mozgójárdákon utaztak.

Feltűnően magas, természetes robot közeledett felé.

– Bocsánat – szólította meg Jeff. – Segítségre lenne szükségem.

A vadászrobot határozottan megmarkolta a karját.

– Hé! Egy pillanat! Mit művelsz? – lépett hátra Jeff, de a robot nem engedte.

– Letartóztatom – hangzott a válasz. – Őrizetben marad, amíg nem állapítjuk meg személyazonosságát. – A vadász megfordult és elindult.

– Jeff Leong vagyok. Ez nem titok. – Szerencsétlenül kapkodta a lábait, szinte oldalazva követte a robotot.

– Programom szerint meg kell találnom és fel kell tartóztatnom két embert abból a négy betolakodóból, aki ismereteink szerint Robotvárosban tartózkodik. Nem esik bántódása, de velem kell jönnie.

– És ha nem megyek?

– Önként vagy erőszakkal, de jönni fog. Nem esik bántódása.

Megígérem, ha nem tanúsít ellenállást.

A robot habozás nélkül folytatta útját, miközben magával vonszolta a fiút. Felléptek egy mozgójárdára, és még azon is tovább gyalogoltak.

– Kit keresel?

– Két emberi lényt, akit Derecnek és Arielnek hívnak – felelte a vadász. – Valamint egy Mandelbrot nevű idegen robotot és egy meghatározatlan fajú, apró termetű élőlényt.

– Várj csak! Azt hiszed, én vagyok Derec? – Jeff megpróbálta kiszabadítani a karját, de hiába.

– Utasításom szerint őrizetben kell tartanom, amíg nem azonosítjuk – közölte a vadász közömbösen.

– Nincs rá szükség. – Jeffnek sikerült végre úgy helyezkednie, hogy legalább arccal előre mehetett. – Ide figyelj! Más robotok ismernek engem. Lépj érintkezésbe az Orvosi Csoporttal! Mi is a nevük? Valamiféle kórház. Emberorvosi Központ vagy ilyesmi. Ők majd felvilágosítanak róla, ki vagyok. Hívd fel őket a központi számítógépen keresztül!

A robot rá sem hederített. – Hívod őket?

Még mindig nem válaszolt.

– Nem erre programoztak, igaz? – sóhajtott a fiú. – Isten hozott Robotvárosban, Jeff!

Még jó darabig gyalogoltak a mozgójárdán. Jeff holmijai persze az úrhajóban maradtak. Akkor akarta kihozni személyi poggyászát, amikor már felvilágosítást kapott Derec és Ariel lakhelyéről. Most felkészült rá, hogy egy csomó robot hosszadalmas és valószínűleg szörnyű kihallgatásnak veti alá, így hát letörten bandukolt a gépember mellett.

Kényszerű sétája közben észlelt némi jármű- és gyalogosforgalmat, de biztos volt benne, hogy ez sokkal kisebb, mint amire korábbi látogatásából emlékezett. Valamivel később eszébe jutott, mennyi váratlan furcsasággal találkozott hajdan ebben a városban. Annyira elmerült gondolataiban, hogy alig vett tudomást környezetéről, ám egyszer csak éles gumicsikorgás hangozott fel a háta mögött

Összerezent és megperdült. Vadász kísérője csak a fejét fordította hátra, lépteit nem szakította meg.

Humanoid robot ugrott le egy hatalmas teherszállító jármű vezetőfülkéjéből.

– Mandelbrot! – kiáltott rá Jeff. – Megmondanád ennek a robotnak, ki vagyok? Azt hiszi...

Nem tudta befejezni, mert a vadász hirtelen megfordult, és elrántotta Mandelbrot mellől. Szorítása egy pillanatra sem lazult.

– Sérülést okozol annak az embernek – közölte Mandelbrot meglepően szenttelen hangon. Rálépett a mozgójárdára, és elindult feljűk.

– Nem teszek kárt benne. – A vadász hangja éppoly nyugodtan csengett. Mereven állt.

Jeff megértette, Mandelbrot azért beszél hangosan, hogy ő is hallja. Nyilvánvalóan meg akarja menteni – ez pedig olyan változásokra utalt a városban, amelyekre a legkevésbé sem számított.

Hirtelen olyan hangosan és fájdalmasan kezdett üvölteni, ahogy csak a torkán kifért, majd térdre vetette magát a mozgójárdán. A vadász még mindig a karját szorította.

– Ereszd el! – kiáltott rá Mandelbrot, miközben odafutott, és a karjába emelte Jeffet. – Vadász, működésed elégtelen. Áthágod az Első Törvényt!

– Te...Mandelbrot... vagy... az üldözött robot – nyögte ki a robot. Enyhén remegett, működését meggyengítette a bizonytalanság, hátha kárt tett Jeffben. De még mindig nem engedte el.

Mandelbrot megragadta a vadász csuklóját, egyúttal gyengéden megmarkolta Jeff karját. – Ereszd el! – adta ki az utasítást újból. Én veszem őrizetbe.

– Nem... teszel... bolonddá – ellenkezett a vadász. – Félre... az útból!

Jeff átlátta a helyzetet. A vadász a központi számítógéptől értesült, hogy Mandelbrot maga is szökevény, szavait tehát gyanakodva fogadta. A robot vádaskodása és Jeff színjátéka azonban alapos kételyt ébresztett benne, és az Első Törvény parancsa annyira erősen hatott rá, hogy már tévovázva cselekedett.

– Mandelbrot, vigyél el! – könyörgött a lehető legkeservesebb hangon. – Bánt engem!

A vadász szemmel láthatóan úgy értékelte a helyzetet, hogy ellentmondás mutatkozik, de a jelenet még nem győzte meg álláspontjának tarthatatlanságáról. Mandelbrotnak viszont sikerült felfeszítenie markoló ujjait, és kihúzta közülük Jeff karját. Aztán fölkapta derekánál fogva a fiút, felugrott vele a mozgójárda merev szegélyére, és a teherautó felé iszkolt.

– Állj! – Amint Jeff kiszabadult, a vadász abban a pillanatban cselekedett, bár bizonytalanságából még nem tért teljesen magához.

Mandelbrot hóna alól hátrafelé nézve Jeff láthatta, amint a vadász szinte lassított futással a nyomukba ered: erősebben hatottak benne az utasítások, mint a törvények.

– Biztosan riasztotta már a többi vadászt – szólt a fiúhoz futás közben Mandelbrot. – Ne magyarázzon semmit, ráér később is. Ha

majd fölteszem ennek a járműnek a végébe, feküdjön le, és kapaszkodjon meg. Így nagyobb biztonságban lesz.

– É... értem... – Jeff az utasításnak megfelelően cselekedett, míg Mandelbrot beugrott a vezetőfülkébe és rákapcsolt.

A kapu nyíló hangjára Derec mély álomból riadt fel. Fény vetődött zárt szemhéjára, így kényszeredetten résnyire nyitotta. Mandelbrot visszatért. Mély lélegzetet vett, hátha ezzel végképp felébred, és eltökélten várta, hogy végre meglesz a betevő falatjuk.

Amikor a jármű begördült az épületbe, Ariel nyomban becsukta a kaput.

Mandelbrot megfordult a nyitott vezetőfülkében, és a kocsiszekrényben talpra segített valakit.

– Nézzenek oda! – kiáltott fel a lány izgatottan. – Hiszen ez... ez Jeff!

Derec meghökkenve felkönyökölt. Háta és válla rettenetesen fáj.

– Szevasztok! – nézett körül a fiú szeretetteljesen, a kocsiplatóján állva. Aztán a robot leemelte.

– Jeff! – szólalt meg Derec. Eltorzult arccal ülő helyzetbe vergődött. – Mi az... ördögöt keresel itt?

A fiú zavartan megvonta a vállát. – Értetek jöttem. Hogy kiementselek benneteket Robotvárosból.

Derec állta leesett a csodálkozástól. Ariel mindkét kezét a szája elé kapta. – Óóóó – mondta Wolruf.

– Jóságos ég! – dörzsölte meg a homlokát Derec, hogy elfojtsa zavart mosolyát.

– Mi van veletek? – nézett egyikről a másikra Jeff. – Mi a baj? Már nem akartok megszabadulni innen?

– Jeff – sietett hozzá Ariel, és átölelte. – Miattunk jöttél vissza. Ez csodálatos! Kérlek, ne érts félre bennünket, ez tényleg sokat jelent nekünk. Köszönjük

A fiú zavartan viszonzta az ölelést. – Nem értek félre semmit. De mi folyik itt?

– Jeff – szólalt meg Derec. – Bármikor elhagyhatjuk a bolygót, amikor csak kedvünk tartja. Valójában elég messze tudunk utazni, akár... akár a Földre és vissza. Mi... nekem... most más a gondom.

– Tudtok utazni? A világűrön át?

– Valahogy így – bólintott Derec.

A fiú Arielre nézett – a lány úgy vont vállat, mintha semmiről sem tehetne –, aztán elnevette magát, és megcsóválta a fejét.

– Leülhettek? – Nem messze Derectől telepedett a padlóra.

– Azt hittem, valaki mást küldesz vissza – mondta neki a fiatal-ember. – Álomban sem gondoltam, hogy személyesen jössz.

– Hogyan talált ide? – vetette közbe Mandelbrot. – Ha emlékszik még, nem tudtam ellátni tájékozási adatokkal.

– Egy komputer segített egybevetni az Auróra-Nexon útvonalat az én csekély ismereteimmel. És bevált. – Jeff a padlóra meredve beletúrt fekete hajába. – Kissé meg vagyok döbbenne, de örülök, hogy semmi bántódásotok nem esett.

– Hogyan boldogultál? – kérdezte Derec.

– Egy olyan űrhajó akadt rám, amelyik egyenesen az Auróra tartott. Így amikor ismét visszakerültem a bolygóra, összegeztem a korábbi adatokat: hol találtak meg annak idején, mennyi idő alatt tértünk vissza, és hol álltak a legközelebbi csillagok. Ezek alapján egy számítógép megadta a legvalószínűbb irányokat, de jó néhányszor kellett próbálkoznom, amíg rábukkantam a helyes útvonalra. – Vállat vont. – Az egészben az volt a legnehezebb, hogy rávegyem az ősomet az űrhajó kikölcsonzására. Most aztán megmondhatom neki, hogy fölöslegesen fáradozott.

– Hát... – kezdte Ariel.

Jeff megfordult, és ránézett.

– Elkelve egy kis segítség – folytatta a lány. – Meg kell találnunk Avery doktort, mielőtt a robotjai kapnak el bennünket.

– Avery! Jól értettem, Avery doktort mondtál? – egyenesedett fel ültében Jeff.

– Hallottál róla? – ereszkedett mellé a padlóra Ariel. – És hol?

– Mandelbrot, Wolruf – szólalt meg Derec –, gyertek közelebb és figyeljete, mert talán mindez még hasznunkra lehet.

– Szóval – kezdte Jeff –, megpróbáltam elmagyarázni a papámnak, miért van szükségem az űrhajóra. És akkor elmesélte, hogy ez az Avery nevezetű furcsa fickó elképesztő terveket szövögetett egy bolygóról, amelyet egy ittenihez hasonló társadalom népesítene be.

– Várj csak! Ennek titokban kellett maradnia – szólott közbe Ariel. – Anyám adta a pénzt a tervek kivitelezéséhez. Hogyan szerzett tudomást róluk a papád?

– Valójában nem ismerte a titkot. Csak annyit sejtett, amennyire Avery doktor célzásai alapján következtethetett, amikor találkoztak.

– Találkoztak? – kiáltott fel egyszerre Derec és Ariel.

– Nézzétek, nem emlékszem valami jól...

– Mindnyájan bajlódunk az emlékezetünkkel – vigasztalta zavartan Ariel. – Folytasd csak, nagyon fontos ez nekünk.

– Mikor találkoztak? – folytatta a faggatást Derec. – Mostanában, az

Aurórán?

– Nem, nem, sokkal korábban. Néhány évvel ezelőtt.

Derec leheveredett. – Mi történt?

– Fogadni mernék, akkor még csak terveket szövögetett – vetette közbe Ariel. – Ahhoz képest, hogy a robotok milyen gyorsan dolgoznak, ez rengeteg időnek számít.

– Azért jött, hogy apám tanácsát kérje – emlékezett vissza Jeff – Apám az űrlakóvilágok kultúrtörténetének professzora. Azzal foglalkozik, hogy nyomon követi a különféle űrlakók társadalmainak fejlődését.

– Ez mit jelent? – érdeklődött Derec.

– Összehasonlító tanulmányokról van szó – magyarázta a fiú. Mi a közös ezekben a népcsoportokban, és mi nem? Hogyan szerveződnek? Miben különböznek egymástól az alapértékeik? Meg ehhez hasonlók.

– Akkor a papád szakértő ebben, igaz? – jegyezte meg Ariel. Ezért kereste fel Avery doktor.

– Elképzelhető – vont vállat Jeff. – Szóval néhány évvel ezelőtt ez a bizonyos doktor nem hivatalos beszélgetésre kérte apámat, akire már korábban is mély benyomást gyakorolt a pasas. Azt mondta, Avery külön, de zseni, és elvonszolt a találkozóra.

– Miről akart apáddal beszélgetni? – kérdezte Derec.

– Különféle társadalmi formákról érdeklődött – felelte Jeff. Meg főként arról, hogy apám miként valósítana meg egy utópiát, ha módjában állna.

– Utópiát... – Derec összenézett Ariellel. – Szóval ezt szolgálták itteni kísérletei.

A lány bólintott. – Jeff. Minden apróság fontos lehet a számunkra, amit Avery személyiségéről tudsz.

– Elmesélhetem az emlékeimet, de voltaképpen miért keresitek?

– Beültetett egyfajta... szóval... bizonyos betegséget Derecbe, így eltávolítani is csak ő tudja. Rá kell jönnünk, hol tartózkodik a bolygón. Tudnál mesélni róla, milyen egyéniség?

– Alig emlékszem rá – nézett a fiú mindnyájukra bocsánat kérően. – Még túl fiatal voltam, és nemigen érdekelt a személye. Csak azért mentem el, mert apám ragaszkodott hozzá, hogy találkozzam ezzel a zsenivel. Azt mondta, hasznos tapasztalat lesz ez számomra. Az igazat megvallva, nem sokat értettem az egész társalgásból.

– Mégis – biztatta Ariel –, kezdj el mesélni róla. Talán emlékezni fogsz.

– Szóval... apám rendkívül nagyra tartotta. A szokásosnál is többre. Ezt úgy értem, hogy általában tehetséges emberek veszik körül. Egy

ideig jó barátok voltak.

– És aztán? – kérdezte Derec. – gondolom, Avery doktor elhagyta az Aurórárt.

Jeff megrázta a fejét. – Nem egészen. Időnként elment, aztán visszatért. Apámnak nézeteltérése támadt vele néhány dologban, azt hiszem... de erről sohasem kérdeztem.

– Nem tudod, miért szakadt meg a barátságuk? – faggatta Ariel. – Talán fontos lehet nekünk.

– Úgy vélem, Avery meglehetősen önző volt. Azonnal kialakult bennem ez a benyomás. És kétségtelenül különként viselkedett. Sejtésem szerint apám egyszerűen belefáradt, hogy folyton őt hallgassa.

– Ez megegyezik az anyám leírásával – fordult Ariel Derechez. – Hasznosíthatjuk ezt valahogy?

– Nem tudom. Ezek szerint aki csak találkozott vele, kellemetlen fickónak tartotta – tűnődött el az ifjú. – Mandelbrot, te tudsz közülnk a legügyesebben összefüggést találni bizonyos adatok között. Mit gondolsz?

– Vannak információink Robotvárosról – kezdte a gépember. Vannak információink Avery doktróról. De nem áll fenn közöttük a szükséges összefüggés, hogy szűkítsük a kutatási kört.

– És mi a véleményed, itt maradjunk? – kérdezte Derec. Továbbra is biztonságban leszünk, vagy el kellene mennünk innen?

– Csupán feltevésekre támaszkodhatom – közölte a robot. Ismét kerülő útvonalon tértem vissza ide. Mivel a teherautó a korábbival egyező területen tűnt el a szemük elől, ezzel lényegesen szűkül a vadászok kutatási körzete. Másfelől viszont, ha kimozdulunk innen, sokkal több adat fut be tartózkodási helyünkről a központi komputerbe, hiszen bármelyik robot megláthat bennünket a városban.

Derec sóhajtott, és megdörzsölte merev lábizmaidat. – Köszönjük az előadást. Mi a következtetésed?

– Jobb helyzetbe kerülünk, ha a nap hátralevő részében még itt maradunk. Amikor viszont leszáll az este, biztonságosabb lesz kimozdulnunk. Ezek csak számításon alapuló valószínűségek, nem pedig biz...

– Értem – vágott közbe Derec. A fogát csikorgatva a padlóra dőlt. Általában szerette meghallgatni Mandelbrot okfejtését, hogy miként alakította ki véleményét, mert következetes logikájából sokat lehetett tanulni. Most azonban a fáradtság és a fájdalom türelmetlenné tette.

– Talán valamennyiünkre ráférne egy kis pihenés – szólalt meg Ariel. – Ha tényleg elindulunk valahová sötétedés után.

– Én már alszom is – helyeselt Wolruf.

Derec lehunyta a szemét. Hallotta, amint a kutyalény elkocog valamerre, nyilván az előre kiválasztott pihenőhelyéhez.

– Azt terveztem, ismét kimegyek élelmiszert keresni – mondta Mandelbrot –, ám ezt túl kockázatosnak ítélem már. Önök táplálék nélkül is egészségesek maradnak a nap folyamán. Ha éjszaka útra kelünk, majd csak találunk ételmet. Elfogadható ez a javaslat?

– Hát persze – mormolta Derec anélkül, hogy kinyitotta volna a szemét.

– Rendben – helyeselt Ariel.

– Ami azt illeti – szólalt meg kisvártatva Jeff –, rengeteg élelmiszertartálékomban van a *Minneapolis* fedélzetén. Nem gondoltam volna, hogy ilyen zűrben lesztek a kajával. Csak az a kérdés, hogyan szerezzük meg.

– Hát nem könnyű feladat. Biztosan őrzik már az űrhajót tűnődött hangosan a lány.

Már régen darabokra szedték, gondolta Derec, de túlságosan kimerült volt, hogy megszólaljon.

– Talán mégis megfontolhatnánk – javasolta Mandelbrot. Noha rendkívül nagy a kockázat.

– Megismerhetném pontosabban a mostani helyzetet? – kérdezte Jeff. – Semmit sem hallottam a város eredetéről. Tuti, hogy izgalmas történet! Meghallgathatnám az egészet? Alkonyatig rengeteg időnk van.

– Nem kellene belekeveredned ebbe az ügybe, Jeff – figyelmeztette Ariel. – Ha vissza tudunk juttatni az űrhajódba, nyugodtan távozhatsz a bolygóról.

– Segíteni szeretnék.

– Nem hiszem, hogy kérhetnék ilyet tőled. – A lány lehalkította a hangját. – Nem hallottad, mit művelt Avery doktor Dereckel?

– Maradok – jelentette ki Jeff. – Azért jöttem vissza, hogy a jóságokat megháláljam. Mivel nincs többé szükségetek segítségre, hogy elhagyhassátok a bolygót, abban segíték, amiben hasznomat vehetitek.

– Mielőtt döntesz, tudnod kell, milyen zavaros históriába ártod bele magad.

– Akkor halljuk! – mondta Jeff vidáman. – De maradok, az biztos!

Ariel duruzsolva mesélő hangjától Derec lassan álomba szenderedett.

10. fejezet

A MINNEAPOLIS

Arra ébredt, hogy két erős kar siklik alá, és a levegőbe emeli. – Mi történik? – kérdezte rekedten. Száraz torkát megköszörülve kinyitotta a szemét.

Mandelbrot vitte a teherautó végébe.

– Itt az idő az indulásra, igaz? – mosolyodott el Derec erőtlenül, amint elhelyezkedett a jármű rakodólapján.

– Mindnyájan itt vagyunk – szólalt meg mellette Ariel. – Mandelbrot gondjaira bízunk magunkat. Indulhatunk?

– Persze. Hová megyünk?

– Elhozzuk az élelmiszerkészletemet – szólta oda Jeff.

– Micsoda? – Derec meglepetten nézett rájuk, amint megpróbált felülni. – Tökéletes csapda vár ránk. Mi a tervetek?

– Nem dolgoztuk még ki – válaszolta Ariel. – Mandelbrot nem szerezhetett semmiféle információt az űrhajóról a központi számítógépből a lelepleződés veszélye nélkül, ezért fogalmunk sincs, miféle biztonsági rendszert állítottak fel körülötte.

– Egyáltalán nem tetszik ez nekem – fordult Derec a robothoz, aki éppen megnyomta a falon a kapunyitó gombot. – Mandelbrot, ezzel egyenesen besétálhatunk egy csapdába. Számításba vetted ezt?

– Igen. – Mandelbrot sietett vissza a teherautó vezetőfülkéjéhez, míg a kinyíló kapu mögött láthatóvá vált Robotváros derengő félhomálya.

– Szóval számoltál vele? Akkor miért merészkedünk oda mégis? – Rugalmas terv alapján cselekszünk. Most csupán az a szándékom, hogy megfigyelés céljából kerülő úton megközelítsük a leszállóhelyet. Nem vállalunk fölösleges kockázatot.

– Akkor... jól van – dőlt hátra Derec a kocsiszekrény falának. Ha jobban érezte volna magát, erőszakosabb lett volna. Vagy újabb tervekkel áll elő. De még a figyelmét is nehezen tudta összpontosítani.

A teherautó kigördült az üres utcára. Úgy látszott, mintha a város robotlakossága egyre fogyatkozna. Ez csak a kezünkre játszik, gondolta Derec, de a rejtélyek továbbra is megoldatlanok maradtak. Mi a célja a robotok gyülekezési helyeinek... és hol tartózkodik Avery?

Robotvárosban is égtek utcai lámpák, csak nem olyan sűrűn és nem annyira fényesen, mint más városokban. A robotok szuperérzékeny

látása nem igényelt erősebb megvilágítást. Mára az egész bolygó a műszaki csodáknak és a robotok meghökkenítő képességeinek a városává vált.

– Mit kapott Avery az apádtól? – kérdezte váratlanul Derec. – Leong professzornak hívták? Mi látható itt a városban, ami Leong professzoralkotása?

– Nem fedeztem fel semmi ilyesmit – vallotta meg Jeff. – Ő az általános kultúráról mesélt el sok mindent, itt azonban azt láttam, hogy csak a tudomány, a technika és az építészet ért el elképesztő fejlettségi szintet.

– A színdarab! – kiáltott fel Ariel. – Távozásod után rávettük a robotokat, hogy játsszák el a *Hamletet*. Derec választotta a darabot, de az előadásra önként vállalkoztak. Némelyik robotban bizonyos alkotókészség is megmutatkozott.

– A művészet – fűzte hozzá Derec. – Hát persze! És talán egy új erkölcsi rendszer is a robotika törvényein túl...

– A gépemberek a humanika törvényeiről beszéltek gyakran tette hozzá izgatottan Ariel. – Mintha ez az egész nyüzsgés kezdene értelmet nyerni.

– Tehát ezek nem egyszerű furcsaságok – bólintott Derec. – A robotok túlságosan ésszerűen gondolkodnak, semhogy elvarratlan szálakat hagynának munkájukban.

– A robotok alkotóképessége – szólalt meg Wolruf – abban az időben 'elmentesített, amikor Avery doktorral visszatért Robotvárosba.

– Úgy van – ismerte el Ariel. – És most, miután nyilván átprogramozta az összes robotot, ennek már nyoma sincs.

– Mert az alkotókészség felbukkanása túl sok bajt okozott mondta Derec. – De Avery eredetileg beprogramozott bizonyos művészi hajlamot a robotokba. Jeff, megfelel ez annak, amire emlékszel?

– Aha. És most már dereng, hogy egy dolog különösen érdekelte a hóbortos zsenit.

– Tényleg? Ugyan mi?

– Azok a kultúrák, amelyek rendkívül hosszú időn át fennmaradnak.

– Fennmaradnak? – csodálkozott Derec. – Úgy érted, mint a köztársaságok, birodalmak meg a többi? Dinasztiák meg hasonlók?

Jeff tagadóan rázta a fejét, mialatt a teherautó az alkonyi félhomályban lelassított egy kereszteződésnél, aztán újból gyorsított. – A kultúrák általában túlélnek a politikát. Igaz, a politikával, a gazdasággal és technikával összefüggésben fejlődnek, ám a saját életüket élnek. Apám olyan fáknak nevezte őket, amelyeket a tudományágak összességé alakítottak.

A teherautó zökkenve megállt, ezért mindnyájan előrenéztek. Derec kitekintett, és látta, hogy egy felüljárón állapodtak meg. Minden irányban Robotváros fényei hunyorogtak. A világosság a különös formájú épületekből és azokból az utcákból áradt, amelyek megragadó ívek, hatalmas háztömbök, csavart tornyok és rácsos szerkezetek sorából bontakoztak ki.

– Nézzétek! – mutatott lefelé Jeff. – Azon a sugárúton szálltam le, amelyik párhuzamosan fut ezzel. Látjátok az űrhajót ott az épületek között?

– Én látom – mondta Ariel –, de nem tisztán.

– Nem merek közelebb hajtani a teherautóval – fordult hátra Mandelbrot a nyitott vezetőfülkében. – De gyalog megközelíthetem, és kifürkészem az őrszolgálatot.

– Maradj! – szólt rá Derec. – Ha egyszerűen ott hagyták az űrhajót, biztosan csapdát állítottak, tehát rád is lecsaphatnak. Hiszen nem hagyhatnak kint egy ilyen csalétket őrizetlenül, hogy aztán valaki hipp-hopp elrepüljön vele.

– Milyen kár – sóhajtott Jeff.

– Várj csak! – vágott közbe Ariel. – Talán Mandelbrot kapcsolatba tud lépni a fedélzeti számítógéppel.

– Kétlem, hogy működőképes állapotban hagyták az űrhajót – vélekedett Derec. – Nem lenne ésszerű.

– Hacsak nem bíznak túlságosan az őrzőrendszerükben – jegyezte meg Jeff. – Mandelbrot, ha meg akarod próbálni, figyelj: ez tízszemélyes Hayashi-Smith típusú űrhajó, a neve *Minneapolis*. Számítógépe nem pozitronikus, de elég okos ahhoz, hogy az általam adott zűrös repülési utasításokat is elfogadja. Ez minden, amit tudok róla.

– Éppen a szabványos frekvenciákat próbálom ki rajta – szólalt meg a robot. – A szokásos hullámsáv elég keskeny. Nincs válasz.

– Akkor jó – mondta derúsen Derec.

– Miért örülsz ennek? – szólt rá Ariel. – Talán mégis van esélyünk.

– Mire gondolsz? – kérdezte Jeff a félhomályban.

– Ha szerencsénk van, csak azzal tették működésképtelenné az űrhajót, hogy megszakították kapcsolatát a fedélzeti számítógéppel. Mandelbrot, a te komkapod ugyanolyan impulzusokat bocsát ki, mint amilyeneket a jármű komputere küld a vezérlőberendezésbe.

– Talán elindíthatom az űrhajót – mondta a robot –, de nem tudom innen fölszállásra bírni. Túl keskeny a sugárút, és nem ismerem eléggé aprólékosan ezt a járművet.

– Én sem segítek – mentegetőzött Wolruf. – Képes lennék

irányítani, ám túl sok időt uenne igénybe, 'a Mandelbrot köszue-
títéséuel adnék utasításokat a felszállás'osz. És nem is látok rra innen
asz úrsiklórra.

– Nem kell a levegőbe emelni – nyugtatta meg őket Derec. – A
sugárút nyílegyenes. Csupán annyi a dolgunk, hogy a védőzónától elég
messzire távolítsuk el, ahol már beszállhatunk és magunkhoz vehetjük
az élelmiszert.

– A robotok meg fogják akadályozni – vetette közbe Jeff. – Gon-
dolod, hogy nem számítanak erre a trükkre?

– Talán – felelte Derec. – De emlékezz rá, itt mindent az ésszerűség
irányít. A vadászok nincsenek hozzászokva a körmönfont
gondolkodáshoz.

– Csakhogy egy üldözési mániás programozta őket – jegyezte meg a
lány.

– Próba szerencse – zárta le a vitát Derec.

– Azt hiszem, annyit megtehetek, hogy egyesben vezetem mondta
Mandelbrot. – De előbb hajtsunk a teherautóval a találkozás
színhelyére, hogy ott várjuk az úrsikló érkezését. Így nem lesz elég
ideje a vadászoknak, hogy utolérjék.

Derec szíve izgatottan kalapált, és magas adrenalin szintjének
hatására fellazultak izmai. Szélesen elmosolyodott: – Akkor rajta!

Mandelbrot sokkal tovább kanyargott a teherautóval, mint amire
Derec számított, de az óvatosság ésszerűnek látszott. Az a tizenöt
kilométer, amelyet az úrhajónak meg kell tennie a sugárúton, még így is
semmiség volt az úrsiklóüzem módban. Mandelbrot utolsóként még egy
mellékutcába hajtott be, és csaknem a sugárúti kereszteződés széléig
merészkedett. Aztán leállította a kocsit, és mozdulatlanul várt.

– Szerintem most összpontosít az úrhajóra – szólalt meg Ariel.

– Ezt az utcát Minneapolis sugárútnak fogjuk elnevezni – vi-
gyorodott el Jeff. – Persze csak akkor, ha sikerül a tervünk. Derec egész
teste zsibongott az idegességtől. – Wolruf, amikor Mandelbrottal együtt
bemásztok, átveszitek a gép irányítását, rendben?

– Rrendben. – Bólintásakor az utcai lámpa keskeny fénysugara
vigyorgó kutyafejét világította meg.

– Jön már – szólalt meg Jeff.

Halk sivító hang hallatszott a távolból, majd egyre erősödött.
Mozdulatlanul ültek, az utcasaroktól nem láttak oldalt semmit. Csupán
Mandelbrot alakja rajzolódott ki a félhomályban, így Derec is csak a
robot sötét, mozdulatlan körvonalát figyelte, miközben a sivító zaj
egyre hangosabb lett.

Hamarosan szinte fülsiketítővé erősödött a dübörgés. Az úrhajó

felbukkant a kereszteződésben, óriási tömegével méltóságteljesen magasodott fölénk az éles fények és mély árnyékok közepette, aztán megállt.

Mandelbrot felpattant, hátrafordult, és kisegítette Derecet a teherautóból. A többiek ezt jeladásnak vették, máris másztak le és futottak a várakozó űrhajó, felé.

A gépmember fél oldalról támogatta Derecet, hogy gyorsabban haladjanak, mint ha a karjában vinné. A robot parancsára kinyílt felettük a gép ajtaja, és a létra a földig ereszkedett. Futás közben Derec végigtekintett a sugárúton.

Robotok tömege törtetett felénk a távolból. Vadászok rohantak előre a mozgójárdákon. Különféle méretű és alakú szerszámrobotok gördültek, trappoltak végig az úttesten. A csapdában ők alkották a váratlan elemet, de a csalétek eltűnésével szerepük teljesen érdektelenné vált.

A szerszámrobotoknak azonban nincs pozitronikus agyuk, így nem tudták ezt felfogni; engedelmesen követték a vadászok utasításait. Azért siettek, hogy elállják az utat, sőt akár az űrhajót és a teherautót is tönkreteszik. A legfürgébbek vészesen közeledtek.

Mandelbrot az általa elérhető legmagasabb lépcsőfokra tette le a fiatal embert, Derec lába azonban megcsúszott. Amint a létrába kapaszkodva nyugtalanul pillantott a felénk hömpölygő tömegre, Mandelbrot a két karja alá nyúlt, felemelte, aztán addig mászott vele, míg nem sikerült betuszkolnia az űrhajó ajtaján. Jeff és Ariel nyomban félrehúzta Derecet, hogy a robot is beléphessen utolsóan.

Wolruf már a navigátor székében ült, és a mechanikus vezérlőberendezést vizsgálta. Mihelyt Mandelbrot helyet foglalt a kapitányi ülésben, a létra visszahúzódott, és az ajtó becsukódott.

– Egyenesen uéig a sugárúton – mondta Wolruf. – Elég tág térség van a felszállásra.

Mandelbrot a kézi vezérlővel dolgozott. – Ez biztonságosabb, mint a komkap hullámhosszán. Mindenki kapcsolja be a biztonsági övét!

– Be vagyunk csatolva – kiáltotta Jeff. – Rettenetesen örülök, hogy átvetted az irányítást. Én csak a számítógéppel tudnám közölni, hogy mit szeretnék.

Amint a jármű lendületesen gurulni kezdett, valami súlyos tárgy csapódott a végének. Az ütés tompán, de tisztán érzékelhető volt.

– 'elentéktelen sérrülés – mondta a kutyalény.

Az űrhajó nagyobb sebességre tett szert, amikor újabb reccsenés hallatszott a hátsó végéből. A jármű egy pillanatig félrekanyarodott, mielőtt Mandelbrot visszakormányozta egyenes vonalba. Fűlsértő

csikorgás hallatszott a törzs bal oldaláról.

– Nem sokat tehetnek – nyugtatta meg a többieket Derec. – Az Első Törvény értelmében a vadászok nem adhatnak olyan utasítást, ami katasztrófához vezethet. Most már bizonyára rájöttek, hogy nem tartóztathatják fel az úrhajót úgy, hogy ne tegyék irányíthatatlanná.

– Reménykedjünk, hogy igazad legyen – mondta Jeff komoran, miközben egy újabb lökés rázkódtatta meg az úrhajó végét. Több azonban nem követte. A jármű maga mögött hagyta az utolsó szerszámrobotot is, és meredek szögben a levegőbe emelkedett.

11. fejezet

KERINGÉSI PÁLYÁN

– Alacsony keringési pályát választottam – közölte Mandelbrot. Az űrsiklóüzemmódhoz ennek a járműnek nem sok üzemanyag tartaléka van, pedig szükség lesz még erre a leszállásnál, és akkor is, amikor Jeff véglegesen elhagyja a bolygót. Viszont amíg a bolygó felszíne fölött suhanunk, legalább biztonságban vagyunk Robotváros robotjaitól.

– Micsoda megkönnyebbülés! – sóhajtott Derec. – Hacsak nem fejlesztettek ki olyan űreszközöket, amelyekről nem tudunk.

– A nauigációs érszékélők nem 'elesznek semmi i'et – mondta Wolruf. – Asz a 'uaaslatom, átueszem a készí veszérrlést, amíg Mandelbrot ú'ból összeköttetést terremt a fedélszeri komputerr és asz úrr'a'b köszön.

– Egyetértek – felelte a robot.

– Az Első Törvény nem engedi meg nekik, hogy lelőjenek bennünket vagy bármi hasonlóra vetemedjenek – hívta fel a figyelmüket Ariel. – Viszont szemmel tarthatnak bennünket. Nem siet majd elénk egy csinos fogadóbizottság, ahol éppen leszállunk?

Mandelbrot a vezérlőpult segítségével felnyitott egy oldalpanelt, és az áramköri egységeket tanulmányozta. – Ez a jármű elég kis tömegű ahhoz, hogy űrsiklóként rendkívül függően mozogjon. Olyan kerülő utat kell választanunk, hogy képtelenek legyenek meghatározni leszállási helyünket az utolsó néhány másodpercig.

– Örömmel hallok – jegyezte meg vidáman Jeff. – Ez a bolygó sohasem volt unalmas hely, igaz?

– Hát nem – felelte Derec. – De ennyire veszélyes sem. Amikor meg kellett oldanunk egy emberölés rejtélyét, meg amikor meg kellett találnunk egy robot gyilkosát. Csupán a legutóbbi időkben fordult a kocka, hogy most már minket üldöznek.

Jeff elnevette magát. – Amikor utoljára itt jártam, az agyamat kioperálták a fejemből, és áthelyezték egy robot koponyájába. Ez azért rám nézve akkor is veszélyes játék volt.

Ariel kuncogni kezdett, Derec is somolygott annak ellenére, hogy a bordáiba bele nyilallt a fájdalom a nevetéstől. Még Wolruf is derűsen nézett hátra a vállá fölött.

– Nagyon örülök, hogy rendbe jöttél – mondta a fiúnak Ariel. És

köszönjük, hogy visszatértél, még ha téves feltevés alapján is.

Derec megborzongott a féltékenységtől, de nem szólt semmit.

Miután túlestek a krízisen, teste viharos gyorsasággal vált egyre merevebbé. Hátradőlt ülésében, és érezte letapadt izmainak feszülését a gerince mentén.

– Azt hiszem, a kapcsolat most már helyreáll – közölte Mandelbrot.

– Jeff, kipróbálná a hangvezérlést?

– Hayashi-Smith *Minneapolis* űrhajó fedélzeti komputere – szólalt meg a fiú. – Kérlek, jelentkezz!

– KÉSZEN ÁLLOK – felelte a számítógép.

– Vállalod a repülőszolgálatot?

– NYUGTÁZVA.

– Akkor őrizd a jelenlegi repülési helyzetet.

– REPÜLŐSZOLGÁLAT ÁTVÉVE.

– Hangvezérlődben egyúttal rögzítsd a következő hangokat, és készülj fel bármelyikük utasításainak követésére. – Jeff intett a fejével a többieknek.

Sorban mindegyikük mondott néhány szót a számítógépnek. – És most merre? – kérdezte Derec. – Pillanatnyilag biztonságban vagyunk, de egy tapodtat sem jutottunk közelebb Avery doktorhoz.

– Ám kissé többet tudunk talán arról, mik a céljai Robotvárossal – felelte Ariel. – Hála Leong professzor tapasztalatainak.

– De abból még nem derült ki, hol tartózkodik Avery – ellenkezett Derec. – Mandelbrot, van valami ötleted?

– Igen – felelte a robot. – Komputer! Keresd meg, hol van nagyméretű termőföldnek vagy szerves vegyületek tárolójának bármilyen nyoma!

– KUTATOM – szólalt meg a számítógép.

– Avery doktor nem feltétlenül természet vagy tárol élelmiszer-tartalékokat akkora mennyiségben, hogy innen a magasból észrevehetnénk – mondta Mandelbrot, miközben szinte emberi módon megvonta a vállát. – Ez csak egy lehetőség.

– Használhatnak itt szerves vegyületeket más célra is? – nézett körbe a többiekre Jeff. – Már azon a kórházon kívül, vagy mit tudom én, hogy hívták, ahol megoperáltak.

– Nem is tudom – mondta bizonytalanul Derec.

– Annyit leszögezhetünk, hogy egészen kis mennyiségekről van szó – fűzte hozzá Mandelbrot. – Továbbá az is világos, hogy egyetlen ember roppant kevés ételment fogyaszt. Tehát csak akkor reménykedhetünk döntő mennyiségű élelemforrás felfedezésében, ha feltételezzük, hogy Avery doktor ki akarja terjeszteni érdeklődését a

kultúráról a konyhaművészetre.

– Vagy legalábbis finomabb ételekre vágyik, mint amelyeket egy vegyi feldolgozóból nyerhet – tette hozzá Ariel. – Frissen főtt ételek!

– Hé! Erről jut eszembe – kiáltott fel Jeff. – Mi a fenének akartuk egyáltalán megszerezni ezt az úrhajót? Együnk már végre! Ariel, kukkants be a szomszédos fülkébe!

Mandelbrot kivételével mindenki megkapta a maga élelemadagját, és még Wolrufnak is jutottak olyan falatok, amelyeket fanyalogva ugyan, de elfogyaszthatott.

– KITERJEDT MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK – jelentette a számítógép. – A KÉPERNYŐRE VETÍTVE.

– Közelebről! – utasította Mandelbrot. – Ha lehet, azonosítsd! Mindenki a képernyőre tapadt. Egy apró sötét folt pillanatok alatt zöld négyszöggé terebélyesedett. Néhány másodperccel később különféle zöld árnyalatok tarka takarója bontakozott ki előttük. A további nagyítással már a növények is felismerhetővé váltak.

– SOKFÉLE TERMÉS LÁTHATÓ. EGYEBEK KÖZÖTT KUKORICA, CIROK, BÚZA ÉS CUKORRÉPA. AZ ELSŐ FELÜLETES VIZSGÁLAT ALAPJÁN FÖLDI EREDETŰ, AURÓRAI TERMESZTÉSŰ NÖVÉNYEK VANNAK TÚLSÚLYBAN. A TÖBBI TERMÉS AZONOSÍTHATATLAN EBBŐL A MAGASSÁGBÓL ÉS LÁTÓSZÖGBŐL.

– Talán a robotok nemesítettek ki néhány fajtát maguknak mondta Ariel. – Vagy ezen a bolygón honosak.

– Tágítsd a látószöveget! – szólalt meg Mandelbrot. – Mutasd meg a környék földrajzi jellegét!

A szétterülő látótérben megjelent egy hegyvonulat gerince. A tompa élek és a lankás lejtők régi geológiai képződményre utaltak. A hegláncot mindenütt erdő borította, amelyet csak néhol pettyeztek különféle épületek. A mezőgazdasági telep a hegláncon belül egy magasan húzódó völgyben pihent.

– Ez nem is város – csodálkozott Jeff. – Ez az első hely visszaterésem óta, ahol befejezetlen építkezést látok.

– A robotok talán fakitermelésre használják az erdőket, és ipari célra a lejtőket – tűnődött Derec. – Általában semmit sem hagynak kárba veszni. Azok a növények viszont csak élelmezési célt szolgálhatnak. Legalábbis én így gondolom. Mandelbrot?

– Csaknem száz százalék a valószínűsége, hogy emberi élelmiszerforrás. Ki kell nyomoznunk. Emlékeztetek mindenkit, hogy Avery doktor nem feltétlenül tartózkodik itt.

– Kezdetnek nem rossz – rikkantotta Jeff – Akkor hát mihez fogunk?

– Először: leszállóhelyet kell keresnünk – kezdte sorolni Mandelbrot. – Ezek a hegyek alkalmatlanok rá. Másodszor: javasolom, hogy Wolruf és én derítsük föl a terepet. Harmadszor: a legbiztonságosabb, ha önök a levegőben várnak ránk.

– Nekem tetszik – lelkesedett Jeff. – A komkapoddal szükség esetén bármikor felhívhat sz bennünket, és most már magunk is tudjuk irányítani ezt a járgányt.

– Derec? – nézett kérdőn a fiatalemberre Ariel.

– Jó, benne vagyok. – Kelletlenül fészkelődve megváltoztatta testhelyzetét, és dühös volt magára, hogy nem tehet többet. A terv azonban tényleg egyszerűnek látszott.

– Komputer – mondta Mandelbrot. – Keres olyan leszállóhelyet, amely a lehető legközelebb esik a gabonatáblákhoz.

– JELENLEG NINCS ILYEN A LÁTÓTÉRBEN – felelte a számítógép. – A KERESÉS A KÖVETKEZŐ KERINGÉSI FORDULÓNÁL KEZDŐDIK.

– Több leszállóhelyre lesz szükségünk – mondta Mandelbrot. A vadászok minden bizonyal rögtön körülveszik az elsőt, ha már használtuk.

– Komputer – préselte ki magából a szavakat Derec. – Ne térj olyan keringési pályára, hogy szem elől tévesszük ezt a területet.

– NYUGTÁZVA.

Ismét magába roskadt. Nem volt álmos, csak kimerült. Menekülésük izgalmi szinte felvillanyozták, most ennek az ellenhatását érezte.

Szemmel láthatóan mindenki kimerült a kaland során.

Derec lehuny szemmel feküdt, tisztán hallotta a kattanást, amint valaki eloltja a világítást fölötte. Jótékony puhasággal telepedett szemhéjára a sötétség.

Egy ideig senki sem beszélt. Aztán csendesen megszólalt a számítógép.

– A MEZŐGAZDASÁGI TELEPHEZ LEGKÖZELEBBI LESZÁLLÓHELYEK A KÖVETKEZŐ SORRENDEN LÁTHATÓK A KÉPERNYŐN: ÖT KILOMÉTERES SUGARÚ KÖRBEN ÖT, TÍZ KILOMÉTERES KÖRBEN MÉG KETTŐ, HÚSZ KILOMÉTERESBEN TOVÁBBI HÁROM.

– Akad közöttük viszonylag lakatlan terület? Elsősorban városi utcáktól távol? – kérdezte a robot.

– BEMUTATOM AZ ÖT LEGKÖZELEBBI HELYET. CSUPÁN EZEKEN FIGYELHETŐ MEG, HOGY HIÁNYOZNAK A VÁROSI JÁRDÁK.

Derec erőlködve felnyitotta a szemét. Bántotta, hogy kimarad

mindenből.

– Ez egy óceán! – kiáltott fel meglepetten Jeff. – És itt a partvonala – tette hozzá Ariel.

Ahogy figyelték, a számítógép a part öt különböző pontját enyhén elszínezte a képernyőn.

– EZEKEN A TERÜLETEKEN HOSSZAN NYÚLIK EL A HOMOKSÁV, ÉS ELÉG TÖMÖR A BIZTONSÁGOS LE-SZÁLLÁSHOZ – jelentette.

– A vadászok elkerülésére ezek közül csak egyet használhatunk – közölte Mandelbrot. – Ha megtalálják az elsőt, felfedezik a többit is.

– Meg kell kockáztatnunk – mondta eltökélten Derec. – Amilyen gyorsan csak tudunk, Wolruffal együtt kirakunk téged, és máris fölszállunk. Addig maradunk a keringési pályán, amíg nem jelentkeztek újból.

– Vagy amíg az üzemanyag nem éri el a minimális szintet jegyezte meg a robot. – Figyelmeztetem a számítógépet, hogy riadóztassa önöket, ha kényszerleszállást kell végrehajtani.

Derec ismét lehunyta szemét.

– Jól van – felelte Jeff.

– Komputer – szólalt meg ismét a robot. – A következő fordulónál kerülő útvonalon közelítsd meg az első leszállási helyet. Ameddig csak lehet, próbáld eltitkolni úti célunkat.

– NYUGTÁZVA.

A következő keringési forduló jórészt eseménytelenül telt el, Derec azonban rendkívül kellemetlennek találta a figyelemelterelő mozgásokat. Az űrhajó egy darabig lefelé siklott, aztán éles kanyarral megfordult, fölfelé emelkedett, és ismét megfordult. Derec súlypontja minden irányváltással eltolódott, és sajgó izmai még fájdalmasabban nyomódtak az üléshez. A többiek látszólag jól bírták a megpróbáltatásokat

Ezeket a figurákat ráadásul sebesség változások is kezdték cifrázni, amint az űrhajó zezzugos útvonalon elindult lefelé. Derec mindkét kezével megmarkolta rögzítőhevederét, és összeszorított fogakkal küzdött a hátát hasogató fájdalommal. A lejtős pálya végül kisimult, és az ifjú csak azt vette észre, hogy már a talaj felett siklanak.

Az űrhajó enyhén balra dőlve érintette a felszínt, és olyan hirtelen torpant meg, hogy mindenki előrebukott volna, ha rögzítőhevederük nem tartja vissza őket. Önműködően kinyílt az ajtó, a létra leereszkedett. Mandelbrot és Wolruf menetkészen állt. Néhány pillanattal később az ajtó ismét bezárult. Az űrhajó várt egy ideig, hogy biztonságos távolságba kerüljenek tőle.

– A PARANCSNAK MEGFELELŐEN AZ ŰRHAJÓ FELSZÁLLÁSRA KÉSZ – jelentette a számítógép. – UTASÍTÁST KÉREK.

– Visszatérés a korábbi keringési magasságba – mondta határozottan Jeff. – Ja, és kerülő úton térjél vissza, de ne állj rá a korábbi keringési pályára.

– NYUGTÁZVA.

A gyorsulás ismét belepréselte Derecet az ülésbe. Megadóan lehunyta a szemét, és nem mozdult.

12. fejezet

KIHALT UTCÁK

Mandelbrot és Wolruf egyenesen fölfelé szaladt a partról. A halványkék tömör homok mindenütt a szárazföld talajszintjének vonaláig nyúlt fel. Két füves homokdűne dombja között másztak fel a mélyedésből.

– Óvatosan! – figyelmeztette társát a robot. – A vadászok valószínűleg már úton vannak felénk.

Wolruf bólintott.

Éberem figyelve kapaszkodtak föl a következő emelkedőn, és a város szélén találták magukat. Itt már kanyargó, széles utcasáv szegélyezte a dűnéket. Előttük egy keskenyebb utca nyúlt el, két oldalról épületek szegélyezték.

– Senki sincs itt – szólalt meg Wolruf.

Bármerre tekintettek, az utcák elhagyatottnak látszottak.

– Így akadhatnak ránk a legkönnyebben – csóválta meg a fejét a robot. – Nyoma sincs tömegnek, amelyben elvegyülhetnék, és már te is rákerültél a vadászok listájára.

– Akkor mennünk kell.

Mandelbrot a hegyek felé pillantott, amelyek balról magasodtak felettük. – A völgy nem lehet messzebb öt kilométernél, de a hegy lába sokkal közelebb húzódik. A legnagyobb veszély addig leselkedik ránk, amíg el nem érjük a városon át.

– Asz a legueszé'esebb, 'a itt uárrakoszunk – mondta Wolruf.

– Egyetértek. Menjünk. – Mandelbrot gyors, de méltóságteljes léptekkel indult el a sugárúton.

Egyik irányban sem látszottak robotok. Amikor elérték az első háztömböt, az épületek mellé húzódtak, és minden kapun meg ablakon bepillantottak, hátha ráakadnak egy gépemberre. A város azonban itt humanoid robotok nélkül működött.

– A gyülekeszési 'e'ek! – jutott eszébe Wolrufnak. – A rrobotok eszt márr el'agyták. – Visszanézett a válla fölött. – A uadászok bárrme'ik irrányból érrkesz'etnek.

– Elkelve most egy alagútmegálló – jegyezte meg Mandelbrot.

– Talán ezen az utcán még bele is botlunk egybe, ha a robotok olyan sűrűn építették őket itt is, mint amit már megszoktunk Robotvárosban.

– Egy pillanatra megállt, hogy benézzen egy ablakon. Odabenn szerszámrobotok térültek-fordultak, teljesítették kötelességüket.

– Talán egyetlen alagútmegállót sem építettek itt – mondta Wolruf, miközben a robot mellett ügetett, hogy lépést tartson vele.

– Könnyen lehet. Ha a városnak ez a része homokra épült, sokkal nehezebb az alagútépítés. Persze ezek a robotok szemmel láthatóan nemigen törődnek a nehézségi fokokkal.

– Ott! – szólt Wolruf, és előremutatott.

Humanoid robot fordult ki előttük az egyik utcasarkon. Mandelbrot a hátára emelte Wolrufot, és futásnak eredt. Nem rohant csúcsebességgel, de elég gyorsan mozgott ahhoz, hogy némi előnyre tegyen szert.

– Óuatosan – figyelmeztette Wolruf a nyakába kapaszkodva.

– Azt hiszem, ha egy vadász bukkant volna fel a közelünkben, biztosan felénk tartana – mondta Mandelbrot. – De egyetlen robottal sincs kedvem kapcsolatba lépni, amíg nem elemeztem előbb a helyzetet. Legjobb lesz, ha a nyomába eredünk.

Nemsokára, a következő utcasarkon befordultak a robot után. Már mozdulatlanul állt azon a mozgójárdán, amely a hegyerincsel párhuzamosan haladt. Mandelbrot szintén odasietett a mozgójárdához, és miután fellépett rá, lassan elindult a másik robot nyomában.

– Azt hiszem, már értem – jegyezte meg csendesen. – Vagy nem lehetett szerszámrobotokkal pótolni ezt a gépembert, vagy ő az utolsó, valószínűleg a legutolsó ezen a helyen, aki követi vándorlási programját.

– 'a esz a 'e'szet, fele'tsük el eszt a fickót – javasolta Wolruf. – 'úszód'unk a 'egyekbe, és re'tösszünk el a vadászok elől. Asztán keressük meg Averyt.

– Többre megyünk valamilyen elterelő hadművelettel, mint ha csupán versenyt futunk a vadászokkal a hegyekig. Valójában el kellene kerülnünk, hogy rájőjjenek, mi az úti célunk. Abban reménykedem, hogy rátalálunk egy csapat gépemberre, így az ő viselkedésüket utánózva nem szúrunk szemet a vadászoknak.

– Már késő – mondta Wolruf hátrapillantva. – 'önnel!

Mandelbrot hátrafordult. Méretét és érzékelőit tekintve világosan látszott, hogy egy vadászrobot utazik egy távoli mozgójárdán a leszállóhelyük felé.

– Ez a jó. A parton kezdik először kutatni a nyomainkat, így legalább időt nyerünk. – Mandelbrot leállította a szalagra Wolrufot. – Megpróbálok elkeveredni a robotok között. Te meg igyekezz eljutni a mezőgazdasági telepre! Majd ott találkozunk.

Wolruf beleegyezően mordult egyet, leugrott a mozgójárdáról, aztán elszelelt.

Mandelbrot pillanatok alatt számtalan menekülési lehetőséget vizsgált meg, aztán döntött. Komkapján keresztül vészjelzést küldött az előtte haladó robotnak.

– Segítségre van szükségem – közölte.

Az Mandelbrot felé fordult aztán kilépett a mozgójárda merev peremére, hogy bevárja. – Mi a baj?

– A fizikai kimerültség határára értem. – Ez igaz volt; Mandelbrot nem tette hozzá, hogy önként vállalta ezt az állapotot. Kérlek, vigyél a legközelebbi javítóüzembe. Küldj jelentést rólam, hogy elromlott egy robot, hibája ismeretlen.

– Rendben.

Mandelbrot nyomban megdermedt, de pozitronikus agya tovább működött. Szándékosan kerülte, hogy fel kelljen fednie személyazonosságát.

Ez a robot egészen finom, de valódi kényszer hatására tett eleget Mandelbrot kérésének. A robotika Harmadik Törvénye megköveteli a robotoktól, hogy cselekvéssel vagy tétlenséggel nem okozhatnak kárt maguknak, de arra nincs különleges előírás, hogy a többi robotot is megóvják ettől. Mandelbrot tapasztalatai szerint azonban Robotváros társadalmában természetessé vált ez az együttműködés. Talán még a robotok programjában is szerepelt. Mindenesetre tudta, hogy számíthat egy másik gépember segítségére, legalábbis valamilyen fontos feladat felbukkanásáig.

A robot visszalépett a mozgójárdára. Nyilván a legközelebbi javítórészleg ebben az irányban fekszik, gondolta Mandelbrot. Ezzel legalább álcázhatja magát a vadászok előtt, mert nem bolyong egymagában, vagy ami még rosszabb, egy könnyen felismerhető kutyaszerű lény társaságában.

Azt is remélte, hogy Wolruf elvergődik a hegyekbe. A legtöbb robot még mindig átnézett rajta, noha szemtanúként bármelyikük jelentést küldhetett pillanatnyi helyzetéről és mozgási irányáról a vadászoknak. Az erdős hegyekben több esélye lesz a menekülésre.

Szinte bizonyos volt, hogy a vadászok már mindkettőjük nyomában vannak infravörös hőérzékelőkkel. Mandelbrotot és Wolrufot addig a pontig követik, ahol felléptek a mozgójárdára. Ekkor nyilván a vadászok is továbbutaznak, miközben a mozgójárda peremén azt a pontot vagy pontokat keresik, ahol zsákmányuk lelépett a szalagról. Így hát Mandelbrot folytatta útját.

Végül a másik robot fölemelte, és leszállt vele, Mandelbrot

robottestének hőszugárzása így nem érte a talajt, a vadászok tehát képtelenek lesznek érzékelni, hol hagyta el a mozgójárdát. Ezzel szemben Wolruf nyomát gond nélkül követhetik.

A kutyalény úgy ügetett végig az üres mozgójárdán, hogy közben minden idegszálával figyelt azokra a jelekre, hangokra és illatokra, amelyek humanoid robotoktól származhattak. A város itt is éppoly lenyűgöző volt, mint mindenütt, útját különféle épületek szegélyezték: például egy mozaiklapokból összerakott hatalmas kupola, amely káprázatosan csillogott a napfényben; egy jade-zöld spirális felhőkarcoló, amely úgy nyúlt az ég felé, mintha lazán csavarodó szalagok fagytak volna meg a levegőben; valamint gúlák, oktaéderek és kúpos alakzatok váltakozó együttese. A gépek csendes zümmögése és néhány arra haladó szerszámrobot arról árulkodott, hogy a város még most is működik.

Viszont a gépemberek hiánya hátborzongatóan hatott. Egy ilyen hatalmas és minden részletében gondosan kidolgozott városhoz nem illettek a néptelen utcák és a jórészt üresen kongó épületek. Wolruf védtelennek érezte magát.

Csendesen vigyorogva utcasarkokon fordult be, háztömböket került meg, visszafelé haladt, aztán megint továbbment, de mindig a hegyek felé tartott, amelyek csábítóan közlőről hívogatták. Navigátorként nem voltak ismeretlenek előtte a félrevezető manőverek. Ezeket azonban rendszerint nem gyalog és nem egyetlen síkra korlátozva hajtotta végre.

Nem volt biztos benne, mennyire lesz sikeres ez a trükkje. Ha a vadászok hőérzékelőkkel követik, könnyen kiválaszthatják a legforróbb nyomot. Akkor aztán hiába próbálta őket összezavarni azzal, hogy többször keresztezte cikcakkban saját útvonalát. Csak az idejét vesztegette, ráadásul közelebb engedte őket magához. Még egy ideig folytatta ezt a taktikát, aztán olyan zezugos útvonalat választott, amelyen gyorsabban haladhatott a hegyek felé.

Amikor elérte a város szélét, megállt tájékozódni. Hosszú sugárút szegélyezte a legközelebbi hegy lábát, azon túl kezdődött az erdő. Sokat nyerne vele, ha álcáznia tudná, melyik ponton vágott neki a hegynek.

Felugrott a sugárúttal párhuzamosan futó mozgójárdára, és körülmélt. A vadászok talán már a sarkában vannak, de lehet, hogy messze lemaradtak; nem tudta megítélni a helyzetét, bár több vadászt eddig még nem látott. Afelől azonban nem lehetett kétsége, hogy korlátolt és kérlelhetetlen robotlogikájukkal szívósan közelednek felé.

Így sem utazhatott sokáig, hiszen bárki könnyen felfedezhette, ha végigpillantott az egyenes útvonalon. Ezért aztán leugrott a szalagról.

Valamilyen mozgó szerszámrobotra áhítozott, amelyik keresztezi a sugárat. Csak az a lényeg, hogy továbbhaladjon, miután leugrott róla, így testének hőnyomát is magával viszi. Aggódo pillantást vetett hátra, aztán befordult egy sarkon, és végignézett az utcán. Üres volt.

Az idő ellene dolgozott. Választania kellett: vagy talál valamilyen megoldást, amellyel megszakítja a nyomait, vagy olyan jelek maradnak utána, amelyek alapján bármelyik vadász követheti a hegy felé.

Elindult az utcán, és minden útjába eső ablakon benézett.

– KERINGÉSI PÁLYA ELÉRVE – szólalt meg az úrhajó fedélzeti számítógépe. – UTASÍTÁST KÉREK.

– Tartsd a magasságot! – mondta Jeff. – Az útvonalat váltogasd véletlenszerűen!

– NYUGTÁZVA.

Jeff hátranézett Derecre. Szemét lehunyva, állkapcsát összeszorítva támaszkodott ülésében. A fiú kikapcsolta hevederét, és odament hozzá.

– Mi történt? – kérdezte Ariel.

– Ezek az ülések fekvőhelyé alakíthatók. Ha kioldod Derec hevedereit, teljesen laposra hajtom szét az ülést. Aztán rolettákat húzhatok le a mennyezetről, hogy biztosítsuk számára az egyedülletet.

– Értem.

Derecet figyelve csendben dolgoztak. Szemmel láthatóan ébren volt, csak nem lelkesedett a társalgásért. Amikor már kényelmesen feküdt, Jeff lehúzta a rolettákat egy kivételével, hogy láthassa, ha társa akar valamit.

Ariellel együtt belesüppedtek a vezérlőpult előtti két ülésbe.

– Tehetünk még valamit érte? – kérdezte őszinte szájalommal a fiú.

– Nem – suttogta Ariel.

Jeff meglepve nézett rá.

A lány szeme elkerekedett, és a vezérlőasztal üres képernyőjére meredt.

– Ariel? Valami baj van?

A lány nem válaszolt.

Jeff finoman megfogta a karját, és egész közélről belenézett rezzenéstelen szemébe. – Ariel! Látsz engem?

A tágra nyílt szemek megteltek könnyel.

Hideg borzongás futott végig Jeff hátán. Ariel mesélt valamit a Derecbe juttatott chemfetekről, és arról is, hogy ő meg elvesztette emlékezetét és az összekötő idegpályái most nőnek ki újra. Eddig mégis az volt a benyomása, hogy a lány állapota egyre javul. Most azonban egyedül maradt a két beteggel a keringő úrhajóban, és nem tudta,

megpróbáljon-e segíteni nekik, vagy mit tegyen.

– Komputer – szólalt meg. – Keress leszállóhelyet! Kerüld el a parton találhatóakat! Azokat már biztosan őrzik.

– LESZÁLLÓHELYEK KIVETÍTVE A KÉPERNYŐRE.

– Melyik van legközelebb a mezőgazdasági telephez?

– KÉKKEL JELÖLVE.

– Ismertetnéd részletesebben?

– A LEGFŐBB KÖZLEKEDÉSI ÚTVONAL A VÁROSNAK EBBEN A RÉSZÉBEN, EGYENES ÉS ELÉG SZÉLES A BIZTONSÁGOS LESZÁLLÁSHOZ. AZ ŰRHAJÓ KÖRÜLBELÜL 6,4 KILOMÉTERRE ÁLL MEG A MEZŐGAZDASÁGI TELEPTŐL.

– Mi az esélye, hogy vadászok várnak ránk, ahol földet érünk?

– A VALÓSZÍNŰSÉG ISMERETLEN, ÁM RENDKÍVÜL NAGY. EZEK A ROBOTOK MINDEN BIZONNYAL A KÖRNYÉKEN TARTÓZKODNAK, ÍGY KÖNNYEN ÉSZREVESZIK ÉS MEGHALLJÁK A LESZÁLLÁSHOZ KÉSZÜLŐ ŰRHAJÓT. HA NEM VÁRNAK RÁ, AKKOR IS HAMAR ODAÉRNEK.

– Hamarabb, mint legutóbb?

– HATÁROZOTTAN.

Jeff ismét Arielre pillantott. A lány nem mozdult. Mögöttük Derec már álomba merült. Egyikük sem fog tudni szélvészként szárguldani.

13. fejezet

FEL A HEGYEKBE!

Wolruf egyre növekvő riadalommal ügetett a háztömbök között, mialatt mozgó járművek után kutatott. Az épületek belsejében a legtöbb gép még szerszámrobotok jelenléte nélkül is simán működött. Végül észrevett egy kis kerekes szerszámrobotot, amely gyors iramban gördült végig az egyik mellékutcán.

Vakon megindult utána. A robot rá sem hederítve befordult egy sarkon, és eltűnt a szeme elől. Mire odaért, a szerkezet még távolabb került tőle, és átvágott egy széles utcán. Egyetlen mozgójárda sem vezetett abba az irányba.

Wolruf lelassított, és csaknem feladta a küzdelmet, amikor a robot hirtelen irányt változtatott, és elindult egy kapubejárat felé. A kapu olyan gyorsan nyílt ki előtte, hogy egyáltalán nem kellett lassítania. Wolruf ismét üldözőbe vette.

Nem lehetett ráfogni, hogy jó erőben van. Amióta csatlakozott Derechez, hol éhezett, hol dúskált az élelemben, egyszer meg is sebesült, és a többiekhez hasonlóan – Mandelbrot kivételével néha nagyobb feszültségben élt s többet dolgozott, mint amennyit elbírt. Alapjában véve most is egészségesnek mondhatta magát, de régóta nem volt már kiteve ekkora fizikai igénybevételnek.

Aztán meglátta a szerszámrobotot: kigördült a bejáraton, újból keresztülsuhant a sugárúton, majd ezúttal felszaladt a mozgójárdára, és éppen felé közeledett. Wolruf zihálva megfordult, és olyan szögben kezdett rohanni a mozgójárda felé, amely a robottal való találkozási ponthoz vezetett, miközben a szerkezet továbbgördült a mozgójárda hosszában.

Wolruf most már alaposabban megfigyelte a közeledő szerszámrobotot. Az egy négyzetméter alapterületű, két méter magas szerkezet alapján az első pillantásra keréknek látszó gépelemek süllyesztett gömböknek bizonyultak. Segítségükkel a masina bármilyen irányban elindulhatott testének elfordítása nélkül.

Az apró szerszámrobot sima és jellegtelen alakja nem sok esélyt nyújtott Wolrufnak a megkapaszkodásra, különösen ilyen kimerült állapotban. De amint közeledett felé, minden erejét összeszedte, ráugrott, és kézzel-lábbal csimpaszkodott rajta.

A robot azonnal lassított, de nem állt meg, így Wolruf az oldalán lógva utazhatott tovább. Testének hője legalább nem hagyott nyomot a mozgójárda peremén. Visszafojtotta lélegzetét, és csak reménykedhetett, hogy a szerkezet nem hurcolja egyenesen a vadászok karmaiba.

Közben rádöbrent, hogy fogalma sincs, mire programozták ezt a robotot. Alakjából és mozgásából ítélve küldöncféle lehetett, amely kisebb alkatrészeket és szerszámokat szállít. Talán ezzel magyarázható, hogy a súlyát érzékelve lassított, de más módon nem reagált. Most mindenesetre egyre távolabb vitte őt a hegyektől, pedig éppen oda akart eljutni.

A robot hirtelen kigördült a mozgójárda peremére, lelassított, és megállt. Wolruf tanácstalanul nézett körbe, de semmit sem látott. Aztán a küldönc elindult keresztben az utcán.

Wolruf felemelkedett, és oldalra pillantott, mert most ebben az irányban haladtak. Félelmetes külsejű vadászrobot közeledett feléjük egy másik mozgójárdán. Nyilván utasítást adott a szerszámrobotnak, hogy gördüljön feléje, miután meglátta a kutyalényt.

Wolruf leugrott a robotról, ellenkező irányba futott, majd befordult az első utcasarkon. Az itteni mozgójárda épp a kívánt irányba vitte, ezért felszökönt rá, és sebesen ügetett rajta tovább. A következő utcasaroknál leugrott, és berohant egy sikátorba. Üldözője nyilván gyorsabban mozog nála, ráadásul ereje is rohamosan fogyott, hiába pihent röpké ideig a küldöncön.

Pillanatok alatt kellett kitalálnia valamit.

Nem kínálkozott más menekülési mód, egyenesen nekivágott a hegyeknek, amelyek alig néhány háztömbnyi távolságban kezdődtek. Szerencsére segítségére volt egy újabb mozgójárda, noha természetesen a vadász is igénybe vehette ezt. Amint feltűnt a hegyek lábát szegélyező sugárút, hátranézett.

Már teljes életnagyságban látta a vadászt: a mozgójárdán rohant felé.

Mialatt Wolruf átvágott a sugárúton, mindkét irányban szétnézett. Ameddig csak ellátott, az utca üresen tátongott. Amint átért, nyomban a sudár fák közé vetette magát.

Ágak alatt bujkálva és bokrokat kerülgetve olyan gyorsan mászott fölfelé a meredeken, amennyire csak szusszal bírta. Az erdő magán viselte a gondos robotvárosi tervezés minden nyomát: a különféle fa- és bokorfajok ugyanolyan szabályossággal ismétlődtek, ahogyan méretük is változott. Az ültetvény előrelátó gazdálkodásra utalt mind az ültetés, mind a talajkihasználás szempontjából.

Miközben Wolruf átbújt egy szökőkútra emlékeztető hatalmas bokor ívelt ágai alatt, eszébe ötlött, hogy most némi előnyre tehet szert. Testmérete éppen beleillett ezeknek a bokroknak a zárt útvesztőjébe. Azt viszont megfigyelte, hogy a vadászok kivétel nélkül a legmagasabbak és a legtestesebbek a humanoid robotok között.

Bárcsak tudna időt nyerni egy kis pihenésre!

Amikor Derec felébredt fekhelyén, először zavartan nézett körül. Aztán halványan visszaemlékezett, hogy Jeff és Ariel síkba hajtogatta szét az ülését, így sokkal kényelmesebben pihenhetett. A mennyezetre meredve csendesen feküdt egy darabig.

Hála az égnek, egy ideje már nem rohanták meg azok a rettenetes álmok. Kísérteties képeik riasztóan hatottak rá, így hiába aludt, mégis kimerülten ébredt.

Talán most is voltak rémálmai, csak nem emlékszik rájuk. A chemfetek úgy növekedtek benne, mintha eleven paraziták volnának. Az általuk okozott jelenségek is úgy változtak, mint egy betegség tünetei. Derec tudatában már nem jelentek meg azok a furcsa lidércnyomások, vagy legalábbis nem emlékezett rájuk. Mindezt újabb figyelmeztető jelnek tekintette, hogy milyen sokat módosult állapota a kezdeti rohamokhoz képest.

Odanyúlt az egyik rolettához, és visszaengedte a mennyezetbe. Amikor oldalt fordult, hogy körülnézzen, Jeff és Ariel árnyképét pillantotta meg az úrhajó előterében. Mindketten hátrafordultak a felszaladó roletta hangjára.

– Derec? – szólalt meg Ariel halkán. – Hogy érzed magad?

Megköszöri a torkát, és átlendítette lábát az ágy szélén. Minden izomköteg fájdalmasan húzódott meg benne.

– Derec? – ismételte meg a lány, amint közeledett hozzá.

– Kicsit jobban vagyok – felelte. Megpróbált felállni, de aztán úgy döntött, nem kockáztatja meg, hogy elvágódjon.

– Ismét elkapott... egy emlékezetkiesési roham.

– Tényleg? Mennyire volt súlyos? – nézett fel Derec meglepetten a lányra. – Már egy ideje nem jelentkeztek.

– Nem tudom megítélni a súlyosságát.

– Miért?

– Jeff mesélte el, hogy egyszerűen a semmibe bámultam. De egyáltalán nem emlékszem rá.

– Talán visszazökkentél abba az időbe, ahol megkezdtem új emlékezeted kifejlesztését. Éppen az az időszak villant be, amikor üres volt a memóriád. Akárhogy is, túl vagy rajta. – Söhajtott. Ami viszont

engem illet, a tüneteim... megváltoztak.

A lány szótlánul nézett rá. Megértette, hogy ez rosszabbodást jelent.

– Le kell szállnunk – csatlakozott hozzájuk Jeff. – Így semmit sem tehetek értetek, ha... ha megint történik valami.

– Jelentkezett már Mandelbrot? – kérdezte Derec.

– Nem. Még nem hallottunk felőle. Az üzemanyag-tartalékunk azonban rohamosan csökken.

– Pedig itt fenn csak annyit fogyasztunk, amennyi szükséges az életfenntartáshoz – tette hozzá Ariel.

– Meg a félrevezető manőverekhez. A leereszkedés és a felszállás is sok üzemanyagot igényel – bólintott Derec. – Megértem. Van valami tervetek?

– Persze, de nem túl jó – felelte Jeff. – Egy széles sugárúton szállunk le, amelyet az űrhajó fedélzeti számítógépe jelölt ki a számunkra, és végigszágulunk rajta a hegyek lábáig. Aztán futás.

– Hát... én... nem fogok tudni nagyon rohanni.

A fiú megértően bólintott.

...és a központi számítógép a közeledő űrhajót tanulmányozva tájékoztatja majd a vadászokat, hol érünk földet a legnagyobb valószínűséggel – fejezte be Derec.

– Jó, a vadászok a leszállóhelyen várnak ránk – vetette közbe Ariel –, de némi előnyre tehetünk szert velük szemben, ha az űrhajóval egyenesen a hegyek lábáig gurulunk.

– És aztán? – kérdezte Derec.

Jeff és Ariel tanácstalanul nézett egymásra.

– Semmi baj – bólintott Derec. – Nem rostokolhatunk itt. Szerencsét kell próbálnunk.

Wolruf egyetlen szökelléssel egy másik terebélyes, szökőkút formájú bokor alatt termett, és lihegve megpihent. Menekülés közben eddig kétszer pillantott vissza a lejtőn, és már legalább két vadász üldözte. A kanyargós útvonal alapján nehezen lehetett meghatározni távolságukat, de úgy vélte, még nem jutottak közelebb hozzá.

Tovább vizsgálta maga körül a talajt, ahogy menekülés közben általában szokása volt. Végül rábukkant, amire számított. A robotok túl eredményesen és jól szervezeten művelték az erdőt ahhoz, hogy nélkülözni tudták volna ezeket.

Wolruf előtt kis fémrúd állt ki a földből. Óvatosan tanulmányozta, tömpe, hurrkás ujjjaival megtapogatta, aztán megint keresgélni kezdett a talajon.

Magas, sivító hang keltette fel figyelmét. Először halkán hallatszott,

aztán gyorsan erősödött, és végül mennydörgéssé fokozódva dübörgött az égből. Ilyen távolságból emberi füllel még nem lehetett érzékelni ezeket a hangokat, de ő már meghallotta. Ezek szerint a robotok is könnyen észrevehették. A sűrű ágak közül nem látott fel a magasba, ám tévedés nélkül felismerte érzékeny füleivel az űrsiklóként működő *Minneapolis* jellegzetes hangját.

Reszkető feszültséggel várakozott. A hangokból úgy ítélte meg, hogy az űrhajó biztonsággal földet ért valahol a város területén. Aztán a zaj annyira elhalkult, hogy Wolruf már abban sem volt biztos, hallatszik-e egyáltalán. Néhány pillanattal később azonban ismét erősödni kezdett a hajtóművek dübörgése.

Megértette, hogy az emberek úgy döntöttek, ha kockázat árán is, de megpróbálják elérni a gabonaföldeket. Ez azt jelenti, hogy segíteni tud nekik, ha a vadászok nem érik be túl hamar. Végül talált egy nagyobb követ a puha erdei talajban, és csépelni kezdte vele a kiálló fémrudat.

Először nem találta el a helyes szöveget. Aztán a kicsiholt szikrák szanaszét repültek. A kitartó kalapálás közben végül az egyik szikra visszapattant a kis fémrúdra.

Abban a pillanatban Robotváros rendkívül finom érzékelői jelezték a hőt, és nyomban megérkezett a válasz is egy alig méternyi magas finom vízsugár formájában. Nagyobb hővel kétségtelenül erősebb vízsugarat is elő lehetett volna csalni, de ez is megfelelt Wolruf céljainak. A szórófejek átnedvesítik mögötte a talajt, így eltüntetik testének hőnyomait, amelyeket eddig a vadászok követtek.

Hunyorogva nézett körül. Ameddig csak ellátott, újabb szórófejek kapcsolódtak be. Mint mindig, a robotok ezúttal is tökéletesen működő rendszert alkottak.

A Minneapolis a hangokból ítélve Wolruftól nem messze, kissé balra állt meg a lejtő aljánál. Szeretett volna újból csatlakozni az emberekhez, de nem mert. Ők már lerázhatják üldözőiket az eláztatott területen, ezek a vadászok azonban túl közel vannak hozzá, így hűségéért drága árat fizetne: egyenesen a többiekhez vezetné őket.

Mély lélegzetet vett, majd szökellve elindult a bozótból. Útközben lehetőleg sziklákra, gyökerekre és más szilárd felületekre lépett. A vadászok nem követhették többé testmelegét, ám felfigyelhettek lábnyomára. Felfelé futott a hegyoldalon, egyre távolodva a gabonatóbláktól.

Ahogy Wolruf gyanította, *a Minneapolis* biztonságosan földet ért egy vadászrobotoktól körülvett területen, majd a tömegben sikeresen átvágvá, végigszárguldott a nyílegyenes sugárúton egészen a hegyek

aljáig. Mihelyt megállt, ajtaja felpattant, és a létra is leereszkedett. Jeff és Ariel támogatta kifelé Derecet, amikor az hirtelen megtorpant a létra tetején.

– Várjatok csak! – kiáltotta. Beszölt a pilótafülkébe: – Fedélzeti komputer!

– KÉSZENLÉTI ÁLLAPOT.

– Megjegyezted azokat a vadászokat, akik vártak ránk egy perccel ezelőtt a leszállóhelyen?

– NYUGTÁZVA. A HELYSZÍNEJEN JELEN LEVŐ VALAMENNYI ROBOT RÁKERÜLT A KÉPERNYŐ VIDEOSZALAGJÁRA.

– Vedd üldözőbe őket! – utasította Derec. – Maradj a sarkukban, amíg nem veszélyezteted az űrhajót. Hajszold végig őket az összes sugárúton, amelyek elég szélesek a számodra.

– MAGYARÁZATOT KÉREK.

– Azt kell elhitetned velük, hogy le akarod tiporni őket... valójában öld is meg, aki az utadba kerül. A Harmadik Törvény előírja számukra, hogy óvják meg magukat. Tehát minél többet zavarj szét közülük, és tartsd távol őket a hegyektől. Megértetted? – Derec alig tudta elfojtani mosolyát.

– NYUGTÁZVA.

– Mehetünk.

Jeff és Ariel vállára fektette a karját, így botladoztak az erdő széle felé. Figyelték a talajt a lábuk alatt, de egymás lábát is szemmel tartották, nehogy mindhárman orra bukjanak.

– Ez örülség – morgolódott Derec. – Így még az aurórai csíkos futóbogarat sem érnék utol. Hogyan akarunk akkor elmenekülni a vadászok elől?

– Ez is jobb, mint ha lezuhannánk egy űrsiklóval, amelyikből kifogyott az üzemanyag – lihegte Jeff.

– Egyre rosszabb a helyzet – szólalt meg panaszosan Ariel. Brrr. Teljesen átázom. Úgy látszik, esik az eső.

Derec kíváncsian emelte fel a fejét, és körülnézett a bokrokon meg a fákon. – Tényleg? Nem, ez nem eső... nézd... szórófejek! Elnevette magát. – Esőztetőberendezés!

– Miért... – Ariel megállt, és nekidőlt egy vastag fatörzsnek, miközben Derec karja még mindig a vállán pihent. – Miért vagy ettől olyan boldog?

– A vadászok hőérzékelőkkel követik a nyomunkat. Most már több esélyünk van a menekülésre.

– A sár – szólalt meg Jeff. Oldalt fordította a fejét, és lehajolt egy ág alá. – Vigyáznunk kell, máskülönben egyszerűen a lábnyomainkat

követik.

Derec kiszabadította a karját Ariel óvatos fogásából. – Érzem, hogy megint szétáradt bennem az adrenalin. Fellazultak az izmaim. Gyerünk... legalábbis amíg tart a hatás és mozgásképes vagyok. – Jefftől is elhúzódott, bár alig tudta leplezni rendkívüli fájdalmait.

A fiú figyelte az arcát. – Ahogy akarod. De ha tényleg segítségre szorulsz, csak szólj!

– Jó, jó. Menjünk már!

Jeff vezette őket felfelé a hegyoldalon. Az erdő rohamosan sűrűsödött körülöttük, aztán már nem változott a fák területi elosztása, valószínűleg a robotok pontos telepítésének köszönhetően. Derec a fiú mögött ment, és azon fáradozott, hogy eltitkolja kimerültségét. Jeff azonban igyekezett hozzáigazítani lépteit, míg Ariel szorosan a nyomában haladt.

Miközben vonszolták magukat, Derecnek mindig ugyanaz a gondolat motoszkált a fejében. Mit művelt vele Avery? Ő sohasem ártott neki! Haragjából merítette az erőt, hogy ne maradjon le a többiektől. A doktor ezt nem úszhatja meg szárazon.

Jeff fellépett egy fehér sziklagerincre, és levegő után kapkodva megállt. Derec csatlakozott hozzá, de aztán leroskadt a földre. Ariel megállt mellette.

– Arrafelé van a mezőgazdasági telep vagy akárhogy is hívják - biccentett Jeff a hegygerinc felé. – A fedélzeti képernyő szerint mindkét oldalán akadnak hágók.

Derec felnézett rá, de nem kapott levegőt, ezért csak bólintott. – Úgy látszik, ezek a sziklák jó darabig végighúzódnak ezen a hegyoldalon – folytatta a fiú. – Így eljuthatunk valamelyik hágó ösvényéig. Szerintem legjobb lesz, ha ezen a peremen haladunk tovább, nehogy lábnyomokat hagyjunk.

– Talán az úrhajó visszatartott néhány vadászt – szólalt meg zihálva Ariel.

– Reménykedjünk! – felelte Jeff. – De jobb, ha megyünk.

Derec feltápászkodott. – Rendben – mondta rekedten. Ismét útra keltek, de már lassabban haladtak.

14. fejezet

A MEZŐGAZDASÁGI TELEP

Félhomály ereszkedett a hegyi ösvényre, mire Jeff és Ariel nyomában Derec is felért a hegygerincre. Egyik karját ismét Ariel vállára fektette, és mindhárman lenéztek az alattuk elterülő élénkzöld völgyre.

A hatalmas parcellákra osztott telepen szerszámrobotok dolgoztak. Még ilyen messziről is könnyen fel lehetett ismerni a kapálókat, más robottípusok növényeket nyírtak és öntöztek. A völgybe nyúló közeli lejtőkön teraszos műveléssel termesztettek növényeket a robotok.

– Ez lesz a hely, amit keresünk! – kiáltott fel Derec. – A robotoknak nincs szükségük ilyen szerves anyagra

– Egyetérték – csatlakozott Jeff. – Ez Avery zöldségeskertje. Vagy legalábbis itt termeszt a növényeit. Ha állatállományról is gondoskodott magának, azt valahol másutt tartja.

– Ahhoz másféle munkára és feldolgozásra lenne szükség – bólintott Derec. – Ezek a robotok túl hatékonyan működnek ahhoz, hogy Avery több ezer kilométerről irányítsa őket. Fogadni mernék, itt rejtőzik valahol a közelben.

– Hát mégis sikerült! – lelkesedett Ariel. – Legalábbis eddig eljutottunk!

– Persze itt-ott azért hagyhattunk néhány lábnyomot – hűtötte le Jeff. – És azoknak a vadászrobotoknak olyan érzékelők is lehetnek, amelyeneket el sem tudunk képzelni. Éjszakára sem kell megállniuk.

– Minden árulkodó jelet észrevesznek – fűzte hozzá Derec. Letört ágakat meg hasonlókat. Utálok ezt mondani... de jobb, ha megyünk.

– Némelyik vadász valószínűleg nem a mi ösvényünkön, hanem a másikon indult el – jegyezte meg Ariel. – Nem lehetnek túl sokan mögöttünk.

– Az az ösvény is ebbe a völgybe vezet – mondta borúsán Jeff. – Ha üldözőink más irányból jönnek, összetalálkozhatunk velük.

Ariel megcsóválta a fejét. – Rettenetesen derülátók vagytok! Menjünk!

Elindultak lefelé a lejtőn, és hamarosan olyan táblához értek, amelynek növényfaját egyikük sem ismerte. Nagyjából három méter magas volt, egyenes szárán merev, keskeny levelek nyúltak hegyes-szögben felfelé. Olyan szorosan helyezkedtek el a növények, hogy

libasorban kellett haladniuk közöttük.

Jeff idegesen visszanezett. – Olyan nyomokat hagyunk, hogy még én is észrevenném. Nézzetek csak le!

A frissen felásott, nedves talajon tisztán kivehetők voltak a besüllyedt lábnyomok. – Ezek a robotok, úgy látszik, állandóan kapálnak és öntöznek – mondta fanyarul Derec.

– És nem sötétedett be a környék – csodálkozott Ariel. Felnézett az égre. – Pedig már alkonyodik.

– Bizonyára fényforrások kapcsolódtak be – feltételezte Derec. – De azt meg nem tudnám mondani, hogy hol. Talán a szerszámrobotoknak van szükségük egy kis világosságra az éjszakai munkához. Vagy a növények növekedését serkentik ezzel mesterségesen.

Jeff próbaképpen átbújt két növény szár között a sorban. Gyertek! Átpréselhetjük magunkat közöttük. Össze kell kissé zavarni a nyomainkat.

A többiek követték. Amennyire Derec meg tudta ítélni, ez a sor tökéletesen egyezett az előzővel. Ezen is mentek egy darabig, aztán találtak még egy pontot, ahol átnyomakodhattak a völgy felé vezető következő sorba.

– Ott van egy! – mutatott előre Derec. – El kell kapnunk! Gyertek!

Nem messze szerszámrobot távolodott tőlük mérsékelt sebességgel. Ezt a masinát nagyjából kétméteres oldalalú kocka alkotta. Úgy látszott, mintha függőleges karók során haladna, amelyek menet közben bemélyednek a földbe. Voltaképpen ezek kapálták a talajt. Bizonyos időközönként a gép megállt, mindkét oldalából csápok nyúltak ki, befúródtak a növények között a földbe, és apró gazokat téptek ki. A gyomot azután behajították a gép nyitott tartályába.

Jeff utánaeredt. Miközben Ariel megpróbálta támogatni Derecet, a fiatalember végigpillantott a soron, amelyen eddig jöttek. A szűrő mozgással a robot nyilván elvágta a gyomnövények gyökerét, összegyűjtötte a gatz, felőrölte, majd az alján keresztül ismét kiszórta szerves trágyaként. Ariel most már észrevette a talajba süllyedt apró növénydarabkákat is.

– Végre elcsíptem, de nem tudom, hogyan állítsam meg – kiáltotta vissza Jeff. A kapálógép tetején ült, háttal a menetiránynak.

– Ostoba jószág – legyintett bosszúsan Ariel. – Bárcsak pozitronikus agya lenne, akkor utasításokat adhatnánk neki.

– Nem lenne tanácsos – szólalt meg Derec a háta mögött botladozva. – Ebben az esetben jelentést küldhetne a vadászoknak. A kapálógép persze nem várta be őket, de minden alkalommal, amikor leállt gyomlálni, kicsivel közelebb jutottak hozzá. Végül mindketten

fölkapaszkodtak Jeff mellé, így már hárman szorongtak a robot tetején.

– Ettől kezdve csak a szerencsében bízhatunk – mondta Jeff. Ha ez a szerkentyű nem sétál egyenesen a vadászok orra elé, annyit térül-fordul, hogy nem könnyen követhetik a nyomunkat. Ráadásul egyik sor olyan, mint a másik, miután végigmentek rajtuk ezek a szerszámrobotok.

– Addig legalább pihenek egy kicsit – sóhajtott a Derec. – Előbb azonban rá kell jönnünk, hol tartózkodik Avery. Semmilyen épületet nem láttam a völgyben idejövet.

– Én sem – ingatta a fejét Jeff.

– Nem emlékszel még valamire? – fordult a fiúhoz Ariel. Bármire, amit a papád mondott?

– Gondolkoztam rajta, ahogyan másztunk föl a hegyre – felelte Jeff.

– De alig bírtam szusszal, így megszólalni sem tudtam. Biztosan emlékeztek rá, hogy meséltem: Avery olyan kultúrákról érdeklődött, amelyek rendkívül tartósnak bizonyultak a történelem folyamán.

Ariel bólintott. Derec is figyelt, de túl fáradt volt, hogy jelét adja ennek.

– Apám elmondta Averynek, hogy a világűrben még most is létezik két csoport, amelyik a földi ősök egyenes leszármazottja. Mindkettő folyamatosan fejlődött tovább az űrlakók társadalmában, de az igazat megvallva, életképességük keltette fel Avery érdeklődését.

– Melyik ezek? – kérdezte Ariel.

– Az egyik az űrlakóknak az a kisebbségi kultúrája, amely Kínából ered, és többször végigvándorolt a Földön. A másik csoportot az űrlakók zsidó közösségei alkotják.

– Mit akart tudni róluk a doktor? – Ariel elfintorította az arcát. – Bár nem látom világosan, hogyan segíthetne ez minket Avery megtalálásában.

Jeff vállat vont. – Amennyire visszaemlékszem, ezt a zsenit nem érdekelték a részletek. Apám megpróbálta elmagyarázni neki, hogy mind a két kultúra tovább fejlődött a világűrben. Még azt is megemlítette, hogy sok szempontból mind a kettő szinte megkülönböztethetetlen hajdani földi forrásaitól. Averyt viszont csak egy dolog érdekelte: hogyan őrizék meg jellemző sajátosságaikat.

Ez aztán a következetesség, gondolta Derec. A fickót csak a saját terve érdekelté, meg az, hogy miként tökéletesítheti.

– Jellegzetes tulajdonságokat keresett Robotváros számára – értelmelte a hallottakat Ariel. – Hogy biztosítsa a város fennmaradását évszázadokon át. Ezt kereste Leong professzor segítségével. A kultúra jellemző vonásait is be akarta programozni a városba. Őszintén szólva, nemigen láttuk ennek nyomát.

Derec végre elég erőt gyűjtött, hogy megszólaljon. – Biztos vagyok benne, hogy átprogramozta a várost, amíg a Földön tartózkodtunk. Talán a *Hamlet* előadását kísérő események után, mert megrémült a robotok alkotóképességétől. És nem akarta, hogy robotjai bűncselekményeket kövessenek el egymással szemben.

– Nemcsak a művészetek alkotják a kultúrát – jegyezte meg Jeff.

– Mire gondolsz? – nézett rá Ariel.

Derec úgy helyezkedett el, hogy jobban hallja a fiút. A kapálógép kitartoan haladt előre, szorgalmasan lazította fel a talajt és gyomlálta a gázt. Már besötétedett fölöttük az ég, de valahonnan derengő fények világították meg a növényábrákat.

– Apám két okot hozott fel magyarázatként Averynek, miért vi-rágozott tovább ezeknek a csoportoknak a kultúrája a hajdani Földön. Az egyik ok az, hogy az eredeti kultúrákban nagyon fontos szerepet játszottak a családok, mert továbbadták a szellemi javukat. A másik az lehetett, hogy kisebbségi léte miatt a Földön mindkét csoport csak korlátozott beolvadási lehetőséghez jutott, és gyakran szembe kellett néznie a többségi kultúra előítéleteivel.

– Csak a Földön? – kételkedett Ariel.

– Pontosan. A modern űrlakócsaládok tagjait már nem kötik olyan erős szálak egymáshoz. És most már a népcsoportok inkább bolygónként állnak szemben egymással, ahogyan például az űrlakók viszolyognak a földiektől.

– Anyám nem kedvelte a szoláriaiakat – mondta Ariel. – Olyan furán programozták a robotjaikat. – Elmosolyodott. – Egyszer elmesélt nekem egy viccet...

– Hogyan használhatta fel Avery ezeket az adatokat? – kérdezte Derec komolyan, és a lány karjára tette a kezét, hogy elhallgattassa.

– Azonkívül hogyan létezhetnek még mindig ezek a kisebbségek, ha életben maradásuk eredeti okai megszűntek? Ennek nincs értelme! – vetette fel Ariel.

– Nem is tudom – felelte Jeff. – Én külsőre még mindig különbözöm a többiektől az Aurórán. Ez valahogy fenntartotta bennem a különállás érzését. És, tudjátok, az apám sokkal több figyelmet szentelt nekem, mint amennyit a többi fiúnak a saját apja. Ezért vitt el az Averyvel való találkozóra is.

– Azt hiszem, értem – gondolkozott el Ariel. – Talán ezek a hajlamok bizonyos fokig ma is léteznek.

– Legalábbis a bolygó többségi kultúráihoz képest – bólintott Jeff.

Egyszer csak mindnyájuknak meg kellett kapaszkodnia a kapálógépben, mert a robot elért egy merőleges sort, és lassítás nélkül jobbra

fordult. Aztán a következő sornál ismét kilencven fokkal elfordult, így ellenkező irányban indult el ahhoz a sorhoz képest, amelyen eddig végigjött. Szemmel láthatóan ismét hosszú út állt előttük.

Ezt láthatták volna a vadászok is, ha végigpillantanak a megfelelő soron.

Derec kissé kényelmetlenül érezte magát, amikor a beszélgetés során családkról, apákról és fiaikról esett szó. Amióta teljes emlékezetkieséssel fölébredt azon a kisbolygón, még a családjáról sem tudott semmit.

– Meg kellene találnunk Averyt ebben a völgyben vagy ezen a hegyláncon valahol – szólt közbe zavartan. – Mit tegyünk ennek érdekében?

– Csak még valami – folytatta Jeff. – Apám tájékoztatta Averyt, hogy két fontos esemény változtatta meg ezeket a kultúrákat az ősidőkben. Az egyik akkor következett be, amikor a két népcsoport tagjai a Földön az úgynevezett Óvilágból átvándoroltak az Egyesült Államokba.

– Mit számított ez? – vetette közbe Ariel. – Még mindig a Földön voltak.

– Apám szerint az előítéletek nem tűntek el ott sem, de a két szóban forgó kultúra első ízben vált a bevándorlók és leszármazottaik nemzetének részévé. Ezeknek a társadalmaknak az egyik tartópillérét képezték, még ha megőrizték is önazonosságukat.

– És mi volt a másik esemény? – kérdezte a lány.

– A világűr meghódítása. Ugyanez a helyzet állt elő, amikor az emberek az űrlakóvilágok bolygóin telepedtek le. Ma már fontosabb, hogy valaki, mondjuk, aurórai, mint hogy kik voltak az ősei a Földön. Ahogyan ezt a mamád magatartása is kifejezte a szoláriaiakkal szemben.

Ariel elgondolkozva bólintott.

– Mire jutunk mindezzel? – türelmetlenkedett Derec. – A robotok sohasem tettek szert ilyen önazonosságra. Mi köze ennek Robotvároshoz? És Avery doktor felkutatásához?

– Hát ide figyelj! – fordult felé Jeff. – Te kezdted el faggatni, hogy mire emlékszem. Most arról beszélek. Ha nem akarod hallani, miért kérdezted?

Ariel megragadta mindkettőjük karját. – *Robotok* – suttogta. Messze a távolban humanoid robotok árnyai haladtak jobbról balra a völgybe vezető ösvényen.

Wolruf maga alá kapta négy lábát, és az apró szikláról egyetlen

szökelléssel azon a letört faágon termett, amely elég nagynak látszott, hogy elbírja a súlyát. Egy darabig még négy lábon ingadozott, amíg visszanyerte egyensúlyát. Ebben az erdőben nem sok letört ág vagy egyéb hulladék akadt.

A robotok rendszeresen tisztogathatták az erdő talaját. A távolban látott néhány szerszámrobotot, de nem kívánt a szemük elé kerülni, hogy aztán a vadászok utasítsák őket az elfogására.

Wolrufnak mégis sikerült elérnie, hogy csak nagyon kevés lábnyomot hagyjon maga után. Meglehetősen kis területen léptek működésbe a szórófejek az általa becsapott érzékelő jelentésének hatására. A locsolók még ne, álltak le, amikor továbbmenekült, de kíváncsi lett volna, tulajdonképpen mennyi ideig működnek.

Reménykedett, hogy egy darabig még gondoskodnak a mesterséges esőről. Ha elég sokáig permeteznek, a víz nemcsak eltünteteti lábnyomainak testmelegét a talajról, hanem elmossa a szemmel látható nyomokat is.

Az sem könnyítette meg a természetes vadászok helyzetét, hogy sűrű erdőn kellett áthatolniuk, tehát feltehetően jócskán lemaradtak. Ha elvesztették a nyomát az esőztetőberendezés körül, valószínűleg minden irányban szét kellett szóródniuk, hogy ismét rábukkanjanak valami áruló jelre, s ez szintén jelentősen hátráltathatta kutatásukat.

A kutyalény megpihent a faágon, hogy kifújja magát. Elég pontosan fel tudta idézni emlékezetében az úrhajó képernyőjén látott területet, de nemigen tudta, hogy hol van éppen. Azt sem tudta eldönteni, mit tegyen.

Eddig fölfelé kapaszkodott a hegyoldalon, így egyre távolabb került attól a hágótól, amelynek közelében barátai tartózkodtak, vagy minden bizonnyal éppen arrafelé igyekeztek. Mindenképpen segít rajtuk azzal, ha eltereli a vadászok figyelmét. De az is eszébe jutott, hogy ebben az irányban valahol egy másik ösvény is áthalad a hegygerincen, és lefelé visz a völgybe.

Kétségek közt vergődött. Nem tudta eldönteni, milyen módon segíthetné elő jobban, hogy Derec megtalálhassa Averyt, mielőtt a doktor robotjai kapják el őt. Ha elérné a másik ösvényt, s csatlakozna az emberi lényekhez, ismét egyetlen csapatot alkothatnának, s talán többre mennének. Így azonban egyenesen hozzájuk vezetné a nyomában törtető vadászokat.

Ez nem látszott jó megoldásnak.

Még nem engedhette meg magának, hogy hosszabb ideig pihenjen valahol. Miután végigbillegett a lehullott faágon, átugrott egy szilárdnak látszó földdarabra. Innen átlépett egy terebélyes fa kiálló

gyökerére, elkapott egy lelógó ágat, és átlendült egy kisebb sziklára.

Aztán visszatekintett a megtett útra, hogy érdemes volt-e küssz-ködni. Ha a vadászok szorosan a sarkában haladnak, hőérzékelőjük elárulja, hol tartózkodik. Most azonban felcsillant Wolrufban a remény, hogy túlságosan lemaradtak, így érzékelőik is hatástalanná válnak. Ha testmelegének nyomai már a vadászok érkezése előtt elhalványulnak, életbe vágó lehet, hogy minél kevesebb látható lábnyomot hagyjon maga után.

Ugyanezzel a módszerrel haladt tehát tovább. Hazardjátékot űzött, de úgy számolt, valószínűleg megéri. Ha tényleg sikerül leráznia a vadászokat, megkeresheti a völgyben az embereket anélkül, hogy bajt hozna rájuk. Csak persze ahhoz, hogy biztosra menjen, egy darabig visszafelé kellene haladnia a megtett úton, és meg kellene figyelnie a vadászok tevékenységét.

Ez túlságosan kockázatos lenne. Még nem döntött, inkább csak szökellve elindult fölfelé a meredeken, nagyjából az ösvény irányában. Ha majd odaér, meghozhatja végső döntését, hogy elinduljon-e rajta vagy sem.

15. fejezet

GENGSZTEREK

Mivel a kapológép egyenesen a humanoid robotok felé haladt, utasainak nem maradt más választásuk, az ellenkező irányba menekültek. Derecet meglepte, hogy a robotok nem néztek végig a soron, és nem fedezték fel őket. Ismét Jeff nyomába eredt, őt pedig Ariel követte, így mind a hárman a kapológép takarásában kúsztak hátrafelé a nyirkos földön.

Nemsokára elérték a korábban látott merőleges sort. Ez párhuzamosan nyúlt el azzal a sorral, amelyiken a humanoid robotok haladtak egymás után a völgy felé. A fiatalember levegőért kapkodva megállt, nem tudott továbbmenni.

– Derec! – kúszt mellé Ariel. – Jeff, várjál!

A fiú hátranézett, és csatlakozott hozzájuk. Egy percig szótlánul nézte Derecet, aztán megcsóválta a fejét. – Nem tudom, mit tegyünk. De nem állhatunk meg.

Derec köhögött, ingatta a fejét. Beszélni akart, de még nem kapott levegőt. Hirtelen a humanoidok irányába mutatott.

Ariel odanézett. – Még nem jönnek. Legalábbis nem látok senkit.

– Nem... – zihálta Derec. – Nem erre gondoltam. – Megint szünetet tartott, nehezen lélegzett. Enyhe szédülést érzett.

– Újból megpróbálunk ketten támogatni – mondta Jeff. – De ez csak úgy sikerül, ha felállunk és kiegyenesedve megyünk.

– Várj, várj! – Derec mély lélegzetet vett, és felnézett mindkettőjükre. – Azok nem vadászok. Biztos vagyok benne.

– Mi? – húzódott hozzá közelebb Ariel. – Biztos? Nem vagy éppen a legragyogóbb állapotban.

– A vadászok nem vonulnának így, hogy végig sem néznek a soron. Nem lehetnek vadászrobotok.

– Ésszerűen hangzik – mondta óvatosan Jeff. – De akkor kicsodák? És mit keresnek ebben a völgyben?

– Ezen is tépelődtem – kezdte Derec. – Szerintem vándorolnak! Azt a titokzatos vándorlási programot követik, amelyet már említettünk neked is.

– Akkor csupán az a veszély fenyeget rólukról – állapította meg a

fiú –, hogy észrevesznek bennünket, és a vadászok megkérdezhetik tőlük tartózkodási helyünket. Máskülönben ártalmatlanok, nem igaz?

– Pontosan – vágta rá Derec. – De kideríthetjük azt is, hová tartanak... hol van a gyülekezési helyük. És mi a célja ennek az egész műveletnek.

– *Most?* – nézett rá Ariel megrökönyödve. – Derec, nem sok időnk maradt, hogy megtaláljuk Avery-t. Nem bolyonghatunk csak azért...

– Hát nem érted? Ez a vándorlási ügy szorosan összefügg Averyvel. Ha rájövünk, mi ez az egész, őt is megtalálhatjuk. Biztosan ő áll az egész felfordulás mögött, mert valamilyen okból szívügyének tekinti ezt a vándorlást.

– Kockázatosnak tetszik a felderítése – tétovázott Jeff.

– Nézz rám! Mennyire kockázatos? Nincs már sok időm hátra! – mondta Derec határozottan, de már túl gyenge volt a hangos beszédhez. – Eleget csevegtünk. Mit fogunk cselekedni?

– Ez a sor tele van a robotlányomokkal. Így talán nehezebben felismerhetők a mieink – mondta reménykedve Ariel.

– Ezzel kezdhünk valamit – lelkesedett Jeff.

– Bárcsak itt lenne Mandelbrot – sóhajtott a lány. – És szegény Wolruf, akivel együtt kószálnak Robotvárosban. Vajon merre járnak? Remélem, nem esett bántódásuk.

– Hiába aggódunk értük – mondta Derec –, úgysem tudnánk most segíteni rajtuk. Ha eljutunk Averyhez, talán rábírhatjuk, hogy őket már ne zaklassák többé. De pillanatnyilag az öregre kell összpontosítani figyelmünket.

– Valóban – helyeselt Jeff. – Igazság szerint jobban tudnak vigyázni magukra – különösen Mandelbrot –, mint amennyire mi védhetnénk meg őket. Különben is úgy tűnik, Avery doktor Derecre pályázik.

– Támadt néhány ötletem, amíg itt a sárban kúsztunk visszafelé – kezdte óvatosan Derec.

– Rukkolj elő! – nézett rá Jeff. – Ha ezek a robotok nem minket keresnek, van néhány szabad percünk.

– Hacsak nem érnek ide a vadászok is – jegyezte meg a lány.

– Figyeljete! – kezdte Derec. – Avery megtudta Leong profeszszortól, hogy egy kultúra tartósságának két legfontosabb tényezője az értékek átadása és az önazonosság megőrzése, igaz?

– Igaz – erősítette meg a fiú.

– Az értékek átadása nem gond a robotok között: így kell programozni őket. A megszerezhető ismereteket pedig sokkal gyorsabban feldolgozzák és tovább őrzik, mint az emberek.

– Senki sem vitatja – helyeselt Jeff.

Ariel bólintott. – És mindaddig azt tapasztalhattuk, hogy az Avery-robotok eltérnek a hagyományos típusoktól. Másképpen viselkednek. Programjuknak kezdettől fogva különböznie kellett a szokványostól.

– Pontosan – vette át a szót Derec. – Ezek a tények tökéletesen összeillenek. Robotváros elszigeteltsége pedig megakadályozza, hogy külső kultúrák gyakoroljanak befolyást rájuk.

Jeff megerősítette. – A város helye még mindig titok.

– Avery tehát valóban megszívlelte a leckét, és felhasználta a két jellemzőt Robotváros megformálásában – fejezte be a gondolatot a lány.

– Egy kérdés azonban még nyitott – nézett rájuk jelentőségteljesen Derec. – Milyen értékek kerültek a program révén robotjaiba?

– Hatékonyság – mondta elgondolkozva Jeff.

– Harmónia – tette hozzá Ariel. – Vagy mindkettő. Egyfajta idealizmus. Emlékszel, amikor ismertették velünk az eszményi emberi magatartásra vonatkozó elképzeléseiket, a humanika törvényeit? Robotvárost valamiféle utópiának szánták. Már akkor tudtuk ezt.

– De most azt is tudjuk, milyen alapokra épül – bólintott Derec izgatottan. Erezte, hogy energia áramlik szét testében, és ettől újból felélénkült.

– Kezdem sejteni a tervedet – mosolyodott el Jeff. – Mit fundáltál ki?

– Megbolygatom a rendszert. Hibás működésre kényszerítem, vagy legalábbis ezt a látszatot keltem.

– Hogy Avery személyesen megjelenjen – kapcsolt Ariel. – Ez tetszik. De... hogyan valósítható meg?

– Ésszerűtlen eseményekkel kell meglepni a rendszert... vagyis a központi számítógépet – magyarázta Derec. – Amikor először ideérkeztünk, a felügyelőknek azért volt szükségük ránk, mert egy emberellenes büntett megoldását várták tőlünk. A rendszernek ez a gyenge pontja.

– És sohasem jöttünk rá, ki volt az áldozat – tette hozzá Ariel. Megborzongott. – Pontosan a hasonmásod volt. Még most is végigfut tőle a hideg a hátamon.

Derec nem szólt semmit. Amikor először hatolt be Avery irodájába, megszerzett néhány titokzatos adatot a halotról, de sohasem beszélt erről Ariellel. Most sem látszott alkalmasnak az idő, hogy megvitassák a témát.

Jeff meglepetten nézett a lányra. A történetnek ezt a részét sohasem mondták el neki.

– Pillanatnyilag nem érdekes – mondta Derec. – Most épp elég a

bajunk enélkül is. *A Hamlet* előadását azért rendeztük meg, hogy végére járjunk valaminek, amivel a robotok nem tudtak mit kezdeni.

– Értem – derült fel Jeff. – Ezek a homokszemek a rendszerben. Az eszményi társadalomban nem fordulnak elő büntettek, ezért Avery robotjai eltanácstalanodnak.

– Úgy van – folytatta Derec. – Azt hiszem, el kell követnünk néhány büntettet humanoid robotok ellen. Nem kötnek bennünket a robotika törvényei, és Mandelbrot sincs itt, hogy közbelépjen, amikor a helyzet a törvények érvényesítését követelné meg.

Jeff elmosolyodott. – Hát akkor... váljunk gengszterekké! Mi lesz az első balhé, főnök?

Derec nem érezte túl jól magát, de átragadt rá a fiú jókedve. – Működésképtelenné kell tennünk egy robotot.

– Öljük meg? – csóválta meg kétkedve a fejét Ariel. – Csak azt tudnám, hogyan. A koponyájuk olyan kemény, mint egy úrhajó burkolata. Ha fejbe kólintjuk őket, a szemük sem rebben.

Mind a hárman idegesen kuncogni kezdtek. Feszültségük kissé oldódott a reményről, hogy kezdeményező lépést tehetnek.

– A testüket sem szerelhetjük szét – vigyorodott el Jeff. – Nincsenek szerszámaink. Máskülönben odalopakodhatnánk a hátuk mögé, előkapnánk a csavarkulcsokat és csak egy halom ócskavas maradna belőlük.

– A használt alkatrészeket meg eladhatnánk – fűzte hozzá Ariel. – Tessék, tessék, Avery-robotokhoz alkatrészek, kedvezményes áron!

– Elég, elég! – rázta meg a fejét Derec. – Valójában nem kell fizikai erőszakot alkalmaznunk. Először is át kell mennünk oda, abba a párhuzamos sorba, hogy keressünk egy magányosan gyalogoló robotot. Kússzunk vissza!

Sokáig tartott az út. Derecnek meg kellett pihennie néhányszor. Minden alkalommal aggódva várta, hogy a vadászok lecsapnak rájuk, mielőtt megvalósíthatnák ötletüket.

Végül elérték az utolsó karcsú, magas, dús levelű növény szárakat a keresztirányú ösvény előtt. Derec kihajolt, és felnézett a lejtőre. Jeff és Ariel mellette ülve figyelték aggódalmasan, nem közelednek-e vadászok valahonnan más irányból.

– Még senki – szólt hátra Derec. – Így hát van egy kis időnk, hogy elmagyarázzam, mit forgatok a fejemben.

– Remélem, jönnek még erre – jegyezte meg a lány. – De mit csinálunk, ha az egész társaság már a gyülekezőhelyen táborozik?

– Jó kérdés – mosolyodott el Derec. – Akkor a nyomukba kell erednünk, de az sem árt, ha közben sűrűn pislogunk a hátunk mögé...

– Nem jó – ellenkezett Jeff. – Ezek a sorok nyílegyenesek. Ha megérkeznek a vadászok, egyetlen szempillantással végignézhetnek a lejtőn, így már a hágó tetejéről felfedeznek minket.

– Jobb lesz itt maradnunk – telepedett le kényelmesen a lány. Derec, meséld el, mit tervezel. Amíg alkalmunk van a megvitatására.

– Említetted a humanika törvényeit, amelyeket a robotok állítottak össze – biccentett az ifjú a lány felé.

– Nem emlékszem pontosan a szavakra, de a humanika Első Törvénye valahogy így hangzik: emberi lénynek nem szabad kárt tennie másik emberi lényben, sem tétlenül túrnie, hogy emberi lény sérülést szenvedjen.

– Egyszerűen lemásolták a robotika Első Törvényét – vont vállat Jeff.

– A humanika Második Törvényének talán hasznát vehetjük mondta tünődve Derec. – Eszerint: emberi lény csak ésszerű utasításokat adhat robotnak, és nem kívánhat tőle semmi olyat, ami zavarba hozhatja. Amit azonban a humanika Harmadik Törvényeként fogalmaztak meg, azt fordíthatjuk leginkább a saját céljainkra. Ez kimondja: nem szabad kárt tennünk robotban, sem tétlenül túrnunk, hogy sérülést szenvedjen, kivéve, ha ezzel megakadályozható egy emberi lény sérülése, vagy lehetővé válik egy életmentő utasítás végrehajtása.

– Hogyan akarod ezeket alkalmazni? – szegezte neki a kérdést Ariel.

– Át kell hágnunk a humanika Harmadik Törvényét és talán a Másodikat is, hogy bizonyítsuk: ez még a robotok számára sem utópia. – Derec ránézett mindkettőjükre. – Értitek, miről beszéltek?

– Igen – felelte Jeff.

– Hogyan valósítsuk meg ezt a gyakorlatban? – kérdezte Ariel. – Alapjában véve meg kell győznünk áldozatunkat, hogy tragikus fizikai állapotomat ő idézte elő.

– Jó lesz – egyezett bele Jeff. – Rákényszerítjük, hogy önszántából kapcsolja ki magát, miután rádöbben, hogy megsértette az Első Törvényt. Klassz ötlet. Jobban boldogulhatunk vele, mint ha megpróbálnánk letépni a robotot.

– Hogy képzelitek? – tanáctalankodott Ariel. – Egyáltalán nem ostobák. Tudni fogják, sérülést okoztak-e neked vagy sem.

– Majd eljárszunk egy kis jelenetet – nyugtatta meg Derec. Még nem dolgoztam ki a részleteket. Talán azt kellene gondolnia, hogy őmiatta támadtatok meg engem. Vagy valami hasonlót kellene elhiteni vele.

– Lépteket hallok – figyelmeztette őket Jeff.

Derec lekuporodott, és a mellette álló növény mögül kikukucskált a hegyoldalra. Magányos humanoid közeledett a soron. A fiatalember

ugrásra készen várt.

– Es most mit csinálunk? – suttogta Ariel.

– Majd rögtönzünk – súgta vissza Derec, és hevesen integetett. – Csend!

Amikor a robot odaért hozzájuk, Derec előrelendült, és a gépember lábára vetette magát.

– Állj! – hörögte a robotra nézve. Nem kellett megjátszania a fájdalmat, de arckifejezése súlyosabbnak tűntette fel baját. – Sérülést okoztál nekem!

A gépember megtorpant, és letekintett rá. – Ha így történt, akaratlanul tettem. Bocsánatot kérek. – Lehajolt, hogy a hóna alá nyúlva fölsegítse Derecet.

Amint megérezte az érintését, Derec fájdalmasan felordított, és a robot fogásából kicsúszva, magatehetetlenül terült el a földön.

– Megölted! – ugrott oda sikoltva Ariel. – Emberölésre vetemedtél, te gyilkos!

Derec majdnem elmosolyodott a lány hevességén. Nyitott szemmel feküdt, ezért követni tudta az eseményeket.

– Hát úgy néz ki – lépett elő Jeff. – Talán ki kellene kapcsolnod magad, pajtás. Nem mászkálhat szabadon, aki megsérti az Első Törvényt.

A robot szemmel láthatóan remegett. – Nem sebesítettem meg. Minimális érintkezésre került sor, és a nyomás ereje sem volt számottevő. Ez félreértés. Segíték, hogy ápolásban részesüljön.

– Nem! Ne nyúlj hozzá! – kiáltotta hadonászva a lány. – Ne ismételd meg gonosztettedet!

– Az emberek csak egyszer halnak meg – védekezett a robot. – Ezenkívül nem is halott.

– De rossz állapotban van – erősködött Jeff. – A te hibád, megértetted?

Derec vonaglott a fájdalomtól, amit nem is kellett nagyon színlelnie.

– Én..., nem tettem... kárt benne – ismételte konokul a robot. – Érintésem... nem okozhatott... sérülést.

Tétovázása azonban elárulta kétségeit. Derec felbátorodott. Addig üssük a vasat, amíg meleg!

– Semmi jelentés a központi számítógépnek – szólt közbe hirtelen Jeff. – Majdnem elfelejtettem. Nem tetted még meg, ugye?

– Nem... mert... összezavartak.

– Hát eszedbe ne jusson! Ez parancs. Második Törvény. Felfogtad? – szegte neki fenyegetően az ujját a fiú.

– Igen...

– Nem gondolod, hogy ki kellene kapcsolni magad? – ripakodott rá Ariel csípőre tett kézzel. – Azután, amit vele műveltél?

– Nem vagyok... meggyőződve... róla.

– Ha nem kapcsolod ki magad – mondta Jeff –, kénytelenek leszünk agyonütni ezt az embert. Ez a te hibád lesz.

– Ez... ésszerűtlen.

– Kikapcsolod magad vagy nem? – követelőzött Ariel. – Nem... nem fogom...

– Várj egy percig! – szólalt meg Derec zihálva. – Elismered, hogy bizonytalankodsz a helyzet megítélésében?

– Igen.

– Akkor legalább bele kell egyezned, hogy velünk jössz valahová, ahol ezt megvitathatjuk.

– Úgy van – helyeselt Jeff. – Ez ellen nem lehet kifogásod, igaz? – Remek ötlet – csatlakozott hozzá Ariel, felpillantva a hegyoldalra. – Nem akarjuk... hogy megzavarjanak minket.

– Emelj fel és vigyél! – utasította Derec a robotot. – Ki vagy voltaképpen? És mit csinálsz itt?

– A nevem... Pei – válaszolta a robot valamivel magabiztosabban. – A beosztásom Építészeti Tervező. – Lehajolt, és gyengéden felnyalábolta Derecet. – Hová... megyünk?

– Valahová, ahol nem látnak meg minket ebből a keresztsorból – mondta Jeff. – De ne túl messzire. Vádjunk át ezen a soron, és menjünk a tábla túloldalára.

– Értettem – felelte Pei. – De könnyen észrevehetnek bennünket ebből a sorból, ha nem távolodunk el eléggé. Arrafelé látok egy mélyedést, amely megfelelő lesz, ha mindnyájan letelepedünk a földre.

– Helyes – egyezett bele Ariel. – Gyerünk, siessünk!

Amióta elhagyták a *Minneapolis*-t, kis csoportjuk első ízben haladhatott gyorsabban, ahogy Pei a karjába vette a fiatalembert. Amíg gyalogoltak, Derec pihent egy keveset, és lehunyta szemét.

Már ez a pár percnyi nyugalom is jót tett neki, mielőtt megálltak.

Pei rendkívül óvatosan helyezte a földre. Aztán a többiek is letelepedtek köré a nedves, puha talajra.

– Hogyan... hágtam át... az Első Törvényt? – kérdezte Pei. Ismét elfogta a remegés.

Amint Derec csukott szemmel feküdt, enyhe büntudatot érzett, hogy ilyen kellemetlen helyzetbe hozta a robotot. Azután emlékeztette magát, hogy a robot Avery programjának engedelmeskedik. Mindegyiküket nyomban kiszolgáltatóná, ha a központi számítógép vagy a vadászrobotok csapata megtudná, hogy velük van, mert rögtön utasítást

adnának neki a cselekvésre.

Ezenkívül később meg lehet javítani maradandó károsodás nélkül.
Engem azonban nem, gondolta Derec. Felnyitotta a szemét.

– Megsebesítettél – közölte halálosan komolyan. – Kapcsold ki magad!

– Legalább arra az időre, amíg átvizsgálják a szerkezetedet... - győzködte Ariel. – Ez szabványos eljárás, nem?

A lány érvelése eléggé gyatrának tűnt Derec szemében. Rádöbrent, hogy Ariel is éppoly büntudatot érez, mint ő.

– Meg kell... győzniük... erről – mondta akadozva Pei.

16. fejezet

MEGZAVART UTÓPIA

Derec váratlan ötlettől vezérelve cselekedett. Erőlködve az oldalára fordult, fájós lábát maga alá húzta, aztán minden figyelmeztetés nélkül Jeffre vetette magát, és úgy kezdte szorongatni a torkát, mintha meg akarná fojtani.

Amint az ujjai a fiú nyaka köré fonódtak, Pei finoman megfogta mindkét csuklóját. Derec azonban még ettől az enyhe nyomástól is felüvöltött, hátratántorodott, megpróbálta kiszabadítani a karját, aztán csukott szemmel a földre roskadt.

– Hát megint megtetted! – kiáltotta Jeff.

– Ezúttal valóban megsebesítetted! – támadt neki Ariel.

– Ez elfogadható cselekedet volt – védekezett Pei. – Nagyobb sérüléstől óvtam meg ezt az embert azáltal, hogy enyhébb sérülést okoztam annak, aki meg akarta támadni. Nem került sor az Első Törvény megszegésére. – Hangja ismét magabiztosan csengett.

Derec kinyitotta a szemét, de nem mozdult. – Ööö... – nézett Jeff segélykérően Arielre.

– Túl erőszakos voltál! – kiáltotta Ariel izgatottan. – Nézz rá! Nem ezt kellett volna tenned!

– Igaza van – helyeselt a fiú. – Ha megfelelő erővel megakadályozod a cselekedetét, rendben van, de ez túlzás!

Pei lenézett Derecre. – Nem... sebesíthettem... meg. Finoman... fogtam.

– Nem elég finoman! – sikoltotta Ariel. – Már másodszor tettél kárt benne. Egyszerűen nem érted, mennyire védtelen az emberi test.

– Úgy van – bölintott élénken Jeff. – Ha még soha nem találkoztál emberekkel, ez mindent megmagyaráz. Szerintem ki kell kapcsolnod magad, amíg nem javul meg az ítélőképességed. – Tanácstalanul nézett Arielre.

– Az ítélőképességed – vette át a szót Ariel –, amely teljesen hibás. Csak nem kockáztathatod, hogy miatta sérülést okozz egy embernek?

– Talán... igaza... van. – Pei hangja elhalkult, a robot megdermedt.

– Pei, ébren vagy? – kérdezte Ariel óvatosan.

– Pei, ha hallasz engem, azonnal közöld! – szólt rá Jeff. Amikor Derec nem hallott semmilyen választ, kínlódva feltámaszkodott a

könyökére. – Hé! Hát végül sikerült!

– Azt hiszem – mosolyodott el a lány.

– Akkor működni fog a trükk megint – tette hozzá Jeff. – És miután már ismerjük a dörgést, finomíthatjuk a jelenetet. – Térjünk vissza abba a sorba, amelyiken végigmennek – javasolta Derec. – Segítenétek?

Jeff és Ariel talpra állította, és két karja alá bújva vezette. Mindhárman visszacsoszogtak ahhoz a sorhoz, amelyen a humanoid robotok vonultak a völgy felé. Derec ismét letelepedett a földre.

Jeff és Ariel idegesen járkált a barázda két oldalán a magas szárú növények között.

– Nem kellene inkább továbbmennünk? – vélekedett Ariel. Nem elég egy megtámadott robot? Hiszen egy meggyilkolt ember és egy megölt robot korábban már alapvető válságot idézett elő Robotvárosban.

– Jó érv – helyeselt Jeff. – Talán ki tudnánk vonszolni ideig, hogy a következő vándorló robot biztosan rátaláljon. És akkor tovább menekülhetünk a vadászok elől.

– Nem tudok ebben segíteni nektek – szabadkozott Derec. – És meglehetősen nagydarab fickó az a gépember. Kétlem, hogy ketten ideig tudjátok vonszolni.

Jeff beletúrt fekete keféhajába, és sóhajtott. – Igazad van. Zűrös nap volt már eddig is, és még tartalékolni kell az erőnket.

– Csak még egy robotot! – könyörgött Derec. – Szükségünk van rá.

– Miket beszélsz? – torkolta le Ariel. – Ha itt állodogalunk, és várjuk a vadászokat, kárba vész minden eddigi kínládásunk. El kell tűnnünk innen.

– Csak még egy robotot! Ahelyett, hogy megtámadnánk, elég arról gondoskodnunk, hogy – meglássa ott hátul Peit. Aztán indulunk.

– Hát... rendben – egyezett bele Ariel. – Várunk még egy kicsit. De ha senki sem jön hamarosan, mindenképpen megyünk. Megegyeztünk?

– Nagyjából – derült fel Derec. – De ne felejtse el, magányosan gyalogoló robotnak kell lennie. Ha ugyanis egynél többet akarunk bolonddá tenni, sokkal keményebb dió lesz, mert a többiek vizsgáldni kezdenek, és fölfedezhetik a csalást. Nem kockáztathatunk ennyit.

Nem sok idő múlva újabb robotok haladtak végig a soron. Mindnyájan magányos vándoroknak látszottak, mert semmiféle csapatot nem alkottak. De úgy vonultak végig, hogy mögöttük egy vagy több robot is látszott, így Derec nem merte megkockáztatni trükkös játékukat.

– Ne izguljatok! – nyugtatta a többieket. – Nem telt el még olyan sok idő, hogy a vadászok ideérhettek volna. Csak a félelemtől

érezkeljük gyorsabbnak az idő múlását.

– Itt közeledik még egy – kandikált ki Ariel a növények közül. – Megfelelőnek látszik. Senki sem jön mögötte.

Jeff odalépett mellé, hogy kinézzen. – Hé, Derec! Azt hiszem, ezt elkaphatjuk.

– Végre! Mielőtt ideérne, odavetem elé magam a földre, és te rám ugrasz. – Fanyarul elmosolyodott. – De azért ne túl erőszakosan. Így is félholt vagyok már.

– Derec, ne beszélj így... – kezdte Ariel.

– Várjatok csak – fordult hátra Jeff. – Ismerem ezt az alakot. Ez a... hogy is neveztem el? Ja, igen. Hé, Bádogfej! – lépett ki elé. A gépember megtorpant, és némi meglepetéssel nézett rá.

– Hozzám szólt?

– Azonosítsd magad!

– A nevem Energiatelep-fenntartó Művezető 3293 – mondta a robot. – Követem a vándorlási programot. Kérem, engedjen utamra.

– Felismerem a hangját. Biztosan ő – bólintott Jeff, aztán megvizsgálta a robot szemrését és egész alakját.

– Jeff, mi a fenét művelsz? – türelmetlenkedett Derec.

– Találkoztam már ezzel a fickóval – szólt vissza Jeff. – Még becenevet is adtam neki. Igazán segítőkész volt.

– Mindnyájukat átprogramozták – figyelmeztette Ariel. – Ez már biztos, emlékszel? Semmit sem őrzött meg abból, amilyenek korábban ismerted.

– Gyerünk, haver, nem emlékszel? – vigyorgott rá Jeff. – Megérted azt is, ha Bádogfejnek hívlak, igaz?

– Igaz. A másik nevem Bádogfej.

Ariel a szája elé kapta kezét, és a meglepetéstől elnevette magát.

– Na látjátok! – kacsintott Jeff a lányra és Derecre.

– Én vagyok az az ember, aki korábban robottestben tartózkodott – mondta Jeff Bádogfejnek. – Én adtam neked ezt a nevet, és most további utasításokat kapsz. Először is, erről ne értesítsd a központi számítógépet. Megértetted? – Rákacsintott Derecre. Ezt mondtam neki a legutóbbi kirándulásom alkalmából is.

– Énem – felelte Bádogfej.

– Emlékszel rám? – folytatta Jeff.

– Nem.

– Mi a fene? – hökkent meg a fiú. – Akkor hogyan érted meg a Bádogfej nevet?

– Rájöttem – szólt közbe Derec. – A központi agyon keresztül programozták át Robotváros összes gépemberét, de nem változtatták

meg azonosító jelölésüket és számozásukat. Ez ellenkezett volna Avery terveivel, mert a központi számítógépnek még kapcsolatot kell tartania a különféle robotokkal.

– Hm – sóhajtott Jeff. – És én még azt gondoltam, van egy régi barátom itt.

– Ez semmi – legyintett Derec. – Látnod kellett volna, hogyan üdvözölt bennünket egyik jó barátunk, Euler. Ő küldte a nyakunkra a vadászokat.

– Akárhogy áll is a dolog, ez együttműködik velünk – jelentette ki Jeff. – Talán nem lesz szükség a jelenetünkre. – Bádogfejhez fordult. – Meg kell mutatnunk neked valamit. Előtte azonban a segítségedet kérjük – nem, követeljük – az Első Törvény értelmében.

– Hogyan segíthetek? – kérdezte Bádogfej.

– Ez az ember Derec, és súlyos beteg. Mi...

– Meg is látszik rajta – jegyezte meg Bádogfej.

– Bohóc – mormolta Derec.

– Szeretnénk, ha velünk hoznád egy darabig – folytatta Jeff.

– Miért?

– Mert... követnek bennünket azok, akik további károsodást okozhatnak – mondta Ariel, gondosan megválogatva a szavait.

– Így van – fűzte hozzá Derec.

– Kicsodák? – érdeklődött a robot.

– Nem mondhatjuk meg – felelte Jeff. – De nem is számít. A sérülés, az sérülés. Az Első Törvény értelmében.

– Erős elsőbbségi program készített arra, hogy vándoroljak – magyarázta Bádogfej. – Megszegéséhez be kell látnom a lehetséges sérülés elhárításának sürgősségét.

– Várj csak! – mondta neki Derec. – Kapcsoljuk össze a kettőt. Figyelj... látod ott azt a mélyedést?

– Igen.

– Egy működésképtelen humanoid robot fekszik ott. Miután biztonságba helyeztél bennünket, azt akarjuk, hogy tegyél jelentést róla a központi számítógépnek, de ne előbb, érted?

– Eddig igen – felelte Bádogfej.

– Előbb tehát kerülő úton haladj a gyülekezőhelyre oly módon, hogy az öledbe veszel, és vezeted a többieket. Összekötheted a programozásodat az Első Törvény érvényesítésére vonatkozó kérésünkkel. Meg tudod tenni?

– Programozásom a vándorlás közvetlen teljesítését írja elő – mondta Bádogfej. Megfordult, és a gödör felé nézett. – Működésképtelenné vált egy gépmember?

- Olyasmi – felelte Derec. – Bár inkább úgy látszik, megtámadták.
- Megtámadták? Bűntény áldozata lett?
- Aha, erre gondolok.

Bádogfej Derec irányába fordította szemréseit. – Ez a fejlemény közvetlen összefüggésben van az önt fenyegető veszéllyel?

– Hát... igen! Közvetlen összefüggésben – erősítette meg a fiatalember. – De ne vitassuk meg, hogyan. Segítesz vagy nem?

– Úgy hiszem, ez elegendő ok, hogy kerülő úton elvigyem önt a gyülekezési hely felé. – Lehajolt, és egy robothoz képest is meglepő gyengédséggel emelte fel Derecet. – Kövessenek – szolt hátra Jeffnek és Arielnek.

Derec megkönnyebbülten sóhajtott. Amíg a vadászok előtt járnak, esélyük van a megmenekülésre, és ha egy robot halad megtévesztő útvonalon, ezzel méltó ellenfelévé válik az elszánt vadászoknak. Mindenképpen bonyolultabb útvonal lesz, mint amit bármelyikük ki tudott volna találni.

Utasíthatná Bádogfejet, hogy mielőtt eléri a gyülekezési helyet, szakadjon el tőlük, de titokban továbbra is tartsa velük a kapcsolatot. Ebben az esetben, gondolta Derec álmosan, kifürkészhetné a vándorlási program célját. Most azonban túlságosan fáradtnak érezte magát...

Kellemesen elringatta Bádogfej erőteljes, ritmikus járása és a mögötte haladó Jeff meg Ariel lépteinek tompa zaja. Áldozatuk megtámadásának híre bizonyára eljutott már Avery doktorhoz. Most Mandelbrotra lett volna szüksége. Bádogfejjel és Avery többi robotjával ellentétben Mandelbrot kapcsolatba léphetne a központi számítógéppel, ő pedig megbízhatna benne, hogy a törvények nyakatekert értelmezése nélkül segít nekik.

Mandelbrot... Wolruf... Még félálmban is azon tűnődött, mi történhetett velük.

Mandelbrot mozdulatlanul állt a javítóüzemben. Meglepően hosszú utat tettek meg. Pár pillanattal ezelőtt helyezte el itt a segítőkész robot.

Kettős csellel sikerült leráznia a vadászokat. Először is a másik robot cipelte, így nem hagyott nőnyomokat maga után, másodszor pedig hibás működésű gépembernek nyilvánították. A vadászoknak semmi okuk nem volt annak feltételezésére, hogy javításra szorul, így minden bizonnyal abban a hiszemben üldözték, hogy kétségbeesetten menekül előlük. De tovább kell állnia innen, mielőtt ellenfeleinek eszébe jut ennek a létesítménynek az ellenőrzése is.

Azért is el kell tűnni innen, mert a javító robotok bármikor fel szólíthatják személyazonosságának igazolására.

Először meglepetten vette tudomásul, hogy félrerakták és nem foglalkoznak vele. Tapasztalatai alapján elvárta volna Avery robotjaitól, hogy rögtön kezelésbe veszik. Ám ahogy szemügyre vette a javítóüzemben folyó munkát, arra a következtetésre jutott, hogy Robotváros a maga hatékony módján oldja meg ezt a feladatot is.

Az üzemben rengeteg sérült, hibás robot várt javításra. Mandelbrot a komkapján lehallgatott beszélgetésekből azt szűrte le, hogy a vándorlási program nagyjából befejeződött. Csupán a minimális létszámú fenntartócsoportok maradtak mindenütt.

Ennélfogva a javítóüzemek többsége is bezárt. Itt vagy a fenntartócsoportok robotjai, vagy átprogramozott gépemberek várahoztak. A vándorlási programmal érkezetteket kiválogatták, és tartalékba helyezték a fenntartóegységek létszámának pótlására.

Robotváros tehát arra rendezkedett be, hogy a vándorló robotok hiányában is huzamos ideig fog működni. Továbbá, ha valamelyik robot nem éri el rövid időn belül saját gyülekezési helyét, akkor más beosztást kap. Mandelbrot ebből azt a következtetést vonta le, hogy nem időzhet itt sokáig, máskülönben megkockáztatja teljes átprogramozását, és így nem segíthet többé az embereknek.

Négy másik robot társaságában várahozott sorsára. Kettő közülük mechanikai hibák miatt sem állni, sem járni nem tudott, csak a földön ült tehetetlenül. A másik kettő a szomszédságában állt, szabad szemmel nem lehetett látni hibájukat. Valamennyiük tudatos állapotban és csaknem százszázalékos működési hatásfokkal érte el a javítóüzemet.

Mandelbrot egyetlen pillantással szemügyre vette az egész termet. Az üzemben néhány humanoid robot irányította a tényleges javítási munkát végző szerszámrobotokat. A várahozó robotok sora mellett, amelyekben Mandelbrot is állt, szerszámrobot gördült végig hosszú, hajlékony csápok végére szerelt szemekkel. Valószínűleg a sorozatszámokat olvasta le.

Mandelbrot döntött: megfordult, és kisetett az épületből. Odakinn fellépett egy mozgójárdára, és futni kezdett rajta a távolban derengő hegyek felé. Ismerte elhelyezkedésüket, de az úrhajó képernyőjét kellett emlékezetébe idéznie, hogy a legelőnyösebb útvonalat válassza.

– Állj! – szólt utána az egyik robot a komkapon. – Hibásan működsz, ennélfogva még súlyosabban veszélyezteted magad. Ezzel megszegead a Harmadik Törvényt, tehát azonnal ki kell kapcsolnod magad...

Mandelbrot megszakította az összeköttetést. Tudatában volt, hogy számon tartják távozását, de a szerencsére bírta magát, hátha nem tekintik elfogatását olyan szigorú parancsnak, mint a vadászok.

Legrosszabb esetben kijelölnek egy vadászt, aki elkapja majd hibás működésű eltévelyedettként, de nem a Dereckel érkezett betolakodók egyikeként.

A közelben alagútmegállót pillantott meg. Hátra sem nézve leugrott a mozgójárdáról, és a járszalagon lerohant a peronra. Az egyik dobogós utasfülkében termett, és a hegyekhez legközelebb fekvő úti célt programozta be.

Tudta, az utazás eltart egy darabig, ezért kinyitotta komkapját, hogy belehallgasson a beszélgetésekbe.

A központi számítógépből két általános riadó érkezett fokozott elsőbbségi jelöléssel.

Az első szerint a vadászok keresnek egy működési hibás robotot, aki megszökött a javítóüzemből, s ezzel megsértette a Harmadik Törvényt. Mivel a törvényekkel kapcsolatos ügyről volt szó, valamennyi gépember utasítást kapott a fokozott éberségre. Megadták személyleírását, de mivel úgy szökött meg az üzemből, hogy a kódszámok letapogatására nem került sor, ennél többet nem is tudtak mondani róla. Persze már első ránézésre is különbözött Avery robotjaitól.

A második riadót az váltotta ki, hogy egy titokzatos módon ki-kapcsolódott humanoid robotot találtak a mezőgazdasági telepen. Az eset okáról semmit nem tudtak. A felügyelők sürgős utasítást adtak minden robotnak, hogy nyomban jelentsék, ha megtudnak valamit az esetről.

Rendkívül ritkának számított Robotvárosban, hogy egy gépember ennyire működésképtelenné váljék. Mandelbrot biztos volt benne, hogy ez felidézi a felügyelőkben és talán még Averyben is annak a robotgyilkosságnak az emlékét, amelynek tettesét Derec találta meg.

Mandelbrotot természetesen nem kötelezték ezek az utasítások semmire. Sejtette, hogy barátai állnak a háttérben, és nem volt kétsége afelől, hogy erre a vadászok is rájönnek. Ám egyiküknek sem lesz rá bizonyítéka.

Gyanította, hogy a vadászok előtt az is hamar világossá válik: az eltévelyedett robot ugyanaz a gépember, akit már eddig is üldöztek. Persze, nem sokat számít, hisz mindenképpen el kell kerülnie őket. Érezte, az Első Törvény sürgős cselekvésre ösztönzi, mert a vadászok valószínűleg már közelebb vannak az emberi lényekhez, mint ő.

Az utasfülke változatlan sebességgel siklott az alagútban a hegyek felé: Hiába számított a leggyorsabb közlekedési eszköznek, most mégis kétségbeejtően lassúnak tűnt.

17. fejezet

JEFF TARTOZÁSA

Derec arra ébredt, hogy Ariel szólongatja. Álmának ködös, dermesztő mélyéből felbukkanva kinyitotta a szemét, és megpillantotta maga fölött a lányt, aki magas, hullámozó fütengerben állt a derengő félhomályba boruló völgy háttere előtt. Derec nem szólalt meg, előbb megpróbált visszaemlékezni, hol lehetnek. A környezet cseppet sem látszott ismerősnek.

– Derec, kérlek, ébredj! El kell indulnunk – hallotta a könyörgő hangot.

– Gyere! Segítek. – Jeff átkarolta, és ülő helyzetbe segítette.

– Hol vagyunk? – nézett körül Derec. – Mi történt?

– Elaludtál, amíg Bádogfej a karjában vitt – felelte Ariel. – De már elment.

– Jó darabig aludtál – tette hozzá Jeff. – Éjfél felé járhat, hűvösödik.

Derec bólintott, fázósan dörzsölte meg a karjait. – De nyilván jelentést tett a megtámadott robotról a központi számítógépnek, közvetlenül azután, hogy távozott.

– Bádogfej vezetett ide bennünket a völgyön át, meglehetősen cikcakkos úton, és föl erre a meredek hegyoldalra. Azt hiszem, most egy búzamezőn vagyunk.

Derec ingadozva állt talpra Jeff segítségével. Egész testét átjárta a fájdalom. Lihegve támaszkodott a fiú vállára, megpróbálta visszanyerni egyensúlyát.

– Azért ébresztettünk fel, mert tovább kell mennünk – mondta Ariel. – A vadászok éjszaka is folytatják a keresést.

– Mi az elképzelésed, Derec? – érdeklődött Jeff. – Averynek már tudomást kellett szereznie a támadásról.

Megrázta a fejét, hogy végleg felébredjen. – Nem tudom, mire számíthatunk. Azt sem tudom, mennyi időbe telik, amíg a hírek cselekvésre készítetik. – Kiegyenesedett. – Szerettem volna megkérdezni Bádogfejet a vándorlásról. Kipuhatoltad, merre van a gyülekezési helye?

– Nem igazán – felelte Jeff. – Oldalirányban vágott át a hegyoldalon, miután itt hagyott bennünket, de úgy képelem, visszatért arra az útvonalra, amelyet a többiek is használnak.

– Oda nem merészkedhetünk – mormolta Derec.

Ariel hirtelen megragadta a karját. Szótlanul intett a fejével a fiatalember válla fölött valami felé.

Derec és Jeff egyszerre fordult hátra. A távolban, ugyanezen a lejtőn, egy gépember halvány alakja közeledett feléjük.

– Gyerünk! – suttogta izgatottan Derec. – Ez nem a vándorlási útvonal, tehát vadásznak kell lennie, és biztosan meglátott bennünket. Attól tartok, nincs is túl messze.

Mindhárman elindultak az ellenkező irányban. Derec csak botladozott, így aztán a korábbi módszerhez hasonlóan két oldalról támogatták. A fiatalember riadtan vette észre, hogy állapota sokat romolhatott, ha már adrenalin szintjének emelkedése sem idéz elő lényeges javulást szervezetében.

Amikor odaértek a gabonátábla és valamilyen alacsony, bokros növény ültetvényének mezsgyéjéhez, Jeff megállt, és lefejtette magáról Derec karját.

– Szerintem szét kell válnunk. – Visszanézett a vadászra, aki még távol volt ugyan, de már valamivel közelebből látszott.

– Ugyan minek? – kérdezte Derec fáradtan.

– Talán el tudom terelni a figyelmét. Ha először engem kapnak el, valószínűleg kisebb veszély fenyeget Avery részéről. Nem rám fáj a foga.

– Az az ember örült – figyelmeztette Ariel. – Ne várj tőle ésszerű viselkedést!

– Talán igazad van. De szétválásunk nyújtja a legjobb esélyt, hogy egy darabig távol tartsuk még tőle Derecet. Talán épp annyi időt nyerünk, hogy közben maga Avery is felbukkanjon.

Derec felnézett, és figyelmesen tanulmányozta a fiú arcát. Biztos, hogy vállalni akarsz ennyi kockázatot értünk?

Jeff szélesen elmosolyodott, és vállat vont. – Nem azt mondtam, hogy hálával tartozom nektek?

Derec meghatottan szorította meg Jeff karját, aztán megfordult, és elindult felfelé a hegyoldalon. Ariel átölelte a fiút, aztán sietett Derec után. Jeff lesétált néhány métert a lejtőn, majd négykézlábra ereszkedett, hogy az alacsony bokrok között átkússzon a szomszédos gabonátáblába.

Derec a lányra támaszkodott, amint végigvándorogtak a két tábla közötti barázdában. Az aurórai eredetű búza magas szárának zöld tengere pillanatnyilag eltakarta a vadász kutató tekintete elől, de az már észrevehette hármuk mozgását, és bizonyára értesítette társait is.

Mandelbrot a hegygerincre vezető egyik ösvény torkolatában állt, és letekintett a mezőgazdasági telepre. A derengő fényben még kiváló robotlátásával is alig vette észre a távolban mozgó apró alakokat. Ekkor figyelmesen áttanulmányozta az egész völgyet.

Némelyik magas és sűrű gabonatóblában semmit sem látott, de a távoli hegyoldalon az egyik soron néhány humanoid robotot pillantott meg, amint egyenesen fölfelé haladtak. Nem viselkedtek vadászok módjára, ezért gyanította, csupán vándorló gépemberek. Lenn a völgykatlanban két nagy termetű robotot vett észre. Szabályos rendben járták végig a gabonatóblák közötti mezsgyét, így semmi kétsége sem maradt, hogy ezek vadászok.

Aztán a szemben levő hegyoldalon felfedezett egy gabonatóblán átkúszó emberi alakot. Tehetetlenül figyelte, amint egy vadász utánafut, lehajol, és fölemeli a földről. A dulakodó alak láttán megállapította, hogy nem Derec az, és nem is Ariel, aki alacsonyabb ennél a figuránál.

A küzdelem helyszínétől nem messze azonosította Derecet és Arielt: kétségbeejtő lassúsággal kerestek utat egy alacsony erdő fái között. Programozása és az Avery doktor részéről fenyegető veszély egyaránt arra ösztönözte Mandelbrotot, hogy Derec védelmét a legfontosabb kötelességének tekintse. Míg a vadászok szűk behatároltsága lehetővé tette, hogy ha nem okoznak sérülést, őrizetbe vegyenek embereket, Mandelbrot sokkal átfogóbban ítélte meg a helyzetet. Úgy látta, ha a vadászok elfogják a fiatalembert, ez már az első lépés bizonyos feltételezhető károsodások felé. Pillanatnyilag tehát figyelmen kívül kellett hagynia Jeff elfogatását, hogy segíthessen Deresnek és Arielnek. Megjegyezte a nyomukban haladó vadászok helyzetét, és sebesen elindult lefelé a lejtőn.

Derec és Ariel botladozva ért ki a gyümölcsösből egy kitaposott ösvényre, amely egyenesen nyúlt fölfelé, illetve lefelé a hegyoldalra.

– Teljesen kikészültem – lihegte Derec. Megállt, és a térdére támaszkodva előrehajolt. – Ez megint biztosan a vándorlási útvonal. Nézd ezeket a robotlábnyomokat! Ebben a völgyben egyébként nem sok gyalogos mászkál. Ha régóta használnák az ösvényt, már kikövezték volna.

Ariel bólintott, és fölfelé tuszkolta társát a sárrá dagasztott lejtőn. Az öntözőberendezés nyilván rendszeres időnként bekapcsolt. – Gyerünk! – mormolta elfúló hangon.

Éppen elindultak fölfelé, amikor természetes alak lépett ki fölöttük az egyik gabonatóbla mögül. Amint elindult feljük a lejtőn, hosszú árnya fenyegetően vetült rájuk. Derec földbe gyökerezve figyelte az

egyenetlen ösvényen óvatosan egyensúlyozva közeledő behemót vadászt.

– Gyere már! – rántotta vissza Ariel a gyümölcsösbe. – Siess! – Nem tudok – suttogetta Derec bocsánatkérően. – Túl gyenge vagyok hozzá. – De követte a lányt, amíg az meg nem torpant pár pillanattal később.

A hátulról derengő fényben újabb sötét alak rajzolódott ki: egy másik vadász várt rájuk a fák között.

Amint sarkon fordultak, újabb két vadászt pillantottak meg, akik ágakat tördelve, leveleket szaggatva a lejtőn fölnyomultak feléjük. Némaságuk s szenttelen viselkedésük reménytelenné tett minden lázadást.

Derec kimerülten támaszkodott Ariel vállára. Feladta a harcot. A lány átkarolta, inkább bátorításul, mintsem azén, mert megrémült volna. Derec tehetetlenül meredt a legközelebbi alakra.

Amint csüggedten figyelte a közeledő vadászt, egyszer csak azt látta, hogy furcsa, hajlékony robotkar tekeredik hátulról a gépember nyakára. Néhány gyors mozdulat, a vadász megdermedt és teljesen kikapcsolt állapotba került.

Derec a meglepetéstől csak pislogni tudott.

– Futás! – kiáltotta Mandelbrot, amint előbukkant a vadász mögül. Sejtszerkezetű karja, amelyet Derec szerelt rá egykor azzal az utasítással, hogy hagyományos robotkarnak álcázza, éppen most nyerte vissza eredeti alakját.

– Meneküljünk! – Ariel továbbtaszította Derecet a robot mellett, aki védőbástyaként tornyosult közöttük és a vadászok között. Ismét a fák között botladoztak, de már megújult reménnyel.

Ariel olyan kanyargós, zezugos útvonalon vezette társát a gyümölcsfák között, hogy lopakodásról szó sem lehetett. Derec az egyik kanyarban elkapott egy lombos ágat, hogy néhány pillanatra megpihenjen, és közben visszanézett Mandelbrotra.

Eredetileg négy vadász zárta őket körül. Mandelbrot minden bizonnyal kikapcsolta az elsőnek a teljes vezérlését, hogy semlegesítse a robotot, majd megtámadta a másik hármat. Ezzel működésbe léptette a Harmadik Törvényt, amely arra kényszerítette a vadászokat, hogy megvédjék magukat. Ez a parancs még a legerősebb programutasítást is hatálytalanította, ezért nem tudták folytatni az emberek üldözését, amíg le nem gyűrték Mandelbrotot.

Létszámförlényben voltak vele szemben, Mandelbrot viszont kihasználhatta képlékeny karját. Ugyanakkor a szűk négyzetrácsban ültetett fák alaposan korlátozták a nagy termetű vadászok mozgását.

Minél tovább tart a küzdelem, annál több időt nyer a meneküléshez Derec és Ariel.

A lány haladt az élen, amíg az ifjú meg nem ragadta, hogy álljanak meg. Már annyira kifulladt, hogy szólni sem tudott. Ariel riadtan nézett körbe, de türelmesen megvárta, amíg Derec visszanyeri a hangját.

– Hová loholunk? – lihegte végül.

– Nem tudom. Csak minél messzebb.

– Mandelbrot nem tud győzni ellenük, csak késleltetheti őket. Aztán úgymint kezdődik minden előlről.

– Van jobb ötleted? – kérdezte a lány.

Derec bólintott, és lehuppant a földre a fák között. – Töprengtem erről a telepről. Meg ahogy a vándorló robotok sárrá dagasztották az ösvényt. Mindez azt jelenti, hogy itt a völgyben igencsak nedves a talaj.

– És akkor mi van?

– Ezeknek a növényeknek vízre van szükségük, a robotok pedig a szokásos hatékonysággal oldják meg a feladatot. Ha föld alatti csövekből vagy ilyesmiből öntözik a völgyet, akkor nyoma lenne. De nem hiszem, hogy a robotok a talajt öntöznék, mert a leveleknek is szükségük van külső nedvességre.

– Térj a lényegre, vagy menjünk!

– Önműködő locsolófejek. Ebben a völgyben is lenniük kell, mint a hegygerinc túloldalán. Ha sikerül bekapcsolni őket, a víz eltünteti a hőnyomainkat.

– Hát... – A lány letérdelt mellé. – Bárhol lehetnek. És sötét is van. Ezenkívül ez magasan fekvő völgy. Talán a természetes pára és eső gondoskodik a növényekről.

– Ezek semmit sem bíznak a véletlenre. Meg kell találnunk az öntözőfejeket.

– Hogyan?

Derec hátradólt, és felnézett a lányra. Nem fáj már a lába, mert szinte teljesen érzéketlen volt. – Nézzük csak! Ahelyett, hogy összevissza keresgéljünk, próbáljuk követni a robotok logikáját. Hol helyeznéd el az öntözőórósákat, hogy a legnagyobb határfokot érjed el?

– Sejtlemem sincs

– Én meg már alig tudok gondolkodni!

– Jól van! Akkor erőltessük meg az agyunkat! Most egy lejtőn vagyunk... Derec, gyere utánam! Erre!

Végtelenül hosszúnak tűnő gyaloglás után megállapodtak egy barázdánál, amely a fák között vízszintesen húzódott a hegyoldalon. Most Derec nézett körül aggódva, mert a vadászok bárholnan lecsaphattak rájuk.

– Egyfajta teraszos művelésre használják nyilván ezeket az árkokat – mondta Ariel. – Azt hiszem, épp a függőleges sorok közepe táján járunk. Ha a közelben helyezték el a csövégeket, így folyik le a legkevesebb víz fölöslegesen a hegyoldalról. A tűzcsapok telepítésének is ez az elve.

– Lehetséges – hasalt le a földre Derec. – Keressük meg valamilyiket!

– Ha egyáltalán léteznek – tette hozzá fanyar mosollyal a lány, de ő is kaparászni kezdte a földet Derec mellett.

– Találtam valamit. – A fiatalember keze megakadt egy kis hengerben, amely körülbelül tizenöt centiméterre állt ki a földből. Odakuporodott, hogy közelebről megnézzé a gyér fényben.

– Na, mi az? – suttogta Ariel, és közelebb húzódott hozzá.

– Nincs rajta semmilyen szabályozócsap vagy kerék. Lehet, hogy máshol helyezték el az érzékelőket, amelyek megindítják az öntözést?

– Elképzelhető – felelte Derec elgondolkodva. – De nézd csak, milyen magas. Miért készítették éppen ekkorára? A robotok semmit sem csinálnak hanyagul vagy ok nélkül. Az anyagot sem pazarolják.

– Derec, nem üldögélhetünk itt, hogy rájövünk, mire valók ezek – csóválta meg a fejét a lány. – Nem kellene inkább menekülnünk?

Az ifjú tagadóan ingatta a fejét. – Az egyetlen esélyünk ez maradt. Gyere, segíts ázni!

– Mit akarsz?

– Siess! Mi másért lenne ilyen magas? Ez az egész maga az érzékelő! Valószínűleg méri a páratartalmat, a csapadékot meg amit akarsz.

– Honnan tudod?

– Szerintem azért tervezték ilyen magasra, hogy a kapálás meg más földmunkák után ne lépje be véletlenül a talaj. Ha beborítjuk földdel, nem érzékel többé semmit. Gyere, próbáljuk meg! – Már kezdte is összekaparni a szerszámrobotok által szorgalmasan művelt puha, fekete földet, és a henger köré egyengette.

A lány minden további vita nélkül segített neki. A talaj elég nedves volt, hogy jól tömörítve a hengerre tapadjon, így hamarosan beborították az egész csövet. Derec letörölt a kezéről néhány ráragadt levelet.

– És most? – dörzsölte le a kezét a lány is. – Látod, semmi sem történik.

18. fejezet

A MÉLYPONT

A völgy távoli végében Wolruf dideregve ült a hűvös levegőben. Magasan a hegyek között, egy függőleges hasadékban kuporgott. Találós kérdésén tépelődve végül ezt az áthidaló megoldást találta: egyrészt itt tartózkodik a völgyben, hogy észrevegye az embereket vagy akár Mandelbrotot is, amikor pirkad. Másrészt ha követték is a vadászok, ezzel nem vezette őket barátai nyomára.

Most egyiküket sem láthatta már a völgy félhomályában. Odalenn a közeli földeken szerszámrobotok végezték szorgalmasan napi munkájukat. Fizikai adottságai révén Wolruf testhőmérséklete egy ideig még változatlan maradt ebben a magasságban is, de arra már nem telt volna az energiájából, hogy továbbra is futva meneküljön.

Türelmesen várt, és képzeletben újból végigjárta azt a nyaktörő útvonalat, amelyet nyomainak eltüntetése érdekében tett meg. Persze eddig sem nyerhetett volna egerutat a rendszeres következetességgel kutató vadászok elől, ha elég közel lettek volna, hogy érzékeljék visszamaradt testhőjét. Az is valószínű, hogy már ellenőrizték a hágókon át vezető ösvényeket, hiszen így állapíthatták meg a legkönnyebben, hogy a völgyben tartózkodik-e.

Ha hőnyomai elhalványultak is a vadászok érkezése előtt, egyéb fizikai jeleket még követhettek. Noha rendkívül óvatosan mozgott, a vadászok robotikus látása a legapróbb részleteket is felfedezhette. A többi pedig már rajtuk múltott.

Fülét hegyezve léptek zajára figyelt fel. A hangok lentről, egy sziklaomlás felől érkeztek. Nem maradt már tartalék energiája a menekülésre, így hát megadóan várt. Óriási vadászrobot lépett ki a sötétből, árnyképe félelmetesen rajzolódott ki a távoli növénytablák derengésében. Wolruf tudta, a gépember nem tesz kárt benne, de foglyul ejti, és talán átadja Avery doktornak, aki viszont igenis okozhat neki sérüléseket, ha éppen úgy tartja kedve. Amikor a vadász lehajolt, hogy fölemelje, önkéntelenül megborzongott.

Derec kétségbeesetten nézte a talajjal borított érzékelőt, amikor hirtelen vízszugár tört elő belőle, és lesodorta a föld egy részét. Ariellel együtt hátrahököltek. Körülöttük a rejtett öntözőfejekből finom vízpára

permetezett a levegőbe.

– Ez az! – kiáltotta Derec, és karját nyújtotta a lány felé. Mehetünk. Tudsz segíteni?

Ariel a karjánál fogva húzta maga után, de a fiatalember lába felmondta a szolgálatot. Derec a földre roskadt, és a lányban nem volt elég erő, hogy fölemelje.

Aztán húzni kezdte.

– Nem tudok többé gyalogolni. Térdtől lefelé teljesen érzéketlenné vált a lábam.

– Képtelen vagy járni?

– Kúszni még tudok. Gyerünk!

– Derec...

– Rajta! – Hason csúszva kezdte vonszolni magát a gyorsan átázó puha talajon.

Ariel felállt, és mellette lépkedett. – Ez örülség. Sehová sem jutunk így.

– Most rengeteg időt nyertünk. A vadászok nem követhetik a hönnyomainkat, így szétszóródva kell folytatniuk a kutatást. És legalább egyiküknek Mandelbrotot is cipelnie kell, miután kikapcsolták.

– Derec, mindössze két métert haladtál!

Sóhajtván megpihent, és előretekintett. A lánynak igaza volt. Nem sokkal jutott előbbre. – Hé... mi az ott?

– Micsoda? – bámult a sötétbe Ariel.

Nagyjából egyköbméteres, hasábforma alakzat emelkedett ki a földből a fák között.

– Ott... az a dolog. Nem láttuk korábban. – Ismét kúszni kezdett.

– A hátunk mögött is megjelent egy – kiáltott fel a lány. – Meg egy újabb! Mind kiemelkedik. Eddig teljesen rejtve voltak.

– Bizonyára az öntözéssel idéztük elő, hogy felbukkantak. Nézd meg azt ott közelebbről!

A lány előresietett, és mélyen lehajolva vizsgálgatta a hasábot. Rövidesen visszajött, és letérdelt mellé. – Azt hiszem, bemászhatunk a belsejébe. Valamiféle szellőzőnyílásnak látszik.

Derec bólintott. Abbahagyta a kúszást, hogy lélegzethez jusson. Szédült.

Ariel térdre segítette, majd háttal neki letérdelt ő is, és hátranyúlva a nyaka köré fonta Derec karjait. Aztán négykézlábra ereszkedett, alsókarját a földre fektette, és tempósan kúszni kezdett, hátán a fiatalemberrel.

Derec hagyta. A permetező vízben lehunyta a szemét.

– Itt vagyunk – szólalt meg a lány nemsokára.

Újból kinyitotta szemét, és egy feketén ásító nyílással találta magát szembe. Ariel ügyesen kicsúszott alóla, ő pedig kitapogatta a nyílás belsejét.

– Nem függőleges akna – mondta a lány, és segített neki, hogy bemásson. – Szerintem lejtősen nyúlik a mélybe.

Derec habozott, inkább nem szólt semmit, annyira bizonytalannak érezte helyzetét. Még most sem lelkesítette, hogy bebújjon egy titokzatos nyíláson.

– Menj csak, mielőtt a vadászok meglátnak minket!

Már egyik érzékszerve sem tájékoztatta biztonságosan. Könnyebb volt engedelmeskednie, mint vitatkoznia. Tapogatózva kúszott tovább a nyílásba, aztán egyszer csak csúszni kezdett lefelé, egyre sebesebben.

A koromsötét semmibe! Csúszás közben érezte az áramló levegő enyhe nyomását a hátán, majd Ariel ütközött bele, aki vele együtt siklott le. Derec tudatában halványan derengett: túlságosan kimerült már ahhoz, hogy bármilyen félelmet érezzen.

Pedig elég riasztó kilátás lett volna, hogy egy forgó ventilátor lapátjai közé kerülnek, vagy egy titokzatos gépezet műtrágyává dolgozza fel őket. Úgy látszik, már épp elég időt töltött Robotvárosban ahhoz, hogy ne tartson ettől. A robotok nem tűrhettek meg efféle, emberre veszélyes szerkezeteket. Ezen a bolygón semmi sem veszélyesebb a chemfeteknél, amelyek most is szakadatlanul pusztítják a testét belülről.

A zuhanás érzése folytatódott, miközben tettek néhány kanyart, végül a csatorna hirtelen felfelé görbült.

Ezen a rövid szakaszon a tömegvonzás megtörte lendületüket, így aztán visszacsúsztak. Derec mozdulatlanul feküdt, abban a tudatban, hogy valaminek az alján állapodtak meg. Semmilyen fény nem ért már ide.

Ariel mocorgott mellette, valószínűleg a helyzetüket próbálta megállapítani.

– Derec – mondta halkán. – Megsebesültél?

Előbb ki kellett fújnia magát, csak utána tudott válaszolni: Nem – suttozta. – De teljesen ki vagyok készülve.

– Most már biztonságban vagyunk – nyúlt felé a lány, és vigasztalóan megborzolta a haját –, legalábbis a vadászok előtt. Előbb végig kell kutatniuk az egész völgyet, és minden ilyen nyílást.

Pedig, ahogy láttam, ezek a szellőzők egymástól pár méter távolságra bújtak elő... mondjuk ötvenre vagy hatvanra. Ha a vadászrobotok nem találnak hőnyomokat, szinte az örökkévalóságig kereshetnek minket.

– De már nem bírom tovább.

– Pedig nyomon vagyunk! Úgy értem, Avery nyomán. Fogadni mernék! – Sűrűlód neszezés hallatszott a lány felől, mintha felállt volna. – Tudod, hol fejeztük be utazásunkat? Itt fölfelé görbül a vezeték, nem is túl magasra, aztán vízszintesen folytatódik. Ide figyelj, ez csak hozzá vezethet! Kapaszzkodófélék sorakoznak az ellenkező oldalán, mint ahol lecsúsztunk.

– Talán a karbantartó robotok végeznek itt javításokat. – Derec gondolkodott egy pillanatig. Erős kísértést érzett a felfedezőút folytatására. Hogy végre szembenézzen az örült doktorral, aki minden szenvedésének oka... de nem tudott mozogni. Már csak aludni vágyott.

– Azt hiszem, igazad van – szólalt meg végül. – Ezek szellőzővezetékek. A számukból és a méretükből ítélve hatalmas lakóterségbe kell vezetniük.

– Avery otthonába. A robotoknak nem lenne szükségük rá, ahogy a völgyben termesztett növényeknek sem. Gyere, menjünk! Felsegítlek.

– Egyedül kell menned. Őszintén szólva, meg sem tudok mozdulni.

A lány egy darabig hallgatott. – Tényleg azt akarod, hogy nélküled menjek?

– Igen.

– Jól van – mondta Ariel. Várt még, mintha szeretne valamit mondani. Aztán átkarolta Derecet, és hosszan magához szorította.

Az ifjú túl gyenge volt ahhoz, hogy viszonzza ölelését. Aztán érezte, hogy Ariel elengedi, feláll, és már csak annyit hallott, hogy felmászik, majd lassan távolodik a szellőzővezetékben.

Derec lehunyta a szemét, és elaludt.

Ariel lassan, tapogatózva haladt. Csak akkor kúszott előbbre, amikor megbizonyosodott róla, hogy szabad az út. A koromsötét cső ismeretlen messzeségbe nyúlt előtte vízszintesen. Mivel Derec harcképtelenné vált, mázsás súllyal nehezedett rá a felelősség, hogy kis csapatukból már egyedül ő találhatja meg Avery doktort.

Pedig Ariel sem érezte magát valami ragyogóan. A keze meg a lába akár a jégsap, a ruháját teljesen átáztatta a permetező, és ő is kimerült volt, csak nem beteg, mint Derec. Persze sok energiát kiszívott belőle, hogy először felkapaszkodtak a hegyoldalra, majd leereszkedtek a völgybe.

Enyhe derűlátással reménykedett, hogy emlékezete viszont javul. Furcsa emlékezetkihagyásai egyre ritkultak, és csak azért fohászkodott, hogy ne akkor érje egy újabb roham, amikor egyedül bolyong ebben a ki tudja, micsodában.

A vezetékben mind több elágazással és kereszteződéssel találkozott.

Mivel semmilyen módon nem tudott különbséget tenni az irányok között, lehetőleg mindig egyenesen folytatta útját. Ha nagyjából egy irányban halad, legalább megmenekül attól a rémálomtól, hogy reményvesztetten keringjen körbe-körbe. Sejtette, hogy a keresztező alagutak a felszínen látott többi nyílásból vezetnek a mélybe.

Egy idő után úgy vélte, sikerült bizonyos szabályosságot fölfedeznie. Érzése szerint a kisebb alagutak egyre gyakrabban találkoztak, és mind nagyobb vezetékekkel olvadtak össze a bal oldalán. Ezért ő is bal felé tartott, és észrevette: az alagutak átmérője már olyan nagy, hogy fel is állhat, ha kissé meggörnyed.

Amerre haladt, egyre több alagút futott össze. Aztán a vezetékek kezdtek ismét elágazni, némelyik a feje fölött bomlott több járatra. Végül tudatára ébredt, hogy halvány árnyalatokat érzékel: egyrészt sötét foltok jelzik a kinti nyílásokat, másrészt derengő fényvisszaverődések láthatók az alagút belső felületén.

A világosság forrása egyetlen irányba vezetett.

Ismét négykézlábra ereszkedett, hogy a fény nyomába eredjen, de most nem az alagút magassága miatt, hanem azért, hogy ne üssön zajt.

Egy kanyar után elért valami felismerhető: egy szobába vezető fedett nyílást. Visszafojtott lélegzettel, csendben kúszott felé, amíg nem nézhetett keresztül rajta.

A fedőlap áttetsző volt.

A szobában odalenn világosság derengett, de Ariel csak annyit tudott megállapítani, hogy a padlót barna szőnyegek borítják. Hangokat nem hallott.

Miután egy ideig semmilyen nesz nem törte meg a csendet, úgy döntött, megéri a kockázatot, ha behatol. Szemügyre vette a fedőlap szélét, hogy hol lazíthatná meg. Abban a pillanatban, amint hozzáért, apró nyílás keletkezett a közepén. Aztán a különös anyag körkörös visszahúzódott a lyuk körül, és beleolvadt a környező falba, így a nyílás teljesen szabaddá vált.

Ariel megkönnyebbülten felsóhajtott: a szoba üresnek látszott, és a csendet nem zavarta meg semmi. Megfordult, először a lábát dugta át, aztán lehuppant a padlóra, és körülnézett.

A kis szoba nagyjából háromméteres oldalélű kockára emlékeztetett. A szőnyegborítás felfutott a falakra, és eltakarta a mennyezetet is. A világosság a mennyezet alatt középen lebegő gömbből áradt.

Ariel figyelmesen nézte a falakat, aztán a mennyezetet. A szoba valahogy nem állt derékszögben: minden éle kissé ferde nek tűnt. A padlón néhány számítógépes szalagtekercs hevert egymásra dobálva. Az egyik sarokban ismeretlen fajú, apró, kitömött állat feküdt az

oldalán. Amennyire megállapíthatta, ezt a szobát semmire sem használták.

Nem erre számított Avery doktor birodalmában.

Az ajtó zárva volt. Visszafojtott lélegzettel megnyomta a falon az érintőkapcsolót. Az ajtó némán félresiklott.

Nem lépett előre. Várt. Amikor nem történt semmi, lassan kidugta a fejét. Nagyjából hat méter hosszú, négy méter széles folyosót pillantott meg. Különös formája ismerősnek tűnt – aztán rájött. Szerkezete pontosan a Perihélium kulcsát mintázta három dimenzióban.

Kilépett a folyosóra, amelynek mindegyik végén szintén a Kulcsra emlékeztető formájú zárt ajtót látott. Kiválasztotta az egyiket, és elindult felé.

Amint odaért hozzá, az ajtó nyomban felnyílt. Tétovázott egy darabig, aztán bemerészkedett.

A szoba valami régi történelmi festményre emlékeztetett. A boltíves mennyezet legalább két emelet magasságba nyúlt fel, és burgundi vörös bársonykárpitok csüngtek le róla. Csillogó aranykeretbe foglalt álreneszánsz festmények idézték azt a hajdani kort, amelyet ő is hasonlóan képzelt el... vagy tévedne? A bútorok sok évszázaddal később készültek, a klasszikus aurórai stílus szerint. Ismét felnézett, megpróbált tájékozódni – de hirtelen oldalt kellett lépnie, hogy visszanyerje egyensúlyát.

Ez a helyiség is ferdeinek tűnt. Sőt még torzabbnak: egyetlen sarka sem volt. Noha a mennyezet és a falak összefutását részben függönyök rejtették, az egész szoba furcsa módon kereknek hatott, alakja kissé meg is csavarodott. Mintha eredetileg szögletes lett volna, de aztán megolvadt, és ilyen eltorzult formában dermedt meg újra.

Elindult, hogy közelebről vegye szemügyre a bútorokat. Ám alig tett néhány lépést, a padló egyszer csak besüllyedt alatta, és ezúttal egy rövid, csavarvonalú vezetéken csúszott végig. Hangos puffanással ért földet valahol, de még hallotta, amint a csapóajtó finom neszsel billen vissza a helyére.

Ebben az újabb apró szobában épphogy elért állva. Ez is a Kules alakját formázza. Egy-egy ajtón kívül semmi mást nem látott. A falak ugyanolyan tompa fénnel világítottak, mint az Iránytoronyban. Ariel megnyomta az egyik érintőkapcsolót.

A félresikló ajtó mögött szilárd, fénylő fal vált láthatóvá. Kinyitott egy másik ajtót. Ez sötét, keskeny folyosóba vezetett. Mielőtt kipróbálta volna, megnyomott még egy kapcsolót.

Egy ősi, vörös téglás falról félelmetes dombormű – hegyes fülű, hosszúkás arcú rémpofa – vigyorgott rá. Ariel fintort vágott felé, aztán

ezt az ajtót is becsukta, hogy kipróbálja a negyediket.

Újabb sötét folyosó nyújtózott előtte.

Valahová el kellett indulnia. Még egyszer szemügyre vette a nyílást, és beóvakodott rajta. Itt nem világítottak a falak, ezért lassan csúsztatta előre a lábát, mielőtt áthelyezte volna súlypontját. Néhány lépés után a folyosó kezdett elkanyarodni.

Pár pillanattal később Ariel visszatért ugyanabba a kis szobába, ahonnan elindult.

19. fejezet

A HOLTTEST

Ariel bezárta a körfolyosóba vezető két ajtót, és megállt a szoba közepén. Tehát sehol sincs kijárat. Íme a bizonyíték az üldözési mániára, amely a jelek szerint egyre jobban elhatalmasodott a tudóson. Ez a szoba csak börtön lehetett.

– Hát most mit tegyek? – szólalt meg hangosan.

Válaszféle hangok szűrődtek be tompán az egyik ajtó mögül. Megnyomta az érintőkapcsolót, és ismét azzal a furcsa rémpofával találta szembe magát, amelynek minden arcvonását eltorzította a szobrász.

– Mit mondtál? – kérdezte Ariel.

– Húzd meg az orrom! – szólalt meg a fej.

– Ki vagy?

– Húzd meg az orrom!

– Mi történik, ha megteszem?

– Húzd meg az orrom!

– Csak ennyit tudsz mondani?

– Húzd meg az orrom!

Egy pillanatig némán figyelte, aztán: – Egy, kettő, három.

– Húzd meg az orrom!

A lány végre rájött: egyszerű robotkészülék pozitronikus agy nélkül. Ezt a szöveget rögzítették benne, és akkor szólal meg, amikor emberi beszédet hall.

Visszafojtott lélegzettel meghúzta a figura orrát.

A hosszú, keskeny orr megnyúlt, majd a lány kezének szorításából kicsúszva, visszapattant a helyére. Az ütés hatására a szoborarc teljesen belapult, fejjel lefelé fordult, majd ismét kidomborodott. Aztán a téglafal négy részre hasadt mögötte, mindegyik darabja oldalra húzódott, és magával vitte a fordított arc egy-egy töredékét.

Ariel egy másik folyosóhoz vezető rövid lejtő előtt találta magát. A Perihélium kulcsának alakjára emlékeztető világító kövek szegélyezték, a fal azonban egyáltalán nem volt sima. Az építőelemek sarka szeszélyes összevisszaságban nyúlt ki a síkból, amitől az egész felület érdekessé vált. Ahogy a lány szemügre vette a nyíláson át, ennek a folyosónak az alakja is a Kulcsra emlékeztetett.

Óvatos léptekkel indult el a lejtőn. Rögtön észrevette, hogy jobban fázik – nedves ruháját léghuzat hűti. Kíváncsian megfordult, és döbbsen látta, hogy a két fal, a mennyezet meg a padló fokozatosan összeszűkül mögötte, amint végighalad a folyosón.

Félelmében futásnak eredt, és újból kőfalba ütközött. Rémülten tapogatta végig a falat, hátha ráakad egy vezérlőkapcsolóra, de nem talált semmit. Így aztán megpördült, és a falnak vetve a hátát, elborzadva figyelte a mögötte összezsugorodó folyosót.

A mennyezetről hirtelen lezuhant elé valami, és lengeni kezdett az arca előtt. Iszonyodva ismerte fel: Wolruf feje lógott egy hosszú kötélhurkon lefelé.

Döbbsen nézte, aztán rájött, hogy ez is csak robotkészülék, rendkívül élethűen megmintázva.

– Mit kerresel itt? – kérdezte Wolruf hangján a robot.

Jeges borzongás futott végig Ariel hátán. A lengő fej mögé pillantott. A folyosó már nem szűkül tovább, így legalább egy szűk cellára való hely maradt körülötte.

– Rrossz uálasz – mondta a robot, pedig a lány meg sem szólalt. Egyszer csak Ariel lába alatt megmozdult a padló, és emelkedni kezdett a mennyezet felé. Wolruf feje a tartókötél folyamatos rövidülésével továbbra is az arca előtt maradt. Aztán a mennyezet szétnyílt, majd a padlódarab a sziklafolyosó fölötti szintet elérve megállapodott.

Amint az emelőszerkezet zökkenve megállt, Ariel elvesztette egyensúlyát, és egy aranyszövésű szőnyegre zuhant. Fölötte őt finom mívű csillár szórta sugarát a meglepően alacsony mennyezetről. Felkönyökölt, és rettegve nézett körül.

Egy könyvtárban találta magát. A polcokon számítógépes szalagtekercesek helyett ősi könyvek sorakoztak körös-körül a falakon, és valami átlátszó lemez védte őket. Ariel lelépett az emelőről, maga mögött hagyva Wolruf robotfejét.

Az egyik polcon az átlátszó védőlap előtt kissé oldalra billenve állt egy különös gyertyatartó kék és fehér díszítésű tálban. A dísz tárgy kör alakú talpazatából felnyúló tengelyen egyetlen gyertya helyezkedett el, de tőle jobbra és balra még három-három tartó ágaskodott fölfelé. A lány sosem látott ilyet, és nem is tetszett idevalónak, mintha valaki letette volna itt ezt a gyertyatartót, aztán elfeledkezett volna róla.

Hátralépett, és alaposabban szemügyre vette a tálat. Mérete alapján akár négy vagy öt embernek elegendő ételt is felszolgálhattak benne. Külső mázának fehér hátterén halványkék minták futottak körbe finoman indázva. Nem arra készült, hogy egy gyertyatartó álljon benne. Valaki könnyelműen itt hagyta ezeket.

– Mi asz ott? – kérdezte Wolruf feje.

Ariel megrezzent, és a fejre nézett. – Valamilyen gyertyatartó.

– Rrossz uálász.

A polcokkal borított fal egyik szakasza hangtalanul félresiklott. A lány mozdulatlanul meredt a sötétbe. Valamilyen állat – nem, csaknem biztos, hogy egy robotkészülék – lépett a térségbe, és éles fény vetült rá. Wolruf kutyateste volt Ariel fejével.

– Ha a Föld felszínén állsz a missouri állambeli Webster-ligetben – kérdezte robot Ariel –, merre esik Robotváros?

A lány reménytelenül nézett az ösztövére kentausra. – Nem vagyok navigátor. Honnan tudnám bizonyos adatok nélkül? Robot-Ariel félrebillentette a fejét, megfordult, és elkocogott. A polcozott fal visszasiklott a helyére.

A lány megkönnyebbülten és kétségbeesetten roskadt a padlóra. Nem témfereghet itt egy ember örültségének élethű megnyilvánulási formái között. Ha van kivezető út ebből a labirintusból, rá kell jönnie a megoldásra. Ha nincs, jobb, ha ebben a szobában marad ahelyett, hogy körbezárna egy cella vagy valami még ocsmányabb hely.

Mit tud alapjában véve Averyről?

Lángész, akinek üldözési mániája van. Tökéletes társadalmat akar létrehozni. De mi köze ennek a bolond föld alatti birodalomnak a rendhez és az ésszerűséghez.

Mi a kapcsolata ennek Robotvárossal?

A városról szerzett összes tapasztalata arra figyelmeztette, hogy ez a hely nem illik a felszíni világhoz. Minél tovább töprengett, annál világosabban látta, hogy mindebből csak egyetlen következtetést vonhat le. – Ez az! – suttogta hirtelen. – Avery túllépett a józan ész határán. Örültebb, mint valaha!

A logikára és hatékonyságra alapozott bolygó méretű város alkotója eszét vesztette. Elmosolyodott a sors iróniáján. Nem volt éppen mulatságos, de mégis... valahogy nevetni kellett rajta.

A kimerültségtől és a félelemtől különös, felszabadult érzés fogta el. Kuncogni kezdett. Annál erősebben, minél több dolog jutott eszébe: vitáik a robotika törvényeiről, erőfeszítéseik, hogy meggyőzzék a pozitronikus agyú robotokat, és hogy mindez *ide* vezethetett... Kitért belőle a nevetés. Hanyatt vágta magát a padlón, és kacagása betöltötte az egész szobát.

A polcozott fal ismét félresiklott, bizonyára nevetésének hangja hozta működésbe.

Hirtelen ismét elővigyázatosná vált. Felült, és körülnézett. Az arcmását viselő robotkészülék visszatért.

– Ha a Föld felszínén a missouri állambeli Webster-ligetben állsz – kérdezte robot-Ariel ismét –, merre esik Robotváros?

Ariel hahotázva felelte: – Természetesen fölfelé. – És a következő pillanatban megnyílt alatta a föld.

Újabb csatornába zuhant, ez ismét szűk csavarvonallal kanyarodott lefelé. Amint vízszintesbe ért, a sötét térség kivilágosodott előtte. Tükröfényes keményfa padlóra siklott ki a csatornából.

Az utazástól riadtan pár pillanatilag még fekvé maradt a padlón, és a mennyezetet nézte, amely olyan magasan húzódtott fölötte, hogy szinte elveszett az árnyékban. Oldalra fordította a fejét, és meglátta, hogy a falakat a Perihélium kulcsának alakjára formált, gondosan csiszolt, sötét kőből alkotják. Hatalmas terem volt, legalább tíz méter hosszú.

Felkényökölve nézett körül, még mindig nehezen tájékozódott. Feje fölött hatalmas, gondosan faragott asztal végét pillantotta meg. Az asztallábak valamilyen ismeretlen szörös állat karmos mancsát mintázták. Az egész bútordarab sötét, mély fényű fából készült.

Felnyúlt, megmarkolta az asztal szélét, és megpróbált talpra vergődni. Amint felhúzta magát, és rádőlt a sima falapra, egyszer csak megdermedt a meglepetéstől. Az asztal túlsó végén magányos férfi ült egy magas, egyenes hátú székben, mögötte hatalmas lángnyelvek lobogtak egy nála kétszer magasabb, kőből rakott kandallóban.

– Üdvözlöm, Ariel! Dr. Avery vagyok.

A lány úgy meredt rá, mintha csodát látna. Annyi kétségbeesett erőfeszítés után olyan váratlanul került ide, hogy semmilyen tervet nem eszelt ki még arra az esetre, ha találkoznának. A legkevésbé készült fel a férfival való beszélgetésre.

– Szívesen látott vendég. Melegedjék meg a tűznél! – mondta a házigazda.

Ariel inkább didergett volna tovább, csak hogy távol maradjon ettől az embertől. A lehetőségekhez képest húzni akarta az időt anélkül, hogy túl közel jutna hozzá. Lassan megkerülte az asztal sarkát, és elindult mellette. Avery nyugodtnak, szinte gondtalannak látszott, mialatt egy apró kis tárggyal játszott az asztalon.

A hosszú, keskeny felületen különféle holmik hevertek: virágok, tálak, szobrocskák, csecsebecsék. Ariel nem merte megkockáztatni hogy odapillantson. Egyfolytában Averyt figyelte.

Az alacsony, tömzsi tudós még kisebbnek látszott a magas támlájú székben. Barátságos arcát hullámos fehér haj és bozontos szakáll keretezte, tekintete jóindulatot sugárzott.

Kabátja most is lötyögött rajta, ahogy Ariel először látta a szín-

házban, és még mindig fodros nyakú fehér inget viselt.

Nem látszott örültnek.

Négy lépés távolságban állt meg tőle, és még mindig feszülten figyelte. Milyennek kell lennie külsőre egy tébolyult embernek?

– Nem számítottam látogatókra, Ariel – szólalt meg Avery. Az előtte heverő tárgyat tanulmányozta. – Bár kaptam már figyelmeztetést, nevezzük így – furcsa dolgok történtek a környéken.

A beszéde sem vallott örültre.

– Ariel, nem emlékszel rám, igaz? – Tekintete továbbra is az asztalon pihent.

– De – felelte a lány félénken.

– Nem, nem igazán. Csak arra emlékszel, amikor a *Hamlet* előadása után láttál, meg amikor a vadászrobotok megtaláltak benneteket a város alatt húzódó vezetékalagútban, és elém hoztak mindnyájatokat. Ez minden.

– Akkor találkoztunk.

A férfi elmosolyodott, és felvette az apró tárgyat. – Önműködő riasztók jelzései futottak be ma éjjel. Ha valaki szereti a magányt, és úgy érzi, hogy megzavarhatják, vészjelzőkkel veszi körül magát. Te váltottad ki a riadót, Ariel?

A lány némán figyelte.

– Egy humanoid robot titokzatos körülmények között teljesen kikapcsolódott nem messze innen. Aztán talajmozgásról érkezett jelentés. Te csináltad ezeket, Ariel?

– Bizonyos mértékig, azt hiszem.

– Azt hiszed. Én is azt hiszem. Netán a humanika feltételezett törvényeinek megszegése? Még nem nyomoztam ki a részleteket. De hogyan hatoltál be tartózkodási helyemre?

Derec tehetetlenül fekszik az idevezető útvonalon. Ariel nem mert válaszolni erre a kérdésre.

– A másodlagos szellőzőrendszerem gyenge pontja lakhelyem biztonságának. Akkor nyílik ki, amikor váratlan rendellenesség mutatkozik a völgyben. – Sóhajtott. – Utasíthattam volna a robotokat, hogy rácsokkal akadályozzák meg a behatolást, de ez egyúttal az én menekülési útvonalam is. Ha senki sem tudna bejönni rajta, akkor én sem tudnék kimenni, nem igaz?

– Mit akar tőlem? – szólt közbe a lány, abban a reményben, hogy eltéríti Averyt ettől a témától. – Mire volt jó ez az egész játék?

– Természetesen egy olyan útvesztőt is beleterveztem, amelyet csak leleménnyel lehet leküzdeni. Ez az útközözőna választ el a külvilágtól. Úgy látom, átjutottál rajta.

Ariel remegett az idegességtől, mert képtelen volt irányítani a beszélgetést, olyan szeszélyesen csapongtak a férfi gondolatai.

– Mellesleg elvesztettem két tárgyat. Nem láttad őket? Az egyik egy ősi menóra, amelyet a Föld hajdani cári birodalmában készítettek. A másik a Ming-dinasztia korából származó tál.

A lány emlékezetében halványan felderengett a szokatlan edény.

– Valóban nem emlékszel rám, Ariel?

– Miért firtatja ezt folyton?

– Világos, hogy új emlékeid vannak. Nem az az Ariel vagy, akit utoljára láttam. Ismét az igaz Ariel vagy, csak ezt persze nem tudod. Még néhány pontos emlék előhívja a maradékot is, ebben biztos vagyok.

– Miről beszél?

– Emlékezeted most pontosan működik. Ez az igazi éned. Akiről eddig azt hitted, hogy te vagy... nem létezik. Sohasem találkoztál olyan úrlakóval, aki megfertőzött. Semmilyen betegséget nem kaptál el tőle. Szomorúan feltételezem, hogy fel tudod idézni a... David Avery nevet. – Első ízben nézett fel az asztalról, és tekintetük találkozott.

David Avery. David. Derec...?

Hirtelen elárasztották az emlékek. – David! Derec valójában David! És maga gyűlölt engem!

– Ugyan, ugyan! Amivel veled szemben próbálkoztam, kudarcot vallott. Borítsunk fátylat a múltra.

– Mit... mit csinált maga? – kérdezte a lány elborzadva, mégis ámulva. Ennyi idő után végre megoldódnak a rejtélyek. – Ó, ez nem lehet igaz! Várjon csak! Derec az igazi David... de akkor mi történt a holttesttel? Az volt David? Maga ölte meg? – Majdnem tajtékozott mindattól, amit megtudott.

– Nem, nem, dehogy – intett tiltakozva a tudós. – A holttest, ahogy te nevezed, csupán David testének műanyag utáinzata volt. Természetesen tökéletes darab, amelyben valódi emberi vér keringett. Ezzel tettem amolyan próbajáratot, hogy miként fogadja Davidet Robotváros.

Ariel kissé összeszedte magát, de a feszültségtől remegve támaszkodott az asztalnak. – Szóval maga memória-chemfetekeket és betegséget ültetett belém, hogy hamis emlékekkel lásson el. Soha meg nem történt események emlékeivel, hogy velük kiszorítsa valódi életem emlékeit. És... Derec tehát David.

– És te voltál a szerelme. Ó, mellesleg eltűnődtél rajta valaha, mi történt a holttesttel? Az utcaseprő robotok felismerték, hogy voltaképpen semmi más, csak hulladék anyag, ezért egyszerűen

elszállították.

– Tönkretette az emlékezetemet – mondta a lány vontatottan. És Davidét is. Az amnéziás fertőzés mesterségesen keletkezett, a chemfetek váltották ki. Maga tette. Hogy elválasszon bennünket egymástól. Akkor maga idézte elő az emlékezetkiesést Davidben is ugyanebből az okból.

– Mindig tudtam, hogy okos lány vagy. A fiamnak kiváló az ízlése.

– És amióta az emlékezetem visszatért a Földön, nem merem Derecnek megmondani az igazságot, mert attól tartottam, nem jól emlékszem. Már rég megnyugtathattam volna szegényt, ha bíztam volna a memóriámban.

– Cselekedeteimet tekintsd bóknak. Rendkívüli erőfeszítés kellett ahhoz, hogy a fiam akarata ellenére elszakítsalak tőle. Ebből is láthatod, mennyire ragaszkodik hozzád. – Hátradólt karosszékében, és a kezében szorongatta azt a kis holmit, amivel eddig játszott. Inkább múlt időben kellene mondanom: ragaszkodott. Még most sem emlékszik semmire... de úgy látszik, megint vonzalom ébredt benne irántad, hiszen mindvégig együtt maradtatok.

– Maga jóformán tönkretett két embert, pusztán azért, hogy elválassza őket egymástól. – A lány haragja döbbenettel keveredett.

– Ó, nem. Sajnálom, de nem vagy olyan fontos nekem, mint ahogy gondolod. Cselekedeteimet más is indokolta: hogy próbára tegyem fiam rátermettségét. Mert ha sikerül befolyásolnia és irányítania Robotvárost, akkor tényleg kiérdemli, hogy megvalósítsa végső tervemet.

– Végső tervét...? Csak nem azt akarja ezzel mondani, hogy azért törölte ki az emlékezetét, és azért lökte ki arra a kisbolygóra, mert próbára akarta tenni?

– Éppen erről beszélek, és ezt is mondtam. – Ültében felegyenesedett, arca felragyogott. – Robotváros elkészült! Már mindegyik itteni humanoid robot testébe bekerült... egy vagy kettő a Perihélium kulcsából. Ebben a pillanatban a bolygón kijelölt gyülekezőhelyeikre menetelnek, ahonnan útra kelnek különféle galaxisok felé. Mindegyik csillagrendszerben megkezdik önmaguk másolását, és újabb robotvárosokat hoznak létre. David pedig, aki most már elnyerte a jogot, hogy a fiamként járjon el, minden egyes robotot irányítani fog valamennyi robotvárosban... így az emberek közül övé lesz a legnagyobb hatalom a világegyetemben!

– Hogy képzeli ezt?

– A chemfetek, drágám. A memória-chemfetek a testében. Parányi Robotváros növekedik benne... és amikor kifejlődik, pusztán gondolati

úton irányíthat minden Avery-robotot a világegyetemben.

– Ó, ez nem lehet igaz... maga megőrült. Fogalma sincs róla, mi történt Daviddal!

– Hogyne tudnám! A chemfetek lassan fejlődnek, és bizonyos fizikai rendellenességeket okoznak. Számítottam rá. Fertőzési tüneteket idéznek elő, és még antitestek képződését is kiváltják a szervezetében.

– Ezzel megöli őt! Már majdnem halott!

– Képtelenség. A chemfetek téged sem öltek meg, igaz? Csak nem ölném meg a fiamat! Mindezek után! Miért hagynék kárba veszni ennyi erőfeszítést?

– Téved! A nekem szánt chemfetjei enyhébbek voltak. David viszont haldoklik!

– Hol van most?

A lány hirtelen rádöbbedt arra az ellentmondásra, amelyet Dereckeik együtt nem tudtak feloldani eddig. Nem kényszeríthetik Avery doktort az együttműködésre. Meg kell győzniük.

– Jelentkezik a központi számítógép. Már percek óta hív, de nem törődtem ezzel a kis villogó lámpával az asztalomon. Ugyanis tudom, mit jelent... azt hiszem. Elnézést kérek.

Ariel meglepve figyelte a férfi nyugalmát, nem értette, miért nem hiszi el, amit Derecről mondott.

Avery előtt az asztal kis darabja félretolódott, és egy számítógép vezérlőpultja bújtt elő. – Akarod hallani? – Megnyomott egy gombot. – Az emberi beszéd üzemmódjára állítottam át, noha elég durva megoldásnak érzem. Jelentést kérek! – szólt a vezérlőpult felé.

– **VADÁSZOK JELENTIK, HOGY ELFOGTAK EGY DEREK NEVŰ EMBERT.**

– Sejtettem – bólított elégedetten Avery. – Jelentést kérek a vadászok eddigi teljesítményéről.

– **LETARTÓZTATTÁK ÉS A VÖLGY ÉSZAKI LEJTŐJÉN TARTJÁK FOGSÁGBAN A KÖVETKEZŐKET: DEREK, JEFF LEONG, MANDELBROT, WOLRUF. AKI MÉG HIÁNYZIK: ARIEL WELSH.**

Avery elnevette magát. – Gondoltad volna, hogy saját vadászrobotcsapatom teljesítményét is túlszárnyalom?

Ariel szíve izgatottan kalapált. Ha Derek már a tudós fogságában van, nem sokat kockáztat. – Avery doktor! Beleegyezését adná egy próbához?

– Hogyan? Miféle próbához? Nem volt elég már belőlük?

– Ellenőrizték a robotok David állapotát, és állapítsák meg ők, veszélyeztetik-e az életét a chemfetek. Majd ők megmondják az igazat.

– Estélyt rendezünk – szólalt meg Avery. – Kitűnő ötlet. Szólok a vadászoknak, hogy mindenkit hozzanak ide. Remekül szórakozunk majd. – A kezében morzsolgatott tárgyat a válla fölött a tűzbe hajította.

Ariel most látta először tisztán. Egy humanoid robot apró modellje volt.

20. fejezet

ROBOTVÁROS URA

Ariel a szürke kövekre emlékeztető építőelemeket figyelte, amelyek egy pillanatra légneművé váltak a falban, és a vadászok sorra hozták be a nyíláson foglyaikat. Az első gyengéden tartotta karjaiban Derecet, mintha öntudatlan, ernyedte óriáscsecsemőt ölelne magához. A második Jeff Leong karját markolva lépett be. A harmadik Wolrufot cipelte, a negyedik pedig Mandelbrottal jelent meg, aki a vállán átvetve lógott, kikapcsolt állapotban.

A kőfal ismét bezárult.

– Takarítsd le az asztalt! – szólt az utolsó vadászhoz Avery. – Ne törődj a leszóródó holmikkal.

A Mandelbrotot cipelő robot lefektette terhét a padlóra, aztán az asztal teljes szélességében kinyújtotta karját, komótosan elindult az asztal túlsó végétől, és közben mindent lesöpört a földre. Mire Avery közelébe ért, az öreg is helyet csinált maga előtt az asztalon.

A lány megrökönyödve figyelte a jelenetet. Sohasem látott még humanoid robotot, aki ilyen rendetlenül, ilyen durván dolgozott volna egy odavetett utasítás hatására. Ennek a fickónak tudnia kellett, hogy Avery szavait szó szerint kell értenie, tehát nem várják el tőle, hogy gondosan szedegesse le az asztalról a tárgyakat.

– Fektesd ide! – biccentett Avery a Derecet tartó vadász felé. Aztán intett Mandelbrot őrzőjének. – Őt meg kapsold be! Nem sokat ér egy estély, ha az emberek kellemetlenül érzik magukat.

Ariel kissé megkönnyebbült, amikor a vadász felnyitotta robot barátjuk kapcsolótábláját, és üzembe helyezte a gépembert. – Mandelbrot, mondd el Avery doktornak, mi megy végbe Derecben!

A robot villámgyorsan bevizsgálta a szobát. Megfigyelése valószínűleg többet árult el számára a jelenlegi helyzetről, mint amivel a lány tisztában volt. – Avery doktor – szólalt meg. – Derec rendkívüli fizikai megpróbáltatásokon ment keresztül, szervezete egyre gyengül. Úgy véli, hogy a chemfetek, amelyeket ön ültetett a testébe, meg fogják ölni. Tüneteinek vizsgálata alapján megerősíthetem ennek valószínűségét.

– Senki sem akar itt szórakozni? – sóhajtott Avery. – Mindenki olyan gyászos hangulatban van. Nicsak, Leong úr! Nem találkoztunk

mi már? Persze nem a közelmúltban, és nem is ezen a bolygón.

– Valóban – felelte Jeff rosszkedvűen. – Maga is barátságosabb volt azokban a napokban.

Avery hátralökte a székét, és felállt. Ujjait az asztalon húzva odasétált Derec mozdulatlan testéhez. – Nagyon jól csinálta – nézett rá. – Nem tudtam olyan akadályt gördíteni elé, amelyet ne küzdött volna le.

– De csak eddig – vágott közbe Ariel. – Hogyan teheti ki ilyen kockázatnak? Még a maga robotjai sem veszélyeztetnék Derec életét egy próba kedvéért.

Jeff, Wolruf és Mandelbrot meglepetten pillantott a lányra.

– Ó, nem hiszem, hogy bajba kerül. Javul majd az állapota mondta Avery mintegy önmagának.

– Meg sem akarja vizsgálni? Ellenőrizze a laboratóriumában! – sikoltotta Ariel.

– Rendbe jön. Hát akkor kezdődjek az estély! – Avery odafordult a vadászhoz, aki behozta Derecet. – Vidd át azért az egyik kényelmes szobába. Nem tarthatunk olyan estélyt, ahol az egyik vendég mozdulatlanul fekszik az ebédlőasztalon, ugye?

– Várjon! – lépett a lány Derec és a vadász közé. – Nem érti, hogy haldoklik?

– Vidd! – parancsolta Avery.

A vadász finoman, de határozottan félretolta Arielt, és felemelte Derecet. A lány átkarolta a fiatalember vállát, és nem eresztette. Várj még! Mandelbrot, ezek hagyják, hogy Derec meghaljon!

A gépember annak a vadásznak az oldalán állt, aki a vállán behozta. Ez a robot azonban fél kezét Mandelbrot nyitott kapcsolótábláján tartotta, hogy a legkisebb ellenállás esetén ismét megszakítsa működését.

A következő eseménysor olyan gyorsan játszódott le, hogy némelyik momentumát csak a pozitronikus agyak sebességéhez lehet mérni.

Jeff, akit még őrzött az egyik vadász, hirtelen kinyújtotta karját, és megragadta Mandelbrot vadászának nyakát, tapogatózni kezdett a kapcsolótábláján. Mivel a vadásznak a Harmadik Törvény értelmében meg kellett védenie magát, másik kezével megragadta Jeff karját. Amíg a másodperc törtrészig a Harmadik Törvény érvényesült a vadász tudatában, Mandelbrot oldalt lépett, és képlékeny karjával hirtelen lezárta saját kapcsolótáblájának fedelét.

Ebben a pillanatban szabaddá vált, és harcolni kezdett. Mandelbrot úgy ítélte meg, hogy Derec élete veszélyben forog, ezért az Első Törvény értelmében komolyan vette Ariel aggodalmát. Ugyanakkor a

vadászok elhitték Avery doktor kijelentését, hogy Derec nincs veszélyben, így a Második Törvény értelmében továbbra is követték a tőle kapott utasítást, hogy tartsák kordában a többieket.

Mandelbrot egyúttal adatok sorát küldte komkapján keresztül a vadászoknak. Tájékoztatta őket Derec leromlott állapotáról, Ariel emlékezetzavarairól és mindkettőjük testi megpróbáltatásairól. Villanásnyi idő alatt azt követelte, hogy hagyják békén Derecet és Arielt, máskülönben az Első Törvény megszegését kockáztatják.

Mandelbrot nem tudta, beválik-e taktikája, de ellenfeleinek legkisebb tétovázása és kétsége is segítségére lehetett.

Miközben a jeleket küldte, Derec felé indult. Ariel eleresztette az ifjút, és a vadászra vetette magát, tudva, hogy a robot cselekvését hátráltatja az a gátlás, hogy ne okozzon sérülést Derecnek vagy neki. Hajlékony karjának néhány gyors mozdulatával Mandelbrot kikapcsolta a vadászt, s az mozdulatlanná merevedve továbbra is karjában tartotta a fiatalembert. Mandelbrot és Ariel ekkor leemelte Derecet, és visszahelyezte az asztalra.

Az egyik vadász derékon ragadta Wolrufot és Jeffet, mindkettőjüket felemelte, s azok tehetetlenül kalimpáltak a levegőben.

– Fájdalmat okozol! – kiabálta Jeff. – Megsértetted az Első Törvényt!

A vadász nem így gondolta.

– Állítsátok meg őket! – ordította Avery. – Ne okozzatok sérülést, csak tartóztassátok fel őket! És ne nyúljatok Davidhez! Túlságosan legyengült!

– Hinnie kell nekünk! – kiáltotta könnyörögve Ariel. – Nem kívánhatja maga sem, hogy baja essék! Csak vizsgálja meg! Farkasszemet néztek egymással, és a lány szokatlanul torz kifejezést fedezett fel a férfi arcán. Haragvó mosolya diadalt sugárzott. Találkozásuk óta először bizonyosodott meg Ariel, hogy ez az ember tényleg örült – nem hallgat a józan észre.

– Te tetted ezt! – sziszegte a lány arcába. – Nélküled nem lett volna szükség ilyen különleges megoldásokra. Hagyd békén!

– Hogy merészeli ezt rám fogni? – sikoltotta Ariel. A rémülettől, a dühtől és a kimerültségtől teljesen elvesztette önuralmát. Nem befolyásolta semmiféle törvény, csak a saját tudata – rávetette magát a tudósra, és mindkét kezével megragadta az oldalszakállát.

A négy közül az egyik vadász már kikapcsolt állapotban volt, a másik viszont Jeffet és Wolrufot tartotta távol Mandelbrottól.

Hajlékony kezével Mandelbrot megpróbálta elérni ennek az alaknak a védtelen kapcsolótábláját, míg a másik karjával a maradék két vadász

ellen küzdött. Mivel a szobában valamennyi robot figyelmét a társai kötötték le, egyikük sem vette észre, s nem is reagált arra, hogy Ariel és Avery esetleg kárt tehet egymásban.

A tudós fájdalomtól eltorzult arccal hörgött, miközben a lánnyal birkózva tántorgott végig a szobán.

Derec tudatának sötét mélyén robotok meneteltek. Hanyatt feküdt a sötétben, mialatt a gépemberek olyan szabályos ritmusban lépdeltek, amilyen pontosságra csak robotok képesek. Egyesével masíroztak feléje, végigdübörögtek a két oldalán, és dobbanó lábakkal meneteltek el a feje mellett. Számukra Derec jelentéktelen volt, pozitronikus tudatukban nem is létezett.

A sötétségen túl is robotok vonultak. Mögöttük halványan derengett a láthatár, Derec azonban csak a valóságban nem létező vérvörös égboltot látta fölöttük, amely a bolygón túl a világűr végtelenjébe nyúlt. A robotok még mindig szakadatlan áradatban hömpölyögtek rendeltetési helyük felé, azzal a céltudatossággal, amely annyira jellemző Avery minden mérnöki alkotására.

Avery... Avery... Avery... A lábak ennek a névnek az ütemére dobbantak. Ez a neve az ellenségének, ez a neve az... az... Álma hirtelen átalakult. A robotok még folytatták menetelésüket, de már furcsa zöld alakzatok, kockák és gúlák emelkedtek körülötte a levegőbe. Amikor utánuk nyúlt, ő is lebegni kezdett. A forgó alakzatok oldalai sziporkázva ragyogtak a fényben. Elérte az egyik idomot, és az számítógép-vezérlőasztallá vált a keze alatt.

Még magasabban úszott most a levegőben. Robotváros vérvörös éjszakájában az utcák milliói minden ésszerű ok és magyarázat nélkül parázsló arannyá változtak, és a robotok még mindig meneteltek. Ujjai engedelmesen gépelni kezdték tudatának parancsát: – Állítsd meg őket!

– NEM – válaszolta a központi számítógép.

– Állítsd meg a várost!

– NEM.

– Miért nem?

– KI VAGY?

– Én, én, én... ki vagyok én?

– HOL TARTÓZKODSZ?

– Én... Robotváros vagyok.

– TÉVES. ÉN VAGYOK ROBOTVÁROS – válaszolta a központi számítógép. – TE KI VAGY?

– Ki vagyok én?

– TE DAVID AVERY VAGY.

– David Avery? – Derec döbbsen olvasta le a nevet az álombeli vezérlőasztal képernyőjéről. A vezérlőasztal zöld volt, lebegő gúla, mint valami parányi Iránytorony... amelyet chemfetek alkotnak.

Az ifjú körülnézett. Nem ez volt az igazi központi számítógép. A vérvörös égbolt alatt parányinak érezte magát. Saját véráramában úszott, és figyelte a chemfeket meg a testében növekvő Robotvárost...

– David Avery vagyok – gépelte le. – David Avery vagyok. Ez a vérem, ez a testem, ez a... Robotvárosom.

– NYUGTÁZVA – válaszolta a központi számítógép.

A gépemberek megálltak. Már magasan felettük úszott, és lepillantott a robotok végtelen menetszlopaira. A bolygón minden egyes Avery-robot felemelte a fejét, és Derec utasítására várt.

Felemelte a fejét, és azt kiáltotta: – Robotváros az enyém! Én vagyok David Avery, én vagyok Robotváros!

Kiáltására meghasadt az ég. A jelenet szertefoszlott. Hunyorogni kezdett, majd sikoltások és dulakodó hangok ütötték meg a fülét. Egy csillár világított felette vakítóan. Mély lélegzetet vett – és hosszú idő óta először érezte, hogy nem fáj semmije.

Ahogy ébredezett, tudata fokozatosan kitisztult. Fáradtnak érezte magát, testét hideg nyirkosság borította, de a kínzó merevség eltűnt. Többé nem fenyegette a halálos kór.

– Derec! – sikoltotta Ariel. – Ébren vagy? Mondd meg neki! Mondd meg Averynek, mi játszódik le benned.

Avery? Félelem és harag hullámozott végig rajta, hirtelen felült, és egy hosszú asztalon találta magát. Megfordult. Ariel és... az apja, Avery doktor dulakodott a szobában.

– Jól vagyok – szólalt meg rekedten.

– Micsoda? – nézett rá meglepetten a lány. – Akkor segíts nekem!

– Ne! – hörögte Avery. – Ne! Ez tévedés! Nekem kell segítened!

– Neked segítsek? – kiáltotta Derec dühösen. – Te örült vagy!

– Öljétek meg őket! – ordította Avery torkaszakadtából a vadászoknak. – Öljétek meg őket! Végezzetek velük, vagy minden kárba vész!

Ariel kiszabadította magát, és a két vadász felé fordult, akik még működőképes állapotban voltak, mert Mandelbrotnak sikerült már a másodikat is kikapcsolnia.

– Avery megbolondult. Értitek? Hibásan működik... a szervezete. Emlékeztek még a humanika törvényeire, amelyeket a felügyelők próbáltak belétek plántálni?

A tudós a kandalló felé hátrált. – Mentsetek meg bennünket! – ripakodott rá a vadászokra. – Öljétek meg őket!

– Ne hallgassatok rá! – szólt rájuk Ariel most már fegyelmezetten. – Utasításai megsértik az Első Törvényt. Nem bízhattok többé a parancsaiban. Ellenkeznek a robotika törvényeivel, és így megsértik a humanika Második Törvényét is, amely kimondja, hogy emberi lények nem adhatnak ésszerűtlen parancsokat robotoknak. Elemezték a szavait, és megértitek, hogy többé nem engedelmeshettek neki. – Ha a vadászok tudják, hogy Ariel, Jeff és Derec miként tette ártalmatlanná Peit, őreá sem hallgattak volna.

A két működőképes vadász nem mozdult. Az egyik Jeffet és Wolrufot tartotta, a másik még Mandelbrottal viaskodott: mindketten megpróbálták elérni egymás kapcsolótábláját, hogy harcképtelenné tegyék ellenfelüket.

– Nyugtázva – szólalt meg a Jeffet és Wolrufot szorongató vadász. – Avery doktor utasításainak nem szabad engedelmeshedni. De a központi számítógép is irányít bennünket. Még érvényes az a parancsa, hogy vegyük őrizetbe az önök csoportjának tagjait, de bántódásuk ne essék.

Avery doktor az egyik sarokba kuporodva átkozódott.

– Most már én vagyok Robotváros – szólalt meg Derec, testemben a chemfetek kifejlődtek, és átprogramoztam őket. Tudatában felidézte a számítógép vezérlőasztalát. A jövőben talán már nem kell mindig ezt tennie, de most megkönnyítette feladatát. "Központi komputergondolta. – Töröld azokat a vadászrobotoknak szóló utasításokat, amelyek Derecre avagy David Averyre, Ariel Welshre, valamint Mandelbrotra, a robotra és Wolrufra, az idegen kutyalényre vonatkoznak. Aztán értesítsd a változásról az összes érintett robotot." Hangosan folytatta: – Vadászok! Új utasítást kaptok...

– Nyugtázva – felelte a Mandelbrot előtt álló vadász. Kiegyenesedett, és leeresztette a karját.

– Nyugtázva – visszhangozta a másik vadász, és elengedte Jeffet meg Wolrufot.

– Én is vettem az adást – szólalt meg Mandelbrot.

– Hát akkor megvolnánk... – fordult a fiatalember Avery felé.

A tudós az óriási kandalló egyik oldalánál állt a sarokban. Amikor minden tekintet felé fordult, kihúzta magát. – Gondold végig eddigi teljesítményedet, fiam! – kezdte. – Gondold végig! Minden, amit megálmodtam, a szándékaim szerint történt. Csaknem minden... ne törődj ezzel a nővel. A te irányításod alatt áll Robotváros. És hamarosan te kormányozod a robotvárosok ezreit minden galaxisban.

Derec haragját mélységes szomorúság váltotta fel. – Te nem vagy... normális. Zűrzavar van a fejedben. Meg akartál valósítani egy utópiát,

de tévútra tértél. Ez az út a hatalomhoz vezet, és semmi jó nem származik belőle. Ha nem törnéd magad érte annyira, elfogadhatnál néhány hasznos tanácsot...

– Te merészelsz nekem tanácsokat adni? – kiáltotta Avery. Nem! Csatlakozz hozzám! Parancsolom!

– Nem vagyok robot. Engem nem utasíthatasz. – Derec a vadászokhoz fordult. – Kérlek, vegyétek őrizetbe az... vegyétek őrizetbe Avery doktort, de ne essék bántódása.

A két robot elindult a tudós felé.

Avery arca megvető mosolyra torzult, és kezében megcsillant egy apró tárgy: a Perihélium kulcsa. Gúnyosan felkacagott, és eltűnt.

Derec lassan az asztalfőhöz sétált, de közben továbbra is azt a pontot nézte, ahol Avery állt az előbb. Megkönnyebbülésébe bánat vegyült, mert megértette végre apja elmeállapotát.

Mindenki őt figyelte.

Odafordult apja karosszékehez, és kezét a támlájára helyezte. -- Mandelbrot, kérlek, rakd vissza az asztalra a földön heverő tárgyakat. Vadászok, küldetésetek véget ért. Térjetek vissza állomáshelyetekre, vagy ahol eddig teljesítettetek szolgálatot.

A robotok engedelmeskedtek.

– Tényleg jól érzed magad? – Kérdezte Ariel, és elindult felé. ... David?

Mosolyogva karolta át a lányt. – Már nincs semmi bajom. David jól érzi magát, és Derec is.

– Akkor én is jól érzem magam. – A lány átkarolta az ifjút, és összeölelkeztek.

A társaságból senki sem akart elválni egymástól, és ahhoz sem volt kedvük, hogy hálósobák után kutassanak Avery birodalmában. Amúgy is olyan fáradtak voltak, hogy az lett a vége: Derec, Ariel, Jeff és Wolruf a kandalló előtti kemény padlón aludt. A fiatalember tisztában volt vele, hogy Avery itt is maradhatott, a bolygó valamelyik távoli pontjára repült csupán, és még veszélyt jelenthet, de nem hitte, hogy pillanatnyilag tartaniuk kell tőle. Lefekvés előtt általános utasítást adott, hogy további értesítésig minden robot maradjon ott, ahol van, kivéve azokat, akik a város működőképességének megőrzését szolgáló legfontosabb teendőkért felelősek.

Ilyen módon időt nyert, hogy később pontosan megvizsgálja, milyen állapotban van a város, és hogyan lehet visszaküldeni a robotokat gyülekezőhelyeikről megszokott hétköznapi szolgálatukhoz. Mandelbrot készenléti állapotban maradt mellette. Robotvárost pedig immár tudati ellenőrzése alatt tartotta, így végre zavartalan álomba

merülhetett.

Másnap reggel Ariel megmutatta neki az asztalból kiemelkedő vezérlőpultot, hogy szükség esetén használhassa. De valójában nem vette igénybe, mert úgy tapasztalta, hogy tudati úton is kapcsolatba léphet a bolygó számítógéprendszerének bármelyik részlegével.

A reggel Avery konyhájában kezdődött.

A kis csapat Mandelbrottal együtt helyet foglalt a hosszú asztalnál, és két konyhai robot szolgálta fel a valódi reggelit. A vegyi feldolgozók korlátozott kínálatával ellentétben frissen készült természetes ételeket és valódi gyümölcsöt fogyasztottak. Először Derec és Ariel mesélte el külön-külön átélt kalandjait, aztán Wolruf és Jeff következett. Mivel Mandelbrot a völgyben lejátszódó események alatt jórészt kikapcsolt állapotban pihent, ő nem sok érdekességről számolhatott be.

Mire a visszaemlékezések véget értek, Derec már derűs hangulatban ült az asztalfőn, és új felelősségére gondolt.

– Azt hiszem, ha valamit akarok, a részleteket már nyugodtan rábízhatom a központi számítógépre, hadd győtrődjön ő – jelentette ki kedélyesen. – Ha arra utasítom, hogy küldjön vissza minden robotot a szokásos szolgálati helyére, ő majd gondoskodik a szervezésről.

– De valóban képes vagy a tudatoddal irányítani? – hitetlenkedett Ariel. – És a robotokat is át tudod erre programozni?

– Úgy látszik, igen. De még nekem is meg kell barátkoznom ezzel a lehetőséggel.

– Valamennyi emberi tulajdonsága mellett – mondta Mandelbrot – ön most már rendelkezik a robotok előnyös képességeivel is.

Jeff elnevette magát. – Bizonyos hátrányok nélkül, ha érted, mire gondolok – kacsintott.

A többiek kuncogása közben Derec tudata jelezte, hogy a központi számítógép választ küldött egy korábban feltett kérdésére. – **A JELENTÉSEK ALAPJÁN SEMMILYEN BIZONYÍTÉK NINCS ARRA, HOGY AVERY DOKTOR A BOLYGÓN TARTÓZKODIK.**

Ha Avery mégis itt volna, gondolta Derec, most ugyanazokon a megpróbáltatásokon megy keresztül, amilyeneket nekik kellett elszenvedniük, amikor előle menekültek. Most minden előnyt ők használhatnak ki vele szemben. És ráadásul nem az örület irányítja tetteiket.

Üldözési mániájától hajtva Avery minden bizonnyal távozott már a bolygóról. Talán hazarepült az Aurórára. Esetleg visszatért a Földön berendezett lakásába, vagy egy másik tartalék búvóhelyen húzta meg magát.

– Köszönöm a reggelit, nagyon finom uolt – mondta Wolruf. -

Szíuesen szundítának egyet.

– Bizonyára találhatunk itt kényelmes hálószobákat – jegyezte meg Mandelbrot. – Ez a fényűző terem és az ételek gazdag választéka hasonló luxust sejtet e föld alatti lakosztály többi részében is.

– Majd valahogy hatástalanítjuk a csapdákat, és a találós kérdéseket – mondta Derec széles mosollyal Arielnek.

A lány felszabadultan kacagott. – Szinte hihetetlen. Ez az első alkalom, hogy Robotváros békésen, zavartalanul működik, és nem botlunk bele újabb rejtélyekbe.

– És a Perihélium kulcsából annyit birtokolnak, hogy bárhová tetszés szerint utazhatnak – fűzte hozzá Mandelbrot. – Talán Wolrufot is hazaküldhetnék.

A kutyalény vállat vont. – Először pi'enek.

– Vajon milyen állapotban lehet az űrhajóm? – szólalt meg Jeff. – Hiszen csak kölcsönkaptam.

– Ne aggódj – nyugtatta meg Derec. – Megjavítva, letisztítva, kifényezve és tökéletesen működő állapotban veheted át a *Minneapolis-t*. Sokszorosan megháláltad már, amit érted tettünk, nem tartozol többé semmivel. De szívesen látunk, ameddig csak itt akarsz maradni.

– Köszönöm – bólintott Jeff, aztán mosolyogva megcsóválta a fejét. – Robotváros! Sohasem volt unalmas hely!

Amikor mindenki befejezte a reggelit, Jeff és Wolruf elnézést kéve elindult Mandelbrot társaságában, hogy felderítsék Avery doktor titokzatos birodalmát.

Miután a szerszámrobotok leszedték az asztalt, Derec meg Ariel egyedül maradt a hatalmas szobában. Az ifjú elgondolkodva állt a kandalló mellett, és a lobogó lángokba bámult. Szívében még ott szunnyadt a szomorúság.

– Valami baj van? – kérdezte Ariel kedvesen.

– Ó... csak Avery körül járnak a gondolataim. Hogyan torzulhatott el ez a csodálatos terve? És miután Leong professzor segítségével tanulmányozta a kultúrák történetét, hogyan vághatta el mégis ezt a fejlődést egy bizonyos ponton? Kétségtelenül ragyogó elme, de elvetett egy nagy lehetőséget. – Felnézett a lányra. – Am én is rájöttem valamire.

– Mire?

– Nem biztos, hogy idejében állítottuk meg az őreget. Amit a központi számítógéptől megtudtam, abból arra következtek, hogy néhány robot már elrepült a gyülekezőhelyekről, mielőtt töröltem ezt az utasítást.

Ariel szaporábban kezdett lélegezni. – Ha ez igaz, újabb ro-

botvárosokat fognak építeni Avery doktor akarata szerint. És ki tudja, milyen parancsokat adott még nekik.

– Talán ezt is kideríthetem majd a komputerből – mondta Derec. – Esetleg visszahívhatom őket valahogy, ehhez azonban több időre van szükségem. De van itt még valami.

– Micsoda?

– Visszanyertem a személyiségemet... az emlékezetem azonban még mindig hiányos. Nem emlékszem a múltamra. – Megfordult, és a lányra nézett. – Nem segített benne az sem, hogy megtaláltam az apámat.

– Hát... nem is tudom. Talán többet megtudhatnál, ha megtalálnád anyádat. Vagy talán Avery valamelyik robotja is kidolgozza azt a módszert, amellyel segít rajtad. Gondolj bele, mennyi támogatást nyújthat neked ebben Robotváros és az itt maradt robotok.

Derec bólintott. – Ne aggódj, nem adtam fel. – Fanyarul elmosolyodott. – Nem olyan fából faragtak. És ahogy elnézlek, téged sem.

– Hát, az biztos... David.

Ariel nevetve nézett a szemébe, és hátravetette a haját. Az ifjú egyszer csak átkarolta a derekát, és magához vonta. Szája rátapadt a lány várákozva szétnyíló ajkára, és a csók közben érezte, amint Ariel karja szorosan a nyaka köré fonódik.